

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

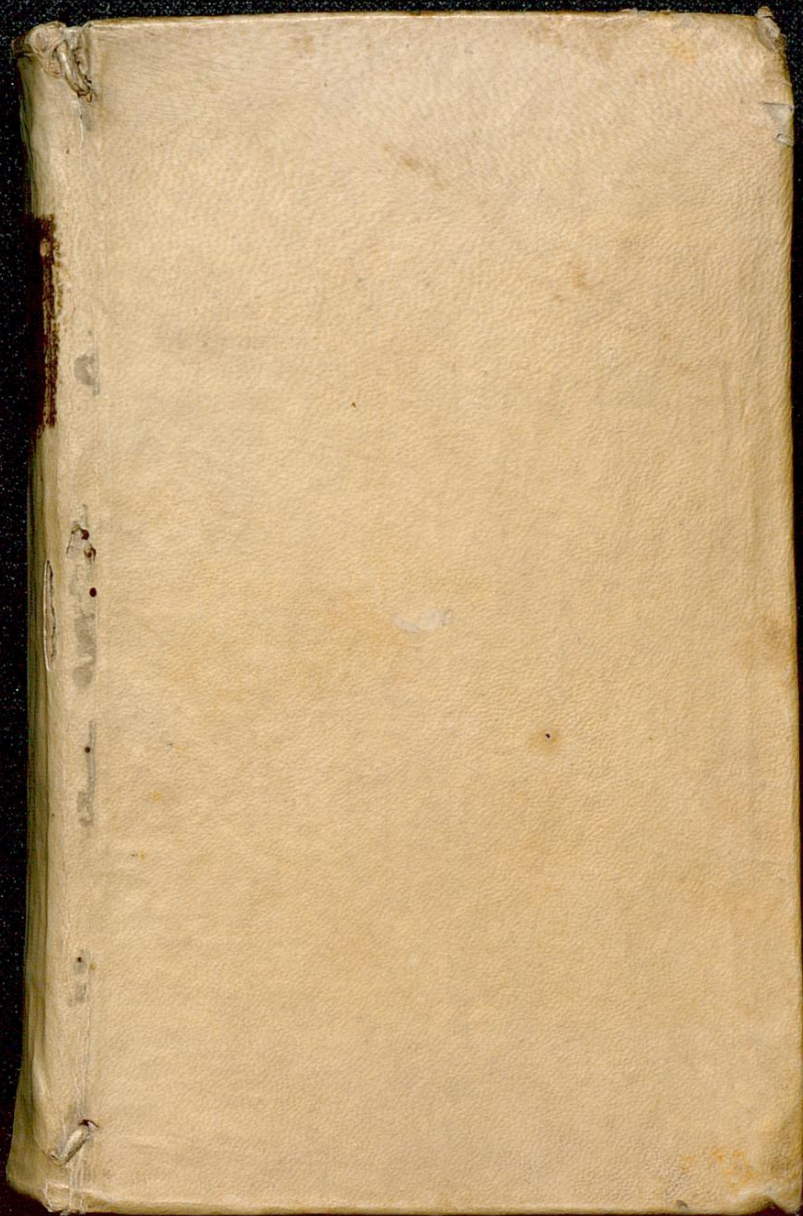
Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

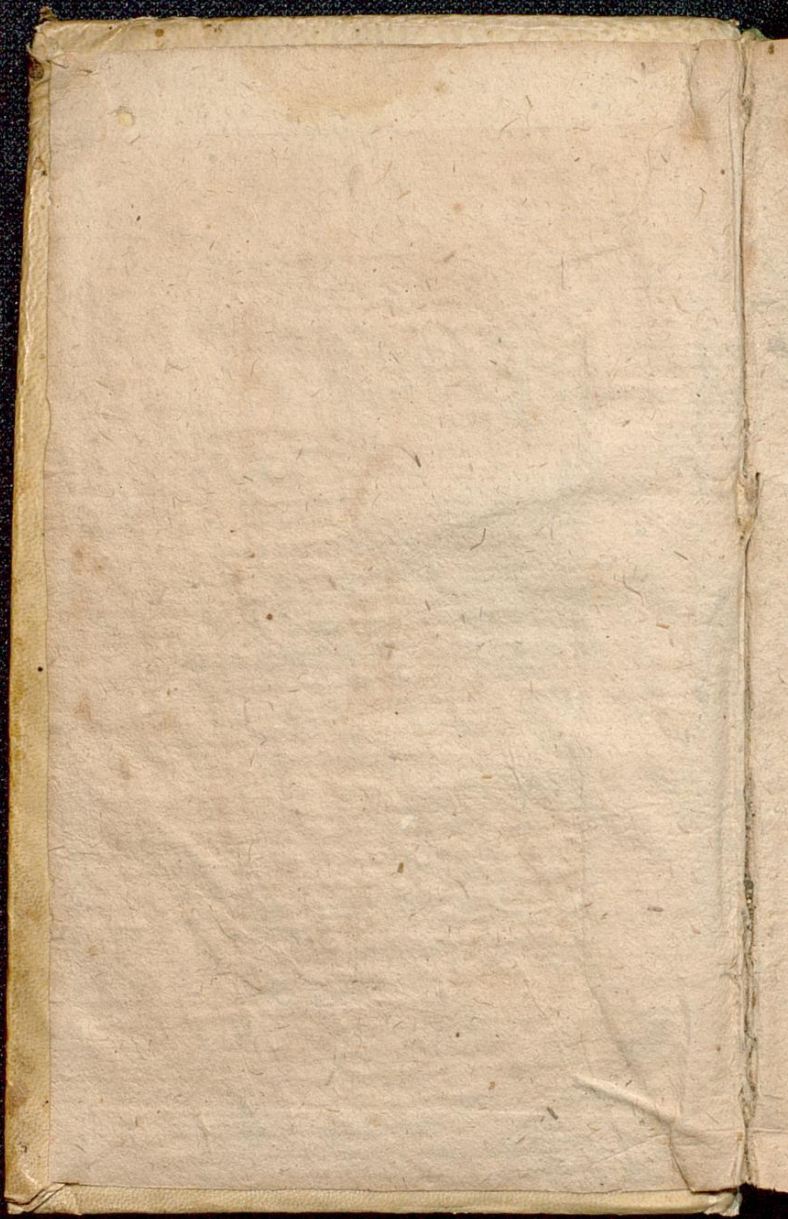
Marci Valerij Martialis Epigram. lib. xiiij. diligenter emendati

Martialis, Marcus Valerius

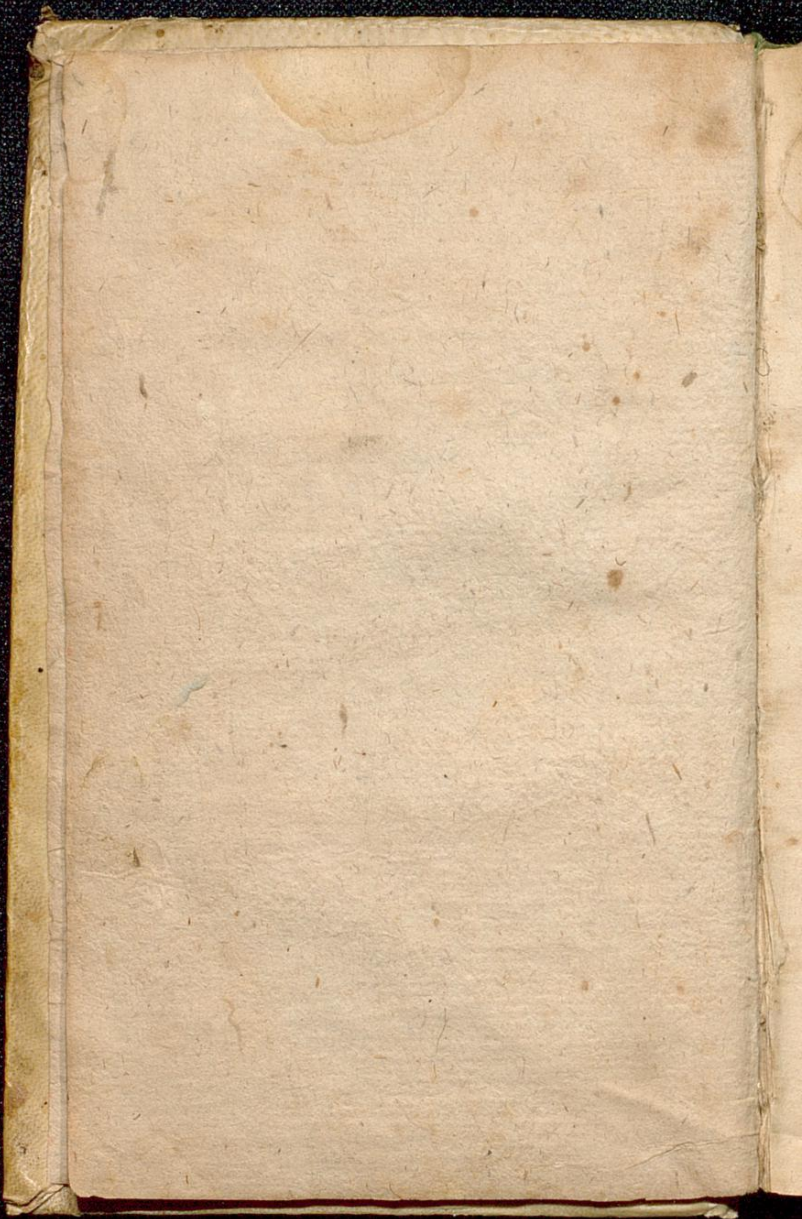
Lugduni, 1518

[urn:nbn:de:bsz:31-33175](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-33175)

114

*Marci Valerij Martialis Epigram.
lib. xiiij. diligenter emendati.*

*Adnotationes aliquot nuperrime
adiectæ, in quibus multa uere le
ctioni restituuntur.*

LUGDUNI
*apud Iacobum Myt
sumptibus
Bartholomei Trot
CICIOXVIII.*

Mense 1518. Octobri

Handwritten scribbles and signatures at the bottom of the page.

PLINIUS IUNIOR CORNELIO
PRISCO.S.

Audio Valerium Martialem decessisse, & moleste fe-
ro. Erat homo ingeniosus, acutus, & q̄ plurimū ī scri-
bendo, & salis haberet, & fellis, nec cāloris minus.
Prosecutus eram uiatice secedentē, dederā uersiculis,
quos de me composuit. Fuit moris antiq̄, eos, q̄ uel sin-
gularū laudes, uel urbium scripserāt, aut honoribus,
aut pecunia ornare. Nostris uero temporibus, ut alia
speciosa, & egregia, ita hoc in primis exoleuit. Nam
postquā desuimus facere laudāda, laudari quoq̄ in-
eptū putamus. Queris q̄ sint uersiculi, q̄bus gratia;
retulerim? mitterē ad te ip̄; uolumē, nisi quosdā tene-
rē. Tu si placuerit hi, ceteros ī libro req̄res. Allogur-
musam. Mandat, ut domū meam in exquilis querat,
adeatq̄ reuerēter.

Sed ne tēpore non tuo disertā

Pulses ebria ianuam, uideto.

Totos dat tetricæ dies Mineruæ,

Dum centum studet auribus uirorum

Hoc, quod secula, posteri q̄ possint

Arpinis quoq̄ comparare chartis.

Seras tutior ibis ad lucernas.

Hæc hora est tua, dum furit Lyæus,

Dum regnat rosa, dum madent capilli,

Tum me uel rigidi legant catones.

Meritō ne eū, q̄ hoc de me scripsit, & tūc dimisit ami-
cissime, & nunc amicissimum defunctū esse doleo? de-
dit enī mihi, quātū maxime potuit, daturus amplius,
si potuisset. Tæctsi qd homini pōt dari maius, q̄ glo-
ria, laus, & æternitas? Aeterna, q̄ scripsit non erunt
fortasse, Ille tamem scripsit tanquā futura. Vale,

112 A 75001 RH

M. V. MARTIALIS EPIGRAMMA
TA IN AMPHITHEATRVM CAES
SARIS.

CURIO.
BARBARA PYRAMIDVM
sileat miracula Memphis,
Assiduus iactet nec Babylona labor,
Nec Trinia templo molles laudentur
honores,

Disimuletq; Deum cornibus ara frequens.
Aere nec uacuo pendentia mausolea
Laudibus immodicis cares in astra ferant.
Omnis Casareo cedat labor amphitheatro,
Vnum pro cunctis fama loquatur opus.

Ad eundem Casarem.

Hic ubi sydereus propius uidet astra colossus,
Et crescunt media pægmata celsa uia.
Inuidiosa feri radiabant atria Regis,
Vnaq; iam tota stabat in urbe domus.

Hic ubi conspicui uenerabilis amphitheatri
Erigitur moles, stagna Neronis erant.

Hic ubi miramur uelocia munera i thermas,
Abstulerat miseris tecta superbus ager.
Claudia diffusas ubi porticus explicat umbras,
Vltima pars aulae deficientis erat.

Reddita Roma sibi est, & sunt te praeside Caesar
Delitiae populi, quae fuerant domini.

Ad Eundem.

Quae tam seposita est, quae gens tam barbara Caesar,
Ex qua spectator non sit in urbe tua?
Venit ab Orpheo cultor rhodopeius Hæmo,
Venit & epoto sarmata pastus equo,

A ii

EPIG.

Et qui prima bibit deprensi flumina Nili,

Et quem suprema Tethyos unda ferit.

Festinauit Arabs, festinauere Sabæi,

Et cilices nimbis hic maduere suis.

Crinibus in nodum tortis uenere Sicambri,

Atque aliter tortis crinibus Aethiopes.

Vox diuersa sonat populorum, est uox tamen una,

Cum uerus patriæ diceris esse pater.

Ad Cæsarem quod expulerit delatores.

Turba grauis paci, placidæq; inimica quieti,

Quæ semper miseris sollicitabat opes.

Tradita Getulîs, nec cepit arena nocentes,

Et delator habet, quod dabat exilium.

Exulat Ausonia profugus delator ab urbe,

Impensis uitam principis annumeres.

Blanditur Cæsari.

Iunctam Pasiphaen Dictæo credite tauro

Vidimus, accepit fabula prisca fidem.

Nec se miretur Cæsar longæua uetustas,

Quicquid fama canit, donat arena tibi.

Blanditur Cæsari.

Belliger inuictis quod Mars tibi seuit in armis,

Non satis est Cæsar, seuit & ipsa Venus.

Prostratum Nemees, & uasta in ualle leonem,

Nobile & herculeum fama canebat opus.

Prisca fides taceat, nam post tua munera, Cæsar,

Hæc iam feminea uidimus acta manu.

Pæna Laureoli.

Qualiter in scythica religatus rupe Prometheus

Assiduam nimio pectore pauit auem,

Nuda calidonio sic pectora præbuit urso,

Non falsa pendens in cruce Laureolus.

V iuebant laceri membris stillantibus artus,
 Inq; omni nusquam corpore corpus erat.
 Deniq; supplicium dederat necis ille paternæ,
 V el domini iugulum foderat ense nocens.
 T empla uel arcano demens spoliauerat auro,
 S ubdiderat sæuas uel tibi Roma faces.
 V icerat antiqua sceleratus crimina fama,
 In quo, quæ fuerat fabula, pœna fuit.

De Dædalo.

Dædale lucano cum sic lacereris ab urso,
 Q uam cuperes pennas nunc habuisse tuas.

De Rhinoceros.

Præstitit exhibitus tota tibi Cæsar arena,
 Q uæ non promisit prælia Rhinoceros.
 O quam terribilis exarsit pronus in iras,
 Q uantus erat cornu cui Pila taurus erat.

De leone, qui gubernatorem offendit.

Læserat ingrato leo perfidus ore magistrum
 A usus tam notas contemerare manus.
 S ed dignas tanto persoluit crimine pœnas,
 E t qui non tulerat uerbera, tela tulit.
 Q uos decet esse hominum tali sub principe mores,
 Q ui iubet ingenium mitius esse feris?

De Urso.

Præceps sanguinea dum se rotat ursus arena,
 I mplicitam uisco perdidit ille fugam.
 S plendida iam tecto cessent ugnabula ferro,
 N ec uolet excussa lancea torta manu.
 D eprendat uacuo uenator in aere prædam,
 S i captare feras aucupis arte placet.
 D e sue, quæ ex uulnere peperit.
 I nter Cæsareæ discrimina seua Diane

A iij

EPIG.

Fixisset gravidam cum leuis hasta suem,
Exiit partus miseræ de uulnere matris,

O Lucina ferox hoc peperisse fuit?
Pluribus illa mori uolisset saucia telis,
Omnibus ut natis triste pateret iter.

Quis negat esse satum materno funere Bæchum?
Sic genitum numen credite, nata fera est.

De Eadem.

Ista graui telo, confossaq; uulnere mater
Sua pariter uitam perdidit, atq; dedit.

O quam certa fuit librato dextera ferro,
Hanc ego Lucinae credo fuisse manum.

Experta est numen moriens utriusq; Dianæ,
Quaqs soluta parens, quaqs perempta fera est.

De sue pregnante.

Sua fera iam grauior maturi pignora uentris
Emisit foetum uulnere facta parens.

Nec iacuit partus, sed matre cadente cucurrit,
O quantum est subitis casibus ingenium.

De Carpophoro.

Summa tuæ Meleagre fuit quæ gloria fama,
Quantula Carpophori portio susus aper.

Ille et præcipiti uenabula condidit urso,
Primus in Arctoi qui fuit arce poli.

Strauit et ignota spectandum mole leonem,
Herculeas potuit, qui decuisse manus.

Et uolucrem longo porrexit uulnere pardum,
Præmia cum laudis ferret, adhuc poterat.

De Tauro.

Raptus abit media, quod ad æthera taurus arend,
Non fuit hoc artis, sed pietatis opus.

Vexerat Europen fraterna per æquora taurus,

LIBER. I.

At nunc Alciden taurus in astra tulit.
 Caesaris atque Iouis confer nunc stemma iuventus,
 Par onus ut tulerint, altius iste tulit.

De supplice elephante.
 Quod pius, & supplex elephas te Caesar adorat,
 Hic modo, qui tauro tam metuendus erat.
 Non facit hoc iussus, nulloq; docente magistro,
 Crede mihi, n umen sentit & ille tuum.

De Tigride, & Leone.
 Lambere securi dextram consueta magistri
 Tigris ab hyrcano gloria rara iugo.
 Saeva ferum rabido laceravit dente leonem,

Res noua non ullis cognita temporibus.
 Ausa est tale nihil syluis dum uixit in altis,
 Postquam inter nos est, plus feritatis habet.

De Elephante.
 Qui modo per totam flammis stimulat us arenam
 Substulerat raptas taurus in astra pilas,
 Occubuit tandem cornuto ardore potitus,
 Dum facilem tolli sic elephanta putat.

Assentatur Caesari.
 Dum peteret pars haec Myrinū, pars illa Triūphum,
 Promisit pariter Caesar utraq; manu.
 Non potuit melius litem finire iocosan.
 O dulce inuicti principis ingenium.

Ad Caesarem.
 Quicquid in orphæo Rhodope spectasse theatro
 Dicitur, exhibuit Caesar arena tibi.
 Reperunt scopuli, mirandaq; sylua cucurrit,
 Quale fuisse nemus creditur Hesperidum.
 A fuit immixtum pecudum genus omne ferarum,
 Et supra uatem multa pependit auis.

EPIG.

Ipse sed ingrato iacuit laceratus ab urso.
 Hac tamen ut res est facta, ita ficta alia est.

De Rhinocerote & urso.

Sollicitant pauidi dum Rhinocerota magistri,
 Sæq; diu magnæ colligit ira feræ.

Desperabantur promissi prælia martis,
 Sed tamen is redijt cognitus ante furor.

Nanque grauem gemino cornu sic extulit ursum,
 Iactat ut impositas taurus in astra pilas.

De Carpophoro.

Dorica quam certo uenabula dirigit ictu
 Fortis adhuc teneri dextera Carpophori.

Ille tulit geminos facili cervice iuuenos,
 Illi cessit atrox bubalus, atq; bison.

Hunc leo cum fugeret præceps in tela cucurrit.
 I nunc, & lentas corripere turba moras.

De Naumachia Domitiani.

Si quis ades longis serus spectator ab oris,
 Cui lux prima sacri muneris ipsa fuit,

Ne te decipiat ratibus naualis Enyo, *bellona.*
 Et par unda fretis, hic modo terra fuit.

Non credis, spectes, dum laxent æquora martem,
 Parua mora est, dices, hic modo pontus erat.

De Leandro.

Quod nocturna tibi Leandre pepercerit unda,
 Desine mirari, Cæsaris unda fuit.

Cum peteret dulce is audax Leandrus amores,
 Et fessus tumidis iam premeretur aquis,

Sic miser instanteis affatus dicitur undas,
 Parcite dum propero, mergite dum redeo.

De Natatoribus.

Lusit nereidum docilis chorus æquore toto,

LIBER. I.

Et uario faciles ordine pinxit aquas.
 Fuscina dente minax, nexu fuit anchora curuo,
 Credidimus remum, credidimusq; ratem.
 Et gratum nauis sydus fulgere laconum,
 Lataq; perspicuo uela tumere sinu.
 Quis tantas liquidis arteis inuenit in undis?
 Aut docuit lusus hos Thetis, aut didicit.
     Blanditur Cesari.
 Sæcula Carpophorum Cesari si prisca tulissent,
 Iam nullum monstris orbe fuisset opus.
 Non Marathon taurum, Nemeæ frondosa leonem,
 Arcas Menalium non timuisset aprum.
 Hæc armata manus hydræ mors una fuisset,
 Huic percussa foret tota chimæra semel.
 Ignipedes posset sine Colchide uincere tauros,
 Soluere & Hesione solus, & Andromeden.
 Herculeæ laudis numeretur gloria, plus est
 Bis denas pariter perdomuisse feras.
     Laus Augusti.
 Augusti laudes fuerant committere classes,
 Et freta nauali sollicitare tuba.
 Cesaris hæc nostri pars est quota, uidit in undis
 Et Thetis ignotas, & Galathea feras.
 Vidit in equoreo feruenteis puluere currus,
 Et domini Triton ipse putauit equos.
 Dumq; parat seuis ratibus fera prælia Nereus,
 Abnuat in liquidis ire pedester aquis.
 Quicquid & in circo spectatur, & amphitheatro,
 Diues Cesarea præstitit unda tibi.
 Fucinus, & pigri taceantur stagna Neronis,
 Hanc norint unam secula Naumachiam.

EPIG.
M.V.MARTIALIS EPIGRAMMATON
LIBER PRIMVS.

PERO ME SECVTVRVM
in libellis meis tale temperamentum,
ut de illis queri nō possit quisquis de se
bene senserit, cui; salua infimarū quoq;
p̄sonarū reuerentia ludāt, quæ adeo an-
tiquis authoribus defuit, ut nominibus non tantum
ueris abusi sint, sed etiā; magnis. At mihi fama uilius
constet, et probetur in me nouissimum ingenium. Ab-
sit à iocorum nostrorum simplicitate malignus inter-
pres, nec epigrammata mea scribat. Improbe facit, qui
in alieno libro ingeniosus est. Lasciuam uerborum licē-
tiam, idest epigrammaton linguam excusarem, si meū
eēt exēplū, sic scripsit Catullus, sic Marsus, sic Pedo,
sic Getulicus. sic quicūq; perlegitur. Si q̄s tamem tā
ambitiose tristis est, ut apud illum in nulla pagina las-
tine loqui fas sit, potest epistola, uel potius titulo con-
tentus esse. Epigrammata illis scribuntur, qui solent
spectare florales. Non intret Cato theatru; nostrum,
aut si intrauerit spectet. Videor mihi meo iure factus
rus si epistolam uersibus clausero.

Ad Catonem.

Nos ses iocose dulces cum sacrum Floræ,
Festosq; lusus, et licentiam uulgi,
Cur in theatrum Cato se uere uenisti?

An ideo tantum ueneras, ut exires?

Ad lectorem.

Hic est, quem legis, ille, quem requiris
Toto notus in orbe Martialis,
Argutis epigrammaton libellis,

LIBER. I.

Cui lector studiose, quod dedisti
 Viuenti decus, atq; sentienti,
 Rari post cineres habent poetæ.

Ad librum suum.

Argiletanas maui habitare tabernas,
 Cum tibi parue liber scrinia nostra uacent.

Nescis heu nescis domina fastidia Romæ.

Crede mihi nimium Martia turba sapit.

Maiores nusquam rhonchi, iuuenesq; senesq;

Et pueri nasum Rhinocerotis habent.

Audieris cum grande sophos, dum basia captas,

Ibis ab excusso missus in astra sago.

Sed tu ne toties domini patiare lituras,

Nêue notet lusus tristis arundo tuos.

Aethereas lasciuæ cupis uolitare per auras,

I, fuge, sed poteras tutior esse domi.

Ad lectorem ubi libri uenales.

Qui tecum cupis esse meos ubicunq; libellos,

Et comites longæ queris habere uicæ.

Hos eme, quos arctat breuibus membrana tabellis,

Scrinia da magnis, me manus una capit.

Ne tamen ignores ubi sim uenalis, Terres

Vrbe uagus tota, me duce certus eris.

Libertum docti Lucensis quære Secundum

Limina post pacis, Palladiumq; forum.

Ad Cæsarem.

Contigeris nostros Cæsar si forte libellos,

Terrarum dominum pone supercilium.

Consueuere iocos uestri quoq; ferre triumpho,

Materiam dictis nec pudet esse ducem.

Qua Thymelen spectas, derisoremq; Latinum,

Illa fronte precor carmina nostra legas.

EPIG.

Innocuos censura potest permittere lusus.

Lasciua est nobis pagina, mita proba est.

A d Marcum.

Do tibi naumachiam, tu das epigrammata nobis.

Vis puto cum libro Marce natare tuo.

D e Leone Cæsaris.

A etheras aquila puerum portante per auras

I llesum timidis unguibus hæsit onus.

Nunc sua Cæsareos exorat præda leones,

Tutus & ingenti ludit in ore lepus.

Quæ maiora putas miracula? summus utrisque

A uthor adest, hæc sunt Cæsaris, illa Iouis.

A d Maximum de columba Stellæ.

Stella delictum mei columba,

Verona licet audiente dicam,

Vicit Maxime passerem Catulli.

Tanto Stella meus tuo Catullo,

Quanto passere maior est columba.

Deciani dogma laudat.

Quod magni Thræseæ consumatiq; Catonis

Dogmata sic sequeris, saluus ut esse uelis.

Pectore nec nudo strictos incurris in enses,

Quod fecisse uelim te, Deciane facis.

Nolo uirum facili redimit qui sanguine famam,

Hunc uolo laudari, qui sine morte potest.

Iocatur in Cottam.

Bellus homo, & magnus uis idem Cotta uideri,

Sed qui bellus homo est Cotta, pusillus homo est.

D e Gemello, & Maronilla.

Petit Gemellus nuptias Maronillæ,

Et cupit, & instat, & precatur, & donat.

A deo ne pulchra est? immo secdus nihil.

L I B. I.

Quid ergo in illa appetitur? & placet, & tuffit.

Ad Sextilianum potorem.

Cum data sint equiti bis quinq; numismata, qua

Bis decies solus Sextiliane bibis?

Iam defecisset portanteis calda ministros,

Si non potares Sextiliane merum.

De Regulo.

Itur, ad Herculei gelidas qua tyburis arceis,

Canaq; sulphureis albula fumat aquis.

Rura, nemusq; sacrum, dilectaq; iugera musis

Signat vicina quartus ab urbe lapis.

Hic rudis aestivas praestabat porticus umbras,

Heu quam pene nouum porticus ausa nefas.

Nam subito collapsa ruit, cum mole sub illa

Gestatus huius Regulus esset equis.

Nimirum timuit nostras fortuna querelas,

Quae par tam magnae non erat inuidiae.

Nunc & damna iuuant, sunt ipsa pericula tanti,

S tantia non poterant tecta probare Deos.

De Arria, & Peto.

Casta suo gladium cum traderet Arria Peto,

Quem de uisceribus traxerat ipsa suis.

Si qua fides, uulnus, quod feci, non dolet, inquit,

Sed quod tu facies, hoc mihi Peto dolet.

Ad Caesarem.

Delitias Caesar, lususq; iocosq; leonum

Vidimus, hoc etiam praestat arena tibi.

Cum prensus blando toties a dente rediret,

Et per aperta uagus curreret ora lepus.

Vnde potest auidus captae leo parcere praedae?

Sed tamen esse tuus dicitur, ergo potest.

De Leone, & lepore.

EPIG.

Ristibus his tauros non eripuerit magistri,
 Per quos præda fugax, itq; reditq; lepus.
 Quodq; magis mirum, uelocior exit ab hoste,
 Nec nihil à tanta nobilitate refert.
 Tutior in sole non est cum currit arena,
 Nec caueat tanta conditur ille fide.
 Si uitare canum morsus lepus improbe queris,
 Ad quæ confugias ora leonis habes.
 Ad Licianum de Hispaniæ locis.
 Vir celtiberis non tacende gentibus,
 Nostræq; laus Hispaniæ,
 Videbis altam Liciane Bilbilim
 Equis, & armis nobilem,
 Sterilemq; canum niuibus effractis sacrum,
 Vada Veronem montibus.
 Et delicati dulce Botrodi nemus,
 Pomona quod fœlix amat.
 Tepida natabis lene Cogedi uada,
 Mollesq; nympharum lacus,
 Quibus remissum corpus astringes breui
 Salone, qui ferrum gelat.
 Præstabit illic ipsa singendas prope
 Voberea prendenti feras.
 Aestus serenos aureo frangens Tago
 Obscurus umbris arborum.
 Auidam rigens Dircenna placabit sitim,
 Et Nemeta, quæ uincit niues.
 At cum December canus, & Bruma impotens
 Aquilone rauco mugiet,
 A pricea repetes Tarraconis littora,
 Tuamq; Laletaniam,
 Ibi illigatas mollibus damas plagis

L I B. I.

Maestabis & uernas apros.
 Leporemq; forti calidum rumpes equo.
 Ceruos relinques uillico.
 Vicina in ipsum sylua descendet focum
 Infante cinctus sordido.
 Vocabitur uenator, & ueniet tibi,
 Conuiuia clamatus prope.
 Lunata nusquam pellis, & nusquam toga,
 Olibæq; uestes murice.
 Procul horridus liburnus, & querulus cliens,
 Imperia uiduarum procul.
 Non rumpet altum pallidus somnum reus,
 Sed mane totum dormies.
 Mercetur alius grande, & insanum sophos,
 Miserere tu scelicitium,
 Veroq; fruiere non superbus gaudio,
 Dum surra laudatur tuus.
 Non impudenter uita, quod reliquum est, petit,
 Cum fama, quod satis est, habet.
 Iocus ex Homero in Cocum.
 Si tibi Mistyllus cocus Aemiliane uocatur,
 Dicitur quare non Taratalla mihi?
 Ad leporem.
 Non facit ad se uos ceruix, nisi prima, leones,
 Quid fugis hos dentes ambitiose lepus?
 Scilicet à magnis ad te descendere tauris,
 Et quæ non cernunt, frangere colla uelint.
 Desperanda tibi est ingentis gloria fati,
 Non potes hoc tenuis præda sub hoste mori.
 Quintianum facit assertorem.
 Commendo tibi Quintiane nostros,
 Nostros dicere si tamen libellos

EPIG.

Possum, quos recitat tuus poeta,
 Si de seruitio graui queruntur,
 Assertor uenias, satisq; praestes,
 Et cum se dominum uocabit ille,
 Dicas esse meos, manuq; missos.
 Hoc si terq; quaterq; clamitaris,
 Impones plagiaro pudorem.

Ad Fidentinum.

Vna est in nostris tua Fidentine libellis
 Pagina, sed certa domini signata figura,
 Quae tua traducit manifesto carmina furto,
 Sic interposito uilis contaminat uncto
 Urbica Lingonicus Tyriantina bardocucullus.
 Sic Arretinae uiolant Cristallina testae,
 Sic niger in ripis errat cum forte Caystri,
 Inter ledaeos ridetur coruus olores.
 Sic ubi multifona feruet sacer atthide lucus,
 Improba cecropias offendit pica querelas.
 Indice non opus est nostris, nec uindice libris,
 Stat contra, dicitq; tibi tua pagina, fur es.

De amicorum iudicio.

Si quid Fufee uacas adhuc amari.
 Nam sunt hinc tibi, sunt & hinc amici,
 Vnum, si superest, locum rogamus,
 Nec me, quod tibi sum nouus, recuses,
 Omnes hoc ueteres tui fuerunt.
 Tu tantum inspice qui nouus paratur,
 An possit fieri uetus sodalis.

Ad Frontonem de uoto uitae suae.

Vota tui breuiter si uis cognoscere Marci
 Clarum militiae Fronto, togaeq; decus.
 Hoc petit esse sui, nec magni ruris arator,

Sordidaq; in

LIBER. I.

Sordidatq; in paruis otia rebus amat.

Quisquam picta colit Spartani frigora saxi,

Et matutinum portat ineptus aue,

Cui licet exigui nemoris, rurisq; beati

Ante focum plenas explicuisse plagas.

Et piscem tremula salientem ducere seta,

Flauaq; de rubro promere mella cado.

Pinguis inaequaleis onerat cui uillica mensas,

Et sua non emptus preparat oua cinis.

Non amet hanc uitam, quisquis me non amat, opto.

Vinat & urbanis albus in officijs.

Ad Cauponem.

Continuis uexata madet uindemia nimbis,

Non potes, ut cuperes, uendere Caupo merum.

Ad Flaccum.

Qualem Flacce uelim quaeris, nolimue puellam?

Nolo nimis facilem, difficilemq; nimis.

Illud quod medium est, atq; inter utrunq; probamus;

Nec uolo, quod cruciat, nec uolo, quod satiat.

De pueri pretio.

Milia pro puero centum me mango poposcit,

Risi ego, sed Phœbus protinus illa dedit,

Hoc dolet, & queritur, dolet hoc mea mentula mecum,

Laudaturq; meam Phœbus in inuidiam.

Sed sestertiolum donauit mentula Phœbo

Bis decies, hoc da tu mihi, pluris eman.

Ad Flaccum de sportula.

Dat Baiana mihi quadrantes sportula centum.

Inter delicias quid facit ista fames?

Redde lupi nobis, tenebrosaq; balnea Grylli.

Tam male cum caenam, cur bene Flacce lauor?

De Lepore, & Leone.

B

EPIG.

Intres ampla licet torui lepus ora leonis,
 Esse tamen uacuo se leo dente putat,
 Quod ruet in tergum, uel quos p̄cumbet in armos
 Alta iuuenorum uulnera figet ubi?
 Quid frustra nemorum domini, regem q̄ fatigas?
 Non nisi delecta pascitur ille fera.

Ad Licianum, scriptores unde,

Verona docti syllabas amat uatis.
 Marone felix Mantua est.
 Censetur Apona Liuius suo tellus,
 Stellaq̄s, nec Flacco minus.
 Apollodoro plaudit imbrifer Nilus,
 Nasone Peligni sonant.
 Duosq̄s Senecas, unicumq̄s Lucanum
 Facunda loquitur Corduba.
 Gaudent iocosa Canio suo Gades,
 Emerita Decia no meo.
 Te Liciane gloriabitur nostra,
 Nec me tacebit Bilbilis.

De Leuina casta, & ad Baias adultera.

Casta nec antiquis cedens Leuina Sabinis,
 Et quamuis tetrico tristior ipsa uiro,
 Dum modo Lucrino, modo se p̄mittit Auerno,
 Et dum Baianis sepe fouetur aquis,
 Incidit in flammis, iuuenēq̄; secuta relicto
 Coniuge, Penelope uenit, abit Helene.

Ad Celerem.

Vt recitem tibi nostra rogas epigrammata, nolo,
 Non audire eeler, sed recitare cupis.

Ad Fabulam ambitiosam in laude,

Bella es, nouimus, & puella, uerum est.
 Et diues, quis enim potest negare?

LIBER. I.

Sed dum te nimium Fabula laudas,
Nec diues, neq; bella, nec puella es.

Ad cecilianum de. g. & d. ficus.

Cum dixi ficus rides quasi barbara uerba,
Et dici ficos Ceciliane iubes.
Dicemus ficus, quas scimus in arbore nasci,
Dicemus ficos Ceciliane tuos.

Ad furem de libro suo.

Erras meorum fur auare librorum,
Fieri poetam posse qui putas tanti,
Scriptura quanti constet, & tomus uilis.
Non sex paratur, aut decem sophos mummis.
Secreta quare carmina, & rudes curas,
Quas nouit unus, scrinioq; signatas.
Custodit ipse uirginis pater charta,
Quæ trita duro non inhorruit mento.
Mutare dominum non potest liber notus,
Sed pumicata fronte si quis est nondum
Nec umbilicis cultus, atq; membrana,
Mercare tales ab eo nec sciet quisquam.
Aliena quisquis recitat, & quærit famam
Non emere librum, sed silentium debet.

Ad cherulum.

Liber homo es nimium dicis mihi Cherule semper.
In te qui dicit Cherule, liber homo est.

De Ruffo, & Næuia.

Quicquid agit Ruffus nihil est, nisi Næuia Ruffo,
Si gaudet, si flet, si tacet, hanc loquitur.

Cœnat, propinat, poscit, negat, innuit, una est

Næuia, si non sit Næuia, mutus erit.

Scriberet hesternæ patri cum luce salutem,

EPIG.

Nævia lux, inquit, Nævia numen aue.
 Hæc legit, & ridet demisso Nævia vultu,
 Nævia non una est, quid uir inepte furis?

Ad Maximum.

Cepit Maxime Pana, quæ solebat
 Nunc ostendere Canium, Terentos.

Ad librum.

Vade salutatum, pro me liber ire iuberis
 Ad proculi nitidos officiose lares.
 Queris iter? dicam, uicinum Castora canæ
 Transibis Vestæ, uirgineamq; domum.

Inde sacro ueneranda petes palatia cliuo,
 Plurima qua summi fulget imago ducis.

Nec te detineat miri radiata colossi,

Quæ Rhodium moles uincere gaudet opus.

Flecte uias hac, qua madidi sunt tecta Lyæi,

Et Cybles picto stat Corybante Tholus.

Protinus à leua clari sub fronte penates,

Atriaq; excelsæ sunt adeunda domus.

Hanc pete, ne metuas fastus, limenq; superbum,

Nulla magis toto ianua poste patet.

Nec propior quam Phœbus amat, doctæq; sorores.

Si dicet, quare non tamen ipse uenit.

Sic licet excuses, quia qualiacūq; leguntur

Ista, saluator scribere non potuit.

Ad somnum.

Nævia sex cyathis septem Iustina bibatur.

Quinque Lycas, Lyde quatuor, ida tribus.

Omnis ab infuso numeretur amica falerno,

Et quia nulla uenit, tu mihi somne ueni.

Ad fidentinum.

Nostris ueribus esse te poetam,

LIB. I.

Fidentine putas, cupisq; credi?
 Sic dentata sibi uidetur Aegle,
 Emptis ossibus, indicoq; cornu.
 Sic quæ nigrior est calente moro,
 Cerussata sibi placet lycoris.
 Hac etiam ratione, qua poeta es,
 Caluus cum fueris, eris comatus.

Ad Cæcilianum.

Nullus in urbe fuit tota, qui tangere uellet
 Vxorem gratis Cæciliane tuam,
 Dum licuit, sed nunc positus custodibus, ingens
 Turba fututorum est, ingeniosus homo es,

Ad Paulam.

Mæchus erat, poteras tamen hoc tu Paula negare.
 Ecce uir est, nunquid Paula negare potes?

De Lino.

Dimidium donare lino, quam credere totum,
 Qui mauult, mauult perdere dimidium.

Ad Flaccum.

O mibi curarum pretium non uile mearum
 Flacce Antenorei spes & alumne laris,
 Pierios differ cantusq; chorosq; sororum,
 Aes dabit ex istis nulla puella tibi.
 Quid petis a Phœbo? nūmos habet arca Mineruæ
 Hæc sapit, hæc omnis fœnerat una deos.
 Quid possunt hederæ Bacchi dare? Palladis arbor
 Inclinat uarias pondere nigra comas.
 Prater aquas Helicon, & ferta, lyrasq; deorum
 Nil habet, & magnum semper inane sophos,
 Quid tibi cum Cirrha? quid cū permessidos unda?
 Romanum propius, diuitiusq; forum est.
 Illic æra sonant, at circum pulpita nostra,

EPIG.

Et steriles cathedras, basia sola crepant.

De carino.

Pulchre ualet Carinus, & tamen pallet.

Parce bibit Carinus, & tamen pallet.

Bene concoquit Carinus, & tamen pallet.

Tingit cutem Carinus, & tamen pallet.

Cunnum Carinus lingit, & tamen pallet.

De festo.

Indignas premeret pestis cum tabida fauces,

Inq; ipsos uultus serperet atra lues,

Siccis ipse genis flenteis hortatus amicos

Decreuit stygios Festus adire lacus.

Nec tamen obscuro pia polluit ora ueneno,

Aut torsit lenta tristia fata fame.

Sancta Romanam uitam sed morte peregit,

Dimisitq; animam nobiliore rogo.

Hanc mortem satis magni praesferre Catonis

Fama potest, huius Caesar amicus erat.

Ad attalum.

Semper agis causas, & res agis Attale semper.

Est, non est, quod agas, Attale semper agis.

Si res, & causa desunt, agis Attale mulas.

Attale, ne quod agas desit, agas animam.

Ad Canum.

Sportula Cane tibi suprema nocte petita est,

O cecidit, puto te Cane, quod una fuit.

Ad Sosibianum.]

Es seruo scis te genitum, blandeq; fateris,

Cum dicis dominum Sosibiane patrem.

De Regulo.

Hæc que puluere dissipata multo

Longas porticus explicat ruinas.

LIB. I.

En quanto iacet absoluta casu.
Tectis nam modo Regulus sub illis
Gestatus fuerat, recesseratq;
Vista est pondere cum suo repente,
Et postquam dominum nihil timebat,
Securo ruit incruenta damno.
Tanta Regule post metum querela,
Quis curam neget esse te decorum,
Propter quā fuit innocens ruina?

De Manuella.

Os, & labra tibi lingit Manuella catellus,
Non miror merdas si libet esse cani.

De Quirinali.

Vxorem habendam non putat Quirinalis,
Cum uult habere filios, & inuenit,
Quo possit istud more, futuit ancillas,
Domumq;, & agros implet equitibus uernis.
Pater familia uerus est Quirinalis.

De Mario.

Venderet excultos colleis cum praco facetus,
Atq; suburbani iugera pulchra soli.
Errat ait, si quis Mario putat esse necesse
Vendere, nil debet, scenerat immo magis.
Quae ratio est igitur? seruos ubi perdidit omnis,
Et pecus, & fructus, non amat inde locum.
Quis faceret pretium, nisi qui sua perdere uellet
Omnia? sic Mario noxius haeret ager,

De Nouio Microspico.

Vicinus meus est, manuq; tangi
De nostris Nouius potest fenestris.
Quis non inuideat mihi, putetq;
Horis omnibus esse me beatum,

EPI G.

Iuncto cui liceat frui sodale?
 Tam longe est mihi, quam Terentianus,
 Qui nunc Niliacam regit Syenen.
 Non conuiuere, nec uidere saltem,
 Non audire licet, nec urbe tota
 Quisquam est tam prope, tam proculq; nobis.
 Migrandum est mihi longius, uel illi.
 Vicinus Nouio, uel inquilinus
 Sit, si quis Nouium uidere non uult.

Ad Fescenniam.

Ne grauis hesterno fragres Fescennia uino
 Pastillos Cosmi luxuriosa uoras.
 Ista linunt dentes ientacula, sed nihil obstat
 Extremo ructus cum uenit à barathro.
 Quid, quod olet grauius mixtum diapasmate utrus,
 Atq; duplex animæ longius exit odor?
 Notas ergo nimis fraudes, deprehensaq; furta
 Iam tollas, & sis ebria simpliciter.

Ad Alcimum.

Alcime, quam raptum domino crescentibus annis
 Labicana leui cespite uelat humus,
 Accipe non phario nutantia pondera saxo,
 Quæ cineri uanus dat ruitura labor.
 Sed fragiles buxos, & opacas palmitis umbras,
 Quæq; uirent lachrymis humida prata meis.
 Accipe care puer nostri monumenta doloris,
 Hic tibi perpetuo tempore uiuit honor.
 Cum mihi supremos Lachesis peruenerit annos.
 Non aliter cineres mando iacere meos.

Ad Cinnam.

Garris in aurem semper omnibus Cinna.
 Garris & illud, teste quod licet turba.

LIBER. I.

Rides in aurem, quereris, arguis, ploras.

Cantas in aurem, iudicas, taces, clamas.

A deo ne penitus sedit hic tibi morbus.

Vt sepe in aurem cinna caesarem laudes?

Ad Bassiam tribadem.

Quod nunquam maribus iunctam te bassa uidebam;

Quodq; tibi moechum fabula nulla dabat.

Omnis officium circa te semper obibat

Turba tui sexus non adeunte uiro.

Esse uidebaris fateor Lucretia nobis,

At tu, pro facinus Bassa, fututor eras.

Inter se geminos audes committere cunnos;

Mentiturq; uirum prodigiosa Venus,

Commenta es dignū Thebano anizmate monstrum;

Hic ubi uir non est, ut sit adulterium.

Ad Lelium.

Cum tua non edas, carpis mea carmina Leli.

Carpere uel noli nostra, uel ede tua.

Ad Mamurianum.

Saepe mihi queritur non sicis cestos ocellis,

Tangi se digito Mamuriane tuo.

Non opus est digito, totum tibi ceston habeto,

Si deest nil aliud Mamuriane tibi.

Sed si nec focus est, nudi nec sponda grabati,

Nec curtus chiones, Antiopes ue calix.

Carea si pendet lumbis, Trita lacerna,

Dimidiasq; nates Gallica palla tegit.

Pascereis nigrae solo nidore culinae,

Et tibi immundam cum cane pronus aquam.

Non culum, neq; enim est culus, qui non cacat olim;

Sed fodiam digito, qui superest, oculum.

Nec me Zelotypum, nec dixeris esse malignum.

EPIG.

Deniq; Pædica Mamuriane satur.

De Aquino.

Fabritio iunctus fido requiescit Aquinus,

Qui prior elysias gaudet abisse domos.

Ara duplex primi testatur munera pili.

Plus tamen est, titulo quod breuiore legis.

Functus uterq; sacro laudat e foeder uita,

Famaq; quod raro nouit, amicus erat.

Ad Aeglen fellatricem.

Cantasti male, dum fututa es Aegle.

Iam cantas bene, basifianda non es.

Ad Helium.

Quod clamas semper, qd agētibus obstrepis Heli,

Non facis hoc gratis, accipis ut taceas.

Ad Sca;ontem de fellatore quodam.

Si non molestum est, teq; non piget Sca;on,

Nostro rogamus pauca uerba Materno

Dicas in aurem sic ut audiat solus.

Amator ille tristium lacernarum.

Et baticatus, atq; leucophæatus,

Qui coccinatos non putat uiros esse,

Amethystinasq; mulierum uocat uestes.

Natina laudet, habeat, licet semper

Fuscos colores, galbanos habet mores,

Rogabit, unde suspicer uirum mollem.

Vnā lauamur, aspicit nihil sursum,

Sed spectat oculis deuorantibus draucos,

Nec ociosis mentulas uidet labris.

Queris quis hic sit? excidit mihi nomen.

Ad Næuolum causfidicum.

Cum clamāt omnes, loqueris tu Næuole semper,

Et te patroni; causfidicumq; putas,

LIBER. I.

Hæc ratione potest nemo non esse disertus.

Eccē tacent omnes, Næuole dic aliquid.

Ad Flaccum.

Litigat, & podagra Diodorus Flacce laborat,

Sed nil patrono porrigit, hæc chiragra est.

Ad Calenum auarum.

Non plenum modo uicies habebas,

Sed tam prodigus, atq; liberalis,

Et tam lautus eras Calene, ut omnes

Optarent tibi centies amici.

Audit uota Deus, precesq; nostras,

Atq; intra puto septimas calendas

Mortes hoc tibi quatuor dederunt.

At tu sic quasi non foret relictum,

Sed raptum tibi centies, abisti

In tantam miser esuritionem,

Vt conuiuia sumptuosiora,

Toto quæ semel apparatus in anno,

Nigræ sordibus explices monetæ,

Et septem ueteres tui sodales

Constemus tibi plumbea selibra.

Quid dignum meritis precemur istis?

Optemus tibi milies Calene,

Hoc si contigerit, fame peribis.

De Afra uetula.

Mammas, atq; tatas habet Afra, sed ipsa tatarum

Dici, & manmarum maxima mamma potest.

De Afro Demetrio.

Illa manus quondam studiorum fida meorum,

Et fœix domino, notaq; Cæsaribus,

Destituit primos uirideis Demetrius annos.

Quarta tribus lustris addita messis erat.

EPIG.

Ne tamen ad stigtas famulus descenderet umbras.
 Vreret implicitum cum scelerata lues
 Cauius, & domini ius omne remisimus agro,
 Munere dignus erat conualuisse meo.
 Sensit deficiens sua præmia, meq; patronum
 Dixit ad infernas liber iturus aquas.

Ad Lycorim.

Qui pinxit Venerem tuam Lycori.
 Blanditus, puto, pictor est Mineruæ.

Ad Scaeuolam.

Si dederint superi decies mihi millia centum,
 Dicebas nondum Scaeuola factus eques.
 Qualiter o uiuam, quam large, quamq; beate.
 Riserunt faciles, & tribuere Dei.
 Sordidior multo post hoc toga, penula peior.
 Calceus est sarta terq; quaterq; cute,
 Deq; decem plures semper seruantur oliuæ.
 Explicat & cœnas unica mensa duas.
 Et Veientani bibitur fex crassa Rubelli,
 Asse cicer tepidum constat, & asse Venus.
 In ius o fallax, atq; inficiator eamus,
 Aut uiue, aut decies Scaeuola redde Deis.

Ad Iulium.

O mihi post nullos Iuli memorande sodales,
 Si quid longa fides, canaq; iura ualent,
 Bis iam pene tibi consul trigessimus instat,
 Et numerat paucos uix tua uita dies.
 Non bene distuleris, uideas quod posse negari,
 Et solum hoc ducas, quod fuit esse tuum.
 Expectant curæq; catenatiq; labores.
 Gaudia non remeant, sed fugitiua uolant.
 Hæc utraq; manu, complexuq; asserere toto

LIB. I.

Sæpe fluunt, immo sic quoq; lapsa sinu.

Non est crede mihi sapientis dicere uiuam.

Sera nimis uita est crastina, uiue hodie.

Ad Auitum.

Sunt bona, sunt quaedã mediocria, sunt mala plura,

Quæ legis, hic aliter non fit Auite liber.

Ad Titum,

Cogit me Titus actitare causas,

Et dicit mihi sæpe, magna res est.

Res magna est Tite, quam facit Colonus.

Ad Tuccam.

Quid te Tucca iuuat uetulo miscere salerno

In uaticanis condita musta cadis?

Quid tantum fecere boni tibi pessima uina,

A ut quid fecerunt optima uina mali?

De nobis facile est, scelus est iugulare salernum,

Et dare campano toxica sæua mero.

Conuiuæ meruere tui fortasse perire,

A mphora non meruit tam pretiosa mori,

Ad Aeliam.

Si memini fuerant tibi quatuor Aelia dentes.

Expuit una duos tussis, & una duos.

Iam secuta potes totis tussire diebus.

Nil istic quod agat, tertia tussis habet.

Ad Cecilianum.

Dis mihi, quis furor est, turba spectante uocata,

Solus boletos Ceciliane uoras?

Quid dignum tanto, uentriq; gulaeq; precabor?

Boletum, qualem Claudius edit, edas.

De Porsena, & Mutio Scauola.

Dum peteret Regem decepta satellite dextra,

Iniecit sacris se peritura focis.

EPIG.

Sed tam seua pius miracula non tulit hostis,
Et raptum flammis iussit abire uirum.

Vrere quam potuit contempto Mutius igne,

Hanc spectare manum Porfena non potuit.

Maior decepta fama est, & gloria dextra.

Si non errasset fecerat illa minus.

De Leone, & Lepore.

Quid nunc seua fugis placidi lepus ora leonis?

Frangere tam paruas non didicere feras,

Seruantur magnis isti ceruicibus ungueis,

Nec gaudet tenui sanguine tanta fitis.

Preda canum lepus est, uastos non implet hiatus

Non timeat Dacus Caesaris arma puer.

Ad Cottam.

Inuitas nullum, nisi cum quo Cotta lauaris,

Et dant conuiuiam balnea sola tibi,

Mirabar quare nunquam me Cotta uocasses,

Iam scio me nudum displicuisse tibi.

Ad Decianum.

Aspicis incomptis illum Deciane capillis,

Cuius & ipse times triste supercilium.

Qui loquitur Curios, assertoresq; Camillos,

Nolito Fronti credere, nupsit heri.

Ad Faustinum.

Ede tuos tandem populo Faustine libellos,

Et cultum docto pectore profer opus,

Quod nec Cecropiæ damnent Pandionis arces,

Nec fileant nostri, prætereantq; senes.

Antefores stantem dubitas admittere famam

Tæq; piget curæ præmia ferre tuæ.

Post te uicturæ, per te quoq; uiuere chartæ

Incipiant, cineri gloria sera uenit.

LIB. I.

Ad Sextilianum.

Sextiliane bibis quantum subsellia quinq;
 Solus, aqua toties ebrius esse potes.
 Nec confessorum uicina numismata tantum,
 Aerea sed cuneis ulteriora petis.
 Non hæc pelignis agitur uindemia pralis,
 Vua nec in tuscis nascitur ista iugis.
 Testa, sed antiqui foelix siccatur Opimi,
 Egerit & nigros massica cella cados,
 A canpone tibi fax laletana petatur,
 Si plusquam decies Sextiliane bibis.

Ad Procillum.

Hæsterna tibi nocte dixeramus,
 Quincunces puto post decem peractos,
 Cœnares hodie Procille mecum.
 Tu factam tibi rem statim putasti.
 Et non sobria uerba subnotasti
 Exemplo nimium periculoso.

Μισωμνημονα συμποτην πορικιλε.

De Acerra.

Hæsterno foetere mero qui credidit Acerram
 Fallitur, in lucem semper Acerra bibit.

Ad Fidentinum.

Fama refert nostros te Fidentine libellos,
 Non aliter populo quam recitare tuos.
 Si mea uis dici, gratis tibi carmina mittam
 Si dici tua uis, hæc eme, ne mea sint.

De Diaulo medico.

Chirurgus fuerat, nunc est uespillo Diaulus.
 Cæpit, quo poterat, Clinicus esse modo.

De Encolpo.

Hos tibi Phæbe uouet totos a uertice crineis
 Encolpus, domini Centurionis amor.

EPIG.

Grata pudens meriti tulerit cum premia pili,
 Quam primum longas Phoebe recide comas,
 Dum nulla teneri sordent lanugine uultus,
 Dumq; decent fusae lactea colla iuba,
 Vtq; tuis longum, dominusq; puerq; fruatur
 Muneribus, tonsum fac cito, sero uirum.

Ad Sabidium.

Non amo te Sabidi, nec possum dicere quare,
 Hoc tantum possum dicere, non amo te.
 De Gellia.

Amisum non flet, cum sola est Gellia, patrem.
 Si quis adest, iussae profiliunt lachrymae.
 Non luget, quisquis laudari Gellia querit.
 Ille dolet uere, qui sine teste dolet.

Ad Lesbiam.

In custoditis, & apertis Lesbiam semper
 Liminibus peccas, nec tua furta tegis.
 Et plus spectator, quam te delectat adulter.
 Nec sunt grata tibi gaudia, si qua latent.
 At meretrix abigit testem uelocq; seraq;
 Raraq; sumemini, fornice rima patet.
 Achione saltem, uel ab Helide disce pudorem,
 Abscondunt spurcas haec monimenta lupas,
 Nunquid dura tibi nimium censura uidetur?
 Deprehendi ueto te Lesbiam, non futui.

Ad Cornelium.

Versus scribere me parum seueros,
 Nec quos perlegat in schola magister
 Corneli quereris, sed ij libelli
 Tanquam coniugibus suis mariti
 Non possunt sine mentula placere.

Quid si me

LIBER. I.

Quid si me iubeas Thalassionem
Verbis dicere non Thalassionis.

Quis floralia uestit? Et stolatum
Permittit meretricibus pudorem?

Lex hæc carminibus data est iocosis,
Ne possint, nisi pruriant, iuuare.

Quare deposita seueritate
Parces lusibus, et iocis rogamus?

Nec castrare uelis meos libellos,
Gallo turpius est nihil Priapo.

Ad Lucanum, et Tullum.

Si Lucane tibi, uel si tibi Tulle darentur,

Qualia ledæi fata lacones habent.

Nobilis hæc esset pietatis rixa duobus,

Quod pro fratre mori uellet uterque prior.

Diceret, infernas si quis prior isset ad umbras,

Viue tuo frater tempore, uiue meo.

Ad Bassam.

Ventris onus misero, nec te pudet, excipis auro,

Bassa bibis uitro, carius ergo cacas.

Ad Fidentinum.

Quem recitas meus est o Fidentine libellus,

Sed male cum recitas, incipit esse tuus.

Ad Decianum.

Si quis erit, raros inter numerandus amicos,

Quales prisca fides, famaque nouit auos.

Si quis Cæropiæ madidus, latiaque Mineruæ

Artibus, et uera simplicitate bonus,

Si quis erit recti custos, imitator honesti,

Et nihil arcano qui roget ore Deos.

Si quis erit magnæ submixus robore mentis,

Dispercam, si non hic Decianus erit.

C

EPIG.

Ad Liuidum.

Qui ducis vultus, & non legis ista libenter,
Omnibus inuideas Liuide, nemo tibi.

In Cæcilium.

Vrbanus tibi Cæcili uideris,
Non es, crede mihi, quid ergo? uerna es.
Hoc quod transyberinus ambulator,
Qui pallentia sulphurata, fractis
Permutat uitreis, quod ociose
Vendit qui madidum cicer coronæ.
Quod custos, domini usq; uiperarum.
Quod uiles pueri salariorum.
Quod fumantia, qui tomacla raucis
Circumfert tepidis cocus popinis.
Quod non optimus urbicus poeta.
Quod de gadibus improbus magister.
Quod bucca est uetuli loquax Cynædi.
Quare desine iam tibi uideri,
Quod soli tibi Cæcili uideris.
Qui Galbam salibus tuis, & ipsum
Posses uincere Sextium caballum.
Non cuiusq; datum est habere nasum,
Ludit, qui stolidi proccacitate,
Non est Cestius ille, sed caballus.

De Portia.

Coniugis audisset fatum cum portia Bruti,
Et subtracta sibi quæreret arma dolor,
Nondum scitis, ait, mortem non posse negari.
Credideram satis hoc uos docuisse patrem.
Dixit, & ardenteis anido bibit ore saullas.
I nunc, & ferrum turba molesta nega.

In Mancinum.

LIBER. I.

Bis tibi tricenifuius Mancine uocati,
Et positum est nobis nil here, præter aprum.
Non quæ de tardis seruantur uitibus uua,
Dulcibus aut certant quæ melimella fauis.
Non pira, quæ lenta pendent religata genesta,
Aut imitata breueis punica mala rosas.
Rustica lactantes, nec misit fiscina metas,
Nec de picenis uenit oliua cadis.
Nudus aper, sed & hic minimus, qualisq; necari
A non armato pumilione potest.
Et nihil inde datum est, tantum spectauimus omnes
Ponere aprum nobis, sic & arena solet.
Ponatur tibi nullus aper post talia facta,
Sed tu ponaris, cui Caridemus, apro.

Ad Stellam.

Lasciuos leporum cursus, lususq; leonum,
Quod maior nobis charta, minorq; gerit
Et bis idem facimus. nimum si stella uidetur,
Hoc tibi, bis leporem tu quoq; pone mihi.
De libro suo.

E dita ne breuibus pereat mihi charta libellis,
Dicatur potius τὸν ἄρα τὰ μὲν βουλεύομαι.

Ad Aedilum.

Cum dicis propero, fac si facis Aedile, languet
Protinus, & cessat debilitata Venus.
Expectare iube, uelocius ibo retentus.
Aedile si properas, dic mihi ne properem.

De Diuulo medico.

Nuper erat medicus, nunc est Vespillo Diuulus,
Quod Vespillo facit, fecerat & medicus.

De littoribus Altini.

Aemula Baianis Altini littora uillis,

E P I G.

Et Paethontei conscia sylua rogi.

Quemq; Antenoreo Dryadum pulcherrima Fauno
Nupsit, ad Euganeos sola, puella lacus.

Et tu ledæo felix Aquileia Timauro.

Hic ubi septenas Cyllarus hausit aquas.

Vos eritis nostræ portus, requiesq; senectæ,

Si iuris fuerint otia nostra sui.

Ad Posthumum.

Quod te mane domi toto non uidimus anno,

Vis dicam quantum Posthume perdiderim.

Tricenos puto bis, uicenos ter puto nummos,

Ignoscet, togulam Posthume pluris emo.

Ad Augustum.

Sæpe meos laudare soles Auguste libellos.

Inuidus ecce negat, non minus ergo soles.

Quid, quod honorato non sola uoce dedisti,

Non alius poterat, quæ dare dona mihi.

Ecce iterum nigros contorsit liuidus ungueis.

Da Caesar tanto, tu magis ut doleat,

Ad Cloen.

Donasti tenero Cloe Luperco

Hispanas, Tyriasq; coccinasq;

Indos, Sardonicas, Scythas, Smaragdos;

Et lotam tepido togam Galeso,

Et centum numeros nouæ monete,

Et quicquid petit, usque, & usque donas.

Væ Glabraria, uæ tibi Misella.

Nudam te statuet tuus Luperceus.

Ad pudentem.

Obstat care pudens nostris sua turba libellis,

Lectoremq; frequens lassat, & implet opus.

Rara inuant, primis sic maior gratia pomis.

L I B. I

Hybernae pretium sic mernere rosa.

Sic spoliatricem comendat Fastus amicam,

Ianuam nec iuuenem semper aperta tenet.

Saepe in libro memoratur Persius uno,

Quam leuis in tota Marsus amazonide.

Tu quoque de nostris releges quaecumque libellis,

Esse puta solum, sic tibi pluris erit.

Ad Piscatorem.

Baidano procul à lacu monemus

Piscator fuge, ne nocens recedas.

Sacris piscibus haec natantur undae,

Qui norunt dominum, manumque lambunt.

Illam, qua nihil est in orbe maius.

Quid quod nomen habent, et ad magistrum

Vocem quisque sui uenit citatus.

Hoc quodam Libys impius profundo,

Dum praedam calamo tremente ducit,

Raptis luminibus repente caecus

Captum non potuit uidere piscem.

Et nunc sacrilegos perosus hamos,

Baidanos sedet ad lacus rogator.

At tu dum potes innocens recede

Iactis simplicibus cibus in undas,

Et pisceis uenerare dedicatos.

Ad Hippodamum.

Quod cupis in nostris, dicitque, legique libellis,

Et nonnullus honos creditur esse tibi.

Nec ualeam, si non res est gratissima nobis.

Et uolo te chartis inseruisse meis.

Sed tu nomen habes auersum fonte sororum

Impositum, mater quod tibi dura dedit,

Quod nec Melpomene, quod nec Polyhymnia possit.

EPIG.

Nec pia cum Phoëbo dicere Calliope,
Ergo aliquod gratum musis tibi nomen adopta.
Non semper belle dicitur Hippodamus.

De Ape electro inclusa.

Et latet, & lucet Phaethontide condita gutta,
Ut uideatur apis nectare clausa suo.

Dignum tantorum pretium tulit illa laborum.

Credibile est ipsam sic uoluisse mori.

Ad Sofibianum.

Plena laboratis habeas cum scrinia libris,

E mittis quare Sofibiane nihil?

E dent haeredes inquis mea carmina, quando?

Tempus erat iam te Sofibiane legi.

Ad Attalum.

Sordida cum tibi sit, uerum tamen Attale dicit,

Quisquis te niueam dicit habere togam.

De pugna damarum.

Frontibus aduersis molleis concurrere damas

Vidimus, & fati sorte iacere pari.

Spectauere canes praedam, stupuitq; superbus

Venator cultro nil superesse suo.

Vnde leues animi tanto caluere furore?

Sic pugnant tauri, sic cecidere uiri.

Ad Olum.

Canam est barba tibi, nigra est coma, tingere barbam

Non potes, haec causa est, sed potes Ole comam.

Ad Afrum.

Centum Coranus, & ducenta Mancinus

Trecenta debet Titius, hoc bis Albinus,

Decies Sabellus, alterumq; Seranus.

Ex insulis, fundisq; tricies solidum,

Ex pecore redeunt ter ducenta Parmensi.

LIB. I.

Totis diebus Afer hoc mihi narras.
 Et teneo melius ista, quam meum nomen.
 Numeres oportet aliquid, ut pati possim
 Quotidianam refice nauseam nummis,
 Audire gratis Afer ista non possum.

Ad Gallam.

Galla nega, satiatur amor, nisi gaudia torquent.
 Sed noli nimium Galla negare diu.

Ad Charinum.

Argenti genus omne comparasti,
 Et solus veteris Myromis arteis,
 Solus Praxitelis manus, Scopæq;
 Solus Phidiaci toreuma coeli.
 Solus Mentoreos habes labores.
 Nec desunt tibi vera glaniana,
 Nec quæ Callaico linuntur auro,
 Nec mensis anaglypta de paternis.
 Argentum tamen inter omne miror,
 Quare non habeas Charine purum?

Ad Posthumum.

Atria Pisonum stabant cum stemmate toto,
 Et docti Senecæ ter numeranda domus.
 Pretulimus tantis solum te Posthume regnis,
 Pauper eras, & eques, sed mihi consuleras.
 Tecum ter denas numeravi Posthume brumas,
 Communis nobis lectus & unus erat.
 Iam donare potes, iam perdere, plenus honorum,
 Largus opum, expecto, Posthume quid facias.
 Nil facis, & serum est alium mihi querere regem.
 Hoc fortuna placet? Posthumus imposuit.

In male recitantem.

Quid recitaturus circundas uellera collo?

C iiij

EPIG.

Conueniunt nostris auribus illa magis.

Ad Flaccum.

Si quis forte mihi posset prestare roganti,
 Audi, quem puerum Flacce locare uelim.
 Niliacis primum puer hic nascatur in oris.
 Nequitiam tellus scit dare nulla magis.
 Sic nunc candidior, nanque in mareotide fusca
 Pulchrior est, quanto rarior iste color.
 Lumina syderibus certent, mollesq; flagellent
 Colla comæ, tortas non amo Flacce comas.
 Frons breuis, atq; modus breuiter sit naribus uncis.
 Pestanis rubeant æmula labra rosas.
 Sæpe & nolentem cogat, nolitq; uolentem.
 Liberior domino sæpe fit ille suo.
 Et timeat pueros, excludat sæpe puellas.
 Vir reliquis, uni sit puer ille mihi.
 Iam scio, nec fallis, nam me quoq; iudice uerum est,
 Talis erat, dices, noster Amazonicus.

In Coracinum.

Non dixi Coracine te cynædum.
 Non sum tam temerarius, nec audax.
 Nec mendacia qui loquar libenter.
 Si dixi Coracine te cinædum,
 Iratam mihi Ponticæ lagenam.
 Iratum calicem mihi Metylli.
 Iuro per syrios tibi tumores.
 Iuro per Berecynthios furores,
 Quod dixi tamen hoc leue, & pusillum est.
 Quod notum est, quod & ipse non negabis.
 Dixi te Coracine cunnilingum.

De Vesbio monte.

Hic est pampineis uiridis modo Vesbii umbris.

LIBER. I.

Prefferat hic madidos nobilis uua lacus.
 Hæc iuga quam Nyseæ colles plus Bacchus amauit.
 Hoc nuper satyri monte dedere choros.
 Hæc Veneris sedes Lacedæmone gratior illi.
 Hic locus herculeo nomine clarus erat.
 Cuncta iacent flammis, & tristi mersa fauilla,
 Nec superi uellent hoc licuisse sibi.

Ad Phœbum.

Hæc tibi pro nato plena dat lætus Acerra
 Phœbe Palatinus munera Parthenius.
 Vt qui prima nouo signat quinquënia lustro,
 Impleat innumeras Burrus olympiadas.
 Fac rata uota patris, sic te tua diligit uxor.
 Gaudeat & certa uirginitate soror.
 Perpetuo sic flore mices, sic deniq; non sint
 Tam longæ Bromio, q̄s tibi phœbe comæ.

De Sabello,

Saturnalia diuitem Sabellum
 Eecerunt, merito tumet Sabellus.
 Nec quenquam putat esse, predicatq;
 Inter cauidicos beatiorem.
 Hos fastus, animosq; dat Sabello
 Farris semodius, fabæq; fressæ,
 Et thuris piperisq; tres selibræ,
 Et lucanica uentre cum falisco,
 Et nigri syra defruti lagœna,
 Et ficus Lybica gelata testa,
 Cum bulbis, cochleisq; caseoq;
 Piceno quoq; uenit a cliente,
 Parca cistula non capax oliuæ,
 Et crasso figuli polita cœno
 Septenaria synthesis Sagunti,

EPIG.

Hispanæ luteum rota torcumâ,
 Et lato uariata Mappa clauo,
 Saturnalia fructuosiora
 Annis non habuit decem Sabellus.

De Phaethonte.

Encaustus Phaethon tabula tibi pictus in hæc est.
 Quid tibi uis Dypiron, qui phaethonta facis?

In Papilum.

Præcidi gaudes, præcisus Papile ploras.
 Cur quæ nis fieri Papile, facta doles?
 Pernitet obscœna pruriginis, an magis illud
 Fles quod præcidi Papile desieris?

Ad Flaccum.

Nescis, crede mihi, quid sint epygrammata Flacce,

Qui tantum lusus illa, iocosq; putas.
 Ille magis ludit, qui scribit prandia sæui
 Thereos, aut coenam crude Thyeste tuam.

Aut puero liquidas aptantem Dædalon alas,
 Pascensem ficulas aut Polyphemon oueis.
 A nostris procul est omnis uesica libellis.

Musa nec insano syrmate nostratimet.
 Illa tamen laudant omnes, mirantur, adorant.
 Confiteor, laudant illa, sed ista legunt.

Ad Thaidem.

Quid me Thai senem subinde dicis?
 Nemo est Thai senex ad irrumandum.

In Cæcilianum.

Cum tibi non essent sex milia Cæciliane,
 Ingenti late uectus es hexaphoro.
 Postquam bis decies tribuit dea cæca, sinumq;
 Ruperunt nummi, factus es ecce pedes,
 Quid tibi pro meritis, & tantis laudibus optem?

LIBER. I.

Dij reddant sellam Cæciliane tibi.

In ædiliū.

Gestari iunctis nisi desinis Aedile capris,

Qui modo ficus eras, iam caprificus eris.

Ad cosmum.

Hunc, quem sæpe uides inter penetralia nostræ

Pallados, & templi limina Cosme noui.

Cum baculo, peraq; senem, cui cana, putrisq;

Stat coma, & in pectus sordida barba cadit,

Cerea quem nudi tegit uxor abolla grabati,

Cui dat latratos obuia turba cibos,

Esse putas Cynicum deceptus imagine falsa,

Non est hic Cynicus Cosme, quid ergo? canis.

Ad Colinum.

O cui tarpeias licuit contingere quercus,

Et meritas prima cingere fronde comas.

Si sapis utaris totis Coline diebus,

Extremumq; tibi semper adesse putes.

Lanificas nulli tres exorare puellas

Contigit, obseruant quem statuere diem.

Diuitior Crispo, Thrasea constantior ipso,

Lautior & nitido sis Meliore licet,

Nil dicit penso Lachesis, fusoq; sororum

Explicat, & semper de tribus una necat.

Ad Lucium.

Luci gloria temporum tuorum

Qui Gaurum ueterem, Tagumq; nostrum

Arpis cedere non finis disertis,

Arguias generatus inter urbeis.

Thebas carmine cantet, aut Mycenas,

Aut claram Rhodon, aut libidinosæ

Ledeas Lacedæmonis palæstras.

EPIG.

Nos Celtis genitos, & ex Iberis
 Nostra nomina duriora terra
 Grato non pudeat referre uersu.
 S' uero Bilbilin optimam metallo,
 Quae uincit Chalybasq; noricosq;
 Et ferro plateam suo sonantem,
 Quam fluctu tenui, sed inquieto
 Armorum salo temperator ambit,
 Tutelanq; chorosq; Risamorum,
 Et conuiuia festa Carduarum,
 Et textis Peteron rosas rubentem,
 Atq; antiqua patrum theatra ripas,
 Et certos iaculo leui succuos,
 Turgentisq; lacus. Petusiaeq;
 Et paruae uada pura Touenissae,
 Et sanctum Durationis illicetum,
 Per quod uel piger ambulat uiator.
 Et quod fortibus excolit iuuenis
 Curuae Manlius arua Matinessae.
 Haec tam rustica delicate lector
 Rides nomina? rideas licebit.
 Haec tam rustica malo, quam Britannos.

In Gargilianum.

Munera quod semibus, uiduisq; ingentia mittis
 Vis te munificum Gargiliane uocem?
 Sordidius nihil est, nihil est te spurcius uno,
 Qui potes infidias dona uocare tuas.
 Sic auidis fallax indulget piscibus hamus,
 Callida sic stultas decipit esca feras,
 Quid sit largiri, quid sit donare docebo,
 Si nescis, dona Gargiliane mihi.

Ad Faustinum.

L I B. I.

Dum nos blanda tenent lasciuī stagna Lucrini,

Et quæ pumiceis fontibus antra calent.

Tu colis arguī regnum Faustine coloni,

Quod te bis decimus ducit ab urbe lapis.

Horrida, sed feruent Nemeæi pectora monstri,

Nec satis est Baias igne calere suo.

Ergo sacri fontes, & littora sacra ualete,

Nympharum pariter, Nereidumq; domus.

Herculeos colleis gelida nos uincite bruma,

Nunc Tyburtinis cedite frigoribus.

In Gallam.

In tenebris luzes amissum Galla maritum.

Nunc plorare pudet te puto Galla uirum?

De uipera electro inclusa.

Fleatibus Heliadum ramis dum uipera serpit

Fluxit in obstantem succina gemma feram,

Quæ dum miratur pingui se rore teneri,

Concreto riguit uincta repente gelu.

Ne tibi regali placeas Cleopatra sepulchro,

Vipera si tumulo nobiliore iacet.

De Curatio.

Ardea solstitio, pestannaq; rura petantur,

Quiq; Cleoneo sydere feruet ager.

Cum Tyburtinas damnet Curatius auras,

Inter laudatas ad stygia missus aquas.

Nullo fata loco possis excludere, cum mors

Venerit, in medio tybure Sardinia est.

In Mancinum.

Donasse amicum tibi ducenta Mancine,

Nuper superbo lætus ore iactasti.

Quartus dies est in schola poetarum,

Dum fabulamur, milibus decem dixti

EPIG.

Emptas lacernas munus esse Pompillæ,
 Sardonycas auro, lineisq; ter cinctum,
 Duasq; simileis fluctibus maris gemmas.
 Deditse Bassan, Celiamq; iurasti.
 Here de theatro Pollione cantante,
 Cum subito abires, dum fugis, loquebaris.
 Hereditatis tibi trecenta uenisse.
 Et mane centum, & post meridiem centum.
 Quid tibi sodales fecimus mali tantum?
 Miserere iam crudelis, & sile tandem.
 Aut, si tacere lingua non potest ista,
 Aliquando narra, quod Mancine uelimus.

De Lycori.

Tybur in herculeum migravit nigra Lycoris,
 Omnia dum fieri candida credit ibi.

De cærelia.

Dum petit a Baulis mater Cærelia Baias,
 Occidit insani crimine mersa freti.
 Gloria quanta perit uobis, hæc monstra Neroni,
 Nec quondam iussæ præstiteratis aque.

De Hortis Martialis.

Tulli iugera pauca Martialis.
 Hortis hesperidum beatiora
 Longo ianiculi iugo recumbunt.
 Lati collibus eminent recessus,
 Et planus modico tumore uertex
 Cælo perfruitur sereniore,
 Et curuas nebula tegente ualleis
 Solus luce nitet peculiari.
 Puris leniter admouentur astris
 Celsæ culmina delicata uilla.
 Hinc septem dominos uidere monteis,

LIB. I.

Et totam licet aestimare Romanam,
Albanos quoque, Tibulosque colles,
Et quodcumque iacet sub urbe frigus,
Fidenas ueteres, breuesque Rubras,
Et quod uirgineo cruore gaudet,
Annae pomiferum nemus perennae,
Illic Flaminia, Salariaque
Gestator patet, esse do tacente,
Ne blando rota sit molesta somno,
Quem nec rumpere nauticum celeuma,
Nec clamor ualet helciariorum.
Cum sit tam prope Miluius, sacrumque
Lapse per Tyberim uolent carinae.
Hoc rus, seu potius domus uocanda est.
Commendat dominus, tuam putabis,
Tam non inuida, tamque liberalis,
Tam comi patet hospitalitate.
Credas alcinoi pios penates,
Aut facti modo diuitis Molochi.
Vos nunc omnia parua, qui putatis,
Centeno gelidum ligone Tybur,
Vel praeneste domate, pendulamque
Vni dedite Saeiam colono.
Dum me iudice praeferrantur istis,
Tulli iugera pauca Martialis.

De phileni.

Oculo Phileni semper altero plorat,
Quo fiat istud, quaeritis modo? lusa est.

Ad Linum.

Aegisti uitam semper Line municipalem,
Qua nihil omnino dulcius esse potest.
Idibus et raris togula est excussa calendis,
Duxit ad aetates Synthesis una decem.

EPIG.

Saltus aprum, campus leporem tibi misit inemptum.

Sylua grauis turdos exagitata dedit.

Raptus flumineo uenit de gurgite piscis.

Vina rubens sudat non peregrina cadus.

Nec tenet argolica missus de gente minister.

Sed stetit inculti rustica turba foci.

Villica, uel duri compressa est nupta coloni.

Incaluit quoties saucia uena mero.

Nec nocuit tectis ignis, nec Sirius agris,

Necmersa est pelago, nec fluit ulla ratis.

Supposita est blando nunquam tibi tessera talo.

Alea, sed parca sola fuere nuces.

Dic ubi sit, decies mater quod auara reliquit?

Nusquam est, fecisti rem Line difficilem.

In praetorem.

Praetorem pauper centum sestertia Gaurus

O rabat cara notus amicitia.

Dicebatq; suis haec tantum deesse trecentis,

Vt posset domino plaudere iussus eques.

Praetor ait, scis me scorpo, Thaliog; daturum,

Atque utinam centum milia sola darem.

Ah pudet ingratae, pudet ah male diuitis arca,

Quod non das equiti, uis dare praetor equo?

Ad Sextum.

Inuitas centum quadrantibus, & bene coenas.

Vt coenam inuitor Sexte, an ut inuideam?

De spectaculo.

Pisto, quod iuga delicata collo

Pardus sustinet, improbaq; tigres

Indulgent patientiam flagello,

Mordent aurea, quod lupata cerui,

Quod freno lybici domantur ursi,

Et quantum

LIBER. I.

Et quantum Calydon tulisse fertur,
 Paret purpureis aper capistris,
 Turpes effeda, quod trahunt bisontes,
 Et molles dare iussa quod choreas
 Nigro belua nil negat magistro,
 Quis spectacula non putet deorum?
 Hæc transit tamen, ut minora, quisquis
 Venatus humiles uidet leonum,
 Quos uelox leporum timor fatigat.
 Dimittunt, repetunt, amantque captos,
 Et securior est in ore præda,
 Laxos cui dare, peruiosq; rictus
 Gaudent, & timidos tenere dentes,
 Mollem frangere dum pudet rapinam,
 Stratis cum modo uenerint iuuentis.
 Hæc clementia non paratur arte,
 Sed norunt cui seruiant leones.

Ad Ouidium.

In nomentanis Ouidi quod nascitur agris,
 A ccepit quoties tempora longa merum.
 Exiit annosa mores, nomenq; senecta,
 Et quicquid uoluit, testa uocatur anus.

Ad Ruffum.

Interponis aquam subinde ruffe,
 Et si cogaris à sodale, raram
 Diluti bibis unciam falerni.
 Nunquid pollicita est tibi beatam
 Noctem Næuia, sobriasq; maus
 Certæ nequitias fututionis?
 Suspiras, retices, gemis, negauit,
 Crebros ergo bibas licet trienteis,
 Et durum iugules mero pudorem.

EPIG.

Quid pareis tibi ruffe? dormiendum est.

Ad Lucium Iulium.

Sæpe mihi dicis Luci carissime Iuli,
 Scribe aliquid magnum, desidiosus homo es.
 Otia da nobis, sed qualia fecerat olim
 Mœcenas Flacco, Virgilioq; suo.
 Condere uicturas tentem per secula curas,
 Et nomen flammis eripuisse meum,
 In sterileis campos nolunt iuga ferre iuenci.
 Pingue solum lassat, sed iuuat ipse labor.

Ad Gallum.

Est tibi, sitq; precor, multos crescatq; per annos
 Pulchra quidem, uerum transtyberina domus.
 At mea uipjanas spectant cœnacula laurus.
 Factus in hac ego sum iam regione senex.
 Migrandum est, ut mane domi te Galle salutem,
 Es tanti, uel si longius illa foret.
 Sed tibi nō multum est, unum si præsto togatum
 Multum est, hunc unū si mihi Galle nego.
 Ipse salutabo decima, uel serius hora,
 Mane tibi pro me dicat auere liber.

De Catella Publii.

Issa est passere nequior Catulli.
 Issa est purior osculo columbæ.
 Issa est blandior omnibus puellis
 Issa est carior indicis lapillis.
 Issa est deliciæ catella Publii.
 Hanc, tu si queritur, loqui putabis.
 Sentit tristitiamq; gaudiumq;.
 Collo nexa cubat, capitq; somn
 Ut suspiria nulla sentiantur.
 Et desyderio coacta uentris,

LIBER. I.

Gutta pallid non fefellit ulla,
Sed blando pede fufcitatz, toroqz
Deponi monet, & rogat lauari.
Cafte tantus inef pudor Catelle,
Ignorat Venerem, nec inuenimus
Dignum tam tenera uirum puella,
Hanc ne lux rapiat fuprema totam,
Piftam Publius exprimit tabella,
In qua tam fimilem uidebis iffam,
Vt fit tam fimilis fibi, nec Ipfam.
Iffam deniqz pone cum tabella,
Aut utramqz putabis efle ueram,
Aut utramqz putabis efle piftam.

Ad Velocem.

Scribere me quereris Velox epigrammata longa,
Ipfe nihil fcribis, tu breuiora facis.

Ad Regulum.

Cum tibi fit fophie par fama, & cura deorum,
Ingenuo pietas, nec minor ipfa tuo.
Ignorat meritis dare munera, qui tibi librum,
Et qui miratur regule thura dari.

In Prifcum,

Cum te non noffem, dominum, regemqz uocabam,
Cum bene te noui, iam mihi Prifcus eris.

Ad Lectorem.

Quecunqz lufi iuuenis, & puer quondam,
A pinasqz noftras, quas nec ipfe iam noui.
Male collocare fi bonas uoles horas,
Et inuidebis ocio tuo lector,
A Valeriano pollio petes quinto,
Per quem perire non licet meis nugis.

Ad Faufinum.

D ü

E P I G.

Hos tibi uicinos, Faustine Telesphorus hortos
 Foenius, & breue rus, udaq; prata tenet.
 Condidit hic natae cinereis, nomenq; sacrauit.
 Quod legis Antullae, dignior ipse legi.
 Et stygijs aequum fuerat patrem isse sub umbras.
 Sed quia non licuit, uiuit, ut ossa colat.

In Procillum.

Quaedam me cupit inuide Procille
 Toto candidior puella cygno.
 Argento, niue, lilio, ligustro.
 Sed quandam uolo nocte nigriorem
 Formica, pice, graculo, cicada.
 Iam suspendia saena cogitabas.
 Si noui bene te Procille, niues.

De Antulla.

Hoc nemus aeterno cinerum sacrauit honore,
 Foenius, & culti iugera pauca soli.
 Hoc tegitur cito rapta suis Antulla sepulchro.
 Hoc erit Antullae mistus uterq; parens.
 Si cupit hunc aliquis, monco, ne speret agellum.
 Perpetuo dominis seruiat iste suis.

In Lupercum.

Occuris quoties Luperce nobis,
 Vis mittam puerum subinde dicis,
 Cui tradas epigrammaton libellum,
 Lectum quem tibi protinus remittam.
 Non est, quod puerum Luperce uexes.
 Longum est, si uelit ad pirum uenire,
 Et scalis habito tribus, sed altis.
 Quod quaeris, propius petas licebit.
 Argi nempe soles subire letum.
 Contra Caesaris est forum taberna,

LIB. II.

Scriptis postibus hinc, & inde totis,
 Omnes ut cito perlegas poetas.
 Illuc me pete, ne roges Atrethum,
 Hoc nomen dominus gerit tabernæ.
 De primo dabit, alteroue nido
 Rasum pumice, purpurâq; cultum
 Denarijs tibi quinq; Martialem
 Tanti non es ais? sapis Luperce.

Ad Cæcilianum.

Cui legisse satis nō est epigrammata centum,
 Nil illi satis est Cæciliæ mali.

M. V. MARTIALIS EPIGRAMMATON
 LIBER SECVNDVS.

VID nobis inquis cum epistola? parū
 ne tibi præstamus si legimus epigramma
 ta? quid hic porro dicturus es, quod nō
 possis uersibus dicere? Video quare tra
 gædi epistolam accipiāt, quibus p se los
 qui non licet epigrammata curione non egent, & cons
 tenta sunt sua, id est mala lingua. In quacumq; pagina
 uisum est, epistolam faciunt. Noli ergo (si tibi uidet)
 rem facere ridiculam, & togam saltanti inducere per
 sonæ. Denique uideas, ante delectet contra retiarium
 ferula. Ego inter illos sedeo, qui protinus reclamant.
 Puto me hercule Deciane uerum dicis. Quid, si scias,
 cum qua, & q̄ longa epistola negocium fueris habitu
 rus? Itaq; quod exigis, fiat. Debebunt tibi si qui in
 hunc librum inciderint, quod ad primam paginā non
 lassi peruenient.

E P I G.

Ad Librum suum.

Tercentena quidem poteras epigrammata ferre,

Sed quis te ferret, perlegeretq; liber?

At nunc succincti quæ sunt, bona disce, libelli.

Hoc primum est, breuior quod mihi charta perit.

Deinde quod hæc una peragit librarius hora,

Nec tantum nugis seruiet ille meis.

Tertia res hæc est, quod si cui forte legeris,

Sis licet usq; malus, non odiosus eris.

Te conuiuia leget misto quincunce, sed ante

Incipiat positus quam tepuisse calix.

Esse tibi tanta cautus breuitate uideris.

Hæi mihi, quam multis sic quoq; longus eris.

Ad Cæsarem Domitianum.

Creta dedit magnum, maius dedit Africa nomen,

Scipio quod uictor, quodq; Metellus habet,

Nobilius domito tribuit Germania Rheno.

Et puer hoc dignus nomine Cæsar eras.

Frater idumæos meruit cum patre triumphos.

Quæ datur ex Dacis laurea tota tua est.

Ad Sextum.

Sexte nihil debes, nil debes Sexte, fatemur.

Debet enim si quis, soluere Sexte potest.

In Amianum.

O quam blandus es Amiane matri.

Quam blanda est tibi mater Amiane.

Fratrem te uocat, & soror uocatur.

Cur uos nomina nequiora tangunt?

Quare non iuuat hoc, quod estis, esse?

Lusum creditis hoc, iocumq; non est

Mater quæ cupit esse se sororem,

Nec matrem iuuat esse, nec sororem.

L I B. I I.

Ad Decianum,

N e ualeam, si non totis Deciane diebus,
 E t tecum totis noctibus esse uelim.
 Sed duo sunt, quæ nos distingunt, milia passum.
 Q uatuor hæc fiunt, cum rediturus eam.
 S æpe domi non es, cum sis quoq; sæpe, negaris,
 Vel tantum causis, uel tibi sæpe uacas.
 T e tamen ut uideam, duo milia non piget ire,
 V t te non uideam, quatuor ire piget.

Ad Seuerum.

n unc, edere me iube libellos,
 Lectis uix tibi paginis duabus
 Spectas ΕΧΑΤΟ ΚΩΛΙΚΩΝ Seueræ,
 E t longas trahis oscitationes.
 H æc sunt, quæ relegente me solebas
 R apta scribere, sed uitellianis.
 H æc sunt singula, quæ sinu ferebas
 P er conuiuia cuncta, per theatra.
 H æc sunt, aut meliora, si qua nescis.
 Q uid prodest mihi tam macer libellus,
 N ullo crassior ut sit umbilico,
 S i totus tibi triduo legatur?
 N unquam delitiæ supiniore.
 L assus tam cito deficiis uiator,
 E t cum currere debeas Bouillas,
 I ter iungere queris ad camcenas.
 I nunc, edere me iube libellos.

In Attalum.

D eclamas belle, causas agis Attale belle,
 H istorias bellas, carmina bella facis.
 C omponis belle mimos, epigrammata belle,
 B ellus grammaticus, bellus es astrologus.

EPIG.

Et belle cantas, & saltas Attale belle.

Bellus es arte lyræ, bellus es arte pilei.

Nil bene cum facias, facis attamen omnia belle.

Vis dicam quid sis? magnus es ardelio.

Ad Lectorem.

Si qua uidebuntur chartis tibi lector in istis,

Sive obscura nimis, siue latina parum,

Non meus est error, nocuit librarius illis,

Dum properat uersus annumerare tibi.

Quod si non illum, sed me peccasse putabis,

Tunc ego te credam cordis habere nihil.

Ista tamen mala sunt, quasi nos manifesta negamus.

Hæc mala sunt, sed tu non meliora facis.

De Næuid.

Scrispsi, rescripsit nil Næuid, non dabit ergo?

Sed puto, quod scripsi, legerit, ergo dabit.

In Posthumum.

Basia dimidio, quod das mihi Posthume labro,

Laudo, licet demas hinc quoque dimidium.

Vis dare maius adhuc, & inenarrabile munus,

Hoc tibi habe totum Posthume dimidium.

In Seliuum.

Quod fronte Seliuum nubila uides Ruffe.

Quod ambulator porticum terit serus.

Lugubre quiddam quod tacet piger uultus.

Quod pene terram tangit indecens nasus.

Et dextra pectus pulsât, & comam uellit.

Non ille amici fata luget, aut fratris.

Vterque natus uiuit, & precor uiuat.

S alua est & uxor, sarcinæque, seruique

Nihil colonus, uillicusque decoxit.

Meroris igitur causa que est? domi cenat.

LIBER. II.

In Posthumum.

Esse quid hoc dicam, quod olent tua basia myrrham?
Quodq; tibi est semper non alienus odor?
Hoc mihi suspectū est, qđ oles bene Posthume semper
Posthume non bene olet, qui bene semper olet.

Ad Sextum.

Et index petit, & petit patronus,
Soluas censeo Sexte creditori.

In Selium,

Nil intentatum Selius, nil linquit inausum,
Cœnandum quoties iam uidet esse domi.
Currit ad Europen, & te Pauline, tuosq;
Laudat Achilleos, sed sine fine pedes.
Si nihil Europe fecit, tum septa petuntur,
Si quid Phillyrides præstet, & Aesonides.
Hinc quoq; deceptus Memphitica templa frequētat,
Assidet & cathedris mœsta iuuenca tuis.
Inde petit centum pendentia tecta columnis,
Illinc Pompei dona, nemusq; duplex.
Nec Fortunati spernit, nec balnea Fausti,
Nec Grylli tenebras, Aeoliamq; Lupi.
Nam thermis iterum cunctis, iterumq; lauatur,
Omnia cum fecit, sed reuente Deo.
Lotus ad Europes tepidæ buxeta recurrit,
Si quis ibi serum carpat amicus iter.
Per te, perq; tuam uector lasciuæ puellam
Ad cœnam Selium tu, rogo, taure uocā.

In Hermum.

Quod nulli calicem tuum propinas,
Humane facis Herme, non superbe.

In Zoilum.

Zoilus ægrotat, faciunt hanc stragula febrem,

EPIG.

Si fuerit sanus, coccina quid facient?
 Quid torus a Nilo, quid sindone tinctus olenti?
 Ostendit stultas quid nisi morbus opes?
 Quid tibi cum medicis? dimitte Machaonas omnes.
 Vis fieri sanus? stragula sume mea.

Ad Amianum.

Tonstrix Suburræ faucibus sedet primis.
 Cruenta pendent qua flagella tortorum,
 Argiſq; letum multus obsidet sutor.
 Sed ista tonstrix Amiane non tondet.
 Non tondet inquam, quid ergo facit? radit.

In Maximum.

Capto tuam, pudet heu sed capto Maxime coenam.
 Tu captas alias, iam sumus ergo pares.
 Mane salutatum uenio, tu diceris esse
 Ante salutatum, iam sumus ergo pares.
 Sum comes ipse tuus, tumidiq; anteambulo regis.
 Tu comes alterius, iam sumus ergo pares.
 Esse sat est seruum, iam nolo uicarius esse.
 Qui rex est, regem Maxime non habeat.

In Zoilum.

Fœlicem fieri credis me Zoile cœna,
 Fœlicem cœna, zoile deinde tua?
 Debet aricino conuiuia recumbere cliuo,
 Quem tua fœlicem zoile cœna facit.

De Paulo.

Carmina Paulus emit, recitat sua carmina Paulus,
 Nam quod emas possis dicere iure tuum.

In Posthumum.

Basia das alijs, alijs das Posthume dextram.
 Dicis, utrum manus elige? malo manum.

De Eodem.

LIBER. II.

Quid mihi nobiscum est o Phœbe, nouemq; sorores?

Ecce nocet uati Musa iocosa suo.

Dimidio nobis dare Posthumus ante solebat

Basia, nunc labro cepit utroq; dare.

De Eodem.

Non dicam, licet usq; me rogetis,

Quis sit posthumus in meo libello,

Non dicam, quid enim mihi necesse est,

Has offendere bastiationes,

Quæ se tam bene uindicare possunt?

In Candidum.

Si det iniqua tibi tristem fortuna reatum,

Squalidus hærebo, pallidiorq; reo.

Si iubeat patria damnatum excedere terra,

Per freta, per scopulos exulis ibo comes.

Dat tibi diuitias, ecquid sunt ista duorum?

Das partem, multum est, Candide das aliquid?

Mecum ergo miser es, quod si Deus ore sereno

Annuerit, foelix Candide solus eris.

Ad Gallam.

Das nunquam, semper promittis Galla roganti,

Si semper fallis, iam rogo Galla nega.

Ad Bithynicum.

Quod querulum spirat, quod acerbum Næuia tuffit,

Inq; suos mittit sputa subinde sinus,

Iam te rem factam Bitynnice credis habere?

Erras, blanditur Næuia, non moritur.

De Selio.

Laudantem Selium cœnæ cum retia tendit,

Accipe siue legas, siue patronus agas.

Efferte, grauitè, cito, nequiter, euge, beate,

Hoc nolui, facta est iam tibi cœna, tacet.

EPIG.

In Sextillum.

Rideto multum, qui te Sextille cynædum
 Dixit, & digitum porrigito medium.
 Sed nec pedico es, nec tu sextille fututor,
 Calda uetustinae nec tibi bucca placet.
 Existis nihil es fateor Sextille, quid ergo es?
 Nescio, sed tu scis res superesse duas.

Ad Rufum.

Ruffe uides illum subsellia prima tenentem,
 Cuius & hinc lucet sardonycata manus.
 Quaeq; Tyron toties epotauere lacernae,
 Et toga non tactas uincere iussa niueis.
 Cuius olet toto pinguis coma Marceliano,
 Et splendent uislo brachia trita pilos.
 Non extrema sedet lunata ligula planta.
 Coccina non laesum pingit aluta pedem,
 Et numerosa linunt stellantem splenia frontem
 Ignoras quid sit? splenia tolle, leges.

In Caium.

Mutua uiginti sextertia forte rogabam,
 Quae uel donanti non graue munus erat.
 Quippe rogabatur, fidusq; uetusq; sodalis,
 Et cuius laxas arca flagellat opes.
 Is mihi, diues eris, si causas egeris, inquit.
 Quod peto da Cai, non peto consilium.

Ad Marianum.

Saepe ego Christinam futui, det q; bene, quaeris,
 Supra quod fieri nil Mariane potest.

In Ponticum.

Lis mihi cū Balbo est, tu Balbum offendere non uis
 Pontice, cum Licino, est hic quoq; magnus homo.
 V exat saepe meum Patrobas confinis agellum,

L I B. I I.

Contra libertum Casaris ire times.

Abnegat, & retinet nostrum Laronia seruum.

Respondes, orba est, diues, anus, uidua.

Non bene (crede mihi) seruo seruitur amico.

Sit liber, dominus qui uolet esse meus.

In Philenim.

Cur non Basio te Phileni, calua es.

Cur non basio te Phileni, ruffa es.

Cur non basio te Phileni, lusca es.

Te qui basiat o Phileni, fellat.

In Gallam.

Cum placeat Phileros tota tibi dote redemptus.

Tres pateris natos Galla perire fame.

Præstaturo cano tanta indulgentia cunno,

Quem nec casta potest iam decuisse Venus.

Perpetuam Diu te faciant Philerotis amicam

O mater, qua nec Pontia deterior.

Ad Phœbum.

Cum sint pura tibi, similent quæ cornua Lunæ.

In rhytio poteris Phœbe lauare pedes.

In Pannicum.

Pestere te nolim, sed nec turbare capillos.

Splendida sit nolo, sordida nolo cutis.

Nec tibi mitrarum, nec sit tibi barba reorum

Nolo uirum nimium Pannice, nolo parum.

Nunc tibi crura pilis, & sunt tibi pectora setis

Horrída, sed mens est Pannice uulsa tibi.

In Cecilianum.

Quicquid ponitur hinc, & inde uerris

Mamas suminis, imbricemq; porci,

Communemq; duobus attagenam,

Mullum di midium, lupumq; totum.

EPIG. III

Murenaeq; latus, fœmurq; pulli,
 Stillantemq; alica sua palumbum.
 Hæc cum condita sunt, madente mappa,
 Traduntur puero domum ferenda.
 Nos accumbimus ociosa turba.
 Vllus si pudor est, repone cenam,
 Cras te Caciliane non uocauit.

In Linum.

Quid mihi reddat ager, quæris Line nomentanus
 Hoc mihi reddit ager, te Line non uideo.

De Muneribus mœchæ.

Cocinea famose donas, & ianthina mœchæ.

Vis dare, quæ meruit munera? mitte togam.

In Tongilium.

Vri Tongilius male dicitur hemiritæo.

Novi hominis mores, esurit, atq; sitit.

Subdola tenduntur crassis modo retia turdis;

Hæmus & in nullum mittitur, atq; lupum.

Cecuba siccantur, quæq; annus coxit Opimi,

Condantur parco fusca falerna uitro.

Omnes Tongilium medici iussere lauari,

O stulti, febrem creditis esse? gula est.

In Maximinam.

Ride, si sapias, o puella, ride,

Pelignus puto dixerat poeta;

Sed non dixerat omnibus puellis.

Quamuis dixerit omnibus puellis;

Non dixit tibi, tu puella non es.

Et tres sunt tibi Maximina dentes;

Sed plane piceiq; buxeiq;

Quare si speculo, mihiq; credis,

Debes non aliter timere risum,

LIB. II.

Quam uentum Spanius, manumq; Priscus.

Quam cretata timet Fabula nimbium.

Ceruffata timet Sabella solem.

Vultus induc tu magis seueros,

Quam cōiunx Priami, nurusq; maior.

Mimos ridiculi Philistionis,

Et cōiunia nequiora uita,

Et quicquid lepida procacitate

Laxat perspicuo labella risu.

Te mœste decet assidere matri

Lugentiq; uirum, piūq; fratrem,

Et tantum tragicis uacare musis.

At tu iudicium sequuta nostrum

Plora (si sapi) o puella, plora.

In zoilum.

Zoile quid solum subluto podice perdis?

Spurcius ut fiat, Zoile merge caput.

In Candidum.

Cādide κοινὰ φίλων hæc sunt tua Cādide τῶν τῶν

Quæ tu magniloquus nocte, dieq; sonas.

Te lacedæmonio uelat toga lota Galeo,

Vel quam seposito de grege Parma dedit.

At mea, quæ passa est furiosi cornua tauri,

Noluerit dici quam pila prima suam,

Misitagenoreas Cædmi tibi terra lacernas.

Non uendes nummis coccina nostra tribus.

U libyco Indis suspendis dentibus orbeis,

Fuleitur testa sagina mensa mihi.

Immodici tibi flaua tegunt chrysendeta nulli.

Concolor in nostra Gammaræ lance rubes.

Grex tuus iliaco poterat certare cinedo.

At mihi succurrit pro Ganymede manus.

EPIG.

Ex opibus tantis, ueteri fidoq; sodali

Das nihil, & dicis Candide κοινὰ φίλων.

In Sextum.

Emi seu puerum, togamue pexam,

Seu treis, uel puto, quatuor ue libras.

Sextus protinus ille foenerator,

Quem nostis ueterem meum sodalem.

Ne quid forte petam, timet, cauetq;

Et secum sic, ut audiam susurrat,

Septem milia debeo Secundo.

Phœbo quatuor, undecim Phileto.

Et quadrans mihi nullus est in arca.

O grande ingenium mei sodalis.

Durum est Sexte negare, cum rogeris.

Quanto durius, antequam rogeris.

Ad Glyptum.

Quæ tibi non stabat, præcisa est mentula Glypte,

Demens cum ferro quid tibi? gallus eras.

In Neuolum.

Florida per uarios ut pingitur hybla colores,

Cum breue Sicaniæ uer populantur apes,

Sic tua suppositis perlucet præla lacernis,

Sic micat innumeris arcula synthefibus,

Atq; unam uestire tribum tua uellera possunt,

Appula non uno quæ grege terra tulit.

Tu spectas hyemem succincti lentus amici.

Pro scelus, & lateris frigora tuta times.

Quantum erat infœlix pannis fraudare duobus?

Non metuas mortem Neuole, sed timeas.

In Gallum.

Subdola famose (moneo) fuge retia mœchæ

Leuior o conchis Galle cytheriacis,

Confidis

LIBER. II.

Confidis natibus? non est pædico maritus,
Quæ faciat duo sunt, irrumat, aut futuit.

Ad Ruffum.

Coponem, laniumq; balneumq;
Tonforem, tabulamq; calculosq;
Et paucos, sed ut eligam, libellos,
Vnum non nimium rudem sodalem,
Et grandem puerum, diuq; leuem,
Et caram puero meo puellam,
Hæc præsta mihi Ruffe, uel Bitontis,
Et thermas tibi habe neronianas.

De Thelesina.

Vxorem nolo Thelesinam ducere, quare?
Mæcha est, sed pueris dat Thelesina, uolo.
In Lesbiam.

Quod fellas, & aquam potas, nil Lesbia peccas,
Qua tibi parte opus est Lesbia, sumis aquam.
In Hylum.

Vnus saepe tibi tota denarius arca
Cum sit, & hic culo tritior Hyle tuo.
Non tamen hunc pistor, non auferet hunc tibi copo,
Sed si quis nimio penne superbus erit.
Infœlix uenter spectat conuiuia culi.
Et semper miser hic esurit, ille uorat.

De Spatale.

Novit loturos Dasius numerare, poposcit
Mannosam Spatalen pro tribus, illa dedit.
In Maximum.

Vis fieri liber? mentiris Maxime, non uis.
Sed fieri si uis, hæc ratione potes.
Liber eris, cœnare foris si Maxime nolis.

E

EPIG.

Veientana tuam si domat una fitim.
Si ridere potes miseri chrysendeta Cinna.
Contentus nostra si potes esse toga.
Si plebeia uenus gemino tibi uincitur asse.
Si tua non rectus tecta subire potes
Hæc tibi si uis est, si mentis tanta potestas,
Liberior partho uiuere Rege potes.

In Linum.

Quid de te Line suspicetur uxor,
Et qua parte uelit pudiciorem,
Certis indicijis satis probauit.
Custodem tibi quæ dedit spadonem.
Nil nasutius hac, maligniusq; est.

Ad Sextum.

Vis te Sexte coli, uolebam amare.
Parendum est tibi, quod iubes, coleris,
Sed si te colo Sexte, non amabo.

De Vxore Galli.

Gentibus in libycis uxor tua Galle male audit
Immodicæ foedo crimine auariciæ,
Sed mera narratur mendacia, non solet illa
Accipere omnino, quid solet ergo dare.

In Fictum diuitem.

Hic, quem uidetis gressibus uagis lentum,
Amethystinatus media qui secat septa,
Quem non lacernis Publius meus uincit,
Non ipse Codrus alpha penulato rum,
Quem grex togatus sequitur, & capillatus,
Recensq; sella, linteisq; lorisq;.
Oppignerauit admodò Claudi mensam,
Vix octo nummis anulum, unde coenaret.

In Foilum.

LIBER. II.

Pexatus pulchre rides mea Foile trita.

Sunt hæc trita quidem Foile, sed mea sunt.

De Cœnatione Micæ.

Micæ uocor, quid sim cernis? cœnatio parua.

Et me casareum prospicis ecce tholum!

Frangere toros, pete uina, rosas cape, tingere nardo,

Ipse iubet mortis te meminisse Deus.

In Hylum.

Vxorem armati futuis puer Hyle tribuni,

Supplicium tantum dum puerile times.

Ve tibi, dum ludis, castrabere, iam mihi dices,

Non licet hoc, quid tu quod facis, Hyle licet?

In Maledicum.

Cum tibi uernarent dubia lanugine mala,

Lambebat medios improba lingua uiros.

Postquam triste caput fastidia uespilionum,

Et miseri meruit tedia carnificis,

Vteris ore aliter, nimiaq; æruginè captus

A dlatras nomen, quod tibi cunq; datum est.

Hæreat inguinibus potius tam noxia lingua,

Nam cum fellaret, purior illa fuit.

In Labienum.

Quod pectus, quod crura tibi, quod brachia uellis,

Quod cincta est breuibus mentula tonsa pilis,

Hoc præstas Labiene tuæ (quis nescit) amicæ,

Cui præstas culum, quem Labiene pilas?

In Melichum.

Sola tibi fuerant sestertia Meliche centum,

Quæ tulit e sacra Læda redempta uia.

Meliche luxuria est, si tanti diues amares,

Non amo iam dices, hæc magè luxuria est.

In Taurum.

E P I G.

Dum modo caufidicum, dum te mo' rhetora fingis,

Et non decernis Taure, quid esse uelis,
Peleos, & Priami transit, uel Nestoris aetas,

Et fuerat serum tam tibi definere,

Incipe, tres uno perierunt rhetores anno,

Si quid habes animi, si quid in arte uales,

Si schola damnatur, fora litibus omnia feruent.

I pfe potest fieri Marsia caufidicus.

Eia age, rumpe moras, quo te spectabimus usq?

Dum quid fis, dubitas, iam potes esse nihil.

In Salernum.

Cur tristiozem cerninus Salernum?

An causa leuis est? extuli inquis uxorem.

O grande fati crimen, o grauem casum,

Illa illa diues mortua est Secundilla,

Centena decies, quae tibi dedit dotis?

Nollem accidisset hoc tibi Salerane.

In Lalagen.

Vnus de toto peccauerat orbe comarum

Anulus incerta non bene fixus acu.

Hoc facinus Lalage, speculo quod uiderat, ulta est.

Et cecidit sectis ista Plecusa comis.

Define iam Lalage tristeis ornare capillos,

Tangat & insanum nulla puella caput.

Hoc salamandra notet, uel saeva nouacula nudet,

Vt digna speculo fiat imago tuo.

In Posthumum.

Oecurris quocunq? loco mihi Posthume, clamas

Protinus, & prima est haec tua uox, quid agis?

Hoc, si me decies una conueneris hora,

Dicis, habes puto tu Posthume, nil quod agas.

Ad Olum.

L I B. I I.

Q uod te nomine iam tuo saluto,
 Q uem regem, & dominum prius uocabam.
 N e me dixeris esse contumacem.
 T otis pilea sarcinis redemi.
 R eges, & dominos habere debet.
 Q uis se non habet, atq; concupiscit,
 Q uod reges, dominiq; concupiscunt.
 S eruum si potes Ole non habere,
 E t regem potes Ole non habere.

In Classicum.

I n u i t u m cœnare foris te Classicè dicis.
 S i non mentiris, Classicè dispercam.
 I p s e quoq; ad cœnam gaudebat Apitius ire,
 C u m cœnaret erat tristior ille domi.
 S i tamen inuitus uadis, cur Classicè uadis?
 C o g o r, ais, uerum est, cogitur & Selius.
 E n rogat ad cœnam melior te Classicè rectam.
 G r a n d i a uerba ubi sunt? si uir es, ecce nega.

In Cotilum.

N o n uis in folio prius lauari
 Q uenquam Cotile, causa quæ nisi hæc est.
 V ndis ne fouearis irrumatis,
 T e primus licet abluas, necesse est,
 A n t e h i c m e n t u l a q̄ caput lauatur.

Ad Cæcilianum.

C a n d i d i u s n i b i l e s t t e C æ c i l i a n e, notauī,
 S i q u a n d o e x n o s t r i s d i s t i c h a p a u c a l e g i s.
 P r o t i n u s a u t M a r s i r e c i t a s, a u t s c r i p t a C a t u l l i.
 H æ c m i h i d a s, t a n q u a m d e t e r i o r a l e g a s.
 V t c o l l a t a m a g i s p l a c e a n t m e a c r e d i m u s i l l u d.
 M a l o t a m e n r e c i t e s C æ c i l i a n e t u a.

In Posthumum.

B iij

EPIG.

Hesternam factum narratur Posthume coena,
 Quod nollem, quis enim talia facta probet?
 Os tibi praecisum, quanto non ipse Latinus
 Vilia Panniculi percutit ora sono,
 Quodq; magis mirum est, authorem criminis huius
 Caecilium tota rumor in urbe sonat.
 Esse negat factum, vis hoc me credere, credo.
 Quid, quod habet testes Posthume Caecilius?

In Lyrim.

Quid faciat, uult scire Lyris, quod sobria fellat.
 In Saufellum.

Cinctum togatis post, & ante Saufellum,
 Quanta reduci Regulus solet turba,
 Ad alta tonsum templa cum reum misit,
 Materne cernis, inuidere nolito,
 Comitatus iste sit precor tuus nunquam.
 Hos illi amicos, & greges togatorum
 Fusculeus praestat, & Fauentinus.

De Leone.

Verbera securi solitus leo ferre magistris,
 Infertamq; pati blandus in ora manum,
 Dedicic pacem subito feritate reuersa,
 Quanta nec in lybicus debuit esse iugis.
 Nam duo de tenera puerilia corpora turba,
 Sanguineam rastris, quae renouabat humum,
 Saeuis & infelix suriali dente peremit.
 Martia non uidit maius arena nefas.
 Exclamare libet, crudelis perfide praedo,
 A nostra pueris parcere disce lupa.

De Mario.

Argenti libras Marius tibi quinq; reliquit,
 Cui nihil ipse dadas, is tibi uerba dedit.

LIB. II.

In Cosconium.

Cosconi, qui longa putas epigrammata nostra,

Vtilis ungendis axibus esse potes.

Hac tu credideris longum ratione colossum,

Et puerum Bruti dixeris esse breuem.

Disce, quod ignoras, Marci, doctiq; Pedonis,

Sæpe duplex unum pagina tractat opus,

Non sunt longa, quibus, nihil est qd demere possis,

Sed tu Cosconi disticha longa facis.

Ad Cæcilianum.

Aestiuo serues ubi piscem tempore, quæris?

In thermis serua Cæciliæ tuæ.

In Nasicam.

Inuitas tunc me, cum scis Nasica uocatum,

Exusatum habeas me rogo, cæno domi.

De Fannio.

Hostem cum fugeret, se Fannius ipse peremit.

Hic rogo, non furor est, ne moriari, mori?

In Zoilum.

Laxior hexaphoris tua sit lectica licebit,

Cum tamen hæc tua sit Zoile sandapila.

Ad Ponticum.

Abscissa seruum fœdas quid Pontice lingua?

Nescis tu populum, quod tacet ille, loqui?

In Seuum maritum.

Fœdasti miserum marite mœchum,

Et si, qui fuerant prius, requirunt

Trunci naribus, auribusq; uultus,

Credis te satis esse uindicatum?

Erras, iste potest et irrumare.

In Sertorium.

Mollis erat, facilisq; uiris Paantius beros,

EPIG.

Vulnera sic Paradis dicitur ulta Venus.
 Cur lingat cunnum siculus Sertorius, hoc est,
 Ex hoc occisus Ruffe uidetur Eryx.
 De Preposteris donis.

Vimine clausa leni nuuæ custodia coctæ.
 Hoc tibi Saturni tempore munus erit.
 Dona quod æstatis mihi tibi mense decembri,
 Si quæris, rasam tu mihi mitte togam.

Ad Classicum.

Quod nec carmine glorior supino,
 Nec retro lego Sotaden cinædum,
 Nusquam græcula quod recantat Echo.
 Nec dicat mihi luculentus Attis,
 Mollem debilitate Choliambon.
 Non sum Classicæ tam malus poeta,
 Quid si per gracileis uias petauri
 Inuitum iubeas subire ladam?
 Turpe est difficileis habere nugas,
 Et stultus labor est ineptiar um.
 Scribat carmina circulis Palemon,
 Me raris iuuat auribus placere.

In Phœbum.

Dicis amore tui bellas ardere puellas,
 Qui faciem sub aqua Phœbe natantis habes.

In Mamercum.

Nil recitas, & uis Mamerce poeta uideri,
 Quicquid uis esto, dum modo nil recites.

In Gaurum.

Quod nimio gaudes noctem producere uino,
 Ignosco, uitium Gauræ Catonis habes.
 Carmina quod scribis, misis & apolline nullo,
 Laudari debes, hoc Ciceronis habes,

LIBER. I I.

Quod uomis, Antoni, quod luxuriaris, Apici,

Quod fellas, uitium dic mihi cuius habes?

Ad Quintilianum.

Quintiliane uagæ moderator summe iuuentæ,

Gloria Romana Quintiliane togæ,

Viuerè quod propero pauper, nec inutilis annis,

Da ueniam, properat uiuere nemo satis.

Differat hoc, patrios optat qui uincere census,

A triâq; immodicis arctat imaginibus.

Me focus, & nigros non indignantia fumos

Tecta iuuant, & fons uiuus, & herba rudis.

Sit mihi uerna satur, sit non doctissima coniunx,

Sit nox cum somno, sit sine lite dies.

Ad Cæsarem Domitianum.

Rerum certa salus, terrarum gloria Cæsar,

Sospite quo magnos credimus esse Deos.

Si festinatis toties tibi lecta libellis

Detinuere oculos carmina nostra tuos.

Quod fortuna uetat fieri, permitte uideri,

Natorum genitor credar ut esse trium.

Hæc, si displicui, fuerunt solatia nobis,

Hæc fuerint nobis præmia, si placui.

Ad Vxorem.

Natorum mihi ius trium roganti

Musarum pretium dedit mearum

Solus, qui poterat, ualebis uxor.

Non debet domini perire munus.

Ad Regulum.

Primus ubi est inquis, cum sit liber iste secundus?

Quid faciam, si plus ille pudoris habet?

Tu tamen hunc fieri si maui Regule primum,

Vnum de titulo tollere iota potes.

EPIG.
M.V. MARTIALIS LIBER TERTIVS:

Ad Lectorem de Libro Gallicano.

OC tibi quicquid id est, longinquissim
tit ab oris
Gallia Romanae nomine dicta toga.
Hunc legis, & laudas librum fortasse
priorem.

Illa, uel hæc mea sunt, quæ meliora putas.
Plus sane placeat, domina qui natus in urbe est.
Debet enim Gallum uincere, uerna liber?

Ad Librum suum.

Cuius uis fieri libelle munus?
Festina tibi uindicem parare,
Ne nigram cito raptus in culinam
Cordillas madida tegas papyro,
Vel turis, piperisq; sis cucullus,
Faustini fugis in sinum? sapisti.
Cedro nunc licet ambules perunctus,
Et frontes gemino decens honore
Pictis luxurteris umbilicis.
Et te purpura delicata uelet,
Et cocco rubeat superbus index,
Illo uindice ne Probum timeto.

In Mulierem deformem.

Formosam faciem nigro medicamine uelas,
Sed non formoso corpore ledis aquas.
Ipsam crede Deam uerbis tibi dicere nostris,
Aut aperi faciem, uel tunicata laua.

Ad Librum suum.

Roman uade liber, si ueneris unde, requiret.
Aemiliae dices de regione uis.

LIBER. III.

Si quibus in terris, qua sumus in urbe, rogabis,

Corneli referas me licet esse foro.

Cur absim, quæret, breuiter tu multa fatere,

Non poterat uana tedia ferre togæ,

Quando uenit, dicet, tu respondeo, poeta

Exierat, ueniet, cum citharædus erit.

Ad Eundem.

Vis commendari sine me cursurus in urbem

Parue liber multis, an satis unus erit?

Vnus erit (mibi crede) satis, cui non eris hospes

Iulius, assiduum nomen in ore meo.

Protinus hunc adeas, primiꝫ in limine testæ,

Quos tenuit Daphnis, nunc tenet ille lares.

Est illi coniunx, quæ te manibusꝫ, sinuꝫ,

Excipiet, uel si puluerulentus eas.

Hos tu seu pariter, siue hanc, illum ue priorem

Videris, hoc dices, Marcus auere iubet.

Hoc satis est, alios commendet epistola peccat,

Qui commendandum se putat esse suis.

Ad Marcellinum.

Lux tibi post idus numeratur tertia maias

Marcelline tuis bis celebranda sacris,

Imputat æthereos ortus hæc prima parenti,

Libat florenteis, hæc tibi prima genas.

Magna licet dederit iucundæ munera uitæ,

Plus nunquam patri præstitit illa dies.

De Sportula.

Centum miselli iam ualete quadrantes.

Antambulonis congiarium lassæ,

Quos diuidebat balneator elixus.

Quid cogitatis o fames amicorum?

Regis superbi sportulæ recesserunt.

Nihil stropharum est, iam salarium dandum est.

EPIG.

In Quintum.

Thaida Quintus amat, quā Thaida? Thaida luscā.
Vnum oculum Thais non habet, ille duos.

In Cinnam.

Versiculos in me narratur scribere Cinna.
Non scribit, cuius carmina nemo legit.

In Philomusum.

Constituit Philomuse pater tibi milia bina
Menstrua, per quos omnes praestitit illa dies.
Luxuriam premeret cum crastina semper egestas
Et tuitus essent danda diurna tuis.
Idem te moriens heredem ex asse reliquit.
Exheredauit te Philomuse pater.

Ad Quintum.

Si tua nec Thais, nec luscā est Quinte puella,
Cur in te factum distichon esse putas?
Sed simile est aliquid, pro Laide Thaida dixi,
Dic mihi, quid simile est Thais, et Hermione?
Tu tamen es Quintus, mutemus nomen amantis.
Si non uult Quintus Thaida, Sextus amet.

In Fabulum.

Vnguentum fateor bonum dedisti.
Conuiuio here, sed nihil scidisti.
Res salsa est bene olere, et esurire.
Qui non coenat, et ungitur Fabulle,
Hic uero mihi mortuus uidetur.

In Nēuam.

Dum non uis leporem, dum nō uis carpere mullum,
Et plusquam patri Nēuia parcis apro.
Accusas, rumpisquē coquum, tanquam omnia cruda,
Attulerit, nunquam sic ego crudus ero.

De Tutio.

LIB. III.

Romam petebat esuritor Tutius.

Profectus ex Hispania.

Occurrit illi sportularum Fabula,

A ponte redijt Miluio.

De Codro.

Plus credit nemo, quam tota Codrus in urbe,

Cum sit tam pauper, quomodo cecus amat?

In Cerdonem.

Das gladiatores sutorum regule cerdo,

Quodq; tibi tribuit subula, sicca rapit.

Ebrius es, nec enim faceres id sobrius unquam,

Vt uelles corio ludere cerdo tuo.

Lufisti satis est, sed te (mibi crede) memento

Nunc in pellicula cerdo tenere tua.

In Sabidium.

Circumlata diu mensis scriblita secundis

V rebat nimio seua calore manus.

Sed magis ardebat Sabidi gula, protinus ergo

Sufflauit buccis, terq; quaterq; suis.

Illa quidem tepuit, digitoq; admittere uisa est,

Sed nemo potuit tangere, merda fuit.

In Maximum.

Perfrixisse tuas quæsta est præfatio fauces,

Cum te excusaris Maxime, quid recitas?

De Vipera in ore ursæ.

Proxima centenis ostenditur ursæ columnis,

Exornant pictæ qua Platanona feræ.

Huius dum patulos alludens tentat hiatus

Pulcher Hylas, teneram mersit in ora manum.

Vipera, sed cæco scelerata latebat in ore,

Viuebatq; anima deteriore fera.

Non sensit puer esse dolos, nisi dente recepto

EPIG.

Dum perit, o facinus ausa quod urfa fuit?

De Canio.

Dic musa quid agat Canius meus Ruffus?

Vtrum ne chartis tradit ille uicturis

Legenda temporum acta Claudianorum?

An quæ Neroni falsus astruit scriptor?

An æmulatur improbi iocos Phædri?

Lasciuus elegis, an seuerus herois?

An in cothurnis horridus Sophocleis?

An ociosus in schola poetarum,

Lepore tinctos attico sales narrat?

Hinc si recessit, porticum terit templi?

An spatia carpit lentus argonautarum?

An delicatæ sole rursus Europæ

Inter tepenteis post meridiem buxos

Sedet, ambulat ne liber acribus curis?

Iti ne thermis, an lauatur Agrippæ,

An impudici balneo Tigillini?

An rure Tulli fruitur, atq; Lucani?

An Pollionis dulce currit ad Quartum?

An æstuantem iam profectus ad Baias

Piger Lucrino nauiculatur in stagno?

Vis scire quid agat Canius tuus? rideb.

In crudelem dominum.

Proscriptum famulus seruauit fronte notatus,

Non fuit hæc domini uita, sed inuidia.

Ad Cassianum.

Sirenas hilarem nauigantium poenam,

Blandasq; mortes, gaudiumq; crudele,

Quas nemo quondam deserebat auditas,

Fallax Vlysses dicitur reliquisse.

Non miror, illud Cassiane mirarer,

LIB. III.

Si fabulantem Canium reliquisset.

Ad Diadumenum.

Quod spirat tenera malum, mordente puella,

Quod de corycio quæ uenit aura croco.

Vinea quod primis floret, cum cana, racemis,

Gramina quod redolent, quæ modo carpsit ovis.

Quod myrtus, quod messor Arabs, quæ succina trita,

Pallidus eo ture quod ignis olet.

Gleba quod æstiuo leuiter cum spargitur imbre,

Quod madidas nardo sparsa corona comas

Hoc tua sæua puer Diadumene basia fragrant.

Quid, si tota dares illa sine inuidia?

In. M. Antonium

Par scelus admisit pharæus Antonius armis.

Abscidit uultus ensis uterq; sacros.

Illud, laurigeros ageres cum læta triumphos,

Hoc tibi Roma caput, cum loquereris, erat.

Antoni tamen est peior quam causa Photini.

Hic facinus domino præstitit, ille sibi.

De Pigris nautis.

Cessatis pueri, nihilq; nostis

Veterno, resinaq; pigriores.

Quorum per uada tarda nauigantes

Lentos figitis ad celeuma remos.

Tam pronò Phætonte sudat Aethon,

Exarsitq; dies, et hora lassos

Interiungit equos meridiana.

At uos tam placidas uagi per undas,

Tuta luditis otium carinæ.

Non nautas puto uos, sed argonautas.

Ad Matronas.

Huc est usque tibi scriptus Matrona libellus.

EPIG.

Cui sunt scripta rogas interiora? mihi.
 Gymnasium, thermæ, stadium est, hac parte, recede;
 Exuimur, nudos parte uidere uiros.
 Hic iam deposito post uina, rosas q̄s pudore
 Quid dicat, nescit saucia Terpsichore.
 Schemate nec dubio, sed aperte nominat illam,
 Quam recipit sexto mense, superba Venus.
 Custodem medio statuit quam uillicus horto,
 O pposita spectat quam proba uirgo manu.
 Si bene te noui, longum iam bassa libellum
 Ponebas, totum nunc studiosa legis.

Ad Cosconium.

Omnia quod scribis castis epigrammata uerbis,
 Inq̄s tuis nulla est mentula carminibus.
 Admiror, laudo, nihil est te sanctius uno.
 At mea luxuria pagina nulla uadat.
 Hæc igitur iuuenes nequam, facilesq̄s puella,
 Hæc senior, sed quem torquet amica legat.
 At tua Cosconi uenerandaq̄s, sancta q̄s uerba
 A pueris debent, uirginibusq̄s legi.

Ad Ceruinum.

Mœchus es Aufidie, quid uir Ceruine fuisti.
 Rivalis fuerat, qui tuus, ille uir est.
 Cur aliena placet tibi, quæ tua non placet uxor?
 Nunquid securus non potes arrigere?

In Neuiolum.

Mentula cum doleat puero, tibi Neuole culus.
 Non sum diuinus, sed scio, quid facias?

Ad Laufellam.

Vis futui, nec uis mecum Laufella lauari,
 Nescio quod magnum, suspicor esse nefas.
 A ut tibi pannosæ pendent à pectore mammæ

Aut sulcos

LIBER. III.

Aut sulcos uteri prodere nuda times.
Aut infinito lacerum patet inguen hiatu,
Aut aliquid cunni prominet ore tui.
Sed nihil est horum, credo pulcherrima nuda es.
Si uerum est, uitium peius habes, fatua es.

In Phœbum.

Dormis cum pueris mutonitatis,
Et non stat tibi Phœbe, quod stat illis,
Quid uis me rogo Phœbe suspicari?
Mollem credere te uirum uolebam,
Sed rumor negat esse te cinadum.

In Gargilianum.

Psilothro faciēq; lauas, & dropace caluam;
Nunquid tonsorem Gargiliane times?
Quid faciem tingis? nam certe non potes illos
Refina, Veneto nec refecare luto.
Desine (si pudor est) miseram traducere caluam,
Hoc fieri cunno Gargiliane solet.

In Lupercum.

Stare Luperce tibi iam pridem mentula desit,
Luctaris demens, tu tamen arrigere.
Sed nihil eruce faciunt, bulbiq; salaces,
Improba nec prosunt iam satureia tibi.
Cœpisti puras opibus corrumpere buccas,
Sic quoq; non uinit sollicitata Venus.
Mirari satis hoc quisquam, uel credere possit?
Quæ non stat, magno stare Luperce tibi.

In Bassum.

Arrigis ad uetulas, fastidis Basse puellas,
Nec formosa tibi, sed moritura placet.
Hic (rogo) nō furor est, non est hæc mentula demens?
Cum possis Hecubam, non potes Andromachen.

F

EPIG.

In Baticum.

Nec nullus, nec te delectat Baticæ turdus,
 Nec lepus est unquam, nec tibi gratus aper.
 Nec te liba iuuant, nec sectæ quadra placentæ.
 Nec Libye mittit, nec tibi Phasis aues.
 Caparin, & putri cepas alece natantes,
 Et pulsam dubio de petasone uoras,
 Teq; iuuant gerres, & pelle melandria cana,
 Resinata bibis uina, salerna fugis.
 Nescio quod stomachi uitium secretius esse
 Suspicio, ut quid enim Baticæ saprophagis?

Ad Paulinum.

Minxisti currente semel Pauline carina.
 Meiere uis iterum, iam Palinurus eris.

Ad Sertorium.

Rem peragit nullam Sertorius, inchoat omneis.
 Hunc ego cum futuit, non puto perficere.

Ad Apicium.

De nullo quereris, nulli maledicis Apici,
 Rumor ait linguæ te tamen esse male.

In Baticum.

Quid cum foemineo tibi Baticæ galle baratro?
 Hæc debet modios lambere lingua uiros.
 Abscissa est quare samia tibi mentula testa?
 Si tibi tam gratus Baticæ cunnus erat?
 Castradum caput est, nam fis licet inguine gallus,
 Sacra tamen Cybeles decipis, ore uires.

In Foilum.

Conuiuia quisquis Foili potest esse,
 Sūmenianas coenet inter uxores,
 Curtaq; Leda sobrius bibat testa.
 Hoc esse lenius, puriusq; contendo.

L I B E R . III .

Iacet occupato galba natus in lecto,
 Cubitis trudit hinc, & inde conuiuas
 Effultus ostro, sericisq; puluinis.
 Stat exoletus, suggeritq; ructanti
 Pinnae rubenteis, cuspidisq; lentisci.
 Et aestuanti tenuē uentilat frigus
 Supina praefino concubina flabello,
 Fugatq; muscas myrtea puer uirga.
 Percurrit agili corpus arte tractatrix,
 Manumq; doctam spargit omnibus membris.
 Digni crepantis signa nouit eunuchus,
 Et delicatae suscitator urine
 Domini bibentis ebrium regit pennam,
 At ipse retro flexus ad pedum turbam
 Inter catellas anserum exta lambentes
 Partitur apri glandulas palaestritis,
 Et concubino turturum nates donat,
 Ligurumq; nobis saxa cum ministrantur,
 Vel cocta fumis musta massilianis,
 Opimianum morionibus nectar
 Crystallinisq; myrrhinisq; propinat.
 Et cosmianis ipse fusus ampullis
 Non erubescit murice aureo nobis
 Diuidere mæchæ pauperis capillare.
 Septunce multo deinde perditus stertit,
 Nos acubamus, & silentium ronchis
 Praestare iussi nutibus propinamus,
 Hos malchionis patimur improbi fastus.
 Nec uindicare te Ruffe possumus, fellat.
 In Coelitem.
 Vt faciam breuiora mones epigrammata Cocles,
 Fac mihi quod Chione, non potui breuius.

EPIG.

In Tongilionem.

Quid narrat tua mœcha? non puellam
Dixi tongilion, quid ergo? linguam.

Ad Maritum.

Quis tibi persuasit nareis abscindere mœcho?
Non hæc peccatum est parte marite tibi.
Stulte quid egisti? nihil hic tua perdidit uxor,
Cum sit salua tibi mentula Deiphobi.

Ad Castam matronam.

Ne legeres partem lasciu casta libelli,
Prædixi, & monui, tu tamen ecce legis.
Sed si Panniculum, si spectas casta latinum,
Non sunt hæc minis improbiora, lege.

In Chionem.

Narrat te rumor Chione nunquam esse fututam,
Atq; nihil cunno purius esse tuo.
Tecta tamen non hæc, qua debes, parte lauaris,
Si pudor est, transfer subligar in faciem.

In Fratres fellatores.

Sunt gemini fratres, diuersa sed inguina lingunt,
Dicite dissimiles sint magis, an similes?

Ad Phœbum.

Vtere lactucis, & mollibus utere maluis,
Nam faciem durum Phœbe cacantis habes.

De Galla.

Vult, non uult dare Galla mihi, nec dicere possum,
Quod uult, & non uult, quid sibi Galla uelit.

De Misfitio.

Cum peteret patriæ Misfitius arua Rauennæ,
Semiuiro Cybeles cum grege iunxit iter.
Huic comes hærebat domini fugitiuus Achilles,
Insignis forma, nequitiaq; puer.

LIB. III.

Hoc steriles sensere uiri, qua parte cubaret,
Quærent, sed tacitos sensit & ille dolos.

Mentitur, credunt. somni post uina petuntur.
Continuo ferrum noxia turba rapit,

Exciduntq; senem, spondæ qui parte iacebat,
Nanq; puer pluteo uindice tutus erat.

Suppositam (fama est) quondam p uirgine cernâ,
At nunc pro puero mentula supposita est.

Ad Gallum.

Vt patiar mæchum, rogat uxor Galle, sed unum

Huc ego, non oculos eruo Galle duos.

In Vetustinam.

Cum tibi trecenti consules Vetustina,

Et tres capilli, quatuor ue sint dentes.

Pectus cicadæ, crusculumq; formicæ.

Rugosiore cum geras stola frontem,

Et arancarum cassibus pares mammas.

Cum comparata rictibus tuis ora

Niliacus habeat crocodilus angusta,

Meliusq; rana garriant rauennates.

Et Adriaticus dulcius culex cantet,

Videasq; quantum noctua uidet mane

Et illud oleas, quod uiri capellarum,

Et anatis habeas uropygium macræ,

Senemq; cynicum uincat offeus cunnus,

Cum te lucerna balneator extincta

Admitiat inter bustuarias mæchas,

Cum bruma mensem fit tibi per augustum,

Regelare, nec te pestilentia possit,

Gaudes ducentas nuptum ire post mortes,

Virumq; demens cineribus tuis quæris

Prurire, quid si sarrire uelit saxum?

EPIG.

Quis coniugem? quis te uocabit uxorem?
 Philomelus auiam, quam uocauerit nuper?
 Quod si cadauer exigis tuum scalpi,
 Sternatur Acoride triclinio lectus,
 Thalassionem qui tuum dicet solus,
 Vstorq; tædas præferat nouæ nuptæ.
 Intrare in istum sola fax potest cunnum.

In Ruffum.

Esse negas coctum leporem, poscisq; flagella,
 Mauis Ruffe coquum scindere, quam leporem.

In Neuolum.

Nunquam dicis aue, sed reddis Neuole semper,
 Quod prior & Curius dicere sæpe solet.
 Cur hoc expectas à me, rogo, Neuole dicas?
 Nam puto nec melior Neuole, nec prior es.
 Præmia laudato tribuit mihi Cæsar uterq;
 Natorumq; dedit iura paterna trium.
 Ore legor multo, notumq; per oppida nomen
 Non expectato dat mihi fama rogo.
 Est & in hoc aliquid, uidit me Roma tribunum,
 Et sedeo, qua te suscitât Oceanus,
 Quot mihi Cæsareo facti sunt munere ciues,
 Nec famulos totidem suspicor esse tibi,
 Sed pædicaris, sed pulchre Neuole ceues,
 Iam iam sic prior es Neuole, uincis, aue.

In Gargilium.

Lingis, non futuis meam puellam,
 Et garris quasi mæchus, & fututor.
 Si te prehendero Gargili, tacebis.

Ad Ruffum.

Ne legat hunc Chione, mendo tibi Ruffe libellum,
 Carmine læsa meo est, lædere & ipsa potest.

LIB. IIII.

In Sabellum.

Sit culus tibi quam macer, requiris?

Pædicare potes Sabelle culo.

Ad Cerdonem.

Ira sci nostro non debes cerdo libello,

Ars tua, non uita est carmine lesa meo.

Innocuos permitte sales, cur ludere nobis

Non liceat, licuit si iugulare tibi?

Ad Ruffum.

Cursor em sexta tibi Ruffe remisimus hora,

Carmina quem madidum nostra tulisse reor.

Imbribus immodicis cœlum nam forte ruebat,

Non aliter mitti debuit iste liber.

M. V. MARTIALIS EPIGRAMMA

TON LIBER QVARTVS.

De natali Domitiani.

CAESARIS alma dies, & luce sacra
cratior illa,

Conscia dictæum qui tulit ida Iouem,

Longa precor, Pylioq; ueni numeros

sior auro,

Semper & hoc uultu, uel meliore nite.

Hic colat albano tritonida cultus in auro,

Perq; manus tantas plurima quercus eat.

Hic colat ingenti redeuntia secula lustro;

Et quæ Romuleus sacra Terentus habet.

Magna quidem superi petimus, sed debita terris,

Pro tanto quæ sunt improba uota Deo.

De Oratio.

Spectabat modo solus inter omnia

Nigris munus Oratius lacernis.
 Cum plebs, & minor ordo, maximisq;
 Sancto cum duce candidus sederet.
 Toto nix cecidit repente caelo.
 Albis spectat Oratius lacernis.

De Niubus.

Aspice quam densum tacitarum uellus aquarum
 Defluat in uultus Caesaris, inq; sinus.
 Indulget tamen ille Ioui, nec uertice moto
 Concretas pigro frigore ridet aquas,
 Sydus hyperborei solitus lassare Bootæ,
 Et madidis Helicen dissimulare comis.
 Qui ficcis lasciuit aquis, & ab ethere ludit,
 Suspicio has pueri Caesaris esse niues.

In Bassam.

Quod sicca redolet palus lacuna,
 Crudarum nebula quod albularum,
 Piscina uetus aura quod marinae,
 Quod pressa piger hircus in capella,
 Lassi bardiaci os, quod euocati,
 Quod bis murice uellus inquinatum,
 Quod ieiunia sabbatariorum,
 Mæstorum quod anhelitus reorum,
 Quod spurca moriens lucerna Leda,
 Quod ceromata fece de Sabina,
 Quod uulpis fuga, uiperæ cubile,
 Malles, quam quod oles, olere Bassa.

Ad Fabianum.

Vir bonus & pauper linguaq; & pectore uerus
 Quid tibi uis, urbem qui Fabiane petis?
 Qui nec leno potes, nec commessator haberi,
 Nec pauidos tristi noce cirare reos.

LIBER. IIII.

Nec potes uxorem cari corrumpere amici,
 Nec potes argenteis arrigere ad uctulas,
 Vendere nec uanos circa palatia fumos,
 Plaudere nec cano, plaudere nec glaphyro.
 Vnde miser uiues, homo fidus, certus amicus?
 Hoc nihil est, nunquam sic Philomelus eris.

In Massilianum.

Credi uirgine castior pudica,
 Et frontis teneræ cupis uideri,
 Cum sis improbior Massiliane,
 Quam qui compositos metro Tibulli,
 In Stellæ recitat domo libellos.

Ad Hilum.

Cur here quod dederat, hodie puer Hile negasti?
 Durus tam subito, qui modo mitis eras.
 Sed iam causaris barbamiq̄s, annosq̄s, pilosq̄s,
 Onox quam longa es, quæ facis una senem.
 Quid nos derides? here qui puer Hile fuisti,
 Dic nobis, hodie qua ratione uir es?

Ad Euphemum.

Prima salutantes, atq̄ altera continet hora,
 Exercet raucos tertia caustidicos.
 In quintam uarios extendit Roma labores,
 Sexta quies lassis, septima finis erit.
 Sufficit in nonam nitidis octaua palæstris,
 Imperat extructos frangere nona toros.
 Hora libellorum decima est Eupheme meorum,
 Temperat ambrosias cum tua cura daptes.
 Et bonus ætherio laxatur nectare Caesar,
 Ingentiq̄s tenet pocula parca manu.
 Tunc admittite iocos, gressu timet ire licenti
 Ad matutinum nostra Thalia Iouem.

EPIG.

In Labullam.

Sotæ filia Clinici Labulla,
Deserto sequeris Clitum marito,
Et donas, & amas, ἔξαισ' ἀσπασε'.

Ad Faustinum.

Dum nouus est, neq; adhuc rafa mihi fronte libellus,
Pagina dum tangi non bene sicca timet.
I puer, & caro perfer leue munus amico,
Qui meruit nugæ primus habere meas.
Curre, sed instructus comitetur punica librum
Spongia, muneribus conuenit illa meis.
Non possunt nostros multæ Faustine lituræ
Emendare iocos, una litura potest.

In An. Saturninum.

Dum nimium uano tumefactus nomine gaudes,
Et Saturninum te miser esse pudet,
Impia parrhasia mouisti bella sub ursa,
Qualia qui phariæ coniugis arma tulit.
Exciderat ne adeo fatum tibi nominis huius,
Obruit Aethiæ quod grauis ira freti?
An tibi promisit Rhenus, quod non dedit illi
Nilus, & Arctoï plus licuisset aquis?
Ille etiam nostris Antonius occidit armis,
Qui tibi collatus perfide Cæsar erat.

In Thaidem.

Nulli Thai negas, sed si te non pudet istud,
Hoc saltem pudeat Thai negare nihil.
De nuptiis Pudentis, & Claudie.
Claudia Ruffe meo nupsit peregrina Pudenti.
Macte esto tedis o Hymenæe tuis.
Tam bene rara suo miscentur cinnama nardo,
Massica Theseis tam bene uina fauis.

LIBER. IIII.

Nec melius teneris iunguntur uitibus ulmi,
 Nec plus lothos, aquas, littora myrtus amat.
 Candida perpetuo residet concordia lecto,
 Tamq̄s pari semper sit uenus aequa iugo.
 Diligat ipsa senem quondam, sed & ipsa marito
 Tunc quoq̄s cum fuerit, non uideatur anus.

Ad Silium.

Sili castalidum decus sororum,
 Qui periuria barbari furoris
 Ingenti premis ore, perfidosq̄s
 Fastus Annibalis, leueisq̄s pœnos
 Magnis cedere cogis Africanis,
 Paulum deposita seueritate,
 Dum blanda uagus alea december
 Incertus sonat hinc & hinc fritillis,
 Et ludit rota nequiore talo,
 Nostris oia cōmoda camœnis,
 Nec torua lege fronte, sed remissa
 Lasciuis madidos iocis libellos.
 Sic forsā tener ausus est Catullus
 Magno mittere passerem Maroni.

Ad Cecilianum.

Mille tibi nummos hesternā nocte roganti,
 In sex aut septem Ceciliāne dies,
 Non habeo dixi, sed tu causatus amici
 A duentum, lancem, paucaq̄s uasa rogas.
 Stultus es, an stultum me credis amice? negaui
 Mille tibi nummos, milia quinq̄s dabo.

In Gallum.

Priuignum non esse tuæ te galle noueræ
 Rumor erat, coniunx dum fuit illa patris.
 Non tamen hoc poterat uiuo genitore probari.

E P I G.

I am nusquam pater est Galle, nouerca domi est,
 Magnus ab infernis reuocetur Tullius umbris,
 Et te defendat Regulus ipse licet,
 Non potes absolui, nam quæ non desinit esse
 Post patrem, nunquam Galle nouerca fuit.

Ad Paulum.

Facere in Lyciscam Paule me iubes uersus,
 Quibus illa lectis rubeat, & sit irata,
 O Paule malus es, irrumare uis solus.

De puero glacie occiso.

Qua uicina pluit uisantis porta columnis,
 Et madet assiduo lubricus, imbre lapis,
 In iugulum pueri, qui roscida templa subibat,
 Decidit hiberno prægrauis unda gelu.
 Cumq; peregisset miseri crudelia fata,
 Tabuit in calido uulnere mucro tener.
 Quid non saua sibi uoluit fortuna licere,
 Aut ubi mors non est, si iugulatis aquæ?

De Endromide.

Hanc tibi sequanica pinguem textricis alumnam,
 Quæ lacedæmonium barbara nomen habet,
 Sordida, sed gelido non aspernanda decembri,
 Dona, peregrinam mittimus Endromiden.
 Seu lentum ceroma teris, tepidum ue trigona,
 Si uue harpasta manu puluerulenta rapis.
 Plumea seu laxi partiris pondera follis,
 Si uue leuem cursu uincere queris Atam.
 Ne macidos intret penetrabile frigus in artus,
 Ne ue grauis subita te premat iris aqua.
 Ridebis uentos hoc munere tectus, & imbreis
 Nec sic in tyria sindone tutus eris.

De Cerelia, & Gellia.

LIB. III.

Dicit se uetulam, cum sit Cærelia puppa.
 Puppam se dicit Gellia, cum sit anus.
 Ferre nec hanc possis, possis Coline nec illam,
 Altera ridicula est, altera putidula.

De Celio.

Nullos esse deos, inane cœlum
 Affirmat Celius, probatq; quod se
 Factum, dum negat hoc, uidet beatum.

De Cleopatra uxore.

Primos passa toros, & adhuc placanda marito
 Merferat in nitidos se Cleopatra lacus.
 Dum fugit amplexus, sed prodidit unda latentem
 Lucebat, totis cum tegetetur aquis.
 Condita sic puro numerantur lilia uitro,
 Sic prohibet tenuis gemma latere rosas.
 Infilui,mersusq; uadis luctantia carpsi
 Basia, perspicua plus uetustis aquæ.

Ad Thalam.

Dum tu lenta nimis, diuq; queris,
 Quis primus tibi, quisue sit secundus,
 Gratum quisue epigramma comparabit,
 Palmam Callimachus Thalia de se
 Facundo dedit ipse Brutiano,
 Qui si cecropio satur lepore
 Romanæ sale luserit Mineruæ,
 Illi me facias precor secundum.

Ad Fabianum.

Omneis, quas habuit Fabiane Lycoris amicas
 Extulit, uxori fiat amica meæ.

Ad Pamphilum.

Tu setina quidem semper, uel massica ponis
 Pamphile, sed rumor tam bona uina negat.

EPIG.

Dicere hæc factus caelebs quater esse lagæna.

Nec puto, nec credo Pamphile, nec sitio.

De Amiano.

Nihil Amiano præter aridam uestem

Moriens reliquit ultimis pater ceris.

Fieri putet potuisse quis Maronille,

Vt Amianus mortuum patrem nolit.

Ad Sophronium.

Quæro diu totam Sophroni Ruffe per urbem,

Si qua puella neget, nulla puella negat.

Tanquam fas non sit, tanquam sit turpe negare,

Tanquam non liceat, nulla puella negat.

Casta igitur nulla est, casta sunt mille, quid ergo

Casta facit? non dat, non tamen illa negat.

Ad Quintum.

Exigis, ut donem nostros tibi Quinte libellos,

Non habeo, sed habet bibliopola Triphon.

Aes dabo pro nugis, et emam tua carmina sanus.

Non, inquis, sciam iam fatue, nec ego.

De Vestino.

Cum grauis extremas Vestinus duceret horas,

Et iam per stygias esset iturus aquas,

Ultima uolentes orauit pensa sorores,

Vt traherent parua stamina pulla mora.

Iam sibi defunctus caris dum uiuit amicis,

Mouerunt tetricas tam pia uota deas.

Tum largas partitus opeis à luce recessit,

Sicq; mori post hoc credidit ille senem.

De Damis:

Aspicis, imbelles tentent quam fortia damæ

Præclia, tam timidis quanta sit ira feris?

In mortem paruis concurrere frontibus audent.

LIB. IIII.

Vis Caesar damis parcere? mitte canes.

De nigrina.

O felix animo, felix Nigrina marito,
Atq; inter latias gloria prima nurus?
Te patrios miscere iuuat cum coniuge sensus,
Gaudentem socio, Participemq; uiro.
Arserit Euadne flammis iniecta mariti,
Nec minus Alcestim fama sub astra ferat.
Tumelius certe meruisti pignore uitae,
Vt tibi non esset morte probandus amor.

In Auarum amicum.

Milia misisti mihi sex bis sena petenti,
Vt bis sena feram, bis duodena petam.

In zoilum inuidum.

Nunquam diuitias deos rogavi
Contentus modicis, meoq; letus,
Paupertas ueniam dabis, recede.
Causa est tam subiti, nouiq; uoti?
Pendentes uolo zoilum uidere.

In Afrum.

Condita cum tibi sit iam sexagesima messis,
Et facies multo splendeat alba pilo,
Discurre tota uagus urbe, nec ulla cathedra est,
Cui non mane feras irrequietus, aue.
Et sine te nulli fas est prodire tribuno,
Nec caret officio consul uterq; tuo.
Et sacro decies repetis palatia chuo,
Sigerioq; modos, partheniosq; sonas.
Hæc faciant sane iuuenes, deformius Afer
Omnino nihil est ardelione sene.

Ad Mathonem.

Hospes eras nostri semper Matho Tiburtini,

EPIG.

Hoc emis, imposui, rus tibi uendo tuum.

In Mathonem.

Declamas in febre Mathon, hanc esse phrenesim

Si nescis, non es sanus amice Mathon.

Declamas aeger, declamas hemitritaeos.

Si sudare aliter non potes, est ratio.

Magna tamen res est, erras, cum uiscera febris

Exurit, res est magna tacere Mathon.

De Fabulla.

Epigramma nostrum cum Fabulla legisset,

Negare nullam quo queror puellarum.

Semel rogata bis terq; neglexit

Preces amantis, iam Fabulla promitte,

Negare iussi, pernegare non iussi.

Ad Ruffum.

Hos quoq; commenda Venuleio Ruffe libellos,

Imputet & nobis ocia parua, roga.

Immemor & paulum curarum, operumq; suorum

Non tetrica nugas exigit aure meas.

Sed nec post primū legat haec, summum ue tridentem,

Sed sua cum mediis praelia Bacchus amat.

Si nimis est legisse duos, tibi charta plicetur

Altera, diuisum sic breue fiet opus.

In Nauolum.

Securo nihil est te Nauole peius, eodem

Sollicito nihil est Nauole te melius.

Securus nullum resalutas, despicias omneis,

Nec quisquam liber, nec tibi gratus homo est.

Sollicitus donas, dominum, regemq; salutas.

Inuitas, esto Nauole sollicitus.

In Thaidem.

Non est in populo, nec urbe tota,

A se Thaida

LIBER. III. 7

A se Thaida qui probet fututam,
Cum multi cupiant, rogentq; multi.
Tam casta est, rogo, Thais? immo fellat.

In Ponticum.

Nos bibimus uitro, tu myrra Pontice, quare?
Prodat perspicuus ne duo uina calix.

Ad librum suum.

Si uis auribus atticis probari,
Exhortor, moneoq; te libelle.
Ut docto placeas Apollinari.
Nil exactius, eruditiusq; est.
Sed nec candidius, benigniusq;
Si te pectore, si tenebit ore.
Nec ronchos metues maligniorum,
Nec scombris tunicas dabis molestas.
Si damnauerit, ad salariorum
Curras serinia protinus licebit,
Inuersa pueris arande charta.

De bassa.

Infantem secum semper tua Bassa Fabulle
Collocat, & lusus, deliciasq; uocat.
Et quod mireris magis, infantaria non est,
Ergo quid in causa est? pedere Bassa solet.

In Dissimulatorem Septitianum.

Nulla remisisti paruo pro munere dona
Et iam Saturni quinq; fuere dies.
Ergo nec argenti sex scrupula Septitiane
Missa, nec à querulo mappa cliente fuit.
Antipolitani, nec quæ de sanguine thynni
Testa rubet, nec quæ cottana parua gerit.
Nec rugosarum uimen breue picenarum,
Dicere te posses ut meminisse mei.

G

EPIG.

Decipies alios uerbis, uultuq; benigno,
Nam mihi iam notus dissimulator eris.

De Rusticatione.

Rure moras quid agam, respondeo pauca rogatus.
Luce deos oro, famulos post arua reuiso.
Partibus atq; meis iustos indico labores,
Inde lego, Phœbumq; cio, musamq; lacecco,
Hinc oleo corpus frico, molliq; palestra.
Stringo libens, animo gaudens, ac fœnore liber.
Pondero, potō, cano, laudo, lauo, ceno, quiesco,
Dum paruus lychnus modicum consumit oliui,
Hæc dat nocturnis nox lucubrata camænis.

Ad Librum.

O he iam satis est, ohe libelle!
Iam peruenimus usq; ad umbilicos,
Tu procedere adhuc, & ire quæris,
Nec summa potes in scheda teneri,
Sic tanquam tibi res peracta non sit,
Quæ prima quoq; pagina peracta est.
Iam lector queriturq; deficitq;
Iam librarius hoc & ipse dicit.
O he iam satis est, ohe libelle.

LIBER. V.
M.V. MARTIALIS EPIGRAMMA
TON LIBER QUINTVS.

AD CAESAREM.
OC TIBI PALLADIAE,

seu collibus uteris albae
Caesar, & hinc Trivia; prospicis, inde
Thetym,
Seu tua ueridicae discunt respōsa sorores,
P lana suburbani qua cubat unda freti.

Seu placet Aeneae nutrix, seu filia Solis,
Sive salutiferis candidus Auxur aquis.

Mittimus o rerum foelix tutela, salusq̄s,
Sospite quo gratum credimus esse Iouem.

Tu tantum accipies, ego te legisse putabo,
Et tumidus Galla credulitate fruatur.

Ad Lectores.

Matronae, pueriq̄s, uirginesq̄s,

Vobis pagina nostra dedicatur.

Tu, quem nequitiae procaciores

Delectant nimium, salesq̄s nudi,

Lasciuos lege quatuor libellos.

Quintus cum domino liber iocetur,

Quem Germanicus ore non rubenti

Coram Ceeropia legat puella.

Ad Domitianum.

Accola iam nostrae degis Germanice ripae,

A famulis Istri qui tibi uenit aquis,

Letus & attonitus, uiso modo praeside mundi,

Affatus comites dicitur esse suos.

Sors mea quam fratris melior, cui tam prope fas est

Cernere, tam longe quem colit ille deum.

In Myrtalem.

EPIG.

Fœtere multo Myrtale solet uino,
 Sed fallat ut nos, folia deuorat lauri,
 Merumq; cauta fronte non aqua miscet,
 Hanc tu rubentem prominentibus uenis
 Quoties uenire Paule uideris contra,
 Dicás, licebit, Myrtale bibit laurum.

Ad Sextum.

Sexte Palatinae cultor sacunde Minerae,
 Ingenio fruere qui propiore Dei.
 Nam tibi nascentis domini cognoscere curas
 Et secreta ducis pectora nosse licet.
 Sit locus et nostris aliqua tibi parte libellis,
 Qua Pedito, qua Marfus, quaq; Catullus erit.
 Ad capitolini caelestia carmina belli
 Grande cothurnati pone Maronis opus.

Ad Musas.

Si non est graue, nec nimis molestum,
 Musæ Parthenium rogate uestrum,
 Sic te serior et beata quondam
 Saluo Cesare finiat senectus,
 Et sis inuidia fauente foelix.
 Sic Burrus cito sentiat parentem,
 Admittas timidam, breuemq; chartam
 Intra limina sanctioris aulae,
 Nosti tempora tu Iouis sereni,
 Cum fulget placidus, suoq; uultu,
 Quo nil supplicibus solet negare.
 Non est, quod metuas preces iniquas,
 Nunquam grandia, nec molesta poscit,
 Quae cedro decorata, purpuraq;
 Nigris pagina creuit umbilicis,
 Nec porrexeris ista, sed teneto.

L I B. V.

Sic tanquam nihil offeras, agasq;
 S inoui dominum nouem sororum,
 V ltro purpureum petet libellum.

Ad Vulcanum.

Qualiter assyrios renouent incendia nidos
 Vna decem quoties secula nixit auis.

Taliter exuta est ueterem noua Roma senectam
 Et sumpsit uultus praesidis ipsa sui.

I am precor oblitus nostrae Vulcane querela
 Parce, sumus Martis turba, sed & Veneris.

Parce pater, sic lemniacis lasciuia catenis
 Ignoscat coniunx, & patienter amet.

De Phaside.

E dictum domini, Deiq; nostri,

Q uo subsellia certiora fiunt,

E t pueros eques ordines recepit,

D um laudat modo Phasis in theatro,

P hasis purpureis rubet lacernis,

E t iactat tumido superbus ore.

T andem comodius licet sedere.

N unc est reddita dignitas equestris.

T urba non premimur, nec inquinamur.

H aec, & talia dum refert supinus,

I llas purpureas, & arrogantes

I ussit surgere Lectius lacernas.

In Symmachum.

L anguebam, sed tu comitatus protinus ad me

V enisti centum Symmache discipulis.

C entum me tetigere manus, aquilone gelata,

N on habui febrem Symmache, nunc habeo.

Ad Regulum.

E sse quid hoc dicam, uivis quod fama negatur,

EPIG.

Et sua quod rarus tempora lector amat?
 Hi sunt inuidiæ nimirum Regule mores,
 Præferat antiquos semper ut illa nouis.
 Sic ueterem ingrati Pompei querimus umbram,
 Et laudant Catuli Iulia templa senis.
 Ennius est lectus saluo tibi Roma Marone,
 Et sua riserunt secula Maonidem.
 Rara coronato plausere theatra Menandro,
 Norat Nasonem sola Corynna suum.
 Vos tamen o nostri non festinate libelli,
 Si post fata uenit gloria, non propero.

De Stella.

Sardonychas, smaragdos, adamantas, iaspidas u no
 Portat in articulo Stella Seuere meus.
 Multas in digitis, plureis in carmine gemmas
 Inuenies, inde est hæc, puto, culta manus.

De Eodem.

Quod nutantia fronte pertinaci
 Gestat pondera Masclicion superbus,
 Aut grandis Linus omnibus lacertis
 Septem quod pueros leuat, uel octo,
 Res non difficilis mihi uidetur.
 Vno cum digito, uel hoc, uel illo
 Portet Stella meus decem puellas.

In Callistratum.

Sum (fateor) semperq; sui Callistrate pauper,
 Sed non obscurus, nec male notus eques.
 Sed toto legor orbe frequens, & dicitur hic est.
 Quodq; cinis paucis, hoc mihi uita dedit.
 At tua centenis incumbunt tecta columnis,
 Et libertinas arca flagellat opes.
 Magnaq; miliace seruit tibi gleba Syenes,

I I B. V.

Tondet & innumeros gallica Parma greges.
 Hoc ego, tuq; sumus, sed quod sum, non potes esse.
 Tu quod es, e populo quilibet esse potest.

De Manneio.

Sedere primo solitus in gradu semper.
 Tunc cum licebat occupare Maneius,
 Bis excitatus, terq;, transtulit castra,
 Et inter ipsas penè tertius sellas
 Post Caiumq;, Luciumq; consedit.
 Illinc cucullo prospicit caput tectus,
 Oculoq; ludos spectat indecens uno,
 Et hinc miser deiectus in uiam transit,
 Subsellioq; semisultus extremo,
 Et male receptus altero genu iactat
 Equiti sedere se, Lectioq; se stare.

Ad Cas. Do.

Quintus nostrorum liber est Auguste iocorum,
 Et queritur lasus carmine nemo meo.
 Gaudet honorato, sed multus nomine lector,
 Cui uictura meo munere fama datur.
 Quid tamen hæc profunt quãuis uenerantia multos?
 Non profunt sane, me tamen ista iuuant.

Ad Lectorem.

Seria cum possim, quid delectantia malim
 Scribere? tu causa es lector amice mihi.
 Qui legis, & tota cantas mea carmina Roma.
 Sed nescis, quanti stet mihi talis amor.
 Nam si falsiferi defendere templa tonantis,
 Sollicitisq; uelim uendere uerba reis,
 Plurimus hispanas mittet mihi nauta metretas,
 Et fiet uario sordidus ære sinus.
 At nunc conuiuia est, cõmessatorq;, libellus,

E P I G.

Et tantum gratis pagina nostra placet.
 Sed non hac ueteres contenti laude fuerunt,
 Cum minimum uati munus Alexis erat.
 Belle inquis dixit, satis est, laudabimur usq̃.
 Dissimulas? facies me puto caufidicum.

In Gelliam.

Dum proauos, atauos q̃; refers, & nomina magna,
 Dum tibi nofter eques sordida conditio est.
 Dum te posse negas nisi lato Gellia clauo
 Nubere, nuphifli Gellia cistifero.

Ad Quintianum.

Quod tibi decembri mense, quo uolant mappæ,
 Gracilesq; ligula, cereiq; chartæq;,
 Et acuta senibus testa cum damascenis,
 Præter libellos uernulas nihil mifi,
 Fortasse auarus uidear, aut inhumanus.
 O di dolofas munerum, & malas arteis.
 Imitantur hamos dona, nanq; quis nescit
 Auidum uorata decipi fcarum musca?
 Quoties amico diuiti nihil donat,
 O Quintiane liberalis est pauper.

Ad Cæs. Do.

Si qua fides ueri, præferri maxime Cæfar
 Temporibus possunt fecula nulla tuis.
 Quando magis dignos licuit fpectare triumphos?
 Quando Palatini plus meruere Dei?
 Pulchrior & maior quo sub duce martia Roma?
 Sub quo libertas principe tanta fuit?
 Est tamen hoc uitium, sed non leue, fit licet unum,
 Quod colit ingratas pauper amicitias.
 Quis largitur opes ueteri, fidoq; fodali,
 Aut quem profequitur non alienus eques?

LIBER. V.

Ad Eundem.

Saturnalia ligulam misisse felix,
Flammata ne togæ scrupula tota decem.
Luxuria est, tumidiq; uocant hæc munera reges.
Qui crepet aureolos, forsitan unus erit.
Quatenus hi non sunt, esto tu Cæsar amicus.
Nulla ducis uirtus dulcior esse potest.
Iandudum tacito rides Germanice naso
Vtile, quod non uis, do tibi consilium.

Ad Martialem.

Sit tecum mihi care Martialis,
Securis liceat frui diebus,
Si disponere tempus otiosum,
Et ueræ pariter uacare uitæ,
Nec nos atria, nec domos potentum,
Nec lites tetricas, forumq; triste
Noscemus, nec imagines superbas.
Sed gestatio, fabulæ, libelli,
Campus, porticus, umbra, uirgo, thermæ.
Hæc essent loca semper, hi labores,
Nunc uiuit sibi neuter heu, bonosq;
Soles effugere, atq; abire sentit.
Qui nobis percunt, et imputantur.
Quisquam uiuere cum sciat, moratur?

De Apollonio.

Quintum pro decimo, pro Crasso Regule Marcum,
Ante salutabat rhetor Apollonius.
Nunc utrunq; suo resalutat nomine, quantum
Cura, laborq; potest, scripsit, et edidit.

In Paulum.

Mane domi nisi te merui, uoluiq; uidere,
Sint mihi Paule tuæ longius exquilia.

EPIG.

Sed tiburtina sum proximus accola pile,
 Qua uidet antiquum rustica flora Iouem.
 Alta suburbani uincenda est semita Clui,
 Et nunquam sicco sordida saxa gradu.
 Vixq; datur longas molorum uincere mandras,
 Quæque trahi multo marmora fune uides.
 Illud adhuc grauius, quod te post mille labores
 Paule negat lasso ianitor esse domi.
 Exitus hinc operis uani, togulaq; madentis,
 Vix tanti Paulum mane uidere fuit.
 Semper inhumanos habet officiosus amicos
 Rex, nisi dormieris, non potes esse meus.

Ad Bassum.

Herbarum fueras indutus Basse colores,
 Iura theatralis dum siluere loci.
 Que postquam placidi censoris cura renasci
 Iussit, & Oceanum certior audit eques,
 Non nisi uel cocco madida, uel murice tincta
 Veste nites, & te sic dare uerba putas.
 Quadringentorum nullæ sunt Basse lacernæ,
 Aut meus ante omnes Cordus haberet equum.

De Hermete.

Hermes martia sæculi uoluptas,
 Hermes omnibus eruditus armis,
 Hermes & gladiator, & magister.
 Hermes turba sui tremorq; ludi.
 Hermes, quem timet Aelius sed unum.
 Hermes, cui cadit Aduolans sed uni.
 Hermes uincere, sed se rire doctus.
 Hermes supposititiis sibi ipsi.
 Hermes diuitiæ locariorum.
 Hermes cura, laborq; ludiarum,

LIBER. V.

Hermes belligera superbus hasta,
Hermes equor eo minax tridente.
Hermes Casside languida timendus.
Hermes gloria martis uniuersi.
Hermes omnia solus, & ter unus.

De Chæretrato.

Quadringenta tibi non sunt Chærestrate, surge.
Lectius ecce uenit, sta, fuge, curre, late.
Equis Io reuocat, discedentemq; reducit?
Equis Io largas pandit amicus opes?
Quem chartis, famæq; damus, populisq; loquendum,
Qui stygios non uult totus adire lacus.
Hoc rogo non melius, quam rubro pulpita nimbo
Spargere, & effuso permaduisse croco,
Quam non sensuro dare quadringenta caballo,
Aureus ut Scorpi nasus ubiq; micet.
O frustra locuples, o dissimulator amice
Hæc legis, & laudas, quæ tibi fama perit?

Ad Codrum.

Quod alpha dixi Codre penulatorum
Te nuper, aliqua cum iocarer in charta,
Si forte bilem mouit hic tibi uersus,
Dicas licebit Beta me togatorum.

In Fictum equitem.

Ingenium, studiumq; tibi, moresq; genusq;
Sunt equitis (fateor) cætera plebis habes.
Bisseptem tibi iam non sunt subsellia tanti,
Vt sedeas uiso pallidus Oceano.

In Mamercum.

Vt bene loquatur, sentiatq; Mamercus,
Efficere nullis aule moribus possis,
Pietate fratres Curios licet uincas,

E P I G.

Q uiete Neruas, comitate Drufones,
 P robitate Marcos, equitate Mauricos,
 O ratione Regulos, iocis Paulos.
 R ubiginosis cuncta dentibus rodit.
 H ominem malignum forsan esse tu credas.
 E go esse miserum, credo cui placet nemo.

Ad Gelliam.

S i quando leporem mittis mihi Gelli a dicis,
 F ormosus septem Marce diebus eris.
 S i non derides, si uerum lux mea narras,
 E disti nunquam Gellia tu leporem.

Ad Varronem.

V arro Sophocleo non inficiande cothurno,
 N ec minus in calabra suscipiende lyra.
 D iffer opus, nec te facundi scena Catulli
 D etineat, cultis aut elegia comis.
 S ed lege fumoso non aspernanda decembri
 C armina, mittuntur quæ tibi mense suo.
 C ommodius nisi forte tibi, potiusq; uidetur,
 S aturnalitiis perdere Varro nuces.

De Ludo puerorum cum iuuenis.

A spice, quam placidis insultet turba iuuenis,
 E t sua quam facilis pōdera Taurus amet.
 C ornibus hic pendet summis, uagus ille per armos
 C urrit, & in toto uentilat arma boue.
 A t feritas immota riget, non esset arena
 T utior, & possent fallere plana magis.
 N ec trepidant gressus, sed de discrimine palma
 S ecurus puer est, sollicitumq; pecus.

De Crispo.

Q uadrantem Crispus tabulis Faustine supremis
 N on dedit uxori, cui dedit ergo? sibi.

L I B. V.

In Caufidicum.

Carpere Caufidicus fertur mea carmina, qui sit,
Nescio, si sciero, uæ tibi Caufidice.

De Herotione puella.

Hanc tibi Fronto pater genitrix Flacilla puellam
Oscula commendo, deliciasq; meas.

Pallida nec nigras horrescat Herotion umbras,
Oraq; tartarei prodigiosa canis.

Impletura fuit sextæ modo frigora brumæ,
Vixisset totidem ni minus illa dies.

Inter tam ueteres ludat lasciua patronos,
Et nomen blæso garriat ore meum.

Mollia nec rigidus cespes tegat ossa, nec illi
Terra grauis fueris, non fuit illa tibi.

De Euclide.

Cum sibi redire de patruelibus fundis
Ducenta, clamat coccinatus Euclides,
Corinthioq; plura de suburbano
Longumq; pulchra stemma repetit a leda,
Et suscitanti Lectio reluctatur,
Equiti superbo, nobili, locupleti,
Cecidit repente magna de sinu clauis,
Nunquam Fabulle nequior fuit clauis.

Ad Faustinum.

Laudatus nostro quidam Faustine libello
Dissimulat, quasi nil debeat, imposuit.

De Herotione puella.

Puella senibus dulcior mihi Cygnis,
A gna Galefi mollior Phalanini,
Concha lacrimæ delicatior stagni,
Cui nec lapillos præferas Erythraeos,
Nec modo politum pecudis indicæ dentem,

EPIG.

Niueisq; primas, liliumq; non tactum,
 Quae crine uincit bœtici gregis uellus,
 Rheniq; nodos, aureamq; nitellam,
 Fragrauit ore, quod rosarium Pæsti,
 Quod atticarum prima mella cærarum.
 Quod succinorum rapta de manu gleba,
 Cui comparatus indecens erat pauo.
 Inamabilis sciurus, & frequens Phœnix
 Adhuc recenti tepet Herotion busto,
 (Quam pessimorum lex auara fatorum)
 Sextam peregit hyemem, nec tamen totam,
 Nostros amores, gaudiumq; lususq;
 Et esse tristem me meus uetat Pætus,
 Pectusq; pulsans, Pariter & comam uellens,
 De flere non te Vernula pudet mortem?
 Ego coniugem, inquit, extuli, & tamen uiuo.
 Notam, superbam, nobilem, locupletem.
 Quid esse nostro fortius Potest Pæto?
 Ducenties accepit, & tamen uiuit.

In Calliodorum.

Calliodorus habet censum quis nescit equestrem
 Sexte? sed & fratrem Calliodorus habet.
 Quadringenta secat qui dicit, οὐκ ἔστι
 Vno credis equo posse sedere duos?
 Quid cum fratre tibi, quid cum Polluce molesto,
 Non esset pollux, si tibi Castor eras.
 Vnus cum sitis, duo Calliodore sedetis.
 Surge, solocissimum Calliodore facis.
 Aut imitare genus Lædæ, cum fratre sedere
 Non potes, alternis Calliodore sede.

In Carinum.

Supremas tibi tricies in anno

L I B. V.

Signanti tabulas Carine misi
 Hybleis madidas thymis placentas.
 Defeci, miserere iam Carine,
 Signa ratiis, aut semel fac illud,
 Mentitur tua quod subinde tussis,
 Excussi loculosq̄s, sacculumq̄s.
 Croeso diuitior licet fuisset,
 Iro pauperior forem Carine,
 Si conchem toties meam comesses.

Ad Artemidorum.

P inxisti Venerem, colis Artemidore Mineruam,
 Et miraris, opus displicuisse tuum.

In Dindimum.

Spadone cum sis euiratio fluxo,
 Et concubino mollior celanæo,
 Quem scetus ululat matris entheæ gallus,
 Theatra loqueris, et gradus, et edicta,
 Trabeasq̄s, et idus, fibulasq̄s, censusq̄s.
 Et pumicata pauperes manu môstras,
 Sedere in equitum liceat an tibi scannis,
 Videbo Dindyme, non licet maritorum.

Amicis esse donandum.

Callidus effracta nummos fur auferet arca,
 Prosternet patrios impia flamma lares.
 Debitor usuram pariter, sortemq̄s negabit,
 Non reddet sterilis semina iacta seges.
 Dispensatorem fallax spoliabit amica.
 Mercibus extructas obruet unda rateis.
 Extra fortunam est quicquid donatur amicis.
 Quas dederis, solas semper habebis opes.

De Thaide, et Lecania.

Thais habet nigros, niueos Lecania denteis,

E P I G.

Quæ ratio est? emptos hæc habet, illa suos.

In Dentonem.

Quid factum est rogo? quid repente factum?

Ad cenam mihi Dento quod uocanti

(Quis credat) quater ausus es negare.

Sed nec respicis, & fugis sequentem,

Quem thermis modo quæreret, & theatris,

Et conclauius omnibus solebas,

Sic est, captus es unctiore cenâ,

Et maior rapuit canem culina.

Iam te, sed cito cognitum, & relictum,

Cum fastidierit popina diues,

Antiquæ uenies ad ossa cenæ.

In Bassam.

Dicis formosam, dicis te Bassa puellam,

Istud, quod non est, dicere Bassa solet.

Ad Diadumenum.

Bassia dum nolo, nisi quæ luctantia carpsi,

Et placet ira mihi plus tua, quam facies,

Vt te sæpe rogem, cædo Diadumene sæpe.

Consequor hoc, ut me nec timeas, nec ames.

De Philone.

Nunquam se cenasse domi Philo iurat, & hoc est,

Non cenat, quoties nemo uocauit eum.

De Encolpo.

Quid non cogit amor? secuit nolente capillos

Encolpus domino, nec prohibente tamen.

Permisit, fleuitq; pudens, sic cessit habenis

Audaci questus de Phaetonte pater.

Talis raptus Hylas, talis deprehensus Achilles,

Deposuit gaudens matre dolente comas.

Sed tu nec propera, breuius nec crede capillis,

Tardaq;

LIBER. V.

Tardaꝫ pro tanto munere, barba ueni.

Ad Labienum.

Vidissem modo forte cum sedentem

Solum te Labiene, treis putavi,

Caluæ me numerus tuæ fefellit.

Sunt illinc tibi, sunt & hinc capilli,

Quales nec puerum decere possint,

Nudum est in medio caput, nec ullus

In longa pilus area notatur:

Hic error tibi profuit decembri,

Tunc, cum prandia misit imperator,

Cum Panariolis tribus redisti.

Talem Gerionem fuisse credo,

Vites censeo porticum Philippi,

Si te uiderit Hercules, peristi.

In Charopinum.

Cæno domi quoties, nisi te Charopine uocauis,

Protinus ingentes sunt inimicitia.

Mæꝫ petis stricto medium transfigere ferro,

Si nostrum sine te scis caluisse focum.

Nec semel ergo mihi furtum fecisse licebit,

Improbius nihil est hac Charopine gula.

Desine iam nostram (precor) obseruare culinam,

A tæꝫ aliquando meus det tibi uerba coquus.

Ad Ruffum.

Hic qui libellis pergrauem gerit leuam,

Notariorum quem premit chorus leuis,

Qui codicillis hinc, & inde prolatis,

Epistolisꝫ; commodat grauem uultum

Similis Catoni, Tullioꝫ; Brutoꝫ;

Exprimere Ruffe, fidicula licet cogant,

Aue Latinum, xarpe non potest græcum,

H

EPIG.

Si fingere me istud putas, salutemus.

In Posthumum.

Qua mihi praestiteri memini, semperq; tenebo,

Cur igitur taceo Posthume, tu loqueris?

Incipio quoties alicui tua dona referrere,

Protinus exclamat, dixerat ipse mihi.

Non belle quaedam faciunt duo, sufficit unus

Huic operi, si quis, ut loquar, ipse tace,

Crede mihi, quamuis ingentia Posthume 'dones,

Authoris pereunt garrulitate sui.

Ad Bassum.

Colebida quid scribis, quid scribis amice Thyestem?

Quid tibi uel Niobe Basse, uel Andromache?

Materia est (mihi crede) tuis amplissima chartis

Deucalion, uel, si non placet hic, Phaethon.

De Rhetore.

Extemporalis factus est meus Rhetor,

Calphurnium non scripsit, et salutauit.

De Aquila.

Dic mihi, quem portes, uolucrum regina? tonantem,

Nulla manu quare fulmina gestat? amat.

Quo calet igne deus? pueri, cur mitis aperto

Respicis ore Iouem? de Ganymede loquor.

Ad Lupum.

Cui tradas Lupe filium magistro,

Quaeris sollicitus, diuq; tentas,

Omneis grammaticosq; rhetoresq;

Deuites, moneo, nihil sit illi

Cum libris Ciceronis, aut Maronis,

Famae Rutilium suae relinquat.

Si uersus facit, abdicet poetam.

Arteis discere uult pecuniosas,

LIBER. V.

Fac, discat citharædos, aut choraulas.

Si duri puer ingeni uideatur,

Præconem facias, uel architectum.

Ad Cinnam.

Cum uoco te dominum, nolo tibi Cinna placere,

Sæpe etiam seruum sic resaluto meum.

Ad Posthumum.

Cras te uicturum, cras dicis Posthume semper,

Dic mihi, cras istud Posthume quando uenit?

Quam longe eras istud ubi est, aut unde petendum?

Nunquid apud Parthos, Armeniosq; latet?

Iam eras istud habet Priami, uel Nestoris annos,

Cras istud quanti dic mihi possit emi?

Cras uiues, hodie iam uiuere Posthume, seruum est.

Ille sapit, quisquis Posthume uixit heri.

Ad Stellam.

Quod non argentum, quod nõ tibi misimus aurum,

Hoc facimus causa Stella diserte tua.

Quisquis magna dedit, uoluit sibi magna remitti,

Fictilibus nostris exoneratus eris.

Ad Detractorem.

A dlatres licet usq; nos, et usq;

Et gannitibus improbis laceffas,

Certum est hanc tibi pernegare famam,

Olim quam petis in meis libellis.

Qualiscunq; legaris ut per orbem,

Nam te cur aliquis sciat fuisse?

Ignotus pereas, miser necesse est,

Non deerunt tamen hæc in urbe forsan

Vnus, uel duo, tres ue, quatuor ue,

Pellem rodere qui uelint Caninam,

Nos hæc a scabie tenemus ungues.

EPIG.

In Marianum.

Crispulus iste quis est, uxori semper adhaeret
Qui Mariane tuae, Crispulus iste quis est?
Nescio quid dominae teneram qui garrit in aurem,
Et sellam cubito dexteriore premit.
Per cuius digitos currit leuis annulus omneis.
Crua gerit nullo qui uiolata pilo.
Nil mihi respondes? uxoris res agit, inquis,
Iste mea, sane certus, et asper homo est.
Procuratorem uultu qui praeserat ipso,
Acrior hoc Chius non erit Aufidius.
O quam dignus eras alapis Mariane latini,
Te successurum credo ego panniculo.
Res uxoris agit, res nullas Crispulus iste.
Res non uxoris, res agit iste tuas.

Ad Hospites.

Iure tuo nostris maneat licet Hospes in hortis,
Si potes in nudo ponere membra solo.
Aut si portatur tecum tibi magna supellex,
Nam mea iam digitum sustulit hospitibus.
Nulla tegit fractos, nec inanis culcitra lectos,
Putris et abrupta fascia recte iacet.
Sit tamen Hospitium nobis commune duobus,
Emi hortos, plus est, instrue tu, minus est.

Ad Ponticum.

Quid sentis, inquis, de nostris Marce libellis,
Sic me sollicitus Pontice saepe rogas.
Admiror, stupeo, nihil est perfectius illis,
Ipse tuo cedit Regulus ingenio.
Hoc sentis, inquis, faciat tibi sic bene Caesar,
Sic Capitolinus Iuppiter, immo tibi.

Ad Suos ministros.

L'IB. V.

Sextantes Calliste duos infunde falerni,
 Tu super astituas Alcine funde niues.
 Pinguescat nimio madidus mihi crinis amomo,
 Lassenturq; rosis tempora sutilibus.
 Iam uecina iuuent nos uiuere mausolea,
 Cum doceant ipsos posse perire deos.

Ad Casarem.

Astra, polumq; dedit, quamuis obstante nouerca
 Alcida nemeæ terror, & arcas aper,
 Et castigatum libyæ ecroma palestra,
 Et grauis in siculo puluere fusus Erix.
 Siluarumq; tremor, tacita qui fraude solebat
 Ducere nec rellas Cacus in antra boues.
 Ista tuæ Casar quota pars spectatur Arena?
 Dat maiora nouus prælia mane dies.
 Quot grauiora cadunt Nemeæ pondera mōstro?
 Quot tua Mænalios collocat hasta sues?
 Reddatur si pugna triplex pastoris hiberi,
 Est tibi, qui possit uincere Gerionem.
 Sæpe licet graiæ numeretur belua lernæ,
 Improbæ miliacis quid facit hydra feris?
 Pro meritis cælum tantis Auguste dederunt
 Alcida cito dū, sed tibi sero dabunt.

In Pontilianum.

Sæpe salutatus nunquam prior ipse salutas,
 Sic erit æternum Pontiliane uale.

De Hirundine.

Hibernos peterent solito cum more recessus
 A tthides, in nidis una remansit auis.
 Deprehendere nefas ad tempora uerna reuersæ,
 Et profugam uolucres diripueræ sue.
 Sero dedit pœnas, discerpi noxia mater

EPIG.

Debuerat, sed tunc, cum lacerauit Itym.

De Apitio.

Dederas Apici bis tricenties uentri,
Sed adhuc supererat centies tibi laxum,
Hoc tu grauatus, ne famem, & sitim ferres,
Summa uenenum potione duxisti.
Nil est Apici tibi gulosius factum.

In Inuitatorem.

Omnia cum retro pueris obsonia tradas,
Cur non mensa tibi ponitur apedibus?

De Tusco haruspice.

Vite nocens rosa stabat moriturus ad aras
Hircus, Bacche tuis uictima grata sacris.
Quem Tuscus mactare deo cum uellet haruspex,
Dixerat agresti forte, rudiq; uiro.
Ut cito testiculos peracuta falce secaret,
Teter ut immunde carnis abiret odor.
Ipse super uirideis aras luctantia pronus
Dum resecat cultro colla, premitq; manu,
Ingens iratis apparuit hernia sacris,
Occupat hanc ferro rusticus, atq; secat.
Hoc ratus antiquos sacrorum poscere ritus,
Talibus & fibris numina prisca coli.
Sic modo qui Tuscus fueras, nunc gallus Haruspex,
Dum iugulas Hircum, factus es ipse caper.

Ad Faustinum.

Si temperari balneum cupis feruens
Faustine, quod uix Iulianus intraret,
Rogo lauet uti rhetorem Sabineum,
Neronianas is refrigerat thermas.

In Candidum.

Prædia solus habes, & solus Candide nummos,

LIB. V.

Aurea solus habes, myrrhina solus habes.
 Massica solus habes, & opimi cacuba solus,
 Et cor solus habes, solus & ingenium.
 Omnia solus habes, hoc me puto uelle negare,
 Vxorē sed habes candidē cum populo.

In Gallum.

Nunquam me reuocas, uenias cum saepe uocatus,
 Ignosco nullum si modo Galle uocas.
 Inuitas alios, uitium est utriusq̄, quod? inquis,
 Et mihi cor non est, & tibi Galle pudor.

In Nestorem.

Auriculam Mario grauius miraris olere,
 Tu facis hoc, garris Nestor in auriculam.
 In Zoilum.

Has cum gemina compede dedicat catenas
 Saturne tibi Zoilus, annulos priores.

Ad Gargilianum.

Sportula nulla datur, gratis conuiuia recumbis,
 Dic mihi, quid Romae gargiliane facis?
 Vnde tibi togula est, & fuscae pensio cellae?
 Vnde datur quadrans, unde uir es Chiones?
 Cum ratione licet dicas te uiuere summa,
 Quod uiuis, nulla cum ratione facis.

Ad Ruffinum.

Sunt tibi (consiteor) diffusi iugera campi,
 Urbaniq̄ tenent praedia multa lares.
 Et seruit dominae numerosus debitor arcae,
 Sustentatq̄ tuas aurea mensa dapes.
 Fastidire tamen noli Ruffine minores,
 Plus habuit Didymus, plus Philomelus habet.

In Matriniam.

Non possum uetulam, quereris Matrinia, possum

EPIG.

Et uetulam, sed tu mortua, non uetula es.

Possum Hecubam, possum Nioben Matrimia, sed si,

Nondum erit illa canis, nondum erit illa lapis.

Qualem puellam uelit.

Ingenuam malo, sed si tamen illa negetur,

Libertina mihi proxima conditio est.

Extremo est ancilla loco, sed uincet utrang;

Si facie nobis hæc erit ingenua.

Ad Chionem.

Digna tuo cur sis, indignaq; nomine, dicam.

Frigida es, & nigra es, non es, & es Chione.

De Piscibus sculptis.

Artis Phidiacæ toreuma clarum,

Pisces aspicias, adde aquam, natabunt.

In Fabianum.

Quod nouus, & nuper factus tibi præstat amicus,

Hoc præstare iubes me Fabiane tibi.

Horridus ut primo semper te mane salutem,

Per mediumq; trahat me tua sella lutum.

Lassus ut in thermas decima, uel serius, hora

Te sequar, Agrippæ, cum lauer ipse Titi.

Hoc per triginta meruit Fabiane decembreis,

Vt sum tiro tuæ semper amicitie.

Hoc merui Fabiane toga, tritaq; meaq;

Vt nondum credas me meruisse rudem.

In Irascentes amicos.

Iraisci tantum felices nostis amici,

Non belle facitis, sed inuat hoc facere.

Ad Sextum.

Quæ te causa trahit, uel quæ fiducia Romam

Sexte, quid aut speras, aut petis inde, refer?

LIBER. V.

Causas, inquis, agam Cicerone disertius ipso,
Atque erit in triplici par mihi nemo foro.

Egit Atestinus causas, et Cuius, utrunque
Noras, sed uentri pensio tota fuit.

Si nihil hinc ueniet, pangentur carmina nobis,
Audieris, dices esse Maronis opus.

Infans, omnes gelidis quicunque lacernis
Sunt tibi, Nasones, Virgiliosque uides.

Atria magna colam, uix treis aut quatuor ista
Res aluit, pallet caetera turba fame.

Quid faciam suades? nam certum est uiuere Roma
Si bonus es, casu uiuere Sexte potes.

De Lycori.

Iliaco similem puerum Faustine magistro
Lusca Lycoris amat, quam bene lusca uidet.

In Thelesinum.

Mutua quod nobis ter quinquaginta dedisti
Ex opibus tantis, quas grauis arca premit.

Esse tibi magnus Thelesine uideris amicus,
Tu magnus, quod das, immo ego, quod recipis.

De Lacerta caelata.

Inserta Phiale mentoris manu ducta
Lacerta uiuit, et timetur argentum.

In Pollam.

Lomento rugas uteri quod condere tentas
Polla, tibi uentrem, non mihi labra linis.

Simpliciter pateat uitium fortasse pusillum,
Quod tegitur, maius creditur esse malum.

In Lentinum.

Mentiris iuuenem tinctis Lentine Capillis,
Tam subito Coruus, qui modo Cygnus eras.

Non omneis fallis? scit te Proserpina canum,

E P I G.

Personam capiti detrabet illa tuo.

In Lygurinum.

O ccurrit tibi nemo quod libenter,
 Q uod quacunq; uenis, fuga est, & ingens
 C irca te Ligurine solitudo,
 Q uid sit, scire cupis, nimis poeta es.
 H oc ualde uitium periculosum est,
 N on tigris catulis citata raptis,
 N on dyspas medio perusta sole.
 N ec sic Scorpius improbus timetur.
 N am tantos rogo quis ferat labores?
 E t stanti legis, & legis sedenti.
 C urrenti legis, & legis cacanti.
 I n thermas fugio, sonas ad aurem.
 P iscinam peto, non licet natate.
 A d coenam propero, tenes euntem,
 A d coenam uenio, fugas sedentem.
 L assus dormio, suscitatus iacentem.
 V is, quantum facias mali, uidere?
 V ir iustus, probus, innocens timeris.

De Eodem.

F ugerit an mensas Phœbus, coenamq; Thyestis,
 I gnoro, fugimus nos Ligurine tuam.
 I lla quidem lauta est, dapibusq; instructa superbis,
 S ed nihil omnino te recitante placet.
 N olo mihi ponas rhombum, mulum ue bilibrem,
 N ec uolo boletos, ostrea nolo, tace.

Ad Candidum.

E xigis à nobis operam sine fine togatam,
 N on eo, libertum sed tibi mitto meum.
 N on est inquis idem, multo plus esse probabo,
 V ix ego lecticam subsequar, ille feret.

LIBER. V.

In turbam incideris, cunctos umbone repellet,

Inualidum est nobis, ingenuumq; latus.

Quid liber in causis narraueris, ipse tacebo,

At tibi ter geminum mugiet ille sophos.

Lis erit, ingenti faciet conuitia uoce,

Esse pudor uetuit fortia uerba mihi.

Ergo nihil nobis, inquis, prestabis amicus?

Quicquid libertus Candide non poterit.

De Basso.

Capena grandi porta qua pluit gutta,

Phrygiumq; matris almo qua lauat ferrum,

Oratorum qua uiret sacer campus,

Et qua pusilli feruet Herculis sanum,

Faustine plena Bassus ibat in rheda

Omneis beati copias trahens ruris.

Illic uideres frutice nobili caules,

Et utrumq; porrum, sessilesq; lactucas,

Pigroq; uentri non inutiles betas.

Illic coronam pinguis grauem turdis,

Leporemq; lesum gallici canis dente,

Nondumq; uicta lacteum saba porcum.

Nec feriatus ibat ante carrucam,

Sed tuta sceno cursor oua portabat,

Romam petabat Bassus, immo rus ibat.

De Ollo.

Pauperis extruxit cellam, sed uendidit Ollus

Prædia, nunc cellam pauperis Ollus habet.

In Inuitatorem.

Veientana mihi mices, tu massica potas,

Olfacere hæc malo pocula, quam bibere.

In Lygurinum.

Hæc tibi non alia est ad cœenam causa uocandi,

EPIG.

Verficulos recites ut Lygurine tuos.
 Deposui soleas, affertur protinus ingens
 Inter lactucas oxygarumq; liber.
 Alter perlegitur, dum fercula prima morantur,
 Tertius est, nec adhuc mensa secunda uenit.
 Et quartum recitas, & quintum deniq; librum,
 Putidus est toties, si mihi ponis aprum.
 Quod si non scombriis scelerata poemata dones,
 Cœnabis solus iam Lygurine domi.

Ad Gallam.

Cum faciem laudo, cum miror crura, manusq;
 Dicere Galla soles, nuda placebo magis.
 Et semper uitas cōmunia balnea nobis,
 Nunquid Galla times, ne tibi non placeam?

Ad Tongilianum.

Empta domus fuerat tibi Tongiliane ducentis,
 Abstulit hanc nimium casus in urbe frequens.
 Collatum est decies, rogo non potes ipse uideri
 Incendisse tuam Tongiliane domum.

Ad Chloë.

Et uultu poteram tuo carere,
 Et collo, manibusq;, cruribusq;
 Et mammis, natibusq;, clumbusq;
 Et, ne singula persequi laborem,
 Tota te poteram Chloë carere.

Ad Gallam.

Cum dare non possim, quod poscis Galla rogantem,
 Multo simplicius Galla negare potes.

In Gelliam.

Quod quacūq; uenis, Cosmum migrare putamus,
 Et fluerè excusso cinnama fusa uitro.
 Nolo peregrinis placeas tibi Gellia nugis,

L I B. V.

Sic puto posse meum, sic bene olere canem.

De Caupone Rauennate.

Sit cisterna mihi, quam uinea, malo Rauennæ,
 Cum possim multo uendere pluris aquam.
 Callidus imposuit nuper mihi copo Rauennæ,
 Cum peterem mixtum, uendidit ille merum.

De Villa Faustini.

Baiana nostri uilla Basse Faustini
 Non ociofis ordinata myrtetis,
 Viduaq; platano, tonsiliq; buxeto
 Ingrata lati spacia detinet campi.
 Sed rure uero, barbaroq; letatur.
 Hic farta premitur angulo Ceres omni,
 Et multa fragrat testa senibus autumnis.
 Hic post nouembres imminente iam bruma
 Seras putator horridus refert uuas.
 Truces in alta ualle mugiunt tauri,
 Vitulusq; inermi fronte prurit in pugnam,
 Vagatur omnis turba sordida cortis,
 Argutus anser, gemmeiq; pauones,
 Nomenq; debet quæ rubentibus pennis,
 Et picta perdix, numidicaq; guttata,
 Et impiorum phasiana Colchorum.
 Rhodias superbi sceminas premunt galli,
 Sonantq; turres plausibus columbarum.
 Gemit hinc palumbus, inde careus turtur.
 Auidi sequuntur uillicæ sinum porci,
 Matremq; plenam mollis agnus expectat,
 Cingunt serenum lactei focum uernæ,
 Et larga festos lucet ad lares silua.
 Non segnis albo pallet ocio copo.
 Nec perdit oleum lubricus palæstrita.

EPIG.

Sed tendit audis rete subdolum turdis,
 Tremula ue captum linea trahit piscem,
 Aut impeditam cassibus refert damam,
 Exercet hilares facilis hortus umbras,
 Et pædagogo non iubente lasciui
 Parere gaudent uillico capillati.
 Et delicatus opere fruitur eunuchus,
 Nec uenit inanis rusticus saluator.
 Fert ille ceris cana cum suis mella,
 Metamq; lactis sassinatæ de silua.
 Somniculosos ille porrigit glires.
 Hic uagientem matris hispidaæ factum,
 Alius coactos non amare capones.
 Et dona matrum uimineo ferunt texto,
 Grandes proborum uirgines colonorum.
 Facto uocatur latus opere uicinus,
 Nec auara seruat crastinas dapes mensa,
 Vescuntur omnes, ebrioq; non nouit
 Satur minister inuidere conuiuæ.
 At tu sub urbe possides famem mundam,
 Et turre ab alta prospicias meras laurus,
 Furem Priapo non timente securus,
 Et uinitorem farre pascis urbano,
 Pistamq; portasq; ociosus ad uillam.
 Oulus, oua, pullos, poma, caseum, mustum.
 Rus hoc uocari debet, an domus longe?
 De Sutore, & Fullone.
 Sutor cerdo dedit tibi culta Bononia munus,
 Fullo dedit Mutinæ, nunc ubi copo dabit?
 In Ponticum.
 Cum uocor ad cœnam non tam uenalis' ut ante
 Cur mihi non eadem, quæ tibi cœna datur?

I I B. V.

O strea tu sumis stagno saturata Lucrino,
 Sumitur inciso mytilus ore mihi.
 Sunt tibi boleti, fungos ego sumo sullos.
 Res tibi cum rhombo est, at mihi cum sparulo.
 Aureus inmodicis turtur te clunibus implet,
 Ponitur in cauea mortua pica mihi.
 Cur sine te caeno, cum tecum Pontice caenem?
 Sportula quod non est, proficit, edamus idem.
 In Cinnam.

Esse nihil dicis, quicquid petis improbe Cinna,
 Si nil Cinna petis, nil tibi Cinna nego.
 In Quintum.

Centenis quod emis pueros, et saepe ducentis,
 Quod sub rege Numa condita uina bibis,
 Quod constat decies tibi non speciosa supellex,
 Libra quod argenti milia quinque rapit,
 Aurea quod fundi pretio carruca paratur,
 Quod pluris nulla est, quam domus empta tibi,
 Hæc animo magno credis te Quinte parare?
 Falleris, hæc animus Quinte pusillus emit.
 In Cotilum.

Cotile bellus homo es, dicunt hoc Cotile multi,
 Audio, sed quid sit, dic mihi, bellus homo?
 Bellus homo est flexos qui digerit ordine crineis,
 Balsama qui semper, Cinnama semper olet.
 Cantica qui Nili, qui Gaditana susurrat,
 Qui mouet in uarios brachia uolsa modos.
 Inter foemineas tota qui luce cathedras
 Desidet, atque aliqua semper in aure sonat.
 Qui legit hinc, illinc missas, scribitque tabellas,
 Pallia uicini qui refugit cubiti.
 Qui scit, quam quis amet, qui per conuiuia currit,

EPIG.

Hirpini ueteres qui bene nouit duos.
 Quid narras, hoc est, hoc est homo Cotile bellus?
 Res petricosa est Cotile bellus homo.

Ad Lesbiam.

Arctoa de gente comam tibi Lesbia misi,
 Vt scires quanto sit tua flaua magis.

In. M. Antonium.

Antoni phario nil obiecture Photino,
 Et leuius tabula, quam Cicerone nocens.
 Quid gladium demens Romana stringis in ora?
 Hoc admisset nec Catilina nefas.
 Impius infando miles corrumpitur auro,
 Et tantis opibus uox tacet una tibi.

Quid profunt sacrae pretiosa silentia linguae?
 Incipient omnes pro Cicerone loqui.

De Syrisco.

Infusum sibi nuper à patrono
 Plenum maxime centies Syriscus
 In sellariolis uagus popinis
 Circa balnea quatuor peregit.
 O quanta est gula, centies comesse,
 Quanto maior adhuc, nec accubare.

Ad Faustinum.

Humida qua gelidas summittit Trebula ualles,
 Et uiridis cancri mensibus alget ager.
 Rura Cleonæo nunquam temerata leone,
 Et domus Aeolio semper amica noto.
 Te Faustine uocat, longas his exige messis
 Collibus, hibernum iam tibi Tybur erit.

De Origine Bacchi.

Qui potuit Bacchi matrem dixisse tonantem,
 Ille potest Semelen dicere Ruffe patrem.

Ad Theodorum.

LIBER: V.

Ad Theodorum.

Non donem tibi cur meos libellos,
Oranti toties, & exigenti,
Miraris Theodore? magna causa est,
Dones tu mihi ne tuos libellos.

De Pompeio, & filiis.

Pompeios iuvenes Asia, atq; Europa, sed ipsum
Terra tegit, Libyes, si tamen ulla tegit.
Quid mirum toto si spargitur orbe, iacere
Vno non poterat tanta ruina loco.

Ad Quintum.

Quae legis causa nupsit tibi Lælia Quinte,
Vxor em potes hanc dicere legitimam.

Ad Cinnam.

Profecit poto Mithridates saepe ueneno,
Toxica ne possent seua nocere sibi.
Tu quoq; cauisti cœnando tam male semper,
Ne posses unquam Cinna perire fame.

Ad Marullum.

Narratur belle quidam dixisse Marulle,
Qui te ferre oleum dixit in auriculam.

Ad Toranium.

Si tristi domicœnio laboras
Torani, potes esurire mecum.
Non deerunt tibi sessiles propinqua,
Viles Cappadoœ, grauesq; porri,
Diuisis cibium latebit ouis,
Ponetur digitis tenendus uestis
Nigra coliculus uirens patella,
Aigentem modo qui reliquit hortum,
Et pulstem niueam premens botellus,
Et pallens faba cum rubente lardo.

EPIG.

Mensæ munera si uoles secunda,
 Marcentes tibi porrigentur uuae,
 Et nomen pira quæ ferunt Syrorum,
 Et quas docta Neapolis creauit,
 Lento castaneæ uapore tosta.
 Vinum tu facies bonum bibendo,
 Post hæc omnia, forte si mouebit,
 Bacchus, quam solet, esurtionem,
 Succurrent tibi nobiles oliuæ,
 Piceni modo quas tulere rami,
 Et feruens cicer, & tepens lupinus,
 Parua est cœnula, quis potest negare?
 Sed finges nihil, audies ue fictum,
 Et uultu placidus tuo recumbes,
 Nec crassum dominus leget uolumen,
 Nec de Gadibus improbis puellæ,
 Vibrabunt sine fine prurientes
 Lasciuos docili tremore lumbos.
 Sed, quod non graue sit, nec infacetum,
 Parui tibia condyli sonabit,
 Hæc est cœnula, Claudiam sequeris
 Quam nobis cupis esse turpiorem.

In Zoilum.

Undecies una surrexit Zoile cœna,
 Et mutata tibi Synthesis undecies.
 Sudor inhereret madida ne ueste retentus,
 Et laxam tenuis lederet aurâ cutem.
 Quare ego non sudo, qui tecum Zoile cœno?
 Frigus enim magnum synthesis una facit.

Ad Seuerum.

Non totam mihi si uacabis horam,
 Dones, & licet imputes Seuere.

LIBER. V.

Dum nostras legis, exigitq; nugas,
Durum est perdere serias, rogamus
Iacturam patiaris hanc, ferasq;
Quod si legeris ipsa, cum deserto,
Sed nunquid sumus improbi? secundo,
Plus multo tibi debiturus hic est,
Quam debet domino suo libellus,
Nam securus erit, nec inquieta
Lassi marmora Sisyphi uidebit,
Quem censoria cum meo Seuero
Docti lima momorderit Secundi.

Ad Aemilianum.

Semper eris pauper, si pauper es Aemiliane,
Dantur opes nullis nunc, nisi diuitibus.

In Gaurum.

Quid promittebas mihi milia Gaure ducenta,
Si dare non poteras milia Gaure decem?
An potes, et non uis? rogo non est turpius istud?
I. tibi dispereas Gaure, pusillus homo es.

Ad Dindymum.

Insequeris, fugio, fugis, insequor, haec mihi mens est,
Velle tuum nolo Dindyme, nolle uolo.

Ad Gallam.

Iam tristis nucibus puer relictis
Clamose, reuocatur a magistro,
Et blando male perditus fritillo
Arcana modo raptus e popina
Aedilem rogat uduus aleator.
Saturnalia transiere tota,
Nec munuscula parua, nec minora
Mifisti mihi Galla, que solebas.
Sane sic abeat, meus december,

EPIG.

Scis certe puto uestra iam uenire
 Saturnalia, Martias Kalendas,
 Tunc reddam tibi Galla, quod dedisti.

M. V. MARTIALIS EPIGRAMMA
 TON LIBER SEXTVS.

EXTVS mittitur hic tibi libellus,
 In primis mihi care Martialis.
 Quem si terferis aure diligenti,
 Audebit minus anxius, tremensq;
 Magnas Caesaris in manus uenire.
 Adulatorium.

Lusus erat sacrae conubia fallere Tede,
 Lusus & immeritos excuiffe mares,
 Vtraq; tu prohibes Caesar, populisq; futuris
 Succurris, nasci quos sine fraude iubes.
 Nec spado iam, nec mœchus erit te praeside quisquam;
 At prius, o mores, & spado mœchus erat.

De Filio Domitiani.

Nascere Dardanio promissum nomen Iulo,
 Vera Deum soboles, nascere magne puer,
 Cui pater aeternas post secula tradat habenas,
 Quiq; regas orbem cum seniore senex.
 Ipsa tibi niueo trahet aurea pollice fila,
 Et totam Phryxi Iulia nebit ouem.

Adulatorium.

Censor maxime, principumq; princeps,
 Cum tot iam tibi debeat triumphos,
 Tot nascentia templa, tot renata.
 Tot spectacula, tot Deos, tot urbeis.
 Plus debet tibi Roma, quod pudica est.

LIB. VI.

Ad Cæcilianum.

Rustica mercatus nummis sum prædia multis,
 Mutua des centum Cæciliæ rogo.
 Nil mihi respondes, tacitum te dicere, credo,
 Non reddes, ideo Cæciliæ rogo.

Ad Luperum.

Comædi tres sunt, sed amat tua Paula Luperce

Quatuor, Θ $\kappa\omega\phi\omicron\nu$ Paula $\omega\pi\omicron\sigma\omega\pi\omicron\nu$ amat.

De Thelesina.

Iulia lex populis ex quo Faustine renata est,

Atq; intrare domos iussa pudicitia.

Aut minus, aut certe non plus trigesima lux est,

Et nubit decimo iam Thelesina viro.

Quæ nubit toties, non nubit adultera lege est.

Offendor mæcha simpliciore minus.

Ad Severum.

Patores duo, quatuor tribuni,

Septem causidici, decem poætæ,

Cuiusdam modo nuptias petebant

A quodâ sene, non moratus ille,

Præconi dedit Eulogo puellam,

Dignum quid fatuo Severe fecit?

Ad Leuinum.

In Pompeiano dormis Leuine theatro,

Et quereris, si te suscitât Oceanus.

Petit Latenter a Do. Pecuniâ.

Pauca Iouem nuper cum milia forte rogarem,

Ille dabit, dixit qui mihi templa dedit.

Templa quidem dedit ille Ioni, sed milia nobis

Nulla dedit, pudeat pauca rogasse Iouem.

At quam non tetricus, quam nulla nubilis ira,

Quam placido nostras legerat ore preces.

EPIG.

T alis supplicibus tribuit didemata Dacis,
 Et Capitolinas itq; reditq; uias.
 Dic precor o nostri, dic conscia uirgo tonantis,
 Si negat hoc uultu, quo solet ergo dare?
 Sic ego, si breuiter posita mihi Gorgone Pallas,
 Quae nondum data sunt, stulte negata putas?

In Marcum.

Quod non sit Pylades hoc tempore, non sit Orestes,
 Miraris? Pylades Marce bibebat idem.
 Nec melior panis, turdus ue dabatur Oresti.
 Sed par, atq; eadem coena duobus erat.
 Tu Lucrina uoras, me pascit aquosa Peloris.
 Non minus ingenua est tibi Marce gula.
 Te Cadmea Tyros, me pinguis Gallia uestit.
 Vis te purpureum Marce, sagatus amem?
 Ut praestem Pyladen, aliquis mihi praestet Orestem.
 Hoc non fit uerbis Marce, ut ameris, ama.

De Fabulla.

Iurat capillos esse, quos emit, suos
 Fabulla, nunquid Paule peierat?

De Statua Iuliae.

Quis te phidiaco formatam Iulia, caelo,
 Vel quis Palladiae non putet artis opus?
 Candida non tacita respondet imagine Lygdos,
 Et placido fulget uiuus in ore decor,
 Ludit Acidalio, sed non manus aspera nodo,
 Quem rapuit collo parue Cupido tuo.
 Ut Martis reuocetur amor, summiq; tonantis,
 A te Iuno petat Ceston t ipsa Venus.

In Laberium.

Versus scribere posse te disertos
 Affirmas Laberi, quid ergo non uis?

LIB. VI.

Versus scribere qui potest disertos,

Non scribat Laberi, uirum putabo.

De Formica electro inclusa.

Dum Phaethontea formica uagatur in umbra,

Implicuit tenuem succina gutta seram.

Sic, modo quæ fuerat uita contempta manente,

Funeribus facta est nunc pretiosa suis.

Ad Priapum.

Tu qui penne uiros terras, & falce Cinædos,

Iugera sepositi pauca tuere loci.

Sic tua non intrent uetuli pomaria fures,

Sed puer, aut longis pulchra puella comis.

In Cinnamum.

Cinnam Cinname te iubes uocari.

Non est hic, rogo, Cinna barbarismus?

Tu si furius ante dictus esses,

Fur ista ratione dicereris.

Ad Priscum de Salonino.

Sancta Salonini terris requiescit Hiberis,

Qua melior Stygias non nidet umbra domos.

Sed lugere nefas, nam, qui te Prisce reliquit,

Viuit, qua uoluit uiuere parte magis.

In Posthumum.

Non de ui, neq; cade, nec ueneno,

Sed lis est mihi de tribus capellis,

Vicini queror has abesse furto.

Hoc iudex sibi postulat probari,

Tu Cannas, Mithridaticumq; bellum,

Et periuria Punici furoris,

Et Syllas, Mariosq; Mutiosq;

Magna uoce sonas, manuq; tota.

Iam dic posthume, de tribus capellis.

EPIG.

In Phœbum.

Mutua te centum sextertia Phœbe rogavi,
 Cum mihi dixisses, exigis ergo nihil?
 Inquiris, dubitas, cunctaris, meq; diebus,
 Teq; decem crucias, iam rogo Phœbe nega.
 De hiantide, & Stella.

Perpetuam Stelle dum iungit Hiantida uati
 Læta Venus, dixit, plus dare non potui.
 Hæc coram domina, sed nequius illud in aurem,
 Tu ne quid pecces exitiose uide.
 Sæpe ego lasciuum Martem furibunda cecidi,
 Legitimos esset cum uagus ante toros.
 Sed postquam meus est, nulla me pellice læsit,
 Tam frugi Iuno uellet habere Iouem.
 Dixit, & arcano percussit pectora loro.
 Plaga iuuat, sed tu iam dea cæde duos.

In proculinam.

Quod nubis Proculina concubino,
 Et mæchum modo, nunc facis maritum,
 Ne lex Iulia te notare possit,
 Non nubis Proculina, sed fateris.

In Lesbiam.

Stare iubes nostrum semper tibi lesbia penem,
 Crede mihi, non est mentula, quod digitus.
 Tu licet & manibus blandis, & uocibus instes,
 Contra te facies imperiosa tua est.

De Carisiano.

Nil lasciuus est Carisiano,
 Saturnalibus ambulat togatus.

Ad Marcellinum.

Marcelline boni soboles sincera parentis,
 Horrida parrhasio quem tegit ursa iugo,

LIBER. VI.

I lle uetus pro te, patriusq; quid optet amicus,

A ccipe, & hac memori pectore uota tene.

C auta fit ut uirtus, ne te temerarius ardor

In medios enseis, saeuq; tela ferat.

B ella uelint, Martemq; serum rationis egentes

T u potes & patriæ miles, & esse decus.

De Sotade.

P ericlitatur capite Sotades noster,

R eum putatis esse Sotadem, non est.

A rrigere desit posse Sotades, lingit.

Ad Nepotem.

B is uicine Nepos, nam tu quoq; proxima flora

Incolis, & ueteres tu quoq; fiscelias.

E st tibi, quæ patrij signatur imagine uultus,

T estis maternæ nata pudicitiae,

T u tamen annofo nimium ne parce falerno,

E t potius plenos ære relinque cados.

S it pia, sit locuples, sed potet filia mustum.

A mphora cum domina nunc noua fiat anus.

C æcuba non solos uindemia nutriat orbos,

P ossunt & patres uiuere crede mihi.

Epitaphium Glauciae.

L ibertus Melioris ille notus,

T ota qui cecidit dolente Roma

C ari deliciae breues patroni,

H oc sub marmore Glaucias humatus,

I uncto Flaminiae iacet sepulchro.

C astus moribus, integer pudore,

V elox ingenio, decore foelix.

B issenis modo mensibus peractis

V ix unum puer applicabat annum.

Q ui fles talia, nil fleas uiator.

EPIG.

De eodem.

Non de plebe domus, nec auaræ uerna catastæ,
 Sed domini sancto dignus amore puer,
 M unera cum posset nondum sentire patroni,
 Glauca libertus iam Melioris erat.
 Moribus hoc, formæq; datum, quis blandior illo?
 Aut quis Apollineo pulchrior ore fuit?
 Immodicis breuis est ætas, & rara senectus.
 Quicquid amas, cupias non placuisse nimis.

In Petum.

Sex sextertia si statim dedisses,
 Cum dixi tibi summe, tolle, dono,
 Deberem tibi Pate pro ducentis.
 At nunc cum dederis diu moratus,
 Post septem puto, uel nouem Kalendas.
 Vis dicam tibi ueriora ueris,
 Sex sextertia Pate perdidisti.

In Charidemum.

Vxorem Charideme tuam scis ipse, finisq;
 A medico futui, uis sine febre mori.

De morte Othonis.

Cum dubitaret adhuc belli ciuili Enyo
 Forsitan, & posset uincere mollis Otho,
 Damnauit multo saturum iam sanguine Martem,
 Et fodit certa pectora nuda manu.
 Sit Cato, dum uiuit, sane uel Casare maior,
 Dum moritur, nunquid maior Othone fuit?

In Sabellum.

Nil miserabilius Matho pedicone Sabello
 Vidisti, quo nil latius ante fuit.
 Furta, fuga, mortes, seruorum incendia, luctus
 Affligunt hominem, tam miser? & futuit.

LIBER. VI.

Ad Diadumenum.

Basia da nobis Diadumene pressa, quot inquis?
Oceani fluctus me numerare iubes,
Et maris Aegei sparsas per littora conchas,
Et quae Cecropio monte uagantur apes,
Quaeque sonant pleno uocesq; manusq; teatro,
Cum populus subiti Caesaris ora uidet.
Nolo quot arguto dedit exorata Catullo
Lesbia, pauca cupit, qui numerare potest.

In Cæcilianum.

Septem clepsydras magna tibi uoce petenti
Arbiter inuitus Ceciliane dedit.
At tu multa diu dicis, uitreisq; tepentem
Ampullis potas semisupinus aquam.
Vt tandem facias uocemq; sitimq; rogamus,
Iam de Clepsydra Cæciliane bibas.

Ad Papulum.

Mentula tam magna est, tantus tibi Papile nasus,
Vt possis, quoties arrigis, olfacere.

In Carinum.

Seeti podicis usq; ad umbilicum
Nullas reliquias habet Carinus,
Et prurit tamen usq; ad umbilicum.
O quanta scabie miser laborat,
Culum non habet, est tamen cinædus.

De filio Reguli.

Aspicias ut paruus, nec adhuc trieteride plena
Regulus auditum laudet & ipse patrem.
Maternosq; sinus uiso genitore relinquat,
Et patrias laudes sentiat esse suas.
Iam clamor, centumq; uiri, densumq; corona
Vulgus, & infanti Iulia testa placent,

EPIG.

A cris equi soboles magno sic puluere gaudet,
 Sic vitulus molli praelia fronte cupit,
 Dū seruate precor matri sua uota, patriq;
 Audiatur natum Regulus, illa duos.

In Cinnam.

Pater ex Marulla Cinna factus es septem,
 Non libertorum, namq; nec tuus quisquam,
 Nec est amici, filius ne uicini,
 Sed in grabatis, tegetibusq; concepti
 Materna produnt capitibus suis furta.
 Hic qui retorto crine Maurus incedit,
 Sobolem fatetur esse se Cogisantra.
 At ille sima nare, turgidis labris,
 Ipsa est imago Pannici palestrite,
 Pistoris esse tertium, quis ignorat,
 Quicumq; lippum nouit, & uidet Damnam.
 Quartus cinæda fronte, candido uultu,
 Ex concubino natus est tibi Lygdo,
 Præcide, si uis filium, nephas non est.
 Hunc uero acuto capite, & auribus longis,
 Quæ sic mouentur, ut solent asellorum,
 Quis morionis filium neget Gyrtæ,
 Duæ sorores, illa nigra, & hæc ruffa
 Croti choraulæ, uilliciq; sunt Carpi,
 Ianq; hybridarum grex tibi foret plenus,
 Si spado Coreusus, Dindimusq; non esset.

Ad Lycorim.

Fœmina præferri potuit tibi nulla Lycori,
 Præferri Glyceræ fœmina nulla potest.
 Hæc erit hoc, quod tu, tu non potes, esse, qd hæc est,
 Tempora quid faciunt? hanc uolo, te uolui.

In Raucum Poetam.

L I B. VI.

Qui recitat lana fauces, & colla reuinctus,

Hic se posse loqui, posse tacere negat.

De Hetrusci thermis.

Hetrusci nisi thermulis laueris,

Illotus morieris Oppiane.

Nulla sic tibi blandientur undae,

Nec fontes Aponi rudes puellis,

Non mollis Sinuessæ, feruidiq;

Fluctus Passeris, aut superbus Anxur,

Non phœbi uada, principesq; Baiæ,

Nusquam tam nitidum micat serenum,

Lux ipsa est tibi longior, diesq;

Nullo tardius a loco recedit.

Siccus Pinguis Onyx anhelat æstus,

Illic Taygeti uirent metalla,

Et certant uario decore, saxa

Quæ Phryx, & Lybys altius cecidit,

Et flamma tenui calent Ophitæ.

Ritus si placeant tibi Laconum,

Contentus potes arido uapore,

Cruda Virgine, Martiaq; mergi,

Quæ tam candida, tam serena lucet,

Vt nullas ibi suspiceris undas,

Et credas uacuum nitere Lygdon.

Non attendis, & aure me supina

Iam dudum quasi negligenter audis.

Illotus morieris Oppiane.

Ad Castricum.

Dum tibi faelices indulgent Castrice Baiæ,

Canaq; sulphureis Nympha natatur aquis,

Me Nomentani confirmant ocia ruris,

Et casa ingeribus non onerosa suis.

EPIG.

Hic mihi Baiani soles, mollisq; Lucrinus,
 Hic nostræ mihi sunt Castrice diuitiæ.
 Quondam laudatas quocumq; libebat ad undas
 Currere, nec longas pertinuisse uias.
 Nunc urbi uicina iuuant, facilesq; recessus,
 Et satis est, pigro si licet esse mihi.

In Calliodorum.

Estiue credis te Calliodore iocari,
 Et solum multo permaduisse sale.
 Omnibus arrides, dicteria dicis in omneis,
 Sic te conuiuam posse placere putas.
 At si ego non belle, sed uere dixero quiddam,
 Nemo propinabit Calliodore tibi.

In Lectoriam.

Lusistis, satis est, lasciui nubite cunni,
 Permissa est uobis non nisi casta Venus.
 Hæc est casta Venus, nubit Lectoria Lygdo.
 Turpior uxor erit, quam modo mœcha fuit.

Ad Catianum.

Vapulat assiduo Veneti quadriga flagello,
 Nec currit, magnam rem Catiane facit.

Ad Hiantida Nympham.

Nympha mei Stelle quæ fonte domestica puro
 Laberis, & domini gemma tecta subis.
 Siue Numæ coniux Triniæ te misit ab antro,
 Siue camœndrum de grege nona uenis,
 Exoluit uotis hæc se tibi uirgine porca
 Marcus, furtiuam quod bibit æger aquam.
 Tu contenta meo iam crimine, gaudia fontis
 Da secunda tui, sit mihi sana sitis.

In Pomponium.

Quod tam grande sophos clamat tibi turba togata,

LIB. VI.

Non tu Pomponi, caena diserta tua est.

De Priapo.

Non sum de fragili dolatus ulmo,
 Nec quae stat rigida supina uena,
 De ligno mihi quolibet columna est.
 Sed uina generata de cupresso,
 Quae nec saecula centies peracta,
 Nec longe cariem timet senecta,
 Hanc, tu quisquis es o malus, timeto,
 Nam si uel minimos manu rapaci
 Hoc de palmite laeseris racemos,
 Nascetur, licet hoc uelis negare,
 Inserta tibi ficus in cupresso.

De Thelesino.

Cum coleret puros pauper Thelesinus amicos,
 Errabat gelida sordidus in togula.
 Obscenos postquam cepit curare cinedos,
 Argentum, mensas, praedia, solus emit.
 Vis fieri diues Bithynice, conscius esto,
 Nil tibi, uel minimum, basia pura dabunt.

Ad Luperum.

Quod conuiuaris sine me tam saepe Luperce,
 Inueni, noceam qua ratione tibi.
 Irascar, licet usq; uoces, mittasq; rogesq;
 Quid facies, inquis, quid faciam: ueniam.

Epi. Pantagathi.

Hoc iacet in tumulo raptus puerilibus annis
 Pantagathus, domini cura, dolorq; sui,
 Vis tangente uagos ferro resecare capillos;
 Doctus, et hirsutas excoluisse genas.
 S is licet inde sibi tellus placata, leuisq;
 Artificis, leuior non potes esse manu.

EPIG.

De Andragora.

Lotus nobiscum est hilaris, coenauit & idem,
Inuentus mane est mortuus Andragoras.
Tam subite mortis causam Faustine requiris,
In somnis medicum uiderat Hermocratem.

De Sextiliano.

Tantos, & tantas si dicere Sextilianum
Aule uetes, iunget uix tria uerba miser.
Quid sibi uult, inquis, dicam, quid suspicer esse,
Tantos, & tantas Sextilianus amat.

In Coracinum.

Quod semper castiaq; cinnamoq;
Et nido niger alitis superbe
Fragras plumbea Niceroniana,
Rides nos Coracine nil olentes.
Malo, quam bene olere, nil olere.

In Charidemum.

Quod tibi crura rigent setis, & pectora uillis,
Verba putas famae te Charideme dare.
Extirpa (mibi crede) pilos de corpore toto,
Teq; pilare tuas testificare nates.
Que ratio est, inquis? scis multos dicere multa.
Fac, predicari te Pharideme putent.

In Phœbum.

Mentiris fictos unguento Phœbe capillos,
Et tegitur pictis sordida calua comis.
Fonsorem capiti non est adhibere necessum,
Radere te melius spongia Phœbe potest.

Ad Aulum.

Cernere, parrhasios dum te inuat Aule triones,
Comminus & scythici sydera ferre poli.
O quam pene tibi stygias ego raptus ad undas
Elysiæ uidi

LIBER. VI.

Elysiæ uidi nubila fusca plagæ.

Quamuis lassa tuos querebant lumina uultus,
 A tq; erat in gelido plurimus ore Pudens.
 Si mihi lanifice ducunt non pulla sorores
 Stamina, nec surdos nox habet ista deos,
 Sospite me sospes latias reueheris ad urbes,
 Et referes pili præmia clarus eques.

In Baccaram.

Et dolet, & queritur, sibi non contingere frigus
 Propter sexcentas Baccare gausapinas.

Optat & obscuras luceis, uentosq; niueisq;
 Odit & hibernos, si tepuere, dies.

Quid fecere mali nostræ tibi seua lacernæ?
 Tollere de scapulis quas lenis aura potest,

Quanto simpliciùs, quanto est humanius illud,
 Mense uel Augusto sumere gausapinas.

De Pompillo.

Rem factam Pompillus habet Faustine, legetur,
 Et nomen toto sparget in orbe suum.

Sic leue flauorum ualeat genus Vspiorum,

Quisquis & Ausonium non amat imperium.

Ingeniosa tamen Pompilli scripta feruntur,

Sed fama, non est hoc (mibi crede) satis.

Quam multi tineas pascunt, blattasq; disertis,

Et redimunt soli carmina docta coci.

Nescio quid plus est, quod donat sæcula chartis,

Victurus Genium debet habere liber.

In Inuidum.

Laudat, amat, cantat nostros mea Roma libellos,

Meq; sinus omnis, me manus omnis habet.

Ecce rubet quidam, pallet, stupet, oscitat, odit.

Hoc uolo, nunc nobis carmina nostra placent.

K

E P I G.

Ad Apianum.

Amisit pater unicum Silanus,
 Cessas mittere munera Apiane?
 Heu crudele nefas, malaq; parca,
 Cuius uulturis hoc erit cadauer.

Ad Marianum.

Scis te captari, scis hunc, qui captat, auarum,
 Et scis qui captat, quid Mariane uelit,
 Tu tamen hunc Tabulis heredem stulte supremis
 Scribis, & esse tuo uis furiose loco.
 Munera magna quidem misit, sed misit in hamo,
 Et piscatorem piscis amare potest.
 Hic iccine deflebit uero mea fata dolore?
 Si cupis, ut ploret, des Mariane nihil.

In Detractorem.

Cum sis nec rigida Fabiorum gente creatus,
 Nec qualem, Curio dum prandia portat aranti,
 Hirsuta peperit rubicunda sub ilice coniunx,
 Sed patris ad speculum tonsi, matrisq; togatae
 Filius, & sponsam possit te sponsa uocare,
 Emendare meos, quos nouit fama, libellos,
 Et tibi permittis faelices carpere nugas,
 Has inquam nugas, quibus aurem aduertere totam
 Non aspernantur proceres urbisq; foriq;
 Quas & perpetui dignantur scrinia Sili,
 Et repetit toties facundo Regulus ore,
 Quisq; uidet propius magni certamina Circi
 Laudat Auentinae uicinus Sura Dianae,
 Ipse etiam tanto dominus sub pondere rerum
 Non dedignatur bis, terq; reuoluere Caesar,
 Sed tibi plus mentis, tibi cor limante Minerua
 Acrius, & tenues fixerunt pectus Athenae,

LIBER. VI.

Ne ualeam, si non multo sapit altius istud.

Quid cum panticibus laxis, & cum pede grandi,

Et rubro pulmone uetus, nasisq; timendum

Omnia crudelis Lanius per compita portat?

Audes præterea, quos nullus nouerit, in me

Scribere uersiculos, miseras & perdere chartas.

At si quid nostræ tibi bilis inusserit ardor,

Viuet, & hærebit, totoq; legetur in orbe,

Stigmata nec uafra delebit Cinnamus arte.

Sed miserere tui, rabido nec perditus ore

Fumantem nasum uiui tentaueris urfi.

Sit placidus licet, & lambat digitosq;, manusq;;

Si dolor, & bilis, si iusta coegerit ira,

Vrsus erit, uacua denteis in pelle fatiges,

Et tacitus quæras, quam possis rodere carnem.

Ad Tuccam.

Hexametris epigramma facis, scio dicere Tuccam,

Tucca solet fieri, deniq; Tucca licet.

Sed tamē hoc longū est, solet hoc quoq; Tucca licere.

Si breuiora probas, disticha sola legas.

Conueniat nobis, ut fas, Epigrammata longa

Sit transire tibi, scribere Tucca mihi.

De Præcone puellam uendente.

Fame non nimium bonæ Puellam,

Quales in media sedent suburra,

Vendebat modo præco Gellianus.

Paruo cum pretio diu liceret,

Dum puram cupit approbare cunctis,

Attraxit prope se manu negantem,

Et bis, terq;, quaterq; basiauit.

Quid profecerit osculo, requiris?

Sexcentos modo qui dabat, negauit.

K ü

EPIG.

Ad Pannicum.

Cur tantum eunuchos habeat tua Gellia, quæris
Pannice? uult futui Gellia, non parere.

De Morte Eutychi pueri.

Flete nefas uestrum, sed toto flete Lucrino
Naiades, & luctus sentiat ipsa Thetis.
Inter Baianas raptus puer occidit undas
Eutycheus, ille tuum Castrice dulce latus.
Hic tibi curarum socius, blandumq; leuamen,
Hic amor, hic nostri uatis Alexis erat.
Nunquid te uitreis nudum lasciuia sub undis
Vidit, & Alcide Nympha remisit Hylam?
An dea scœnincum iam negligit Hermaphroditum,
Amplexu teneri sollicitata uiri?
Quicquid id est, subitæ quæcunq; est causa rapinæ,
Sic precor & tellus mitis, & unda tibi.

De bassa.

Non miror, quod potat aquam tua Bassa Catulle,
Miror, quod Bassi filia potat aquam.

Ad Martianum.

Sexagesima Martiane messis
Acta est, & puto iam secunda Cottæ,
Nec se tædia lectuli calentis
Expertum meminit die uel uno.
Ostendit digitum, sed impudicum,
Alconti, Dasioq; Symmachoq;
At nostri bene computentur anni,
Et quantum tetricæ tulerit febres,
Aut langor grauis, aut mali dolores,
A uita meliore separentur,
Infantes sumus, & senes uidemur.
A etatem Priamiq; Nestorisq;

LIB. VI.

Longam qui putat esse Martiane,

Multum decipiturq; falliturq;.

Non est uiuere, sed ualere, uita.

De Thelesina.

E dere lasciuos & bathica crumata gestus,

Et gaditanis ludere docta modis.

Tendere quæ tremulum Pelian, Hecubaq; maritum

Posset ad Hectoreos sollicitare rogos.

Vrit, & excruciat dominum Thelesina priorem,

Vendidit ancillam, nunc redimit dominam.

De Cilice fure.

Fur notæ nimium rapacitatis

Compilare Cilix uolebat hortum,

Ingenti sed erat Fabulle in horto,

Præter marmoreum nihil Priapum.

Dum non uult uacua manu redire,

Ipsum surripuit Cilix Priapum.

De Priapo.

Non rudis indocta fecit me falce colonus.

Dispensatoris nobile cernis opus.

Nam Ceretani cultor notissimus agri,

Hos Hilarus colleis, & iuga læta tenet.

Aspice, quam certo uidear non ligneus ore.

Nec deuota focus inguinis arma geram.

Sed mihi perpetua nunquam moritura cupresso

Phidiaca rigeat mentula digna manu.

Vicini (monco) sanctum celebrate Priapum,

Et bis septemis parcite ingeribus.

Ad Esculanum.

Medio recumbit inus ille qui lecto,

Caluam Triphylen segmentatus unguento,

Foditq; tonsis ora laxa lentiscis.

EPIG.

Mentitur Esculane, non habet dentes.

In Pontiam.

Cum mittis turdumq; mihi, quadramue placentam,
Sive femur leporis, sive quid his simile.

Buccellas misisse tuas te Pontia dicis.

Has ego nec mittam Pontia, sed nec edam.

Epi. Fuscii.

Ille sacri lateris custos, Martisq; togati,

Credita cui summi castra fuere ducis.

Hic, situs est Fuscus, licet hoc fortuna fateri,

Non timet hostileis iam lapis iste minas.

Grande iugum domita datus ceruice recepit,

Et famulum uictrix possidet umbra nemus.

In Aphrum.

Cum sis tam pauper, quam nec miserabilis Irus,

Tam iuuenis, quam nec Parthenopeus erat.

Tam fortis, quam nec, cum uinceret, Arthemidorus,

Quid te Cappadocum sex onus esse iuuat?

Rideris, multoq; magis traduceris Apher,

Quam nudus medio si spatiere foro.

Non aliter monstratur Atlas cum compare mulo,

Quaeq; uehit similem bellua uigra libyn.

Inuidiosa tibi quam sit lestica, requiris,

Non debes ferri mortuus Hexaphoro.

Ad Aulum de Lusco.

Potor nobilis Aule lumine uno

Luscus phryx erat, alteroq; Lippus,

Huic dicit medicus, bibas cauto

Vinum, si biberis nihil uidebis.

Ridens phryx, oculo ualebis, inquit.

Misceri sibi pr otinus deunces,

Sed crebros iubet, exitum requiris.

L I B. VI.

Vinum phryx, oculus bibit uenenum.

Ad lupum.

Tristis es, & scilicet, sciat hoc fortuna, caueo,

Ingratum dicet te Lupe, si scierit.

De rosis ad Cæ. missis.

Vt noua donat tibi Cæsar nilotica tellus,

Miserat hibernas ambitiosa rosas.

Nauita derisit pharios memphiticus hortos,

Vrbis ut intrauit limina prima tue.

Tantus ueris honos, & odora gratia Floræ,

Tantaq; pestani gloria ruris erat.

Sic quacunq; uagus gressumq; oculosq; ferebat,

Textilibus fertis omne rubebat iter.

At tu romanæ iussus iam cedere Brumæ

Mitte tuas messes, accipe Nile rosas.

In Charidemum.

Iratus tanq; populo Charideme lauaris,

Inguina, sic toto subluis in solio.

Nec caput hic uellem, sic te Charideme laudare,

Et caput ecce lauas, inguina malo laues.

Ad Ruffum.

Quidam me modo Kuffe diligenter

Inspectum, uelut emptor, aut lanista,

Cum uultu, digitoq; subnotasset,

Tu ne es, tu ne ait ille Martialis?

Cuius nequitias, iocosq; nouit,

Aurem qui modo non habet seueram.

Subrisi modice, leuiq; nutu

Me, quem dixerat esse, non negavi,

Cur ergo inquit habes malas lacernas?

Respondi, quia sum malus poeta,

Hoc ne sepius accidat poeta,

E P I G.

Mittas Ruffe mihi bonas lacernas.

Ad Caesarem Do.

Quantum sollicito fortuna parentis Hetrusco,

Tantum summe ducum debet uterq; tibi,

Nam tu missa tua reuocasti fulmina dextra.

Hos cuperem mores ignibus esse Iouis.

Situa sit summo Caesar natura tonanti,

Vtetur toto fulmine, rara manus.

Muneris hoc utrunq; tui testatur Hetruscus.

Esse quod & comiti contigit, & reduci.

De Philippo.

Octophoro sanus portatur Auite Philippus,

Hunc tu si sanum credis Auite, furis.

Flet mortem Ruffi.

Editus est sextus sine te mi Ruffe camoenis,

Nec te lectorem sperat amice liber.

Impia cappadocum tellus & numine lauo

Visa tibi, cinereis reddit, & ossa patri.

Eunde tuo lachrymas orbata Bononia Ruffo,

Et resonet tota planctus in Aemylia.

Heu qualis pietas, heu quam breuis occidit aetas,

Viderat Alphei premia quinq; modo.

Pectore tu memori nostros euoluere lusus,

Tu solitus nostros Ruffe tenere iocos.

Accipe cum fletu maesti breue carmen amici,

Atq; haec absentis thura fuisse puta.

In Bibentes aquam.

Setinum, dominaeq; niues, densiq; trientes,

Quando ego vos medico non prohibente bibam?

Stultus, & ingratus, nec tanto munere dignus,

Qui mauult haeres diuitis esse Midae.

Possideat libycas messis, Herminumq; Tagumq;

LIBER. VI.

Et potet calidam, qui mihi laudat, aquam.

Ad Casarem.

Dij tibi dent, Et tu Casar quaecumq; mereris,

Dij mihi dent, Et tu, quae uolo, si merui.

Ad Caecilianum.

Mane salutauero te nomine casu,

Nec dixi dominum Caeciliane meum.

Quanti libertas constet mihi tanta, requiris?

Centum quadranteis abstulit illa mihi.

De Panareto potore.

Cum peteret seram media iam nocte matellam

Arguto madidus pollice Panaretus.

Spoletina data est, sed quam siccauerat ipse,

Nec fuerat soli tanta lagæna satis.

Ille fide summa testa sua uina remensus,

Reddidit Oenophori pondera plena sui.

Miraris, quantum biberat, coepisse lagænam,

Desine mirari Ruffe, merum biberat.

De Gellia.

Mæchum Gellia non habet nisi unum.

Turpe est hoc magis, uxor est duorum.

In Poilum.

Sancta ducis summi prohibet censura, uetatq;

Mæchari, gaude Poile, non futuis.

In Amianum.

Cœlatus tibi cum sit Amiane

Serpens in patera Myronis arte,

Vaticana bibis, bibis uenenum.

De Thaide.

Tam male Thais olet, quam non Fullonis auri

Testa uetus, media sed modo fracta uia.

Non ab amore recens hircus, non ora Leonis,

EPIG.

Non detracta cani transfiberina cutis.
 Pullus abortiuo nec cum putrescit in ouo,
 Amphora corrupto nec utiata Garo.
 Virus ut hoc alio fallax permutet odore,
 Deposita quoties balnea ueste petit.
 P silotro nitet, aut acida latet oblita creta,
 Aut tegitur pingui terq̄s, quaterq̄s faba.
 Cum bene se tutam per fraudes mille putauit,
 Omnia cum fecit, Thaida Thais olet.

De Calpetiano.

Ponuntur semper chrysendeta Calpetiano,
 S iue foris, seu cum coenat in urbe domi.
 Sic etiam in stabulo semper, sic coenat in agro,
 Non habet ergo aliud? non habet immo suum.

M.V.MARTIALIS EPIGRAMMA
TON LIBER SEPTIMVS.

CCIPE belligera crudum thoras
 ca Mineruæ,
 Ipsa Medusæ quem timet ira Deæ.
 Diuacat hæc, caesar poterit lorica uocari.
 Pectore cū sacro sederit, Aegis erit.
 Inuia sarmaticis domini lorica sagittis,
 Et Martis getico tergore fida magis.
 Quam uel ad ætholæ securam cuspidis ictus,
 Texuit innumeri lubricus unguis apri.
 Felix sorte tua, sacrum cui tangere pectus
 Fas erit, et nostri mente calere dei.
 I comes, et magnos illesa merere triumphos,
 Palmataq̄s ducem, sed cito redde, togæ.
 Ad Pontilianum.

LIBER. VII.

Cur non mitto meos tibi Pontiliane libellos?
Ne mihi tu mittas pontiliane tuos.

De Opiano.

Esset Castrice cum mali coloris,
Versus scribere cepit Opianus.

Ad Cæsarem Do.

Si desiderium Cæsar populiq; patrumq;
Respicias, & latiae gaudia uera togæ,
Redde deum uotis poscentibus, inuidet hosti
Roma suo, ueniat laurea multa licet.
Terrarum dominum propius uidet ille, tuoq;
Terretur uultu barbarus, & fruitur.

De fama reditus Do.

Equid hyperboreis ad nos conuersus ab oris
Ausonias Cæsar iam parat ire uias?
Certus abest auctor, sed uox hoc nuntiat omnis.
Credo tibi, uerum dicere fama soles.
Publica uictrices testantur gaudia chartæ,
Martia laurigera cuspede pila uirent.
Rursus Io magnos clamat tibi Roma triumphos,
Inuictusq; tua Cæsar in urbe sonas.
Sed iam letitiæ quo sit fiducia maior,
Sarmaticæ Laurus nuntius ipse ueni.
Ad Cæsarem Do.

Hyberna quamuis arctos, & rudis Peuce,
Et unguarum pulsibus calens Ister,
Fractusq; cornu iam ter improbo Rhenus,
Teneat domantem regna perfidæ gentis
Te summe mundi rector, te parens orbis.
A besse nostris non tamen potes uotis.
Illic & oculis, & animis sumus Cæsar,
A deoq; mentes omnium tenes unus,

EPIG.

Vt ipsa magni turba nesciat Circi
Vtrum ne currat Passerinus, an Tigris.

De reditu Do.

Nunc hilares, si quando, mihi, nunc ludite musæ,

Victor ab Odrysiō redditur orbe deus.

Certa facis populi tu primus uota December.

Iam licet ingenti dicere uoce, uenit.

Fœlix sorte tua, poteras non cedere Iano,

Gaudia si nobis, quæ dabat ille, dares.

Festa coronatus ludet conuitia miles,

Inter laurigeros cum comes ibit equos.

Fas audire iocos, leuioraq; carmina Cæsar

Sit tibi, si lusus ipse triumphus amat.

De Casselio.

Cum sexaginta numeret Casselius annos,

Ingeniosus homo est, quando disertus erit?

In Olum.

Pœdicatur Oros, fellat Linus, Ole quid ad te?

De cute quid faciat ille, uel illa sua.

Centenis futuit Mattho milibus, Ole quid ad te?

Non tu propterea, sed Mattho pauper erit?

In lucem cœnat Sertorius, Ole quid ad te?

Cum liceat tota stertere nocte tibi.

Septingenta Tito debet Lupus, Ole quid ad te?

Assem ne dederis, credideris ue lupo.

Illud dissimulas, ad te quod pertinet Ole.

Quodq; magis cura conuenit esse tuæ.

Pro togula debes, hoc ad te pertinet Ole.

Quadrantem nemo iam tibi credet, & hoc.

Vxor mœcha tibi est, hoc ad te pertinet Ole,

Poscit iam dotem filia grandis, & hoc.

Dicere quindecies poteram, quid pertinet ad te,

LIB. VII.

Sed quid agas, ad me pertinet Ole nihil.

Ad Pudentem.

Cogis me calamo, manuq; nostra
 Emendare meos Pudens libellos,
 O quam me nimium probas, amasq;
 Qui uis Archetypas habere nugas.

Ad Faustinum.

Sic me fronte legat dominus Faustine serena,
 Excipiatq; meos qua solet aure iocos,
 Ut mea nec iuste quos odit, pagina lesit,
 Et mihi de nullo fama rubore placet.
 Quid prodest, cupiant cum quidam nostra uideri,
 Si qua Lycambeo sanguine tela madent,
 Vipereumq; uomant nostro sub nomine uirus,
 Qui Phœbi radios ferre, diemq; negant.
 Ludimus innocuis uerbis, hoc iuro potentis
 Per genium famæ, castalidumq; gregem.
 Perq; tuas aures, magni mihi numinis instar
 Lector inhumana liber ab inuidia.

De Lycoride.

Dum Tyburtinis albescere collibus audit
 Antiqui dentis fusca Lycoris ebur.
 Venit in Herculeos colleis, quid Tyburis alti
 Aura ualet? paruo tempore nigra redit.

De sua Puella.

Accidit infandum nostræ scelus Aule puellæ,
 Amisit lusus, deliciasq; suas,
 Non quales teneri plorauit amica Catulli
 Lesbida, nequitus passeris orba sui.
 Vel Stellæ cantata meo, quam fleuit, Hiantis,
 Cuius in Elysio nigra columba uolat.
 Lux mea non capitur nugis, nec amoribus istis,

EPIG.

Nec dominae pectus talia damna mouent.
 Bis denos puerum numerantem perdidit annos,
 Mentula cui nondum sesquipedalis erat.

Ad Arg. inum puerum.

Quis puer hic nitidis assistit Hiantidos undis,
 Et fugit ad dominam Naida, nunquid Hylas?
 O bene, quod filua colitur Tirynthius ista,
 Et quod amatriceis tam prope seruat aquas.
 Securus licet hos fonteis Argine ministros,
 Nil faciunt Nymphæ, ne uelit ipse, caue.

Ad Regulum.

Aera domi non sunt, superest hoc Regule tantum,
 Ut tua uendamus munera, nunquid emis?

Ad Bibliothecam Iulij Mar.

Ruris Bibliotheca delicati,
 Vicinam uidet unde lector urbem,
 Inter carmina sanctiora si quis
 Lasciuæ fuerit locus Thaliæ,
 Hos nido licet inferas, uel imo,
 Septem quos tibi misimus libellos
 Authoris calamo sui notatos,
 Hæc illis pretium facit litura.
 At tu munere dedicata paruo
 Quæ cantaberis orbe nota toto
 Pignus pectoris hoc mei tuere
 Iuli Bibliotheca Martialis,

In Gallam.

Cum tibi sit facies, de qua nec facmina possit
 Dicere, cum corpus nulla litura notet.
 Cum te tam rarus cupiat, repetatq; fututor
 Miraris? uitium est non leue Galla tibi.
 Accessi quoties ad opus, mistisq; mouemur

LIB. VII.

Inguinibus, cunnus non tacet, ipsa taces.

Dū facerent ut tu loquereris, & ipse taceret,

Offendor cunni garulitate tui.

Pedere te mallet, namq̄ hoc nec inutile dicit

Symmachus, & risum res mouet ista simul.

Quis ridere potest fatui popysmata cunni,

Cum sonat hic, cui non Mentula, mensq̄ cadit.

Dic aliquid saltem, clamosoq̄; obstrepe cunno.

Et si adeo muta es, disce uel inde loqui.

De Fragmento Argus,

Fragmentum, quod uile putas, & inutile lignum,

Hæc fuit ignoti prima carina maris.

Quam nec cyaneæ quondam potuere ruina

Frangere, nec Scythici tristior unda freti.

Secula uicerunt, sed quamuis cesserit annis,

Sanctior est salua parua tabella rate.

In Sanctram.

Nihil est miserius, nec gulosius Sanctra,

Rectam uocatus cum recurrit ad cœnam,

Quam tot diebus, noctibus captauit,

Ter poscit Apri glandulas, quater lumbum.

Et utraq̄; coxam leporis, & duos armos,

Nec erubescit peierare de turdo,

Et ostreorum rapere liuidos cirros,

Dulci placenta sordidam lini mappam.

Illic & uuæ collocantur ollares,

Et punicorum pauca grana malorum,

Et excauatæ pellis indecens uulvæ,

Et lippa ficus, debilisq̄; boletus.

Sed mappa cum iam mille rumpitur furtis,

Rosofos tepenti sphondylos finu condit,

Et deuorato capite turturem trūcum,

EPIG.

Colligere longa turpe nec pudet dextra
 Analecta, quicquid & canes reliquerunt,
 Nec esculenta sufficit gulae praeda,
 Misto lagoenam replet ad pedes uino,
 Haec per ducentas cum domum tulit scalas,
 Sequitur obserata clausit anxius cella,
 Gulosus ille, postero die uendit.

De Natali Lucani.

Haec est illa dies, quae magni conscia partus,
 Lucanum populis, & tibi Polla dedit.
 Heu Nero crudelis, nullaque inuisior umbra,
 Debuit hoc saltem non licuisse tibi.

De Eodem.

Vatis Apollinei magno memorabilis ortu
 Lux redit, Aonidum turba fauete sacris.
 Haec meruit, cum te terris Lucane dedisset,
 Mixtus Castaliae batis ut esset aquae.

De Eodem.

Phoebe ueni, sed quantus eras, cum bella canenti
 Ipse dares laetiae pleetra secunda lyrae.
 Quid tanta pro luce preces, tu Polla maritum
 Saepe colas, & se sentiat ipse coli.

In Maledicum.

Cum Iuuenale meo quae me committere tentas,
 Quid non audebis perfida lingua loqui?
 Te fingente nefas, Pyladen odisset Orestes,
 Thesea Pirithoi destituisset amor.
 Tu Siculos fratres, & maius nomen Atridas,
 Et Lede poteras dissociare genus.
 Hoc tibi pro meritis, & talibus imprecor ausis,
 Ut facias illud, quod puto lingua facis.

In Malum Poetam.

Dulcia cum

LIBER. VII.

Dulcia cum tantum scribas Epigrammata semper,
Et cerussata candidiora cute.

Nullaq; mica salis, nec amari fellis in illis

Gutta sit, o demens uij tamen illa legi.

Nec cibus ipse inuat morsu fraudatus aceti;

Nec grata est facies, cui gelasinus abest.

Infanti melimela dato, fatuasq; mariscas.

Nam mihi, quae nouit pungere, chia sapit.

Scazonta mittit ad Apollinarem.

Apollinarem conueni meum Scazon,

Et si uacabit, ne molestus accedas,

Hoc quaecunq;, cuius aliqua pars ipse est,

Dabis, hoc facetum carmen imbuant aures.

Si te receptum fronte uideris tota.

Noto rogabis ut fauore sustentet.

Quanto mearum scis amore nugarum

Flagret, nec ipse plus amare te possum.

Contra malignos esse si cupis tutus,

Apollinarem conueni meum Scazon.

De Apro a se occiso.

Tuscae glandis Aper populator, Cilice multa

Iam piger, aetholae fama secunda fer.e.

Quem meus intrauit splendenti cuspide culter;

Preda iaces nostris inuidiosa focis.

Pinguescant madidi leto nidore penates,

Flagret exciso festa culina iugo.

Sed coquus ingentem piperis consumet aceruum;

Addet arcano mista falerna garo:

Ad Dominum redeas, noster te non capit ignis

Conturbator Aper, uilius esurio.

Ad Euscum.

Sic Tyburtina crescat tibi silua Diana,

EPIG.

Et properet cæsum sepe redire nemus.
 Nec tartessiacis Pallas tua Fusce trapetis
 Cadat, & immodici dent bona musta lacus.
 Sic fora mirentur, sic te pallaria laudent,
 Excolat & geminas plurima palma fores.
 O cia dum mediis præstat tibi parua December,
 Excipe, sed certa quos legis aure iocos.
 Scire licet uerum, res est hæc ardua, sed tu
 Quod tibi uis dici, dicere Fusce potes.

Ad Testilum puerum.

Testile Victoris tormentum dulce Voconi.
 Quo nemo est toto notior orbe puer.
 Sic etiam positis formosus amere capillis,
 Et placeat uati nulla puella tuo.
 Paulisper domini doctos sepone libellos,
 Carmina Victori dum lego pauca tuo.
 Et Mecænati Maro cum cantaret A lexim,
 Nota tamen Marci fusca Melanis erat.

In Celiã.

Das Cattis, das Germanis, das Celia Dacis,
 Nec Cilicum spernis, Cappadocumq; toros.
 Et tibi de pharia Memphiticus urbe fututor
 Nauigat, a rubris & niger Indus aquis.
 Nec recutitorum fugis inguina Iudeorum,
 Nec te Sarmatico transit Alanus equo.
 Qua ratione facis, cum sis Romana puella,
 Quod Romana tibi Mentula nulla placet?

Ad Regulum.

Rauca cortis aues, & oua matrum,
 Et flauas medio uapore chias.
 Et foetum querula rudem capelle,
 Nec iam frigidibus pares oliuas.

LIBER. VII.

Et canum gelidis olus pruinis
 De nostro tibi rure missa credis.
 O quam Regule diligenter erras.
 Nil nostri, nisi me, ferunt azelli.
 Quicquid ullicus umber, aut colonus,
 Aut tusci tibi, tusculi ue mittunt,
 Aut rus marmore tertio notatum,
 Id tota mihi nascitur suburra.

Ad Atticum.

Attice, sacunda renouas qui nomina gentis,
 Nec finis ingentem conticuisse domum.
 Te pia Cecropiæ comitatur turba Mineruæ,
 Te secreta quies, te sophos omnis amat.
 At iuuenes alios fracta colit aure magister,
 Et rapit immeritas sordidus unctor opes.
 Non pila, non follis, non te paganica thermis
 Preparat, aut nudi stipitis ictus hebes,
 Vra, nec iniecto ceromate brachia tendis.
 Non harpasta uagus puluerulenta rapis.
 Sed curris niueas tantum prope Virginis undas,
 Aut ubi sidonio taurus amore calet.
 Per uarias arteis, omnis quibus area seruit
 Ludere cum liceat, currere pigritia est.

In Cinnam.

Sordidior coeno cum sit toga, calceus autem
 Candidior prima sit tibi Cinna niue,
 Deiecto quid inepte pedes perfundis amictu?
 Collige Cinna togam, calceus ecce perit.

Ad Seuerum.

Quo possit fieri modo Seuere,
 Ut uir pessimus omnium Charinus
 Vnam rem bene fecerit, requiris,

EPIG.

Dicam sed cito, quid Nerone peius?
 Quid thermis melius Neronianis?
 Non deest protinus ecce de malignis,
 Qui sic rancidulo loquatur ore,
 Ut quid tu domini, Deiq; nostri
 Praefers muneribus nerontanas?
 Thermas praefero balneis Cinædi.

In Matronam.

Inguina succinctus nigra tibi seruus aluta
 Stat, quoties calidis tota foueris aquis,
 Sed meus, ut de me taceam, Lecania seruus
 Iudæum nulla sub cute pondus habet,
 Sed nudi tecum iuuenesq; senesq; lauamur.
 An sola est serui mentula uera tui?
 Equid foemineos sequeris matrona recessus,
 Secretusq; tua Cunne lauaris aqua?

Ad Stellam.

Cum pluias, madidumq; Iouem perferre negaret,
 Et rudis hibernis ulla nataret aquis,
 Plurima quæ posset subitò effundere nimbos,
 Muneribus uenit tegula missa tuis.
 Horridus ecce sonat Boreæ stridore December,
 Stella tegis nullam, non tegis agricolam.

Ad Castricum de Theta.

Nosti mortiferum quæstoris Castrice signum,
 Est operæ pretium discere Theta nouum.
 Exprimeret quoties rorantem frigore nasum,
 Latalem iuguli iusserat esse notam.
 Turpis ab inuiso pendeat stiria naso,
 Cum sleret madida fauce December atrox.
 Collegæ tenuere manus, quid plura requiris?
 Emungi misero Castrice non licuit.

LIB. VII.

De Polyphemo.

Tantus es, & talis nostri Polypheme Seueri,
Vt te mirari possit & ipse Cyclops.
Sed nec Scylla minus, quod si fera monstra duorum
Iunxeris, alterius fiet uterq; timor.

De Celio.

Discursus uarios, uagumq; mane,
Et fastus, & aue potentiorum.
Cum perferre, patiq; iam negaret,
Cæpit fingere Celius podagram.
Quam dum uult nimis approbare ueram,
Et sanas limit, obligatq; plantas,
Inceditq; gradu laborioso,
Quantum cura potest, & ars doloris,
Desit fingere Celius podagram.

Epi. patris Hetrusci.

Hic iacet ille senex Augusta notus in aula,
Pectore non humili passus utrunq; deum.
Natorum pietas sanctis quem coniugis umbris
Miscuit, Elysum possidet umbra nemus.
O cecidit illa prior uiridi fraudata iuuenta,
Hic prope tersenas uidit olympiadas.
Sed festinatis raptum te credidit annis,
Aspexit lachrymas quisquis Hetrusce tuas.

Ad Sempronium.

Cosmicos esse tibi Semproni tucca uideris,
Cosmica semproni tam mala, quam bona sunt.

Ad Castricum.

Muneribus cupiat si quis contendere tecum,
Audeat hic etiam Castrice carminibus.
Nos tenues in utroq; sumus, uinciq; parati,
Inde sopor nobis, & placet alta quies.

E P I G.

Tam mala cur igitur dederim tibi carmina, quæris
 Alcinoò nullum poma dedisse putas?

In Cinnam.

Primum est, ut præstes, si quid te Cinna rogabo,
 Illud deinde sequens, ut cito Cinna neges.
 Diligo præstantem, non odi Cinna negantem,
 Sed tu nec præstas, nec cito Cinna negas.

Ad Ovidium.

Maximus ille tuus Ovidi Cæsonius hic est,
 Cuius adhuc uultum uiuida cæra tenet.
 Hunc Nero damnauit, sed tu damnare Neronem
 Ausus es, & profugi, non tua fata sequi.
 Aequora per scyllæ magnus comes exulis isti,
 Qui modo nolueras, consulis ire comes.
 Si uictura meis mandantur nomina chartis,
 Et fas est, cineri me superesse meo.
 Audiet hæc præsens, uenturaq; turba, fuisse
 Illi te, Senecæ quod fuit ille suo.

Ad Eundem.

Facundi Senecæ potens amicus,
 Caro proximus, aut prior Sereno,
 Hic est maximus ille, quem frequenti
 Fælix litera pagina salutat.
 Hunc tu per siculas secutus undas,
 O nullis Ouidi tacende linguis
 Spreuisti domini furentis iras.
 Miretur Pyladem suum uetustas,
 Hæsit qui comes exuli parentis.
 Quis discrimina comparat duorum?
 Hæsisti comes exuli Neronis.

Ad Priscum.

Commendare tuum dum uis mihi carmine munus,

LIB. VII.

Maonioq; cupis doctius ore loqui,
 Excrucias multis pariter me, teq; diebus,
 Et tua de nostro prisce Ithalia placet.
 Diuitibus poteris musas, elegosq; sonanteis
 Mittere, pauperibus munera pexa dato.
 Ad Licinium.

Doctorum Licini celeberrime summe uirorum,
 Cuius prisca graueis lingua reduxit auos,
 Redderis heu quanto fatorum munere nobis
 Gustata lethes pene remissus aqua.
 Perdiderant iam uota metum, securaq; flebat
 Tristitia, & lachrymis iamq; peractus eras.
 Non tulit inuidiam taciti regnator auerni,
 Et raptas satis reddidit ipse colos.
 Scis igitur, quantas hominum mors falsa querelas
 Mouerit, & frueris posteritate tua.
 Viue uelut raptis, fugitiuaq; gaudia carpe,
 Perdiderit nullum uita reuersa diem.
 De Annio.

Cum mensas habeat fere ducentas,
 Pro mensis habet Annius ministros,
 Transcurrunt Gabate, uolantq; lances.
 Has uobis epulas habete lauti,
 Nos offendimur ambulante cœna.

Ad Seuerum.

Parua suburbani munuscula mittimus horti,
 Faucibus oua tuis, poma Seuere gula.
 Ad fontem Hiantidos.
 Fons dominæ regina loci, quo gaudet Hiantis.
 Gloria conspicua, delictumq; domus.
 Cum tua tot niueis ornetur ripa ministris,
 Et Ganymedeo luceat unda choro,

E P I G.

Quid facit Alcides silua sacratus in ista?
 Tam uicina tibi cur tenet antra Deus?
 Nunquid Nympharum notos obseruat amores,
 Tam multi pariter ne rapiantur Hyle.

Ad Urbicum.

Mercari nostras si te piget Urbice nugas,
 Et lasciuia tamen carmina nosse libet.
 Pompeium queras, et nosti forsitan Auctum,
 Vltoris prima Martis in aede sedet.
 Iure madens, uarioq; togæ lumatus in usu,
 Non lector meus hic Urbice, sed liber est.
 Sic tenet absenteis nostros, cantatq; libellos,
 Vt pereat chartis litera nulla meis.
 Demq; si uellet, poterat scripsisse uideri,
 Sed famæ mauult ille fauere meæ.
 Hunc licet à decima, nec enim satis ante uacabit,
 Sollicites, capiet cœnula parua duos.
 Ille leget, bibe tu, nolis licet, ille sonabit,
 Et, cum iam satis est dixeris, ille leget.

Ad Auctum.

Gratum est, qd' Celeri nostros legis Aucte libellos,
 Si tamen et Celerem quod legis, Aucte inuat.
 Ille meas genteis, et Celtas rexit Hiberos,
 Nec fuit in nostro certior orbe fides.
 Maior me tanti reuerentia turbat, et aureis
 Non auditoris, iudicis esse puto.

In Umbrum.

Omnia misisti mihi saturnalibus Umber
 Munera, contulerant quæ tibi quinq; dies.
 Bissenos triplices, et dentiscalpia septem,
 His comes accessit spongia, mappa, calix.
 Senodiusq; fabæ cum uimine picenarum,

LIBER. VII.

Et lalætana nigra lagena sapæ.

Paruaq; cum canis uenerunt coctana prunis,

Et libycæ fici pondere testa grauis.

Vix puto triginta nummorum tota fuisse

Munera, quæ grandes octo tulere Syri.

Quanto commodius nullo mihi ferre labore

Argenti potuit pondera quinq; puer.

In Nasidianum.

Semper mane mihi de me mera somnia narras,

Quæ moueant animum, sollicitentq; meum.

Iam prior ad fecem, sed hæc uindemia uenit,

Exorat noctes dum mihi saga tuas.

Consumpsi salsasq; molas, & turis aceruos,

Decreuere greges, dum cadit agna frequens.

Non porcus, non cortis aues, non oua supersunt.

Aut uigila, aut dormi Nasidiane tibi.

In Chrestum.

Nulli munera Chreste si remittis,

Nec nobis dederis, remisericq;,

Credam te satis esse liberalem,

Sed si reddis Apicio, Lupoq;,

Et Gallo, Ticioq; Gellioq;

Lingas non mihi, nam proba, & pusilla est,

Sed quæ de Solymis uenit perustis

Dannatam modo mentulam tributis.

Ad Rabirium.

Astra, polumq; tua Cœpisti mente Rabiri,

Parrhasiam mira qui struis arte domum.

Phidiaco si digna Ioui dare templa parauit,

Has petat à nostro Pisa tonante manus.

De Achilla.

Castora de Polluce Gabinia fecit Achillam

EPIG.

eq⁷ domi^{us}.

Pythagathos fuerat, nunc erit Hippodamus.

Ad Gallam.

Iam sex, aut septem nupsisti Galla cinædis,
 Dum coma te nimium, pexaq; barba iuuat.
 Deinde experta latus, madidoq; simillima loro
 Inguina, nec lassâ stare coacta manu.
 Deseris imbelleis thalamos, mollemq; maritum,
 Rursus & in similes decidis usq; toros.
 Quere aliquem Curios semper Fabiosq; loquentem,
 Hirsutum, & dura rusticitate trucem.
 Inuenies, sed habet tristis quoq; turba cinædos,
 Difficile est, uero nubere Galla uiro.

De Cæciliano.

Non coenat sine apro noster Tite Cæcilianus,
 Bellum conuiuam Cæcilianus habet.

Ad Iouem.

Tarpeie uenerande rector aula,
 Quem saluo duce credimus tonantem,
 Cum uotis sibi quisq; te fatiget,
 Et poscat dare, quæ dei potestis,
 Nil pro me mihi Iuppiter petenti.
 Ne succensueris, uelut superbo,
 Te pro Cæsare debeo rogare,
 Pro me debeo Cæsarem rogare.

Ad Cæsarem Do.

Abstulerat totam temerarius insitor urbem,
 Inq; suo nullum limine limen erat.
 Iussisti tenucis Germanice crescere uicos,
 Et, modo quæ fuerat semita, facta uia est.
 Nulla catenatis pila est præcincta lagenis,
 Nec prætor medio cogitur ire luto.
 Stringitur in densa nec cæca nouacula turba.

LIBER. VII.

Occupat aut totas nigra popina vias.

Tonsor, copo, coquus, lanus sua limina seruant.

Nunc Roma est, nuper magna taberna fuit.

In Amillum.

Reclusis foribus grandeis præcidis Amille,

Et te deprehendi, cum facis ista, cupis.

Ne quid liberti narrent, seruiq; paterni,

Et notet obliqua garrulitate cliens.

Non pædicari se qui testatur Amille,

Illud saepe facit, quod sine teste facit.

De Silio.

Perpetui nunquam moritura uolumina Sili

Qui legis, et latia carmina digna toga.

Pierios tantum uati placuisse recessus

Credis, et aoniæ bacchica certa coma?

Sacra cothurnati non attigit ante maronis,

Impleuit magni quam Ciceronis opus.

Hunc miratur adhuc centum grauis hasta uirorum,

Hunc loquitur grato plurimus ore cliens.

Postquam bisseis ingentem fascibus annum

Exerat, asserto qui sacer orbe fuit.

Emeritos Musis, et Phæbo tradidit annos,

Proq; suo celebrat nunc Heliconæ foro.

In Cinnamonum.

Qui tonsor fueras tota notissimus urbe,

Et post hæc domina munere, factus equus.

Sicanias urbes ætnæq; regna petisti

Cinname, cum fugeres tristia iura fori.

Qua nunc arte graueis tolerabis inutilis annos?

Quid facit infælix, et fugitiua quies?

Non rhetor, non grammaticus, ludiue magister,

Non Cynicus, non tu! Stoicus esse potes.

E P I G.

Vendere nec uocem siculis, plausumq; theatris.
 Quod superest, iterum Cinname tonsor eris.
 In Gargilianum.

Lis te bis decimæ numerantem frigora brumæ
 Conterit una tribus Gargiliane foris.
 Ab miser, & demens, uiginti litigat annis
 Quisquam? cui uinci Gargiliane licet?

De Labieno.

Hæredem Fabius Labienum ex asse reliquit,
 Plus meruisse tamen se, Labienus ait.
 In Philenim.

Pædicat pueros tribas Philenis,
 Et tentigine sæuor mariti
 Vndenas uorat in die puellas,
 Harpasto quoq; subligata ludit,
 Et flauescit Aphe, graueisq; draucos,
 Alterno facili rotat lacerto,
 Et putri lutulenta de palestra
 Vncti uerberere uapulat magistri,
 Nec cœnat prius, aut recumbit ante,
 Quam septem uomuit meros deunces,
 Ad quos fas sibi tunc putat reuerti,
 Cum Coliphia sexdecim comedit.
 Post hæc omnia cum libidinatur,
 Non fellat, putat hoc parum uirile,
 Sed plane medias uorat puellas.
 Dū mentem tibi dent tuam Phileni
 Cunnum lingere, quæ putas uirile.

Ad Ruffum.

Commendare meas instanti ruffe cam cenas
 Parce precor socero, seria forsan amat.
 Quod si lasciuos admittit & ille libellos,

LIB. VII.

Hæc ego uel Curio, Fabricioq; legam.

De Theophila.

Hæc est illa tibi promissa Theophila Cani,

Cuius Cecropia pectora uoce madent.

Hanc sibi iure petat magni senis altus in hortis,

Nec minus esse suam stoica turba uelit.

Viuet opus quodcumq; per istas miseris aureis.

Tam non foemineum, nec populare sapit.

Non tua Parthenis nimium se præferat illi,

Quamuis Pierio sit bene nota choro.

Carmina fingentem Sappho laudauit amatrix,

Castior hæc, & non doctior illa fuit.

In Philanin.

Ipsarum tribadum tribas Phileni

Recte quam futuis, uocas amicam.

De Familia Ficosa.

Ficosa est uxor, Ficosus & ipse maritus,

Filia ficosa est, & gener, atq; socer.

Nec dispensator, nec ullicus ulcere turpi,

Nec rigidus fossor, sed nec arator eget.

Cum sint Ficosi pariter iuuenesq; senesq;

Res mira est, Ficos non habet unus ager.

Ad Paulum.

Gratus sic tibi Paule sit December,

Nec uani triplices, breuesq; mappæ,

Nec turis ueniant leues selibræ,

Sed lances ferat, aut scyphos auorum,

Aut grandis reus, aut potens amicus,

Seu quod te potius iuuat, capitq;

Sic uincas Noniumq; Publiumq;

Mandris, & uitreo latrone clusos.

Sic palmam tibi de Trigone nudo

EPIG.

Vnctæ det fauor arbiter coronæ.
 Nec laudet Polybi magis sinistras.
 Si quisquam meâ dixerit malignus,
 A tro carmina quæ madent ueneno,
 Vt nocem mihi commodos patronam
 Et quantum poteris, sed usq; clames.
 Non scripsit mens ista Martialis.

Ad Maximum.

Esquilis domus est, domus est tibi colle Dianæ,
 Et tua patritius culmina uicibus habet.
 Hinc uiduæ Cybeles, illinc sacraria Vestæ,
 Inde nouum, ueterem prospicis inde Iouem.
 Dic, ubi conueniam, dic, qua te parte requiram.
 Quisquis ubiq; habitat Maxime, nusquã habitat.

Ad Mercurium.

Cyllenes, cœliq; decus faciunde minister,
 Aurea cui torto uirga dracone uiret,
 Sic tibi lasciu non desit copia furti,
 Siue cupis Paphien, seu Ganymede cales.
 Maternæq; sacris ornentur frondibus idus,
 Et senior parca mole prematur auus.
 Hunc semper Norbana diem cum coniuge Caro
 Læta colat, primis qua coiere toris.
 Hic pius antistes sophiæ sua dona ministrat,
 Hic te ture uocat fidus & ipse Ioui.

In Anum deformem.

Vis futui gratis, cum sis deformis, Anusq;
 Res perridicula est, uis dare, nec dare uis.

Ad Philomusum.

Quod te diripiunt potentiores,
 Per conuiuia, porticus, theatra,
 Et tecum, quoties ita incidisti,

LIB. VII.

Gestari iuuat, & iuuat lauari,

Nolito nimium tibi placere,

Delectas Philomuse, non amaris.

In Tuccam.

Exigis ut nostros donem tibi Tucca libellos,

Non faciam, nam uis uendere, non legere.

In Papilum.

Cum saxetani ponatur cauda lacerti,

Et bene si cœnas conchis inuncta tibi est.

Sumen, aprum, leporem, boletos, ostrea, mulos

Mittis, habes nec cor Papile, nec genium.

Ad Seuerum.

Potâni modo consulare uinum,

Quæris quam uetus, atq; liberale,

Ipso consule conditum, sed ipse,

Qui ponebat, erat Seuere consul.

Ad Faustinum.

Quatenus Odrysios iam pax Romana triones

Temperat, & tetricæ conticuere tubæ,

Hunc Marcellino poteris Faustine libellum

Mittere, iam chartis, iam uacat ille iocis.

Sed si parua tui munuscula queris amici

Commendar e, ferat carmina nostra puer,

Non qualis geticæ satiatus lacte iuuençæ

Sarmatica gelido ludit in amne rota,

Sed mitylenæi roseus mangonis ephæbus,

Vel non cæsus adhuc matre iubente lacon.

At tibi captiuo famulus mittetur ab istro,

Qui tyburtinas pascere possit oues.

Ad Lausum.

Triginta toto mala sunt Epigrammata libro,

Si totidem bona sunt, Lause liber bonus est.

De Menophilo.

EPIG.

Menophili pennem tam grandis fibula uestit,
Vt sit comædis omnibus una satis.

Hunc ego credideram, nam sepe laudamur in uno,
Sollicitum uoci parcere Flacce sue.

Dum ludit media populo spectante palestra,
Delapsa est misero fibula, uerpus erat.

De Eutrabelo.

Eutrabelus tonsor dum circuit ora Luperci,
Expungitq; genas, altera barba subit.

Ad Librum.

Dum mea Cecilio formatur imago Secundo,
Spirat et arguta picta tabella manu.

I Liber ad geticam Peucen, Istrumq; tacentem,
Hæc loca perdomitis gentibus ille tenet.

Parsua dabis caro, sed dulcia dona sodali.
Certior in nostro carmine uultus erit.

Casibus hic nullis, nullis debilis annis
Viuet, Apellæum cum morietur opus.

Ad Sabellum.

Quod non insulse scribis tetrasticha quædam,
Disticha quod belle pauca Sabelle facis,

Laudo, nec admiror, facile est, epigrammata belle
Scribere, sed librum scribere, difficile est.

In Sextum.

Ad natalitias Dapes uocabar,

Essem cum tibi Sexte non amicus.

Quid factum est, rogo, quid repente factum,

Post tot pignora nostra, post tot annos,

Quod sum præteritus uetus sodalis?

Sed causam scio, nulla uenit a me

Argenti tibi libra postulati.

Nec leuis

LIBER. VII.

Nec leuis toga, nec rudes lacernæ,
Non est sportula, quæ negociatur.
Poscis munera Sexte, non amicos.
Iam, dices mihi, uapulet, uocator.

De Se.

Si meus aurita gaudet lagopode' Flaccus,
Si fruitur tristi Canius Aethiope.
Publius exigua si flagrat amore catellæ,
Si Cronius similem cercopithecon amat.
Delectat Marium si perniciosus ichneumon,
Pica salutatrix si tibi Lause placet,
Si gelidum collo nectit Glacilla draconem,
Lusciniæ tumultum si Thelesina dedit.
Blanda cupidinei cur non amet ora labyce
Qui uidet hæc dominis monstra placere suis?

De Suis Libris.

Fertur habere meos, si uera est fama, libellos
Inter delitias pulchra Vienna suas.
Me legit omnis ibi senior, iuuenisq; puerq;
Et coram tetrico casta puella uiro.
Hoc ego maluerim, quam si mea, carmina cantent,
Qui nilum ex ipso protinus ore bibunt.
Quam meus Hispano si me Tagus impleat auro,
Pascat Thybla meas, pascat hymettos apes.
Non nihil ergo sumus, nec blande murmure lingua
Decipimur, credam iam puto Lause tibi.

Ad Rosam.

I felix Rosa, mollibusq; fertis
Nostri cinge comas Apollinaris,
Quas tu nectere candidas, sed olim
Sic te semper amet Venus, memento.

Ad Criticum.

M

EPIG.

Iactat inaequalem Matho me fecisse libellum,
 Si uerum est, laudat carmina nostra Matho.
 Aequaleis scribit libros Calvinus, & Vmber,
 Aequalis liber est critice, qui malus est.

Ad Iuuenalem.

De nostro facunde tibi Iuuenalis agello
 Saturnalitids mittimus ecce nuces.
 Cetera lasciuis donauit poma puellis
 Mentula custodis luxuriosa dei.

In Baccharam.

Si quid opus fuerit, scis me non esse rogandum,
 Bis nobis dicis Bacchara, terq; die.
 Appellat rigida tristis me uoce Secundus,
 Audis, sed nescis Bacchara, quid sit opus.
 Pensio te coram petitur clareq; palamq;
 Audis, sed nescis Bacchara, quid sit opus.
 Esse queror gelidasq; mihi, tritasq; lacernas,
 Audis, sed nescis Bacchara, quid sit opus.
 Hoc opus est subito fias ut fidere mutus,
 Dicere ne possis Bacchara, quid sit opus.

Ad Narniam.

Narnia sulphureo quam gurgite candidus amnis
 Circuit, ancipiti uix aduenda iugo.
 Quid tam saepe meum nobis abducere Quintum
 Te iuuat, & lenta detinuisse mora?
 Quid nomentani causam mihi perdis agelli,
 Propter uicinum qui pretiosus erat.
 Sed iam parce mihi, nec abutere Narnia Quinto,
 Perpetuo liceat sic tibi ponte frui.

De Papilo.

Vnguentum fuerat, quod onyx modo parua gerebat
 Olfecit postquam Papilus, ecce garum est.

LIBER. VII.

In Linum.

Bruma est, & riget horridus December,
 Audes tu tamen osculo niuali
 Omneis obuio hinc, & hinc tenere,
 Et totam Line basiare Romam.
 Quid possis grauiusq̄, seuiusq̄
 Percussus facere, atq; uerberatus.
 Hoc me frigore basiet nec uxor,
 Blandis filia nec rudis labellis,
 Sed tu dulcior, elegantiorq̄,
 Cuius liuida naribus caninis
 Dependet glacies, rigetq; barba,
 Qualem forpicibus metit supinis,
 Tonfor Cinyphio Cilix marito,
 Centum occurrere malo cunnilingis,
 Et gallum timeo minus recentem.
 Quare si tibi sensus est, pudorq̄,
 Hybernas Line basiationes
 In mensem rogo differas Aprilem.

Epi. Urbici Pueri.

Conditus hic ego sum bassi dolor Urbicus infans,
 Cui genus, & nomen maxima Roma dedit.
 Sex mihi de prima decerant trieteride menses,
 Ruperunt tetricæ cum mala pensa Deæ.
 Quid species, quid lingua mihi, quid profuit ætas?
 Da lachrymas tumulo, qui legis ista, meo.
 Sic ad lethæas, nisi Nestore senior, undas
 Non eat, optabis, quem superesse tibi.

Ad Librum suum.

Nosti si bene Cæsium libelle
 Montanæ decus Umbriæ Sabinum
 Auli municipem mei Pudentis.

M 4

EPIG.

Illi tū dabis hęc uel occupato,
 Instent mille licet, premantq; curę,
 Nostris carminibus tamen uacabit,
 Nam me diligit ille, proximumq;
 Turni nobilibus leget libellis.
 O quantum mihi noninis paratur.
 O quę gloria, quām frequens amator,
 Te conuiuia, te forum sonabit.
 A edes, compita, porticus, tabernę.
 Vni mitteris, omnibus legeris.

Ad Castorem.

Omnia castor emis, sic fiet ut omnia uendas.

Ad Crispinum.

Sic placidum uideas semper Crispine Tonantem,
 Nec te Roma minus, quam tua Memphis amet.
 Carmina parrhasia si nostra legentur in aula,
 Namq; solent sacra Cęsarıs aure frui,
 Dicere de nobis, ut lector candidus, audet,
 Temporibus prestat non nihil iste tuis.
 Nec Marso nimum minor est, doctoq; Catullo.
 Hoc satis est, ipsi cętera mando deo.

LIB. VIII.
M.V. MARTIALIS EPIGRAMMATON
LIBER OCTAVVS.

IMPERATORI Domitiano Cæsari Augusto Germanico Dacio Valerius Martialis salutem. Omnes quidē libelli mei domine, quibus tu samā, id est uitam, dedisti, tibi supplicant, et puto propter hoc legentur. Hic tamen qui operis nostri clauus inscribitur, occasione pietatis frequentius fruitur. minus itaque ingenio laborandum fuit in cuius locum materia successerat. Quam quidem; subinde aliqua iocorum mistura uariare tentauimus, ne cœlesti uerecundie tue, laudes suas, quæ facilius te fatigare possunt, quam nos satiare, omnes uersus ingererent. Quamuis autē Epigrammata seuerissimis quoque, et supremæ fortunæ uiris ita scripta sint, ut nimiam uerborum licentiā affectasse uideatur, ego tamen illis non permisi, tam lasciuie loqui, quam solent, cum pars libri et maior, et melior ad maiestatem sacri nominis tui allegata sit, meminere non nisi religionis purificatione lustratus accedere ad templa debere. Quod ut custoditurum me lecturi sciāt, in ipso libello huius nomine, profiteri breuissimo placuit Epigrammate.

Ad Librum suum.

Laurigeros Domini liber intrature penates
Disce, uerecundo sanctius ore loqui.
Nuda recede Venus, non est tuus iste libellus,
Tu mihi, tu Pallas Cæsariana ueni.

Ad Ianum.

Eaestorum genitor, parensque Ianus,

EPIG.

Victorem modo cum uideret istri,
 Tot uultus sibi non satis putauit,
 Optauitq; oculos habere plureis,
 Et lingua pariter locutus omni,
 Terrarum domino, Deoq; rerum
 Promisit pyliam quater senectam,
 Addas Iane tuam pater, rogamus.

Ad Musam.

Quinq; satis fuerunt, uel sex septemq; libelli,
 Et nimum, quid adhuc ludere musa iuuat?
 Sit pudor, & finis, iam plus nihil addere nobis
 Fama potest, teritur noster ubiq; liber.
 Et cum rupta situ Messalæ saxa iacebunt,
 Altaq; cum Licini marmora puluis erunt,
 Me tamen ora legent, & secum plurimus hospes
 Ad patrias sedeis carmina nostra feret.
 Finieram, cum sic respondit nona sororum,
 Cui coma, & unguento sordida uestis erat.
 Tū ne potes dulcis ingratis relinquere nugas?
 Dic mihi, quid melius desidiosus ages?
 An iuuat ad tragicos soccum transferre cothurnos?
 Aspera uel paribus bella tonare modis?
 Perlegat ut tumidus rauca te uoce magister,
 O derit & grandis Virgo, bonusq; puer.
 Scribant ista graues nimum, nimumq; seueri,
 Quos media miseris nocte lucerna uidet.
 At tu Romano lepidos sale tinge libellos,
 Agnoscat mores uita, legatq; suos.
 Angusta cantare licet uidearis auena,
 Dum tua multorum uincat auena tubam.

Ad Casarem Domitianum.

Quantus Io latias mundi conuentus ad aras

L I B. VIII.

Suscipit, & soluit pro duce uota suo.

Nam nō hac hominum Germanice gaudia tantum,
Sed faciunt ipsi nunc puto sacra Dei.

Ad Macrum.

Dum donas Macer annulos puellis,
Defisti Macer annulos habere.

In Euctum.

Archetypis uetuli nihil est odiosius Eucti.

Ficta Saguntino cymbia malo luto.

Argenti furiosa sui cum stemmata narrat
Garrulus, & uerbis mucida uina facit.

Laomedontee fuerant hac pocula mense,
Ferret ut hac, muros struxit Apollo lyra.

Hoc cratere ferox commisit praelia Rhetus
Cum lapythis, pugna debile cernis opus.

Hi duo longaeuo censentur Nestore fundi,
Pollice de pylio trita columba nitet.

Hic Scyphus est, in quo misceri iussit amicis
Largius Aeacides, & bibit ipse merum.

Hac propinauit Bitiae pulcherrima Dido,
In patera phrygio cum data coena uiro est.

Miratus fueris cum prisca torcumata multum,
In Priami cyathis Aethyanaeta bibes.

In Cinna.

Hoc agere est causas, hoc dicere Cinna diserte,
Horis Cinna decem dicere uerba nouem.

Sed modo Clepsydras ingenti uoce petisti
Quatuor, o quātum Cinna tacere potes.

Ad Ianum.

Principium des Iane licet uelocibus annis,
Et reuoces uultu secula longa tuo.

Te primum pia tura rogent, te uoce saluent.

M iiij

EPIG.

Purpura te foelix, te colat omnis honos.
 Tu tamen hoc mauis, latiae quod contigit urbi
 Mense tuo reducem Iane uidere deum.

Ad Quintum.

Soluere dodrantem nuper tibi Quinte uolebat
 Eippus Hylas, luscus uult dare dimidium.
 Accipe quam primum, breuis est occasio lucri,
 Si fuerit caecus, nil tibi soluet Hylas.

De Basso.

Emit lacernas milibus decem Bassus
 Tyrias coloris optimi, lucrifecit,
 A deo bene emit? inquis, immo non soluit.

Ad Caesarem Do.

Peruenisse tuam iam te scit Rhenus in urbem,
 Nam populi uocis a udit & ille tui.
 Sarmaticas etiam genteis Istrumq; Getasq;
 Letitiae clamor terruit ipse nouae.
 Dum te longa sacro uenerantur gaudia circo,
 Nemo quater missos currere sensit equos.
 Nullum Roma ducem, nec te, sic Caesar amauit.
 Te quoq; iam non plus, ut uelit ipsa, potest.

Ad Priscum.

Vxorem quare locupletem ducere nolim,
 Queritis, uxori nubere nolo meae.
 Inferior matrona suo sit Prisce marito,
 Non aliter fiunt foemina, uirq; pares.

Ad Gargilianum.

Morio dictus erat uiginti milibus emi,
 Redde mihi nummos gargiliane, sapit.

In Crudelem amicum.

Pallida ne Cilicium timeant pomaria brumam,
 Mordeat & tenerum fortior aura nemus.

LIBER. VIII.

Hibernis obiecta notis specularia puos
Admittunt soles, & sine fece diem.
At mihi cella datur, non tota clausa fenestra,
In qua nec boreas ipse manere uelit.
Sic habitare iubes ueterem crudelis amicum,
Arboris ergo tuæ tutior hospes ero.

Ad Domitianum.

Dum noua pannonici narratur gloria belli,
Omnis & ad reducem dum litat ara Iouem.
Dat populus, dat gratus eques, dat tura senatus,
Et ditant latias tertia dona tribus.
Hos quoque secretos memorabit Roma triumphos,
Nec minor ista tuæ laurea pacis erit.
Quid tibi de sancta credis pietate tuorum?
Principis est uirtus maxima, nosse suos.

In Ciperum.

Pistor qui fueras diu Cipere,
Nunc causas agis, & ducenta quæris,
Sed consumis, & usque mutuaris.
A pistore Cipere non recedis,
Et panem facis, & facis farinam.

Ad Sextum.

Egi Sexte tuam pactus duo millia causam,
Misi nummos quot mihi mille, quid est?
Narrasti nihil inquis, & a te prodita causa est,
Tanto plus debes Sexte, quod erubui.

Ad Cirinium.

Sic tua Cirini promas Epigrammata uulgo,
Ut mecum possis uel prior ipse legi,
Sed tibi tantus inest ueteris respectus amici,
Carior ut mea sit, quam tua fama tibi.
Sic Maro nec calabri tentauit carmina Flacci,

EPIG.

Pindaricos posset cum superare modos,
 Et Vario cessit Romani laude cothurni,
 Cum posset tragico fortius ore loqui.
 Aurum, et opes, et rura frequens donabit amicis,
 Qui uelit ingenio cedere, rarus erit.

De Cinna.

Pauper uideri uult Cinna, et est pauper.

Ad Varum.

Cum facias uersus nulla non luce ducentos,
 Vare nihil recitas, non sapis, atque sapis.

Ad Luciferum.

Phosphore redde diem, quod gaudia nostra moraris?
 Casare uenturo Phosphore redde diem.

Roma rogat, placidi nunquid te pigra Bootæ
 Plaustra uehunt, lento quod nimis igne uenis?

Le deo poteris abducere Cyllaron astro,
 Ipse suo cedit nunc tibi Castor equo.

Quid cupidum titana tenes, iam Xanthus, et Aethon
 Frena uolunt, uigilat Memnonis alma parens.

Tarda tamen nitida non cedunt sidera luci,
 Et cupit Ausonium luna uidere ducem.

Iam Caesar uel nocte ueni, sint astra licebit,
 Non deerit populo te ueniente dies.

In Gallicum.

Inuitas ad aprum, ponis mihi Gallice porcum,
 Hibrida sum, si das Gallice uerba mihi.

Ad Rusticum.

Esse tibi uideor seuus, nimumquæ gulosus,
 Qui propter cenam Rustice cedo cocum.

Si leuis ista tibi flagrorum causa uidetur,
 Ex qua uis causa uapulet ergo cocus?

Ad Casarem Do.

LIBER. VIII.

Si quid forte petam timido, graciliq; libello,
 Improba non fuerit si mea charta, dato.
 Et si non dederis Caesar, permitte rogari,
 Offendunt nunquam tura, precesq; Iouem.
 Qui fingit sacros auro, uel marmore uultus,
 Non facit ille deos, qui rogat ille facit.

In Oppianum.

Vidisti semel Oppiane tantum
 Aegrum me male, saepe te uidebo.

Ad Caesarem Domitianum.

Non tot in eois timuit gangeticus aruis
 Raptor, in hircano qui fugit albus equo.
 Quot tua Roma nouas uidit Germanice tigreis;
 Delicias potuit nec numerare suas.
 Vicit erythraeos tua Caesar arena triumphos,
 Et uictoris opes, diuitiasq; Dei.
 Nam cum captiuos ageret sub curribus Indos,
 Contentus gemina tigride Bacchus erat.

Ad Gaurum.

Munera qui tibi dat locupleti Gaure, semiq;
 Si sapis, et sentis, hic tibi ait, morere.

De Partheniana toga.

Dic toga facundi gratum mihi munus amici,
 Esse uelis cuius fama, decusq; gregis?
 Appula ledæi tibi floruit herba Phalanthi,
 Qua saturat calabris culta Galeus aquis.
 An tartessus stabuli nutritor hiberi
 Bethis in Hesperia te quoq; lauit aqua?
 An tua multi fidum numerauit lana Timauum,
 Quem prius astrifero Cyllarus ore bibit.
 Te nec Amycleo decuit liuere ueneno,
 Nec Miletus erat uellere digna tuo.

EPIG.

Lilia tu uincis, nec adhuc dilapsa ligustra,
 Et Tyburtino monte quod albet ebur.
 Spartanus tibi cedit olor, Paphiaq; columba.
 Cedet erythraeis eruta gemma uadis.
 Sed licet hæc primis niuibus sint æmula dona,
 Non sunt Parthenio candidiora suo.
 Non ego prætulerim Babylonica picta superbe,
 Texta Semiramia quæ uariantur acu.
 Non Athamanteo potius me mirer in auro,
 A elium dones si mihi Phrixæ decus.
 O quantos risus' pariter spectata mouebit,
 Trita palatina uestra lacerna toga.

De Distichis.

Disticha qui scribit (puto) uult breuitate placere,
 Quid prodest breuitas, dic mihi, si liber est?

De Spectaculo Scæuolæ.

Qui nunc Cæsareæ lusus spectantur harena,
 Temporibus Bruti gloria summa fuit.
 Aspicias, ut teneat flammæ, pœnæq; fruatur
 Fortis, & attonito regnet in igne manus.
 Ipse sui spectator adest, & nobile dextræ
 Funus amat, totis pascitur illa sacris.
 Quod nisi rapta foret nolenti pœna, parabat
 Scæuor in laxos ire sinistra focos.
 Scire piget post tale decus, quid fecerit ante,
 Quam uidi, satis est hanc mihi nosse manum.

In Dentonem.

Nescio quid de te non belle Dento fateris,
 Coniuge qui ducta iura paterna petis.
 Sed iam supplicibus dominum lassare libellis
 Desine, & in patriam serus ab urbe redi.
 Nam dum tu longe deserta uxore, diuq;

LIB. VIII.

Treis quæris natos, quatuor inuenies,

De Columba Aretulle.

A era per tacitum delapsa sedentis in ipsos

Fluxit Aretulle blanda columba sinus.

Luserat hoc casus, nisi inobseruata maneret,

Permissaq; sibi nollet abire fuga.

Si meliora piæ fas est sperare sorori,

Et dominum mundi flectere uota ualent.

Hæc a Sardois tibi forsitan exulis oris

Fratre reuersuro nuntia uenit auis.

Ad Paulum de Phiala.

De prætoritia folium mihi Paule corona

Mittis, & hoc Phialæ nomen habere iubes,

Hæc fuerat nuper nebula tibi pæigma perunctum,

Pallida quam rubri diluit unda croci.

An magis astuti derafa est ungue ministri

Bractea, de fulcro quod reor esse tuo?

Illâ potest culicem longe sentire uolantem,

Et minimi penna papilionis agi.

Exiguæ uolitat suspensa napore lucernæ,

Et leuiter fuso rumpitur icta mero.

Hoc linitur sputo Iani cariota calendis,

Quam fert cum paruo sordidus asse cliens.

Lenta minus gracili crescunt colocasia filo.

Plena magis nimio Lilia sole cadunt.

Nec uaga tam tenui discursat aranea tela,

Tam leue nec bombix pendulus urget opus.

Crassior in facie uetula stat creta Fabule.

Crassior offense bulla tumescit aquæ.

Fortior intortos seruat uestica capillos,

Et mutat latias spuma batava comas.

Hæc cute ledæo uestitur pullus in ouo,

EPIG.

Talia lunata splenia fronte sedent.
Quid tibi cum phiala, ligulam cum mittere possis?
 Mittere cum possis uel coclear e mihi?
Magna nimis loquimur, cocleam cu; mittere posses,
Deniq; cum posses mittere Paul'e nihil.
 In Iactatorem.

Archetypum Myos argentum te dicis habere,
Quod sine te factum est, hoc magis archetypū est.
 In Pessimos coniuges.

Cum sitis similes, paresq; uita,
Vxor pessima, pessimus maritus,
Mirror, non bene conuenire uobis.

Ad Casarem Do.

Regia pyramidum Casar miracula ride,
 Iam tacet eoum barbara Memphis opus.
Pars quota parrhasiae labor est Marcoticus aulae,
 Clarius in toto nil uidet orbe dies.
Septenos pariter credas assurgere monteis,
 Thessalicum breuior Pelion ossa tulit.
Aethera sic intrat, nitidis ut conditus astris
 Inferiore tonet nube serenus apex.
Et prius arcano satiatur lumine Phoebi,
 Nascentis Circe quam uidet ora patris.
Hac Auguste tamen, quæ uertice sydera pulsat,
 Par domus est cælo, sed minor est domino.

Ad Polycarmum.

Quod Caietano reddis Polycarme tabellas,
 M illia te centum non tribuisse putas?
Debuit hæc inquis, tibi habe Polycarme tabellas,
 Et Caietano milia crede duo.

Ad Meliorem.

Qui præstat pietate pertinaci

L I B. V I I I.

Sensuro bona liberalitatis,

Capitet forsitan, aut vicem repositat.

At si quis dare nomini relicto

Post manes tumulumq; perseueret,

Querit quid nisi parcus dolere?

Refert sis bonus, an uelis uideri?

Præstas hoc Melior sciente fama,

Qui solennibus anxius sepulti

Nomen non finis interire Blasph,

Et de munifica profusus arca

Ad natalicium diem colendum

Scribarum memori, piæq; turbæ

Quod donas, facis ipse Blestianum.

Hoc longum, tibi uita dum manebit,

Hoc post cineres erit tributum.

Ad Domitianum.

Qui pallatinæ caperet conuiuia mensæ,

Ambrosiasq; dapes, non erat ante locus.

Hic haurire decet sacrum Germanice nectar,

Et Ganymedea pocula mixta manu.

Esse uelis (oro) serus conuiuia tonantis,

At tu si properas Iuppiter, ipse ueni.

Ad Priapum.

Non horti, neq; palmitis beati,

Sed rari nemoris Priape custos,

Ex quo natus es, & potes renasci,

Furaccis moneo manus repellas,

Et Siluam domini focis reserues.

Si defecerit hoc, & ipse lignum es.

Ad Faustinum.

Tristis Athenagoras non misit munera nobis,

Quæ medio brumæ mittere mense solet.

EPIG.

An sit Athenagoras tristis, Faustine uidebo,
 Me certe tristem fecit Athenagoras.

Ad Mathonem.

Site sportula maior ad beatos
 Non corruperit, ut solet, licebit
 De nostro Matho centies laueris.

In Fabium, & Christillam.

Effert uxores Fabius, Christilla maritos,
 E unereamq; toris quassat uterq; facem.
 Victores committe Venus, quos iste manebit
 Exitus, una duos ut libitina ferat.

Ad Titulum.

Titulle moneo, uiue semper, hoc serum est,
 Sub pedagogo ceperis licet, serum est,
 At tu miser, Titulle nec senex uiuis,
 Sed omne limen conteris salutator,
 Et mane sudas urbis osculis udus,
 Foroq; triplici sparsus ante equos omneis,
 A edemq; Martis, & colosson Augusti
 Curris per omneis tertiasq; quintasq;
 Rape, congere, aufer, posside relinquendum est.
 Superba densis arca palleat nummis,
 Centum explicentur paginae Kalendarum,
 Iurabit haeres te nihil reliquisse,
 Supraq; pluteum te iacente uel saxum,
 Fartus papyro dum tibi torus crescit,
 Flenteis superbus basciabit eunuchos,
 Tuoq; tristis filius, uelis, nolis.
 Cum concubino nocte dormiet prima.

Ad Flaccum.

Priseus ab aetnae mihi Flacce Terentius oris
 Redditur, hanc lucem lactea gemma notet,
 Defluat, &

LIBER. VIII.

Defluat, & lento splendet turbida limo
Amphora centeno consule facta minor.
Continget nox quando meis tam candida mensis?
Tam iusto dabitur quando calere mero?
Cum te Flacce mihi reddet cythereia Cypros,
Luxuria fiet tam bona causa mee.

Ad Cestum.

Quanta tua est probitas, quanta est præstantia forme
Ceste puer, puero castior Hippolyto.
Te secum Diana uelit, doceatq; natare,
Te Cybele secum uellet habere phryga.
Tu Ganymedeo poteris succedere lecto,
Securus domino basia sola dares.
Felix quæ tenerum uexabit sponsa maritum,
Et quæ te faciet prima puella uirum.

In uarie se tondentem.

Pars maxillarum tonsa est tibi, pars tibi rasa est.
Pars uulsa est, unum quis putet esse caput?

De Abolla Crispini.

Nescit cui dederit tyriam Crispinus abollam,
Dum mutat cultus, induiturq; togam.
Quisq; habes humeris sua munera redde, precamur,
Non hoc Crispinus te, sed abolla rogat.
Non quicumq; capit saturatas murice uesteis,
Nec nisi delitijs conuenit iste color.
Si te præda iuuat, foediq; insania lucri,
Quo possis melius fallere, sume togam.

De Aspro.

Formosam plane, sed cæcus diligit Asper,
Plus ergo, ut res est, quam uidet asper, amat.

Ad Cæsarem Domitianum.

Quanta Gigantei memoratur mensa triumphi,

N

EPIG.

Quantaq; nox superis omnibus illa fuit.
Qua bonus accubuit genitor cum Phoebe deorum,
 Et licuit faunis poscere uina Iouem.
Tanta tuas celebrant Caesar conuiuia laurus.
 Exbilarant ipsos gaudia nostra deos.
Vescitur omnis eques tecum, populusq; patresq;
 Et capit ambrosias cum duce Roma dapes.
Grandia pollicitis quanto maiora dedisti,
 Promissa est nobis sportula, Recta data est.

De Phiala Ruffi.

Quis labor in Phiala? docti Myos? an ne Myronis?
 Mentoris haec manus est? an Polyclete tua?
Linescit nulla caligine fusca, nec odit
 Exploratores nubila massa focos.
Vera minus flauo radiant electra metallo,
 Et nimium foelix pustula uincit ebur.
Materia non cedit opus, sic alligat orbem,
 Plurima cum tota lampade luna nitet.
Stat caper alio Thebani uellere Phryxi
 Cultus, ab hoc mallet uecta fuisse soror.
Hunc nec Cinyphius tonsor uiolauerit, **Q**tu
 Ipse tua pasci uite Lyae uelis.
Terga premit pecoris geminis Amor aureus alis.
 Palladius tenero lotos ab ore sonat.
Sic methymnaeo gauisus Arione delphin
 Languida non tacitum per freta uexit onus.
Imbuat egregium digno mihi nectare munus
 Non grege de domini, sed tua Ceste manus.
Ceste decus mense misce setina, uidetur
 Ipse puer nobis, ipse sitire caper.
Det numerum cyathis instantis litera Ruffi,
 Autho enim tanti muneris ille mihi.

LIBER. VIII.

Si Teletusa uenit, promissaq; gaudia portat,
Seruabor dominae Ruffe triente tuo.

Si dubia est, septunce trahar, si fallit amantem,
Vt iugulem curas, nomen utrunq; bibam.

Ad Ceditianum.

Tonsor em puerum, sed arte talem,

Qualis nec thalamis fuit Neronis,

Druforum cui contingere barbae,

Aequandas semel in genas rogatus

Ruffo Ceditiane commodau,

Dum iussus repetit pilos eosdem.

Censura speculi manum regente,

Expungitq; cutem, facitq; longam

Detonsis epaphæresim capillis,

Barbatus mihi tonsor est reuersus.

In Catullam.

Formosissima quae fuere, uel sunt,

Sed uilissima quae fuere, uel sunt,

O quam te fieri Catulla uellem

Formosam minus, aut magis pudicam.

Ad Caesarem Do.

Magna licet toties tribuas maiora daturus

Dona, ducum uictor, uictor & ipse tui.

Diligeris populo non propter praemia Caesar,

Propter te populus praemia Caesar amat.

Ad Eundem de Leone.

Auditur quantum Massyla per auid murmur,

Innumero quoties silua Leone furit.

Pallidus attonitos ad plena mapalia pastor

Cum reuocat Tauros, & sine mente pecus,

Tantus in ausonia fremuit modo terror arena,

Quis non esse gregem crederet? unus erat.

Sed cuius tremere ipsi quoque iura leones,
 Cui diadema daret marmore picta nomas.
 O quantum per colla decus, quem spargit honorem,
 Aurea lunata cum stetit unda iuba.
 Grandia quam decuit latum uenabula pectus,
 Quantaque de magna gaudia morte tulit.
 Unde tuis libye tam felix gloria filius?
 A Cybeles nunquid uenerat ille iugis?
 An magis herculeo Germanice misit ab astro
 Hanc tibi uel frater, uel pater ipse feram?
 Ad Flaccum.
 Temporibus nostris etas cum cedat auorum,
 Creuerit et maior cum duce Roma suo,
 Ingenium sacri miraris abesse Maronis,
 Nec quenquam tanta bella sonare tuba.
 Sint Meccenates, non deerunt Flacce Marones,
 Virgiliuque tibi uel tua rura dabunt.
 Iugera perdiderat misera uicina Cremona,
 Flebat et abductas Tityrus æger oues.
 Risit Thuscus eques, paupertatemque malignam
 Reppulit, et celeri iussit abire fuga.
 Accipe diuitias, et uatum maximus esto,
 Tu licet et nostrum dixit Alexinames.
 A stabat domini mensis pulcherrimus ille
 Marmorea fundens nigra falerna manu.
 Et libata dabat roseis carchesia labris,
 Quae poterant ipsum sollicitare Iouem.
 Excidit attonito pinguis Galathea poete,
 Thestylis et rubras messibus uista genas.
 Protinus Italiam concepit, et arma, uirumque,
 Qui modo uix culicem fleuerat ore rudi.
 Quid, Varios, Marsosque loquar, ditataque uatum

LIB. VIII.

Nomina, magnus erit quos numerare labor?
Ergo ero Virgilius si munera Mæcenatis
Des mihi Virgilius, non ero, Marsus ero.

De Picente.

Treis habuit dentes, pariter quos expuit omnes
Ad tumulum Picens dum sedet ipse suum.

Collegitq; sinu fragmenta nouissima fracti
Oris, & aggesta contumulauit humo.

Ossa licet quondam defuncti non legat haeres,
Hoc sibi iam Picens præstitit officium.

In Artemidorum.

Cum tibi tam crassæ sint Artemidore lacernæ,
Possum te Sagarum iure uocare meum.

In Luscum furem.

Aspicis hunc uno contentum lumine, cuius
Lippa sub atrita fronte lacuna patet.

Ne contemne caput, nihil est furacius illo.
Non fuit Autolyçi tam piceata manus.

Hunc tu conuiuam cautus uitare memento,
Tunc furit, atque oculo luscus utroq; uidet.

Pocula solliciti perdunt, ligulasq; ministri,
Et latet in tepido plurima mappa sinu.

Lapsa nec a cubito subducere pallia nescit,
Et tectus lenis sepe duabus abit.

Nec dormitantem uernam fraudare lucerna
Erubuit fallax, ardeat illa licet.

Si nihil inuasit, puerum tunc arte dolosa
Circuit, & soleas surripit ipse suas.

In Claudiam.

Summa palatini poteras æquare colossi,
Si fieres breuior Claudia sexquipedæ.

In Carinum.

EPIG.

Liuet Carinus, rumpitur, furit, plorat.
 Et querit altos, unde pendeat, ramos.
 Non iam quod orbe cantor, & legor toto,
 Nec umbilicis quod decorus, & cedro
 Spargor per omneis, Roma quas tenet, genteis,
 Sed quod sub urbe rus habemus aestiuum,
 Vehmurq; mulis non ut ante conductis
 Quid imprecabor o Seuere liuenti?
 Hoc opto mulas habeat, & suburbanum.

De Picente.

Scribit in aduersa Picens Epigrammata charta,
 Et dolet, auerso quod facit illa deo.

De Aulo.

Thestylon Aulus amat, sed nec minus ardet Alexin,
 Forsitan & nostrum sic Hyacinthon amat,
 I nunc, & dubita, uates an diligat ipsos,
 Delicias uatum cum meus Aulus amet.

In Clytum.

Vt poscas Clyte munus, exigasq;
 Vno nasceris octies in anno,
 Et solas puto, tres ue, quatuor ue
 Non natalitias habes calendas.
 Sit uultus tibi lenior licebit
 Tritis littoris aridi lapillis,
 Sit moro coma nigrior caduco.
 Vincas mollicie tremente plumas,
 Aut massam modo lactis alligati,
 Et talis tumor excitet papillas,
 Quales cruda uiro puella seruat.
 Tu nobis Clyte iam senex uideris,
 Tam multos quis enim fuisse credas
 Natales Priami, Nestoris ue?

LIB. VIII.

Sit tandem pudor, & modus rapinis.
 Quod si ludis adhuc, semelq; nasci
 Vno iam tibi non sat est in anno,
 Natum te Clyte nec semel putabo.

Ad Domitianum.

Hic ubi fortuna reducis fulgentia late
 Tempia nitet, foelix area nuper erat.
 Hic stetit arctoi formosus pulvere belli
 Purpureum fundens Caesar ab ore iubar.
 Hic lauro redimita comas, & candida vultu
 Roma salutavit uoce, manuq; ducem.
 Grande loci meritum testantur & altera dona,
 Stat sacer edomitis gentibus arcus ouans.
 Hic Gemini currus numerat elephanta frequenter,
 Sufficit immensis aureus ipse iugis.
 Hac est digna tuis Germanice porta triumphis,
 Hos aditus urbem Martis habere decet.

De Cons. Silij.

Augusto pia tura, uictimasq;
 Pro nostro date Silio camœna.
 Bissenos iubet en redire fasceis
 Nato consule, nobiliq; uirga,
 Vatis Castalianam domum sonare.
 Rerum prima salus, & una Caesar,
 Gaudenti super est adhuc quod optet
 Fœlix purpura, tertiusq; consul.
 Pompeio dederit licet senatus,
 Et Caesar genero sacros honores,
 Quorum pacificus ter ampliauit
 Ianus nomina, Silius frequentes
 Mauult sic numerare consulatus.

In Cæcilianum.

EPIG.

Horas quinque puer nondum tibi nuntiat, & tum
Iam conuina mihi Cæciliane uenis.

Cum modo distulerint rauca uadimonia charta,
Et floralitias lasset arena feras.

Curre age, & illotos reuoca Caliste ministros,
Sternantur lecti Cæciliane sede.

Caldam poscis aquam, sed nondum frigida uenit,
Alget adhuc nudo clausa culina foco.

Mane ueni potius, nam curte quinta moretur?
Aut cur non sero Cæciliane uenis?

Ad Entellum.

Qui corcyraei uidit pomaria regis,
Rus Entelle tuæ præferat ille domus.

Inuida purpureos urat ne bruma racemos,
Et gelidum Bacchi munera frigus edat.

Condita perspicua uiuit uindemia gemma,
Et tegitur foelix, nec tamen una latet.

Fœminicum lucet sic per bombycina corpus,
Calculus in nitida sic numeratur aqua.

Quid non ingenio uoluit natura licere?
Aut autumnum sterilis ferre iubetur hyems.

In Vacerram.

Miraris ueteris Vacerra solos,

Nec laudas nisi mortuos poetas.

Ignosceas petimus Vacerra, tanti

Non est ut placeam tibi, perire.

De Nerua.

Quanta quies placidi, tanta est facunda Nerua,

Sed cohibet uires, ingeniumque pudor.

Cum siccare sacrum largo permissida posset

Ore, uerecundam maluit esse sitim.

Pieriam tenui frontem redimere corona

LIBER. VIII.

Contentus, fame nec dare uela sua.

Sed tamen hunc nostri scit temporis esse Tibullum,

Carmina qui docti nota Neronis habet.

In Posthuvianum.

Quatuor argenti libras mihi tempore brumæ

Misisti ante annos Posthumiæ decem.

Speranti plureis, nam stare, aut crescere debent

Munera, uenerunt plus ue minus ue dua.

Tertius, & quartus multo inferiora tulerunt.

Libra fuit quinto septitiana quidem.

Bessalem ad scutulam sexto peruenimus anno,

Post hunc in cotula rasa selibra data est.

Octauus ligulam misit sextante minorem,

Nonus aculeolos in coclear e tulit.

Quod mittat nobis, decimus iam non habet annus.

Quatuor ad libras Posthumiæ redi.

Ad Librum suum.

Nondum murice cultus, asperoq;

Morsu pumicis aridi politus.

Artanum properas sequi libelle

Quem pulcherrima iam redire Narbo,

Docti patria Narbo Votieni

Ad leges iubet, annuosq; fasceis,

Votis quod paribus tibi petendum est,

Continget locus ille, & hic amicus.

Quam uellem fieri meus libellus.

Ad Instantium.

Instanti, quo nec sincerior alter habetur,

Pectore, nec niuea simplicitate prior.

Si dare uis nostræ uires, animosq; Thaliæ,

Et uictura petis carmina, da, quod amem.

Cynthia te uatem fecit lasciuæ Properti.

EPIG.

Ingenium Galli pulchra Lycoris erat.
 Fama est arguti Nemesis formosa Tibulli.
 Lesbica dictauit docte Catulle tibi.
 Non me pelignus, nec spernet Mantua uatem,
 Si qua Corynna mihi, si quis Alexis erit.
 In malum medicum.
 Hoplomachus nunc es, fueras Ophthalmicus ante,
 Fecisti medicus, quod facis Hoplomachus.
 De Gallo lingono.
 Dum repetit sera conductos nocte penateis
 Lingonus a recta, flaminiaq; recens.
 Expulit offenso uitiatum pollice talum,
 Et iacuit toto corpore fusus humi.
 Quid faceret Gallus, qua se ratione moueret?
 Ingenti domino seruulus unus erat.
 Tam macer, ut minimam posset uix ferre lacernam,
 Succurrit misero casus, opemq; tulit.
 Quatuor inscripti portabant uile cadauer,
 Accipit infelix qualia mille rogus.
 Hos comes inualidus submissa uoce precatur,
 Vt quocunq; uelint corpus inane ferant.
 Permutatur onus, stipataq; tollitur alte
 Grandis in angusta sarcina sandapila.
 Hic mihi de multis unus Lucane uidetur,
 Cui merito dici mortue Galle potest.
 In Gallicum.
 Dic uerum mihi Marce, dic amabo,
 Nil est, quod magis audiam libenter.
 Sic, et cum recitas tuos libellos,
 Et causam quoties agis clientis,
 Oras Gallice me, rogasq; semper,
 Durum est me tibi, quod petis, negare.

LIBER. VIII.

Uero uerius ergo quid sit, audi.

Verum Gallice non libenter audis.

Ad Liberum amicum.

Liber amicorum dulcissima cura tuorum,

Liber in eterna uiuere digne rosa,

Si sapis, assyrio semper tibi crinis amomo

Splendeat, & cingant florea ferta caput.

Candida nigrescant uetulo cristalla falerno,

Et caleat blando mollis amore torus.

Qui sic uel medio finitus uixit in aeo.

Longior huic facta est, quam data uita fuit.

De Ludis Stella.

Quos cuperet phlegrea suos uictoria ludos,

Indica quos cuperet pompa Lyee tuos.

Fecit Hyperborei celebrator Stella triumphis,

O pudor, o pietas, & putat esse parum.

Non illi satis est turbato sordidus auro

Hermus, & hesperio qui sonat orbe tagus.

Omnis habet sua dona dies, nec linea diues

Cessat, & in populum multa rapina cadit.

Nunc ueniunt subitis lasciua numismata nymbis,

Nunc dat spectatas tessera larga feras.

Nunc implere sinus securos gaudet, & absens

S ortitur dominos, nec laceratur auis.

Quid numerem currus, terdenaq; premia palmae,

Quae dare non semper consul uterq; solet?

Omnia sed Caesar tanto superantur honore,

Quod spectatorem te tua laurus habet.

In Fabullam.

Omneis aut uetulas habes amicas,

A ut turpeis, uetulisq; fediores.

Has ducis comites, trahisq; tecum

EPIG.

Per conuiuia, porticus, theatra.

Sic formosa Fabulla, sic puella es.

Ad Domitianum.

Sanctorum nobis miracula reddis auorum;

Nec pateris Cæsar sæcula cana mori.

Cum ueteres lætitiæ ritus renouantur arena

Et pugnet uirtus simpliciore manu.

Sic prisca seruat honor te præside templis,

Et casa tam culto sub Ioue numen habet.

Sic noua dum condidit reuocas Auguste priora,

Debentur quæ sunt, quæque fuerunt tibi.

In Gelliam.

Non per mystica sacra Dindymenes,

Nec per niliæcæ bouem iuuenice.

Nullos denique per deos, deasque

Iurat Gellia, sed per uniones,

Hos amplectitur, hos deosculatur,

Hos fratres uocat, et uocat sorores,

Hos natis amat acrius duobus,

His si quo careat misella casu,

Victuram negat esse se nec horam.

Hæc quam bene nunc Papyriane

Amici faceret manus Sereni.

Ad Domitianum.

Dante tibi turba querulos Auguste libellos,

Nos quoque quod domino carmina parua danus.

Posse deum rebus pariter, musisque uacare

Scimus, et hæc etiam ferta placere tibi.

Fer uates Auguste tuos, nos gloria dulcis,

Nos tua cura prior, delitiæque sumus.

Non quercus te sola decet, nec laurea Phœbi,

Fiat et ex hedera ciuica nostra tibi.

LIB. IX.
M.V. MARTIALIS EPIGRAMMA
NON. LIBER NONVS.

VE mi Toranni frater carissime, Epigramma, qd' extra ordinem paginarum est, ad Stertiniū clarissimū uirum scriptum, qui imaginē meā ponere in bibliotheca sua uoluit. De quo scribens dum tibi putauī, ne ignorares Auitus iste, quis uocaretur. Vale, & para Hospitium.

Ad Auitum.

Non te celabis sublimi pectore uates,
Cui referet serus præmia digna cinis.
Hoc tibi sub nostro breue carmen imagine uiuat,
Quam non obscuris iungis Auite uiris.
Ille ego sum nulli nugarum laude secundus,
Quem non miraris, sed puto lector amas.
Maiores maiora sonent, mihi parua loquuto
Sufficit in uestras sæpe redire manus.

De templo Flauie gentis.

Dum Ianus hyemes, Domitianus autumnos,
Augustus annis commodabit æstates,
Dum grande famuli nomen asseret Rheni
Germanicarum magna lux calendarum,
Tarpeia summi saxa dum patris stabunt,
Dum uoce supplex, dumq; ture placabit,
Matrona diues dulce Iulium numen,
Manebit altum Flauie decus gentis,
Cum sole, & astris, cumq; luce Romana,
Inuisa quicquid condidit manus, cœlum est.

In Lupum.

Pauper amicitie cum sis Lupe, non es amice,

EPIG.

Et queritur de te Mentula laesa nihil.
 Illa filigineis pinguescit adultera cunnis,
 Conuiuiam pascit nigra farina tuum.
 Incensura niues domina setina liquantur,
 Nos bibimus torti pulla uenena cadi.
 Empta tibi nox est fundis non tota paternis,
 Haud sua desertus rura sodalis arat.
 Splendet Erythraeis per lucida mæcha lapillis,
 Ducitur addictus te futuente cliens.
 Octo syris suffulta datur lectica puella,
 Nondum sandapila pondus amicus erit.
 I nunc, & miseros Cybele præcide cinædos,
 Hæc erat, hæc cultris mentula digna tuis.

Ad Domitianum.

Quantum iam superis Cæsar, cæloq; dedisti,
 Si repetas, & si creditor esse uelis.
 Grandis in ætherio licet auctio fiat olympo,
 Coganturq; dei uendere quicquid habent.
 Conturbabit Atlas, & non erit uncia tota,
 Decidat tecum qua pater ipse deum.
 Pro capitolinis quid enim tibi soluere templis?
 Quid pro tarpeia frondis honore potest?
 Quid pro culminibus geminis matrona tonantis?
 Pallada prætereo, res agit illa tuas.
 Quid loquar Alciden, Phœbumq; piosq; laconas?
 Ad dita quid latio flauia templa foro?
 Expectes, & sustineas Auguste, necesse est,
 Nam tibi quod soluat, non habet arca Iouis.

In Aeschilum.

Aureolis futui cum possit Galla duobus,
 Et plusquam futui, si totidem addideris,
 Aureolos à te cur accipit Aeschile denos?

L I B. I X.

Non fellat tanti Galla, quid ergo tacet?

In Paulam.

Nubere uis Prisco, non miror, Paula sapisti,
Ducere te non uult Priscus, & ille sapit.

Ad Domitianum.

Tibi summe rheni domitor, & parens orbis,
Publice princeps gratias agunt urbes,
Populos habebunt, parere iam scelus non est,
Non puer auari sectus arte mangonis
Virilitatis damna mceret erepta,
Nec quam superbus computet stipem leno,
Dat prostituto misera mater infanti.
Qui nec cubili fuerat ante te quondam
Pudor esse per te coepit & lupanari.

In Afrum.

Dicere de libycis reduci tibi gentibus Afer
Continuis uolui quinq; diebus aue.
Non uacat, aut dormit dictum bis, terq; reuerso
Iam satis est, non uis Afer auere, Vale.

Ad Domitianum.

Tanquam parua foret sexus iniuria nostri,
Foedandos populo prostituiffe mares,
Iam cune lenonis erant, ut ab hubere raptus
Sordida uagitu posceret era puer.
Immatura dabant infandas corpora pœnas,
Non tulit Ausonius talia monstra pater.
Idem qui teneris nuper succurrit ephœbis,
Ne faceret sterileis seuâ libido uiros.
Dilexere prius pueri, iuuenesq; senesq;
At nunc infantes te quoq; caesar amant.

Ad Bithnicum:

Nil tibi legauit Fabius Bithinice, cui tu

EPIG.

Annua, si memini, millia sena dabis.
Plus nulli dedit ille, queri Bithinice noli.

Annua legauit millia sena tibi.

In Cantarum.

Cænes Cantare cum foris libenter,

Clamas, & maledicis, & minaris.

Deponas animos truceis, monemus,

Liber non potes, & gulosus esse.

De Earino Domitiani.

Nomen cum uiolis, rosisque natum,

Quo pars optima nuncupatur anni,

Hyblam quod sapit, atticosque flores,

Quod nidos olet alitis superba,

Nomen nectare dulcius beato,

Quo mallet Cybeles puer uocari,

Et qui pocula temperat Tonanti,

Quod si parrhasia sones in aula,

Respondent Veneres, cupidinesque.

Nomen nobile, molle, delicatum

Versu dicere non rudi uolebam,

Sed tu syllaba contumax repugnans.

Dicunt Earinon tamen poetae,

Sed graeci, quibus est nihil negatum,

Et quos apes apes decet sonare.

Nobis non licet esse tam disertis,

Qui musas colimus seueriores.

De Eodem.

Si daret autunus mihi nomē ὀπωρινοσ̄ essem,

Horrida si brumæ sydera, χειμερινοσ̄,

Dictus ab aestiuo τερινοσ̄ mihi mense uocarer.

Tempora cui nomen uerna dedere, quis est?

De Eodem.

Nomen habes,

LIBER. IX.

Nomen habes, teneri quod tempora nuncupat anni,

Cum breue cecropiæ uer populantur apes.

Nomen, acidalia meruit quod arundine pingi,

Quod Cytherea sua scribere gaudet acu.

Nomen, erythraeis quod litera facta lapillis,

Gemma quod heliadum pollice trita notet.

Quod penna scribente grues ad sydera tollant,

Quod decet in sola Cæsaris esse domo.

In Fictos amicos.

Hunc, quem cœna tibi, quem mensa parauit amicum,

Esse putas fidæ pectus amicitia?

A prum amat, et mullos, et sumen, et ostrea, non te.

Tam bene si cœnem, noster amicus eris.

De Chloë.

Inscriptit tumulo septem celebrata uirorum

Se fecisse Chloë, quid pote Simplicius?

De coma Earini.

Consilium formæ speculum, dulcisq; capillos

Pergameo posuit dona sacrata Deo.

Ille puer tanto domino gratissimus aula,

Nomine qui signet tempora uerna suo.

Fœlix, quæ tali censetur munere tellus,

Nec Ganymedeas mallet habere comas.

Ad Aesculapium.

Latonæ uenerande nepos, qui mitibus herbis

Parcarum exoras pensa, breueisq; colos.

Hos tibi laudatos dominorum uoce capillos

Ille tuus latia misit ab urbe puer.

Addidit et nitidum sacratis crinibus orbem,

Quo fœlix facies iudice tuta fuit.

Tu iuuenile decus serua, nec pulchrior ille

In longa fuerit, quam breuiore coma.

EPIG.

A d Cas. Domitianum.

Est mihi sitq; precor longum te præsidi Casar
 Rus minimum, parui sunt & in urbe lares.
 Sed de ualle breui, quas det sitientibus hortis,
 Cura laboratas antlia tollit aquas.
 Sicca domus queritur nullo se rore foueri,
 Cum mihi uicino Martia fonte sonet.
 Quam dederis nostris Auguste penatibus undam,
 Castalis hæc nobis, aut Iouis imber erit.

In Sabellum.

Laudas balnea uersibus trecentis.
 Cœnantis bene Pontici Sabelle
 Vis cœnare Sabelle, non lauari.

A d Domitianum.

Hæc quæ tota patet, tegiturq; & marmore, & auro,
 Infantis domini conscia terra fuit.
 Felix quæ tantis sonuit uagantibus, & quæ
 Vidit reptanteis, sustinuitq; manus.
 Hic steterat ueneranda domus, quæ præstitit orbi,
 Quod Rhodos, astrifero quod pia Creta polo.
 Cretenses texere Iouem crepitantibus armis,
 Semiuiui poterant qualia ferre phryges.
 At te protexit superum pater, & tibi Casar
 Pro iaculo, & parma fulmen, & ægis erat.

Ad Auctum.

Artemidorus habet puerum, sed uendit agrum.
 Agrum pro puero Calliodorus habet.
 Dic, uter ex istis melius rem gesserit Aucte,
 Artemidorus amat, Calliodorus arat.

Ad Pastorem.

Credis ob hoc me pastor opes fortasse rogare,
 Propter quod uulgus, crassaq; turba rogat.
 Ut setina meos consumat gleba ligones.

LIBER. IX.

Et sonet innumera compede tuscus ager.
Vt Mauri lybicis centum stent dentibus orbes,
Et crepet in nostris aurea lamina toris.
Nec labris nisi magna meis crystallata terantur,
Et faciant nigras nostra falerna niues,
Vt canusinatus nostro syrus asserere sudet,
Et mea sit culto sella cliente frequens,
Aestuet ut nostro madidus conuiuia ministro,
Quem permutatum nec Ganymede uelim.
Vt lutulenta linat tyrias mihi mula lacernas,
Et massileum uirga gubernet equum.
Est nihil ex istis, superos, ac sydera testor,
Ergo quid? ut donem Pastor, & ædificem.

Ad Carum.

O cui uirgineo flauescere contigit auro,
Dic ubi palladium sit tibi Care decus?
Aspicis en domini fulgenteis marmore uultus,
Venit ad has ultro nostra corona comas.
Albane liuere potest pia quercus oliua,
Cinixerit inuidium quod prior illa caput.

Ad Eundem.

Quis palatinos imitatus imagine uultus
Phidiacum latio marmore uicit ebur,
Hæc mundi facies, hæc sunt Iouis ora sereni,
Sic tonat ille deus, cum sine nube tonat.
Non solam tribuit Pallas tibi Care coronam,
Effigiem domini, quam colis, illa dedit.

In Afrum.

Dantem uina tuum quoties aspeximus Hylum,
Lumine nos Afer turbidiore notas.
Quid rogo? qd' scelus est molle; spectare ministrum?
Aspicimus solem, sydera, templa, deos.

EPIG.

Auertam uultus, tanquam mihi pocula gorgon
 Porrigat, atq; oculos, oraq; nostra tegam.
 Trux erat Alcides, sed Hylan spectare licebat,
 Ludere Mercurio cum Ganymede licet.
 Si non quis teneros spectet cōiuiam ministros,
 Phineas inuites Afer, & œdipodas.

De Nerua.

Audet facundo qui carmina mittere Nerua,
 Pallia donauit glaucina Cosme tibi.
 Pestano uiolas, & cana ligustra colono,
 Hybleis apibus corsica mella dabit.
 Sed tamen & parua nonnulla est gratia muse,
 Appetitur posito uilis oliua lupo.
 Nec tibi sit mirum, modici quod conscia uatis
 Iudicium metuat nostra Thalia tuum.
 Ipse tuas etiam ueritus Nero dicitur aures,
 Lasciuum iuuenis cum tibi lusit opus.

In Crestum.

Cum depilatos Creste coleos portes,
 Et uulturino mentulam parem collo,
 Et prostitutis leuius caput culis,
 Nec uiuat ullus in tuo pilus crure,
 Purgentq; sœua cana labra uolsella,
 Curios, Camillos, Quintios, Numas, Ancos,
 Et quicquid usquam legimus pilosorum
 Loqueris, sonasq; grandibus minax uerbis,
 Et cum theatro, seculoq; rixaris.
 Occurrit aliquis inter ista draucus, &
 Iam pædagogus liberatus, & cuius
 Resibulauit turgidum faber penem,
 Nutu uocatum ducis, & pudet fari,
 Catoniana Creste quod facis, lingua.
 Epitaphium Latini.

L I B. I X .

Dulce decus scæna ludorum fama Latinus
 Ille ego sum plausus, deliciâq; tuæ,
 Qui spectatorem potui fecisse Catonem,
 Soluere qui Curios, Fabriciosq; graueis.
 Sed nihil a nostro sumpsit mea uita theatro,
 Et sola tantum scænicus arte feror.
 Nec poteram gratus domino sine moribus, esse.
 Interius menteis suspicit ille deus.
 Vos me laurigeri parasitum dicite Phœbi,
 Roma sui famulum dum sciat esse Iouis.

Epitaphium Philenis.

Sæcula nestoreæ permensa Phileni senectæ
 Rapta es ad infernas tam cito ditis aquas.
 Euboicæ nondum numerabas longa sibylle
 Tempora, maior erat mensibus illa tribus.
 Heu quæ lingua filet, non illam mille catastræ
 Vincebant, nec quæ turba Serapin amat.
 Nec matutini cirrata caterua magistri,
 Nec quæ strymonio de grege ripa sonat.
 Quæ nunc thessalico lunam deducere rhombo,
 Quæ sciet hos, illos uendere lena toros?
 Sit tibi terra leuis, molliq; tegaris arena,
 Ne tua non possint eruere ossa canes.

De Antistio.

Cappadocum sæuis Antistius occidit oris
 Rusticus, o tristi crimine terra nocens.
 Rettulit ossa sinu cari Nigrina mariti,
 Et quæstæ est longas non satis esse uias.
 Cumq; daret sanctam tumulis, qbus inuidet, urnam,
 Visa sibi est rapto bis uiduata uiro.

De Vebij uoto.

Dum comes arctoïis hæretet Cæsaris armis

EPIG.

Vebius, hanc Marti pro duce uouit auem.
 Luna quater binos non tota peregerat orbeis,
 Debita posebat iam sibi uota deus.
 Ipse suas anser latus properauit ad aras,
 Et cecidit sanctis hostia parua focis.
 O sto uides patulo pender e numismata rostro
 A litis, hæc extis condita nuper erant.
 Quæ litat argento pro te non sanguine Cæsa
 Victima, iam ferro non opus esse docet.
 Qualem uelit amicam.

Hanc uolo, quæ facilis, quæ palliolata uagatur.
 Hanc uolo, quæ puero iam dedit ante meo.
 Hanc uolo, quam redimit totam denarius alter.
 Hanc uolo, quæ pariter sufficit una tribus.
 Poscentem nummos, Et grandia uerba sonantem
 Possideat crassi Mentula Burdigali.

Ad Flaccum.

Audieris in quo Flacce balneo plausum,
 Morionis illic esse Mentulam scito.

In Laudem Do.

Iuppiter idæi risit mendacia busti,
 Dum uidet Augusti flauia templa poli.
 Atque inter mensas largo iam nectare fusus,
 Pocula cum Marti traderet ipse suo,
 Respiciens Phœbum pariter, Phœbiq; sororem,
 Cum quibus Alcides, Et pius arcas erat.
 Gnostia uos inquit nobis monumenta dedistis,
 Cernite, quam plus sit Cæsaris esse patrem.

In Philomusum.

Artibus his semper cenam Philomuse mereris,
 Plurima dum singis, sed quasi uera refers.
 Scis quid in arsfacia Pacorus deliberet aula,
 Rhenanam numeras, sarmaticamq; manum.

LIB. IX.

Verba ducis daci cattis mandata resignas,
Vidricem laurum, quam uenit, ante uides.

Scis quoties phario madeat Ioue fusca Syene,
Scis quota de libyco littore puppis eat.

Cuius iuleæ capiti nascantur oliuæ,
Destinet athereus cui suaserta pater.

Tolle tuas arteis, hodie coenabis apud me
Hac lege, ut narres nil Philomuse noui.

De Ganymede, & Ioue.

Viderat ausonium posito modo crine ministrum
Phryx puer alterius gaudia nota Iouis,

Quod tuus ecce tuo Casar permisit Ephæbo,
Tu permitte tuo maxime rector, ait.

Iam mihi prima latet longis lanugo capillis,
Iam tua me ridet Iuno, uocatq; uirum.

Cui pater athereus puer o dulcissime dixit,
Non ego quod poscis, res negat ipsa tibi.

Casar habet noster simileis tibi mille ministros,
Tantaq; sydereos uix capit aula mares.

At tibi si dederit uultus coma tonsa uiriles,
Quis mihi, qui nectar misceat, alter erit?

In Gallam.

Cum sis ipsa domi, mediaq; ornere suburra,
Fiant absentes & tibi Galla coma,

Nec dentes aliter, quam serica nocte reponas,
Et lateas centum condita pyxidibus,

Nec tecum facies tua dormiat, innuis illo,
Quod tibi prolatum est mane supercilio.

Et te nulla mouet cani reuerentia cunni,
Quem potes inter auos iam numerare tuos.

Promittis sexcenta tamen, sed Mentula surda est,
Et fit lufca licet, te tamen illa uidet.

EPIG.

Ad Agathinum.

Summa licet uelox Agathine pericula laudas,
 Non tamen efficies, ut tibi parma cadat.
 Nolentem sequitur, tenuisq; reuersa per auras
 Vel pede, uel tergo, clune, uel ungue sedet.
 Lubrica coritio quamuis sint pulpita nimbo,
 Et rapiant celeres uela negata noti.
 Securos pueri neglecta perambulat artus,
 Et nocet artificum uentus, & unda nihil.
 Ut peccare uelis, cum feceris omnia, falli
 Non potes, arte opus est, ut tibi parma cadat.

De Natali Cesoniae.

Prima palatino lux est haec orta tonanti,
 O ptasset Cybele qua peperisse Iouem.
 Hac & sanctonici genita est Cesonia Ruffi,
 Plus debet matri nulla puella suae.
 Letatur gemina uotorum sorte maritus,
 Contigit hunc illi quod bis amare diem.

De uoto Philenis.

Tarpeias Diodorus ad coronas
 Romam cum peteret pharo relicta,
 Vouit pro reditu uiri Philenis,
 Illam lingeret ut puella simplex,
 Quam castae quoque diligunt sabinae,
 Dispersa rate tristibus procellis
 Mersus fluctibus, obrutusq; ponto
 Ad uotum Diodorus enatauit.
 O tardus nimis, & piger maritus.
 Hoc a littore si puella uotum
 Fecisset mea, protinus redissem.

In Ponticum.

Pontice quod nunquam futurus, sed pellice leua

LIBER. IX.

Vteris, & ueneri seruit amica manus,
Hoc nihil esse putas, scelus est mihi crede, sed ingēs,

Quantum uix animo concipis ipse tuo.

Nempe semel futuit, generaret Horatius ut tres.

Mars semel, ut geminos Iliā casta daret.

Omnia perdiderat, si masturbatus uterque

Mandasset manibus gaudia foeda suis.

Ipsam crede tibi naturam dicere rerum

Istud, quod digitis Pontice perdis, homo est.

Ad Apollinem.

Campis diues Apollo sic murinis,

Sic semper senibus fruare cygnis,

Doctæ sic tibi seruiant sorores,

Nec Delphis tua mentiatur ulli,

Sic palatia te colant, amentq̄s,

Bis senos cito me rogante fasceis

Det Stellæ bonus, annuatq̄s Cæsar.

Fœlix tunc ego, debitorq̄s uoti

Casurum tibi rusticas ad aras

Ducam cornibus aureis iuuenicum.

Nata est hostia Phœbe, quid moraris?

De Statua Herculis.

Hic, qui dura sedens porrecto saxa leone

Mitigat exiguo magnus in ære deus.

Quæq̄ tulit, spectat resupino sydera, uultu,

Cuius leua calet robore, dextra mero.

Non est fama recens, nec nostri gloria cœli,

Nobile lysippi munus, opusq̄ uides.

Hoc habuit numen pellei mensa tyranni,

Qui cito perdomito uictor in orbe iacet.

Hunc puer ad libycas iurauerat Hannibal aras,

Iusserat hic Syllam ponere regna trucem.

EPIG.

Offensus uaria tumidis terroribus aula,
 Priuatos gaudet nunc habitare lares.
 Vtq; fuit quondam placidi coniuua Molochi,
 Sic uoluit docti Vindicis esse deus.

De Eadem statua.

A leiden modo Vindicis rogabam,
 Esset cuiusopus, laborq; felix,
 Risit, nam solet hoc, leuiq; nutu,
 Græce nunquid ait poeta nescis?
 Inscripta est basis, indicatq; nomen.
 ΛΙΟΠΠΟΥ lego, Phidia putari.

Ad Marcellinum.

Miles hyperboreos modo Marcelline triones,
 Et getici tuleris sydera pigra poli,
 Ecce prometheæ rupes, & Fabula montis
 Quam prope sunt oculis nunc adeunda tuis.
 Vt deris immensis cum conelamata querelis
 Saxa sentis, dices durior ille fuit.
 Et licet hoc addas, potuit qui talia ferre,
 Humanum merito finxerat ille genus.

In Gellium.

Gellius ædificat semper, modo limina ponit,
 Nunc foribus claues aptat, emitq; seras,
 Nunc has, nunc illas mutat, reficitq; fenestras,
 Dum tamen ædificet, quodlibet ille facit.
 Oranti nummos ut dicere possit amico
 Vnum illud uerbum Gellius, ædifico.

In Pannicum.

Democritos, Zenonas, inexplicitosq; Platonas,
 Quicquid & hirsutis squallet imaginibus,
 Sic quasi Pythagoræ loqueris successor, & hæres,
 Præpendet mento nec tibi barba minor.

LIBER. IX.

Sed quid & hircosis serum, & turpe pilosis,
 In molli rigidum clune libenter habes?
 Tu qui sectarum causas, & pondera nosti,
 Dic mihi, praecidi Pannice dogma quod est.
 In Gallicum.

Hæredem cum me partis tibi Gallice quarta
 Per tua iurares sacra, caputq; tuum,
 Credidimus, quis enim damnet sua vota libenter?
 Et spem muneribus fouimus usq; datis,
 Inter quæ rari laurentem ponderis aprum,
 Misimus, æthola de Calydone putes.
 At tu continuo populumq; patresq; uocasti,
 Ructat adhuc aprum callida Roma meum.
 Ipse ego, quis credat? conuiuia nec ultimus hæsi,
 Sed nec costa data est, cauda ue missa mihi.
 De quadrante tuo quid sperem Gallice? nulla
 De nostro nobis uncia uenit apro.

De Partheniana toga.

Hæc est illa meis multum cantata libellis,
 Quam meus edidicit lector, amatq; togam.
 Partheniana fuit, quondam memorabile uatis
 Munus, in hac ibam conspiciendus eques.
 Dum noua, dum nitida fulgebat splendida lana,
 Dumq; erat authoris nomine digna sui.
 Nunc anus, & tremulo uix accipienda tribuli,
 Quam possis niueam dicere iure tuo.
 Quid non longa dies, quid non consumitis anni?
 Hæc toga iam non est Partheniana, mea est.

In Gaurum.

Ingentium mihi Gaure probas sic esse pusillum,
 Carmina quod faciam, quæ breuitate placent,
 Confiteor, sed tu bis denis grandia libris

EPIG.

Qui scribis Priami praelia, magnus homo es.
 Nos facimus Bruti puerum, nos Lagona uiuum,
 Tu magnus luteum Gaure gigante facis.

De Lucano, & Tullo.

Quod semper superos inuito fratre rogasti,
 Hoc Lucane tibi contigit ante mori.
 Inuidet ille tibi, stygias nam Tullus ad undas
 Optabat quamuis sit minor, ire prior.
 Tu colis elyftos, nemorisq; habitator Amceni
 Esse tuo primum nunc sine fratre cupis.
 Et si iam nitidis alternus uenit ab astris,
 Pro Polluce mones Castora, ne redeat.

Ad Quintum.

Si credis mihi Quinte, quod mereris,
 Natales Ouidi tuos apriles,
 Ut nostras amo martias calendas,
 Felix utraque lux, diesq; nobis
 Signandi melioribus lapillis.
 Hic uitam tribuit, sed hic amicum.
 Plus dant Quinte mihi tuae calendæ.

Ad Eundem.

Natali tibi Quinte tuo dare parua uolebam
 Munera, tu prohibes, imperiosus homo es.
 Parendum est monitis, fiat, quod uterq; iubemus.
 Et quod utrunque iuuat, tu mihi Quinte dato.

Ad Cognatum.

Si mihi picena turdus palleret oliua,
 Tenderet aut nostras filua sabina plagas,
 Aut crescente uadis traheretur arundine præda,
 Pinguis & implicitas uirga teneret aues,
 Cara daret solenne tibi cognatio munus,
 Nec frater uobis, nec prior esset auus.

LIB. IX.

Nunc sturnos inopes, fringuillarumq; querelas

Audit, & arguto passere uernat ager.

Inde salutatus picæ respondet arator.

Hinc prope summa rapax miluus in astra uolat.

Mittimus ergo tibi parua munuscula cortis,

Qualia si recipis, sæpe propinquus eris.

Ad Flaccum.

Luce propinquorum, qua plurima mittitur ales,

Dum Stellæ turdos, dum tibi Flacce paro,

Succurrit nobis ingens, onerosaq; turba,

In qua se primum quisq; meumq; putat.

Demeruisse duos uotum est, offendere plureis

Vix tutum, multis mittere dona, graue est.

Qua possum sola ueniam ratione merebor,

Nec Stellæ turdos, nec tibi Flacce dabo.

De Splendophoro.

Splendophorus libycas domini petit armiger urbeis,

Quæ puero dones, tela Cupido para.

Illa quibus iuuenes figis, molleisq; puellas,

Sit tamen in tenera leuis & hasta manu.

Loricam, clypeumq; tibi, galeamq; remitto,

Tutus ut inuadat prælia, nudus eat.

Non iaculo, non ense fuit, læsusue sagitta,

Casside dum liber Parthenopeus erat.

Quisquis ab hoc fuerit fixus morietur amore.

O sælix, si quam tam bona fata manent.

Dum puer es, redeas, dum uultus lubricus, & te

Non libye faciat, sed tua Roma uirum.

In Edulum.

Nilest tritius Edili lacernis,

Non anse ueterum corinthiorum,

Necceus compede lubricum decenni,

EPIG.

Non ruptæ recutita colla mule,
 Nec quæ flamineam secant salebra,
 Nec qui littoribus nitent lapilli,
 Nec tusca ligo uinea politus,
 Nec pallens toga mortui tribulis,
 Nec pigri rota quassa mulionis,
 Nec rasum cauea latus bisontis,
 Nec dens iam senior ferocis apri.
 Res una est tamen, ipse non negabit,
 Culus tritior Edili lacernis.

Ad Nympham.

Nympha sacri regina lacus, cui grata Sabinus,
 Et mansura pio munere templa dedit.
 Sic montana tuos semper colat umbria fonteis,
 Nec tua baianas Sarsina malit aquas.
 Excipe sollicitos placide, mea dona, libellos.
 Tu fueris musis pegasis unda meis.
 Nympharum templis quisquis sua carmina donat,
 Quid fieri libris debeat, ipse monet.

In Mamurram.

In septis Mamurra diu, multumq; uagatus
 Hic, ubi Roma suas aurea uexat opes,
 Inspexit molleis pueros, oculisq; comedit,
 Non hos, quos primæ prostituere casa,
 Sed quos arcanae seruant tabulata catasta,
 Et quos non populus, nec mea turba uidet.
 Inde satur mensas, & opertos exiit orbis,
 Expositumq; alte pingue poposcit ebur.
 Et testudineum mensus quater hexaclinon,
 Ingemuit citro non satis esse suo.
 Consuluit nares, an olerent era Corinthos,
 Culpauit statuas & Polyelete tuas.

LIB. IX.

Et turbata breui questus crystallina uitro,

Myrrina signauit, seposuitq; decem.

Expendit ueteris calathos, & si qua fuerunt

Pocula mentorea nobilitata manu,

Et uirideis picto gemmas numerauit in auro,

Quicquid & in niuea grandius aure sonat.

Sardonicas ueros mensas quaesuit in omneis,

Et pretium magnis fecit Iaspidibus.

Vndecima lassus cum iam discederet hora,

Asse duos calices emit, & ipse tulit.

De Corona Rosæ.

Seu tu pæstans genita es, seu Tyburis aruis,

Seu rubuit tellus tuscula flore tuo.

Seu prænestino te uillica legit in horto,

Seu modo campani gloria ruris eras,

Pulchrior ut nostro uideare corona Sabino,

De nomentano te putet esse meo.

De Platano cordubensi.

In tharessiæcis domus est notissima terris,

Qua diues placidum Corduba Bethyn amat,

Vellera natiuo pallent ubi flaua metallo,

Et linit hesperium bractea uiua pecus.

Aedibus in medijs totos amplexa penates

Sat platanus densis Cæsariana comis.

Hospitis inuicti posuit quam dextera foelix,

Cœpit & ex illa crescere uirga manu.

Authorem, dominumq; nemus sentire uidetur.

Sic uiret, & ramis sydera celsa petit.

Sæpe sub hac madidi luserunt arbore fauni.

Sæpe sub hac latuit rustica fronde dryas.

Dumq; fugit solos nocturnum Pana per agros,

Terruit & tacitam fistula sera domum,

EPIG.

Atque oluere lares comessatore lyæo,
 Creuit et effuso letior umbra mero.
 Hesternisq; rubens delecta est herba coronis,
 Atq; suas potuit dicere nemo rosas.
 O dilecta deis, o magni Caesaris arbor,
 Ne metuas ferrum, sacrilegosq; focos.
 Perpetuos sperare licet tibi frondis honores,
 Non Pompeiana te posuere manus.

De Phileni.

Tinctis murice uestibus quod omni
 Et nocte utitur, et die Philenis,
 Non est ambitiosa, nec superba
 Delectatur odore, non colore.

In Phœbum.

Ad cœnam inuitant omnes te Phœbe cinædi.
 Mentula quem pascit, non puto purus homo est.

De Statua Do.

Herculis in magni uultus descendere Caesar
 Dignatus latiae dat noua templa uie.
 Qua triuie nemorosa petit dum regna uiator,
 O stauum domina marmor ab urbe legit.

De Eadem statua.

Ante colebatis notis, et sanguine largo
 Maiorem Alcidem, nunc minor iste colit.
 Hunc magnas rogat alter opes, rogat alter honores.
 Illi securus uota minora facit.

Ad Herculem de eadem statua.

Alcide latio nunc agnoscende tonanti,
 Postquam pulchra Dei Caesaris ora geris.
 Si tibi tunc isti uultus, habitusq; fuissent,
 Cesserunt manibus cum fera monstra tuis,
 Argolico famulum non te seruire tyranno
 Vidissent gentes,

LIBER IX.

Vidissent gentes, sauaq; regna pati.

Sed tu iussisses Eurystei, nec tibi fallax
Portasset Nesi perfida dona Lichas.

Oetai sine lege rogi securus adisses
Astra patris summi, quae tibi poena dedit.

Lydia nec domina traxisses pensa superbae,
Nec styga uidisses, tartareumq; canem.

Nunc tibi Iuno fauet, nunc te tua diligit Hebe,
Nunc, te si uideat Nympha, remittet Hilan.

Ad Fabullum.

Vxor cum tibi sit formosa, pudica, puella,

Quid tibi natorum iura Fabulle trium?

Quod petis à nostro supplex dominoq; Deoq;

Tu dabis ipse tibi, si potes arrigere.

In Aeschilum.

Lasciuam tota possedi nocte puellam,

Cutus nequitias uincere nemo potest.

Fessus mille modis illud puerile poposci,

Ante preces totas, primaq; uerba dedit.

Improbis quiddam ridensq; rubensq; rogauit,

Pollicita est nulla luxuriosa mora.

Sed mihi pura fuit, tibi non erit Aeschile, siquis,

Accipe & hoc munus conditione mala.

In Magistrum ludi.

Quid tibi nobiscum est ludi seclerate magister?

Inuisum pueris, uirginibusq; caput.

Nondum cristati rupere silentia galli,

Murmure iam saeuo, uerberibusq; tonas.

Tam graue percussis incudibus era resultant,

Causidicum medio cum faber aptat equo.

Mitior in magno clamor furit amphitheatro,

Vincenti parmae cum sua turba fauet.

P

EPIG.

Vicini somnum non tota nocte rogamus,
 Nam uigilare leue est, peruigilare graue.
 Discipulos dimitte tuos, uis garrule quantum
 Accipis, ut clames, accipere ut taceas?

In Policarmum.

Cum futuis Policarme soles in fine cacare,
 Cum paedicaris, quid Policarme facis?

In Cæcilianum.

Dixerat o mores, o tempora Tullius olim,
 Sacrilegum strueret cum Catilina nefas,
 Cum gener atq; socer diris cõcurreret armis,
 Mæstiq; ciuili cæde maderet humus.

Cur nunc o mores, cur nunc o tempora dicis?
 Quod tibi nõ placeat Cæciliane, quid est?
 Nulla ducum feritas, nulla est insania ferri.
 Pace frui certa, leticiaq; licet.

Non nostri faciunt, tibi quod tua tempora sordent,
 Sed faciunt mores Cæciliane tui.

De Leone, & Ariete.

Massilli Leo fama iungi, pecorisq; maritus
 Lanigeri mirum qua posuere fide.
 Ipse licet uideas, Cæuea stabulantur in una,
 Et pariter socias carpit uterque dapes.
 Nec foetu nemorum gaudent, nec mitibus herbis,
 Concordem satiat sed rudis agna feram.
 Quid meruit terror Nemæas, quid portitor Helles,
 Ut niteant celsi lucida signa poli?
 Sydera si, possent, pecudesq; feræq; mereri,
 Hic Aries astris, hic Leo dignus erat.

Ad Liberum amicum.

Liber amyclæa frontem redimite corona,
 Qui quatis ausonia uerbera graia manu,

LIBER: IX.

Clausa mihi texto cum prandia uimine mittas,

Cur comitata dapes nulla lagena uenit?

At qui digna tuo si nomine munera ferres,

Sic puto debuerint quæ mihi dona dari.

In Sutorem.

Dentibus antiquas solitus producere pelleis,

Et mordere luto putre, uetusq; solum.

Prænestina tenes defuncti rura patroni,

In quibus indignor si tibi cella fuit.

Rumpis & ardens madidus crystallæ falerno,

Et pruris domini cum Ganymede tui.

At me litterulas stulti docuere parentes.

Quid cum grammaticis, rhetoribusq; mihi?

Frangere leueis calamos, & scinde Thalia libellos,

Si dare sutori calceus ista potest.

De Effigie Camoni.

Effigiem pueri tantum pictura Camoni

Seruat, & infantis prima figura manet.

Florenteis nulla signauit imagine uultus,

Dum timet ora pius muta uidere pater.

De Balneo Tuccæ.

Non filice duro, struclili ue cemento,

Nec latere cocto, quo Semyramis longam

Babylona cinxit, Tuccæ balneum fecit,

Sed strage nemorum, pineaq; compage,

Vt nauigare Tuccæ balneo possit,

Idem beatas latus extruit thermas

De marmore omni, quod Caristos inuenit,

Quod Phrygia, siue asra quod Nomas mittit,

Et quod uirenti fonte lauit Eurotas,

Sed ligna desunt, sub iuce balneum thermis.

De Effigie Camoni.

P u

EPIG.

Hæc sunt illa mei quæ cernitis ora Camoni,
 Hæc pueri facies, primaq; forma fuit.
 Creuerat hic uultus bis denis fortior annis,
 Gaudebatq; suas pingere barba genas,
 Et libata semel summos modo purpura cultus
 Sparserat, inuidit de tribus una soror.
 Et festinatîs incidit stamina pensis,
 Absentemq; patri rettulit urna rogam.
 Sed ne sola tamen puerum pictura loquatur,
 Hæc erit in chartis maior imago meis.

De Conuiuio Prisci.

Quod optimum sit disputat conuiuium,
 Facunda Prisci pagina.
 Et multa dulci, multa sublimi refert,
 Sed cuncta docto pectore.
 Quod optimum sit queritis conuiuium?
 In quod coraules non uenit.

Ad Picentinum.

Funera post septem nupsit tibi Galla uirorum
 Picentine, sequi uult puto Galla uiros.

Ad Domitianum.

Oderat ante ducum famulos, turbamq; minorem
 Et palatinum Roma supercilium,
 At nunc tantus amor cunctis Auguste tuorum,
 Ut sit cuiq; suæ cura secunda domus.
 Tam placidæ mentes, tanta est reuerentia nostri,
 Tam pacata quies, tantus in ore pudor.
 Nemo suos, hæc est aula natura potentis,
 Sed domini mores Cæsarianus habet.

De Gellio.

Duxerat esuriens locupletem pauper, animumq;
 Vxorem, pascit Gellius, et sinit.

LIB. IX.

Ad Aulum.

Lector, & auditor nostros probat Aule libellos,

Sed quidam exactos esse poeta negat.

Non nimium curo, nam cœnæ fercula nostræ

Malim conuiuis, quam placuisse cocis.

In Cinnam.

Dixerat astrologus periturum te cito Cinna,

Nec puto mentitus dixerat ille mihi.

Nam tu dum metuis, ne quid post fata relinquas,

Hausisti patrias luxuriosus opes.

Bis quartum decies, non toto tabuit anno,

Dic mihi, non hoc est Cinna perire cito?

Ad Cæsarem Do.

Inter tanta tuæ miracula Cæsaris arenæ,

Quæ uincit ueterum munera clara ducum.

Multum oculi, sed plus aures debere fatentur

Se tibi quod spectant, qui recitare solent.

Ad Norbanum.

Cum tua sacrilegos contra Norbane furores,

Staret pro domino Cæsare sancta fides,

Hæc ego pieria ludebam tutus in umbra,

Ille tuæ cultor notus amicitie.

Me tibi uindelicis raptum narrabat in oris,

Nescia nec nostri nominis arctos erat.

O quoties ueterem non inficiatus amicum

Dixisti, meus est iste poeta, meus.

Omne tibi nostrum, quod bis trieteride iuncta

Ante dabat lector, nunc dabit auctor opus.

De Paulo.

Languidior nostri si quando est Paulus Atili,

Non se, conuiuis abstinet ille suis.

Tu langore quidem subito, fictoq; laboras,

EPIG.

Sed mea porrexit sportula Paule pedes.

De Filio Silij.

Festinata sui gemeret cum fata Seueri
 Silius ausonio non semelore potens,
 Cum grege Pierio mæstus, Phæboq; querebar,
 Ipse meum fleui dixit Apollo Linon.
 Respexitq; suam, quæ stabat proxima fratri
 Calliopen, & ait, tu quoq; uulnus habes.
 Aspice Tarpeium, palatinumq; Tonantem,
 A usa nefas Lachesis læsit utrunq; Iouem.
 Numina cum uideas duris obnoxia fatis,
 Inuidia possis exonerare deos.

Ad Lupercum.

Septem post calices opimiani
 Denso cum iaceam triente blesus,
 Affers nescio quas mihi tabellas,
 Et dicis, modo liberum esse iussi,
 Tenas seruulus est mihi paternus.
 Signa, cras melius Luperce fiet.
 Nunc signat meus annulus lagenam.

Ad Ruffum.

Dum me captares, mittebas munera nobis,
 Postquam cepisti, das mihi Ruffe nihil.
 Ut captum teneas, capto quoq; munera mitte,
 De cauea fugiat ne male pastus aper.

Ad Stellam.

Lege nimis dura conuiuiam scribere uersus
 Cogis Stella, licet scribere nempe malos.

Ad Flaccum.

Sic in gramine floreo recliuis,
 Quæ gemmantibus hinc, & inde riuis
 Curua calculus excitatur unda,

LIB. IX.

Exclusis procul omnibus molestis,
Perfundas glaciem triente nigro
Frontem sutilibus rubet coronis,
Sic uni tibi fit puer cinædus,
Et castissima pruriat puella.
Infamem nimio calore cypron
Observes, monco, precorq; Flacce,
Messes area cum teret crepantes,
Et Eului tuba sauiet Leonis.
At tu diua Paphi remitte nostris
Illæsum iuuenem remitte uotis.
Sic Martis tibi seruiant calendæ,
Et cum ture, meroq; victimaq;
Libetur tibi candidas ad aras
Secta plurima quadra de placenta.

Adulatur Domitiano.

Ad cœnam si me diuersa uocaret in astra
Hinc inuitator Cæsaris, inde Iouis.
Astra licet propius, palatia longius essent,
Responso ad superos hæc referenda darem.
Querite qui malit fieri conuiuia Tonantis,
Me meus in terris Iuppiter ecce tenet.

Ad Condilum.

Quæ mala sunt domini, quæ serui cõmoda nescis
Condile, qui seruum te gemis esse diu.
Dat tibi securos uilis lecticula somnos,
Peruigil in pluma Caius ecce iacet.
Caius a prima tremebundus luce salutat
Tot dominos, at tu Condile nec dominum.
Quod debes Cai redde inquit Phœbus, & illinc
Cinnamuis, hoc dicit Condile nemo tibi.
Tortorem metuis, podagra, chiragraq; secatur

P iiij

EPIG.

Caius, & mallet uerbera mille pati.

Quod nec mane uomis, nec cunnū Condile lingis,

Non mauis, quam ter Caius esse tuus?

Ad Calatissum.

Addere quid cessas puer immortale salernum?

Quadrantem duplica de seniore cado.

Nunc mihi dic, quis erit, cui te, Calatisse deorum

Sex inbeo cyathos fundere? Caesar erit.

Sutiles aptetur decies rosa crinibus, ut sit,

Qui posuit sacra nobile gentis opus.

Nunc bis quina mihi da basia, fiat ut illud

Nomen, ab othrystio quod deus orbe tulit.

De Hippocrate.

Santonica medicata dedit mihi pocula uirga,

Os hominis, mulsum me rogat Hippocrates.

Tam stupidus nunq̄ nec tu puto Glauce fuisti,

Chalcea donanti chrysea qui dederas.

Dulce aliquis munus pro munere poscit amaro,

Accipiat sed si potat in helleboro.

De Athenagora.

Alphicus ante fuit, cœpit nunc Olficus esse,

Vxorem postquam duxit Athenagoras.

Nomen Athenagoræ credis Calistrate uerum?

Si scio, dispeream, quis sit Athenagoras.

Sed puto me uerum Calistrate dicere nomen,

Non ego, sed uester peccat Athenagoras.

De Herode.

Clinicus Herodes trullam subduxerat egro.

Deprehensus dixit, stulte quid ergo bibis?

Ad Iulium.

Rumpitur inuidia quidam carissime Iuli,

Quod me Roma legit, rumpitur inuidia.

LIBER. IX.

Rumpitur inuidia, quod turba semper in omni
Monstratur digito, rumpitur inuidia.

Rumpitur inuidia, tribuit quod Caesar uterque
Ius mihi natorum, rumpitur inuidia.

Rumpitur inuidia, quod rus mihi dulce sub urbe est,
Paruaq; in urbe domus, rumpitur inuidia.

Rumpitur inuidia, quod sum iucundus amicis,
Quod conuina frequens, rumpitur inuidia.

Rumpitur inuidia, quod amatur, quodq; pbamur.
Rumpatur, quisquis rumpitur inuidia.

Ad Ouidium.

Vindemiarum non ubiq; proventus

Cessauit Ouidi, pluuia profluit grandis.

Centum Coranus amphoras aquae fecit.

Ad Atticum de. M. Antonio.

Marcus amat nostras Antonius Attice musas,

Charta salutatrix si modo uera refert,

Marcus palladiae non inficianda Tolosae

Gloria, quem genuit pacis amica quies.

Ad Librum.

Tu qui longa potes dispendia ferre uiarum,

I Liber absentis pignus amicitiae.

Vilis eras, fateor, si te nunc mittere tento,

Grande tui pretium muneris auctor erit.

Multum crede mihi refert a fonte bibatur,

Qui fluit, an pigro quem stupet unda lactu.

In Bassum.

Denarijs tribus inuitas, Mane togatum

Obseruare iubes atria Basse tua,

Deinde haerere tuo lateri, praecedere sellam

Aduetulas tecum plus minus ire decem.

Trita quidem nobis togula est, milisq; putrisq;

EPIG.

Denarijs tamen hanc non emo Basse tribus.

Adulatur Domitiano.

Appia quam simili uenerandus in Hercule Casar

Consecrat Ausonia maxima fama uia,

Si cupis Alcide cognoscere facta prioris,

Disce, Libyn domuit, aurea poma tulit.

Peltatam Scythico discinxit amazona nodo,

Addidit Archadio terga leonis apro.

Aripedem filuis ceruum, stymphalidas undis

Abstulit, a stygia cum cane uenit aqua.

Fecundam uetuit reparari mortibus Hydram,

Hesperias thusco lauit in anne boues.

Hac minor Alcides, maior qua gesserit, audi,

Sextus ab albana quem colit arce lapis.

Asseruit possessa malis palatia regnis,

Prima suo gessit pro Ioue bella puer.

Solus Iuleas cum iam retineret habenas,

Tradidit, inq; suo tertius orbe fuit.

Cornua sarmatici ter perfida contudit Istri,

Sudantem geticater niue lauit equum.

Saep̄e recusatos parthos duxisse triumphos

Victor hyperboreo nomen ab orbe tulit.

Templa Deis, mores populis, dedit otia ferro,

Astra suis, caelo sydera, ferta Ioui.

Herculeum tantis numen non sufficit actis,

Tarpeio Deus hic commodet ora patri.

Ad Phœbum.

Quadrigentorum reddis mihi Phœbe tabellas,

Centum da potius mutua Phœbe mihi.

Quare alium, cui te tam uano munere iactes.

Quod tibi non possum soluere Phœbe, meum est.

De Gemmis fratribus.

LIBER. X.

Quæ noua tam simileis genuit tibi Leda ministros?

Quæ capta est cygno nupta lacæna alio?

Dat faciem Pollux Hiero, dat Castor Afillo,

Atq; in utroq; nitet tyndaris ore soror.

Ista therapnæis si forma fuisset Amyclis,

Cum uicere duas dona minora deas,

Mansisses Helene, phrygiamq; redisset in urbem

Dardanius gemino cum Ganymede Paris.

M.V. MARTIALIS EPIGRAMMA
TON LIBER DECIMVS.

I NIMIVS VIDEOR, SE

raq; coronide longus

Esse liber, legito pauca, libellus ero.

Terque, quaterq; mihi finitur carmine
paruo

Pagina facta, tibi quam cupis esse breuem.

Ad Lectorem.

Festinata prior decimi mihi cura libelli

E lapsum manibus nunc reuocauit opus.

Nota leges quædam, sed lima rasa recenti.

Pars noua maior erit, lector utriq; faue.

Lector opes nostræ, quem cum mihi Roma dedisset,

Nil tibi quod demus maius habemus, ait.

Pigra per hunc fugies ingrata flumina lethes,

Et meliore tui parte superstes eris.

Marmorâ Messalæ findit caprificus, et audax

Dimidios Crispi mulio ridet equos.

At chartis nec furta nocent, nec sæcula præsent,

Solâq; non norunt hæc monumenta mori.

Ad Priscum.

Vernaculorum dicta, sordidum dentem,

EPIG.

Et foeda lingua probra circulatricis,
 Quae sulfurato nolit empta ramento
 Vatiniorum proxineta fractorum,
 Poeta quidam elangularius spargit,
 Et uult uideri nostra, credis hoc Prisce?
 Voce ut loquatur psitacus cothurnicis,
 Et concupiscat esse canus ascaules,
 Procula libellis nigra sit meis fama,
 Quos rumor alba gemmeus uehit penna,
 Cur ego laborem notus esse tam praue,
 Cum stare gratis cum silentio possim?

Ad lectorem.

Qui legis Oedipoden, caligantemq; Thyesten.
 Colchidas, & Syllas, quid nisi monstra legis?
 Quid tibi raptus Hylas, qd Parthenopeus, & Atys?
 Quid tibi dormitor proderit Endymion?
 Exutusue puer pennis labentibus? aut qui
 Odit amatricis Hermaphroditus aquas?
 Quid te uana iuuant miserae ludibria chartae?
 Hoc lege quod possis dicere iure, meum est.
 Non hic Centauros, non Gorgonas, Arpyasq;
 Inuenies, hominem pagina nostra sapit.
 Sed non uis Mamurra tuos cognoscere mores,
 Nec te scire, legas ethia Callimachi.

In maledicum poetam.

Quisquis stolæue, purpurae ue contemptor,
 Quos colere debet, lesit impio uersu,
 Pontes per urbis errat exul, & cliuos,
 Interq; raucos ultimus rogatores
 Oret caninas panis improbi buccas.
 Ille december longus, & madens bruma,
 Claususq; fornix triste frigus extendat.

L I B. 8.

Vocet beatos, clamitetq; foelices,
 Orciniana qui feruntur in sponda,
 Et, cum supremæ fila uenerint hora,
 Diesq; tardus, sentiat canum litem,
 Abigatq; moto noxias aues panno,
 Nec finiantur morte supplicis poenæ,
 Sed modo seueri sectus Aeaci loris
 Nunc inquieti monte Sisyphi pressus,
 Nunc inter undas garruli senis siccus
 Delasset omnes fabulas poetarum,
 Et cum fateri furia iusserit uerum,
 Prodente clamet conscientia, scripsi.

De Aduentu Caesaris.

Fœlices, quibus urna dedit spectare coruscum
 Solibus arctois, syderibusq; ducem.
 Quando erit ille dies, quo campus, & arbor, & ois
 Lucebit latia culta fenestra nuru?
 Quando moræ dulces, longusq; a Casare puluis,
 Totaq; flaminea Roma uidenda uia?
 Quando eques, & pitti tunica nilotide mauri
 Ibitis, & populi uox erit una, uenit?

Ad Rhenum.

Nympharum pater, amniumq; Rhene,
 Quicumq; othryfias bibunt pruinas,
 Sic semper liquidis frueris undis,
 Necte barbara contumeliosi
 Calcatum rota conterat bubulci.
 Sic & cornibus aureus receptis,
 Et Romanus eas utraque ripa,
 Traianum populis suis, & urbi
 Tybris te dominus rogat, remittas.

De Paula.

E P I G.

Nubere Paula cupit nobis, ego ducere Paulam
Nolo, anus est, uellem, si magis esset anus.

De Se.

Vndenis pedibusq̄s, syllabisq̄s,
Et multo sale, nec tamen proterua
Notus gentibus ille Martialis,
Et notus populis, quid inuidetis?
Non sum Andremonē notior Caballo.

In Paulum.

Cum tu laurigeris annum qui fascibus intras,
Mane saluator limina mille teras.
Hic ego quid faciam? quid nobis Paule relinquis?
Qui de plebe Numæ, densaq̄s turba sumus?
Qui me respiciat, dominum, regemq̄s uocabo,
Hoc tu sed quanto blandius ipse facis.
Lecticam, sellamq̄s sequar, nec ferre recuso,
Per medium pugnas, sed prior ire lutum.
Sæpius assurgam recitanti carmina, tu stas,
Et pariter geminas tendis in ora manus.
Quid faciet pauper, cui non licet esse clienti?
Diuisit nostras purpura uestra togas.

In Calliodorum.

Nil aliud loqueris, quam Thesæa, Perithoumq̄s,
Teq̄s putas Piladi Calliodore parem.
Dispeream, si tu Piladi præstare matellam,
Dignus es, aut porcos pascere Perithoi.
Donauit tamen inquis amico millia quinque,
Et lotam, ut multum, terq̄s, quaterq̄s togam.
Quid quod, nil unquam Piladi donauit Orestes?
Qui donat, quamuis plurima, plura negat.

Ad Domitianum.

Aemylie gentes, & apollineas Vercellas,

LIB. X.

Et Phathontei qui petis arua padi.
 Ne uiuam, nisi te Domiti permitto libenter,
 Gata licet sine te sit mihi nulla dies.
 Sed desyderium tanti est, ut messe uel una
 Urbano releues colla perusta iugo.
 I precor, & totos auida cute combibe soles,
 Quam formosus eris, dum peregrinus eris.
 Et uenies albis non agnoscendus amicis,
 Libabitq; tuas pallida turba genas.
 Sed uia quem dederit, rapiet cito Roma colorem,
 Niliaco redeas tu licet ore niger.

Ad Tuccam.

Cum cathedralitios portet tibi rheda ministros,
 Et libys in longo puluere sudet eques,
 Strataq; non unas cingant triclinia Baias,
 Et Thetis unguento palleat uncta tuo,
 Candida setini rumpant crystalla trientes,
 Dormiat in pluma nec meliore Venus,
 Ad nocturna iaces fastose limina mœche,
 Et madet heu lachrymis ianua surda tuis.
 Vrere nec miserum cessant suspiria pectus.
 Vis dicam, male sit cur tibi Tucca? bene est.

In Crispum.

Cedere de nostris nulli te dicis amicis,
 Sed, sit ut hoc uerum, quid rogo Crispe facis?
 Mutua cum peterem sestertia quinq; negasti,
 Non caperet nummos cum grauis arca tuos.
 Quando fabæ nobis modium farrisq; dedisti?
 Cum tua niliacus rura colonus aret?
 Quando breuis gelidæ missa est toga tēpore brūmæ?
 Argenti quando missa selibra mihi est?
 Nil aliud uideo, quo te credamus amicum,

EPIG.

Quam quod me coram pedere Crispe soles.

De Apro.

Dotata uxori cor arundine finxit acuta,
Sed, dum ludit Aper, ludere nouit Aper.
In Caium.

Si donare uocas promittere, nec dare Cai,
Vincam te donis, muneribusq; meis.

Accipe callaieis quicquid fodit astur in aruis,
Aurea quicquid habet diuitis unda Tagi.

Quicquid erythraea niger inuenit indus in alga,
Quicquid & in nidis unica seruat auis.

Quicquid agenoreo tyros improba cogit aheno.
Quicquid habent omnes, accipe, quomodo das.

De Macro.

Saturnalitis Macrum fraudare tributo
Frustra musa cupis, non licet, ipse petit,

Solennisq; iocos, nec tristia carmina poscit,
Et queritur nugas obticuisse meas.

Mensorum longis sed nunc uacat ipse libellis,
Appia quid facies, si legit ista Macer?

De Mario.

Nec uocat ad cenam Marius, nec munera mittit,
Nec spondet, nec uult credere, sed nec habet.

Turba tamen non deest, sterilem quæ curet amicum,
Heu quam præfatæ sunt tibi Roma togæ.

Mittit Librum suum ad Plinium.

Nec doctum satis, & parum Seuerum,

Sed non rusticulum nimis libellum.

Facundo mea Plinio Thalia

I, perfer, breuis est labor, peractæ

Illic Orphea protinus uidebis

Altum uincere tramitem Suburæ

Vdi uertice

LIBER. X.

V di uertice lubricum theatri,
 Miranteisq; seras, auemq; regis,
 Raptum quæ phryga pertulit Tonanti.
 Illic parua tui domus Pedonis
 Cælata est aquilæ minore penna.
 Sed, ne tempore non tuo disertam
 Pulses ebria ianuam, uideto.
 Totos dat tetricæ dies minervæ,
 Dum centum studet auribus uirorum.
 Hoc, quod sæcula, Posteriq; possint
 Arpinis quoq; comparare chartis.
 Seras tutior ibis ad lucernas.
 Hæc hora est tua, dum furit Lyæus,
 Cum regnat rosa, cum madent capilli.
 Tunc me uel rigidi legant Catones.

Ad Manium.

Ducit ad auriferas quod me Salo celtiber oras,
 Pendula quod patriæ uisere tectæ libet.
 Tum mihi simplicibus Mani dilectus ab annis,
 Et prætextata cultus amicitia.
 Tu facis, in terris quo non est alter iberis
 Dulcior, & uero dignus amore magis.
 Tecum ego uel ficci getûla mapalia peni,
 Et poteram scythicas hospes amare casas.
 Si tibi mens eadem, si nostri mutua cura est,
 In quocunq; loco Roma duobus erit.

Ad Sextum.

Scribere te, quæ uix intelligat ipse Modestus,
 Et tui Claranus, quid rogo Sexte iuuat?
 Non lectore tuis opus est, sed Apolline libris,
 Iudice te maior Cinna Marone fuit.
 Sic tua laudentur, sane mea carmina Sexte.

Q

EPIG.

Grammaticis placeant, & sine grammaticis.

In philenem.

Cur spleniato saepe prodeam mento,
Alba ue pictus sana labra cerusa,
Phileni quaris, basiare te nolo.

D e. M. Antonio.

Iam numerat placido foelix Antonius aeo
Quindecies aetas primus olympiadas.
Præteritosq; dies, & tutos respicit annos,
Nec metuit lethæ iam propioris aquas.
Nulla recordanti lux est ingrata, grauisq;
Nulla fuit, cuius non meminisse uelit.
Ampliat ætatis spatium sibi uir bonus, hoc est
Viuerè bis, uita posse priore frui.

A d Calen. Martias.

Natales mihi Martiæ Calende,
Lux formosior omnibus Calendis,
Qua mittunt mihi munus & puella
Quinquagesima liba, septimamq;
Vestris addimus hanc focis acerram.
His uos, si tamen expedit roganti
Annos addite ter precor nouenos,
Ut nondum nimia piger senecta,
Sed uite tribus aureis peractis
Lucus Elysiæ petam puella.
Post hæc tempora, nec diem rogabo.

D e Mutio.

In matutina nuper spectatus arena
Mutius, imposuit qui sua membra focis.
Si patiens, fortisq; tibi, durusq; uidetur,
Abderitanæ pectora plebis habes.
Nam cum dicatur tunica præsentè molesta,

LIBER. X.

Vre manum, plus est dicere, non facio.

De Varo.

Vare parethonias latias modo rite per urbeis
Nobilis, & centum dux memorande uiris.

At nunc Aufonio frustra promissa Quirino
Hospita lagrei littoris ubra iaces.

Spargere non licuit frigentia fletibus ora,
Pinguia nec mæstis addere tura rogis,

Sed datur eterno uicturum carmine nomen,
Nunquid & hoc fallax Nile negare potes?

Ad Diodorum.

Natali Diodore tuo conuiuia senatus
Accubat, & rarus non adhibetur eques.

Et tua tricenos largitur sportula nummos,
Nemo tamen natum te Diodore putat.

Ad Ianum.

Annorum, nitidique sator pulcherrime mundi,
Publica quem primum uota, precesque canunt,

Pernius exiguos habitabas ante penateis,
Plurima qua medium Roma terebat iter.

Nunc tua caesareis cinguntur limina donis,
Et fora tot numeras Iane, quot ora geris.

At tu sancte pater tanto pro munere gratus
Errca perpetua claustra tuere sera.

Ad Sextilianum.

Qui mihi mittebas Saturni tempore lancem,
Misiisti domina Sextiliane tua.

Et quam donabas dictis a Marte calendis,
De nostra prafina est synthesis emptâ togâ.

Iam constare tibi gratis cœpere puellæ.
Muneribus futuis Sextiliane meis.

De Littore formiano.

Q ü

EPIG.

O temperatæ dulce Formiæ littus,
 Vos, cum Seueri fugit oppidum Martis,
 Et inquietas fessus exiit curas,
 Apollinaris omnibus locis præfert,
 Non ille sanctæ dulce tybur uxoris,
 Nec tusculanos, algidosue secessus
 Præneste nec sic, antium ue miratur.
 Non blanda Circe, dardanis ue Caieta
 Desyderantur, nec Marica, nec Lyris,
 Nec in lucrina loca Salmacis uena.
 Hic summa leni stringitur Thetis uento.
 Nec languet æquor, uiua sed quies ponti
 Pictam phaselon adiuuante fert aura.
 Sicut puelle non amantis astatem
 Multa salubre purpura uenit frigus,
 Nec seta longo querit in mari prædam,
 Sed à cubiculo, lectulòq; iactatam
 Spectatus alte lineam trahit piscis.
 Si quando Nereus sentit Aeoli regnum,
 Ridens procellas tuta de sua mensa
 Piscina, rhombum pascit, & lupos uernas.
 Natat ad magistrum delicata murena.
 Nomenclator mugilem citat notum,
 Et adesse iussi prodeunt senes muli.
 Frui sed istis quando Roma permittis?
 Quot formianos imputat dies annus
 Negociosis rebus urbis hærenti?
 O uiuitores, uilliciq; faelices,
 Dominis parantur ista, seruiunt uobis.
 In Calliodorum.
 Addisti seruum nummis here mille ducentis,
 Vt bene cœnaret Calliodore semel,

L I B. .X.

Nec bene cenasti, nullus tibi quattuor emptus

Librarum cena pompa, caputq; fuit.

Exclamare libet, non est hoc improbe, non est

Piscis, homo est, hominem Calliodore uoras.

De imagine. M. Antonij.

Hac mihi, quæ colitur uiolis pictura, rosisq;

Quos referat uultus, Cæciliane rogas.

Talis erat Marcus medijs Antonius annis,

Primus in hoc iuuenem se uidet ore senex.

Ars utinam mores, animumq; effingere posses,

Pulchrior in terris nulla tabella foret.

Ad Numacium Gallum.

Simplicior priscis Numaci Galle Sabinis,

Cecropium superas qui bonitate senem,

Sictibi cum soceri claros retinere penates

Perpetua natæ det face casta Venus,

Vt tu si uiridi tinctos erugine uersus

Fortè malus liuor dixerit esse meos,

Vt facis, a nobis abigas, nec scribere quenquam

Talia contendas carmina, qui legitur.

Hunc seruare modum nostri nouere libelli,

Parcere personis, dicere de uitjs.

Ad Traianum.

Dij tibi dent, quicquid princeps Traiane mereris,

Et rata perpetuo, quæ tribuere, uelint.

Qui sua restituis spoliato iura patrono,

Libertis exul non erit ille suis.

Dignus es, ut possis totum seruare clientem,

Vt liceat tantum uera probare potes.

De Sulpitia.

Omnes Sulpitiam legant puellæ,

Vni quæ cupiunt uiro placere,

EPIG.

Omnes Sulpitiam legant mariti,
 Vni qui cupiunt placere nuptæ.
 Non hæc colchidos asserit furorem,
 Diri prandia nec refert Thÿestæ,
 Scyllam, biblida nec fuisse credit,
 Sed castos docet, & pios amores,
 Lusus, delitias, facetiasq̃,
 Cuius carmina qui bene æstimarit,
 Nullam dixerit esse sanctiorem,
 Tales Aegeria locos fuisse
 Vdo crediderim Numæ sub antro.
 Hac condiscipula, uel hac magistra
 Eesses doctior, & pudica Sappho,
 Sed tecum pariter, simulq̃ uisam
 Durus Sulpitiam Phæon amaret
 Frustra, nanq̃ ea nec Tonantis uxor,
 Non Bacchi, nec Apollinis puella
 Erepto sibi uiueret Caleno.

In Munnam.

Improba Massilie quicquid sumaria cogunt,
 Accipit atatem quisquis ab igne cadus,
 A te Munna uenit, miseris tu mittis amicis
 Per freta, per longas toxica sæua uias.
 Nec facili precio, sed quo contenta falerni
 Testa sit, aut cellis Setia cara suis.
 Non uenias quare tam longo tempore Romam,
 Hæc puto causa tibi est, ne tua uina bibas.

Ad Maternum.

Iuris, & æquarum cultor sanctissime legum,
 Veridico latium qui regis ore forum.
 Municipi Materne tuo, ueteriq̃ sodali
 Callaicum mandas si quid ad oceanum,

LIB. X.

An Laurentino turpeis in littore ranas,
 Et satius tenues ducere credis acos.
 Ad sua captiuum quam saxa remittere mullum,
 Visus erit libris qui minor esse tribus?
 Et fatuam summa cœnare pelorida mensa,
 Quosq; tegit leui cortice concha breuis.
 Ostrea baiæis quam non liuentia testis,
 Quæ domino pueri non prohibente uorent.
 HicOLIDAM clamosus ages in retia uulpem,
 Mordebitq; tuos sordida præda canes.
 Illic pisoso modo uix educta profundo
 Impedient lepores humida lina meos.
 Dum loquor, ecce redit sporta piscator inani,
 Venator capta Marte superbus adest.
 Omnis ab urbano uenit ad mare cœna macello,
 Callaicum mandas si quid ad oceanum.

Ad calenum.

O molles tibi quindecim Calene,
 Quos cum Sulpitia tua iugales
 Indulsit Deus, & peregit annos.
 O nox omnis, & hora, quæ notata est
 Caris littoris indici lapillis.
 O quæ prælia, quas utrinq; pugnas
 Fœlix lectulus, & lucerna uidit
 Nymbis ebria nicerotianis.
 Vixisti tribus ò Calene lustris.
 Aetas hæc tibi tota computatur,
 Et solos numeras dies mariti.
 Ex illis, tibi si diu rogatam
 Lucem redderet Atropos, uel unam
 Malles, quam pyliam quater senectam.

In lesbiam.

EPIG.

Consule te Bruto quid iuras Lesbia natam?
 Mentiris, nata est Lesbia rege Numa.
 Sic quoq; mentiris, nanq; ut tua secula narrant,
 Ficta prometheo diceris esse luto.

Ad Lupum.

Semper cum mihi diceretur esse
 Secreto mea Polla cum cinædo,
 Irrupi Lupe, non erat cinædus.

In Proculeiam.

Mense nouo Iani ueterem Proculeia maritum
 Deferis, atq; iubes res sibi habere suas.
 Quid rogo, quid factum est, subiti quæ causa doloris?
 Nil mihi respondes? dicam ego, prætor erat.
 Constatuura fuit megalensis purpura centum
 Millibus, ut nimium munera parca dares.
 Et populare sacrum bis millia dena tulisset.
 Dissidium non est hoc Proculeia, lucrum est.

Ad Dindimum.

Tam dubia est lanugo tibi, tam mollis, ut illam
 Alitus, & soles, & leuis aura terat.
 Calantur simili uentura cydonia lana,
 Pollice uirgineo quæ spoliata nitent.
 Fortius impressi quoties tibi Basia quinq;
 Barbatu labris Dindime fio tuis.

Ad Philerotem.

Septima iam Phileros tibi conditur uxor in agro,
 Plus nulli Phileros, quam tibi, reddit ager.

Ad Q. Ouidium.

Quinte calidonios Ouidi uisure britannos,
 Et uiridem Tethyn, Oceanumq; patrem.
 Ergo Numæ colles, & nomentana relinques
 Otia, nec retinet rusq;, focusq; senem.

LIBER. X.

Gaudia tu differs, at non $\text{\&}$ stamina differt

A tropos, atq; omnis scribitur hora tibi.

Prestitereis caro, quis non hoc laudet, amico,

Vt potior vita sit tibi sancta fides.

Sed reddare tuis tandem mansure sabinis,

Tæq; tuas numeres inter amicitias.

In Delicatum lectorem.

Si quid lene mei dicunt, $\text{\&}$ dulce libelli,

Si quid honorificum pagina blanda sonat,

Hoc tu pingue putas, $\text{\&}$ costam rodere manus,

I lia laurentis cum tibi demus apri.

Vaticana bibas, si delectaris aceto,

Non facit ad stomachum nostra lagena tuum.

In Mathonem.

Omnia vis belle Matho dicere, dic aliquando

Et bene, dic neutrum, dic aliquando male.

Ad seipsum.

Vitam quæ faciunt beatiorem

Iucundissime Martialis, hæc sunt.

Res non parta labore, sed relicta.

Non ingratus ager, focus perennis,

Lis nunquam, toga rara, mens quieta,

Vires ingenuæ, salubre corpus,

Prudens simplicitas, pares amici,

Conuiuius facilis, sine arte mensa,

Nox non ebria, sed soluta curis,

Non tristis torus, attamen pudicus,

Somnus, qui faciat breueis tenebras.

Quod sis, esse uelis, nihilq; malis.

Summum nec metuas diem, nec optes.

Parat conuiuium.

Nunciat octauam phariæ sua turba iuuentæ,

E P I G.

Et pilata redit iamq; subitq; cohors.
Temperat hic thermas, numios prior hora uapores
Halat, & immo dico sexta Neron e calet.
Stella Nepos Cani Cerealis Flacce uenitis.
Septem signa capit, sex sumus, adde Lupum.
Exoneraturas uentrem mihi uillica maluas
Attulit, & uarias, quas habet hortus, opes.
In quibus est lactuca sedens, & sectile porrum,
Nec deest ruffatrix menta, nec herba salax.
Secta coronabunt rutatos oua lacertos,
Et madidum thynni de sale sumen erit.
Paruus onix una ponetur cenula mensa,
Oedus inhumani raptus ab ore lupi.
Et, quæ non egeant ferro structoris, ofella,
Et faba fabrorum, prototomiq; rudes.
Pullus ad hæc, cœnisq; tribus iam perna superstes
Addetur, saturis mitia poma dabo.
De nomentana uinum sine fece lazana,
Quæ bis frontino consule prima fuit.
Accedent sine felle toci, nec mane timenda
Libertas, & nil quod tacuisse uelis.
De prafino conuiuia meus, Venetoq; loquatur,
Nec faciant quenquam pocula nostra reum.

I n Cottam.

Cum potes ametistinos trientes,
Et nigro madeas opimiano,
Propinas modo conditum sabinum,
Et dicis mihi Cotta, uis in auro?
Quisquam plumbea uina uult in auro?
De Scorpo.
Frangat idumæas tristis uictoria palmas,
Plange fauor seuæ pectora nuda manu.

LIBER. X.

Mutet honor cultus, & iniquis munera flammis,

Mitte coronatas gloria mæsta comas.

Hæc facinus prima fraudatus Scorpe iuuenta

Occidis, & nigros tam cito iungis equos.

Curribus illa tuis semper properata, breuisq;

Cur fuit, & uitæ tam prope meta tuæ?

Ad Faustinum.

Sydera iam tyrius phryxæ respicit agni

Taurus, & alternum Castora fugit hyems.

Ridet ager, uestitur humus, uestitur & arbos,

Ismarium pellex attica plorat Ityn.

Quos Faustine dies, qualem tibi Roma Rauennam

Abstulit, o soles, o tunicata quies.

O Nemus, o fontes, solidumq; madentis arenæ

Littus, & æquoreis splendidus anxur aquis,

Et non unius spectator lectulus undæ,

Qui uidet hinc puppes fluminis, inde maris,

Sed nec Marcelli, Pompeianumq; nec illic

Sunt triplices thermae, nec fora iuncta quater,

Nec capitolini summum penetrabile Tonantis,

Quæq; nitent cælo proxima templa suo.

Dicere te lassum quoties ego credo Quirino,

Quæ tua sunt, tibi habe, quæ mea, redde mihi.

De Spadone.

Thelin uiderat in toga Spadonem,

Dannatam Numa dixit esse mæcham.

Epitaphium Scorpi.

Ille ego sum Scorpis clamosi gloria Circi,

Plausus Roma tui, delitiæq; breues,

Inuida quem Læchesis raptum trieteride nond,

Dum numerat palmas, credidit esse senem.

In Oium.

EPIG.

Mensas Ole bonas ponis, sed ponis opertas,
 Ridiculum est, possum sic ego habere bonas.
 In Marullam.

Arrectum quoties Marulla penem
 Pensauit digitis, diuq; mensa est,
 Libras, scrupula, sextulasq; dicit,
 Idem post opus, & suas palæstras,
 Toro cum similis iacet remissus,
 Quanto sit leuior Marulla dicit.
 Non ergo est manus ista, sed statera.

In Gallum.

Totis Galle iubes tibi me seruire diebus,
 Et per auentinum ter quater ire tuum.
 Eximit, aut reficit dentem Casellius ægrum,
 Infestos oculis uris Higinie pilos.
 Non secat, & tollit stillantem fannius uuam.
 Tristia saxorum stigmata delet Heros.
 Enterocellarum fertur podalirius Hermes,
 Qui sanet ruptos, dic mihi Galle, quis est?

A d Sextum.

Argenti libram mittebas, facta selibra est,
 Sed piperis, tanti non emo Sexte piper.

A d Frontinum.

Anxuris æquorei placidos Frontine recessus,
 Et propius baias littoreamq; domum.
 Et quod inhumana cancro feruente cicade
 Non nouere nemus, flumineosq; lacus,
 Dum colui, doctas tecum celebrare uacabat
 Pieridas, nunc nos maxima Roma terit.
 Hic mihi quando dies meus est, iactamur in alto
 Urbis, & in sterili uita labore perit.
 Dura suburani dum iugera pasceimus agri,

LIB. .X.

Vicinosq; tibi sancte Quirine lares,
Sed non solus amat, qui nocte, dieq; frequentat
Limina, nec uatem talia damna decent.
Per ueneranda mihi musarum sacra, per omneis
Iuro deos, & non officiosus amo.

In Delicatum lectorem.

Consumpta est uno si lemmate pagina, transis,
Et breuiora tibi, non meliora placent.
Diues, & ex omni posita est instructa macello
Cœna tibi, sed te mattya sola iuuant.
Non opus est nobis nimium lectore guloso,
Hunc uolo, qui fiat non sine pane satur.

De Munna.

Iura trium petūt a Casare discipulorum
Assuetus semper Munna docere duos.

Epitaphium Herotionis.

Hic festinata requiescit Herotion umbra,
Crimine quam sati sexta peremit hyems.
Quisquis eris nostri post me regnator agelli,
Manibus exiguis annua iusta dato.
Sic lare perpetuo, sic turba sospite solus
Flebilis in terra sit lapis iste tua,

Ad Magistrum Ludi.

Ludi Magister parce simplici turbae,
Sic te frequētes audiant capillati,
Et delicatæ diligat chorus mensæ,
Nec calculator, nec notarius uelox
Maiore quisquam circulo coronetur.
Albæ leone flammeo calent lucēs,
Tostamq; feruens Iulius coquit messēm.
Scuticq; loris horridis Scytæ pellis,
Qua uapulauit Marsyas celeneus,

EPIG.

Feruleq; tristes, scepra pædagogorum;
 Cessent, & idus dormiant in octobris.
 Aestate pueri si ualent, satis discunt.

E pitaphium nobilis Matronæ.

Marmora parua quidem, sed non cessura uiator

Museoli saxis, pyramidumq; leges.

Bis mea Romano spectata est uita Tarento,

Et nihil extremos perdidit ante rogos.

Quinque dedit pueros, totidem mihi Iuno puellas;

Clauserunt omnes lumina nostra manus.

Contigit & thalami mihi gloria rara, fuitq;

Vna pudicitie Mentula nota mee.

Ad Pollam.

Contigeris regina meos si Polla libellos,

Non tetrica nostros excipe fronte iocos.

Ille tuus uates Heliconis gloria nostri,

Pieria caneret cum fera bella tuba,

Non tamen erubuit lasciuo dicere uersu,

Si nec pædicor, Cotta quid hic facio?

In Carmenionem.

Cum te municipem corinthiorum

Iactes Carmenion negante nullo,

Cur frater tibi dicor ex iberis,

Et Celtis genitus, tagiq; ciuis?

An uultu similes uidemur esse?

Tu flexa nitidus coma uagaris,

Hispanis ego contumax capillis,

Leuis dropace tu quotidiano.

Hirsutis ego cruribus, genisq;

O's blasum tibi, debilisq; lingua est.

Nobis filia fortius loquetur,

Tam dispar aquilæ columba non est,

LIB. X.

Nec dorcas rigido fugax Leoni,
Quare desine me uocare fratrem,
Nete carmenion uocem sororem.

De Theopompo.

Quis rogo tam durus, quis tam fuit ille superbus,
Qui iussit fieri te Theopompe cocum?
Hanc aliquis faciem nigra uiolare culina
Sustinet, has uncto polluit ungue comas?
Quis potius cyathos, aut quis crystalla tenebit?
Qua sapient melius mista falerna manu?
Si tam sydereos manet exitus iste ministros,
Iupiter utatur iam Ganymede coco.

Epitaphium Vetulae.

Pyrhæ filia, Nestoris nouerca,
Quam uidit Niobe puella canam,
Laertes auiam senex uocauit.
Nutricem Priamus, socrum Thyestes,
Iam cornicibus omnibus superstes,
Hoc tandem sita prurit in sepulchro
Caluo Plotia cum Melanthione.

In Leliam.

Cū tibi nō Ephesos, nec sit Rhodos, aut Mithylene,
Sed domus in uico Lælia patritio.
Dēq; coloratis nunquam lita mater hetruscis,
Durus aricina de regione pater.
Ζῶν καὶ Λύχου lasciuum congeris usque,
Pro pudor Hercilie ciuis, & Aegeriæ.
Lectulus has uoceis, nec lectulus audiāt omnis,
Sed quam la sciuo strauit amica uiro.
Scire cupis, quo casta modo matrona loquaris,
Nunquid cum crissas, blandior esse potes?
Tu licet ediscas totam, referasq; Corinthon,

EPIG.

Non tamen omnino Lælia Thais eris.

De Polla.

Custodes das Polla uiro, nec accipis ipsa.

Hoc est uxorem ducere Polla uirum.

Ad Potitum.

Quod mihi uix unus toto liber exeat anno,

Desidia tibi sum docte Potite reus.

Iustus at quanto mirere, quod exeat unus,

Labantur toti cum mihi sepe dies.

Nunc resalutanteis uideo nocturnus amicos,

Gratulor & multis, nemo Potite mihi.

Nunc ad luciferam signat mea gemma Dianam,

Nunc me prima sibi, nunc sibi quinta rapit.

Nunc consul, pratorue tenet, reducesq; chorea,

Auditur toto sepe poeta die.

Sed nec caufidico possis impune negare,

Nec si te rhetor, grammaticus ue rogent.

Balnea post decimā lasso, centumq; petuntur

Quadrantes, fiet quando Potite liber?

De Rabirio.

Quisquis leta tuis, & sera parentibus optas

Fata, breuem titulum marmoris huius ama.

Condidit hac caras tellure Rabirius umbras,

Nulli sorte iacent candidiore senes.

Bis sex lustra tori, nox mitis, & ultima elusit.

Arserunt uno funera bina rogo.

Hos tamen, ut primis raptos sibi querit in annis,

Improbis nihil his fietibus esse potest.

Adulatorium.

Frustra blanditiæ uenitis ad me

Attritis miserabiles labellis,

Dicturus dominum, deumq; non sum.

Iam non

LIBER. X.

Iam non est locus hac in urbe uobis,

Ad parthos procul ite pileatos,

Et turpes, humilesq; supplicesq;

Pictorum sola basiate regum.

Non est hic dominus, sed imperator,

Sed iustissimus omnium senator,

Per quem de stygia domo reducta est

Siccis rustica ueritas capillis.

Hoc sub principe, si sapis, caueto,

Verbis Roma prioribus loquaris.

Ad Marcum.

Litera facundi gratum mihi pignus amici

Pertulit Ausonia dona seuera togæ.

Qua non Fabricius, sed uellet Apitius uti,

Uellet Mecænas cæsarianus eques.

Vilior hæc nobis alio mittente fuisset,

Non quacunq; manu uictima caesa litat.

At e missa uenit, possem nisi munus amare

Marce tuum, poteram nomen amare meum.

Munere sed plus est, & nomine gratius ipso

Officium docti, iudiciuq; uiri.

Ad Romanum.

Iam parce lasso Roma gratulatori,

Lasso clienti, quandiu saluator

Anteambulones, & togatulos inter

Centum merebor plumbeos die toto,

Cum Scorpis una quindecim graueis hora

Feruentis auri uictor afferat saccos.

Non ego meorum premium libellorum,

Quid enim merentur? apulos uelim campos.

Non Hybla, non me spicifer capit Nilus,

Nec quæ paludes delicata pontinas!

E P I G.

Ex arce cliui spectat uua setini.
 Quid concupiscam quæris ergo? dormire.

De Galla.

Millia uiginti quondam me Galla poposcit,
 Et fateor magni non erat illa nimis.
 Annus abit, bisquina dabis sestertia, dixit,
 Poscere plus uisa est, quam prius, illa mihi.
 Iam duo poscenti post sextum millia mensem,
 Mille dabam nummos, noluit accipere.
 Transierant binæ forsan, trinæue calendæ,
 Aureolos ultro quattuor ipsa petit.
 Non dedimus, centum iussit me mittere nummos,
 Sed uisa est nobis hæc quoq; summa grauis.
 Sportula nos iunxit quadrantibus arida centum,
 Hanc uoluit, puero diximus esse datam.
 Inferius nunquid potuit descendere? fecit.
 Dat gratis, ultro dat mihi Galla, nego.

De Meuiio.

Hoc fortuna tibi uidetur æquum?
 Cuius non Syriæ ue, Parthiæ ue,
 Nec de cappadocis eques catastis,
 Sed de plebe Remi, Numæq; uerna,
 Iocundus, probus, innocens, amicus,
 Lingua doctus utraq; cuius unum est,
 Sed magnum uitium, quod est poeta,
 Pullo Meuius alget in cucullo,
 Cocco mulio fulget incitatus.

De Caro medico.

Nequius a Caro nihil unquam Maxime factum est,
 Quam quod febre perit, fecit & ille nefas.
 Sæua nocens febris saltem quartana fuisset,
 Særuari medico debuit illa suo.

LIBER. X.

Ad Macrum.

Ibis littoreas Mācer Salonas,
Ibit rara fides, amorq; recti,
Et secum comitem trahet pudorem,
Semper pauperior redit potestas.
Fœlix aurifera colone terra,
Rectorem uacuo sinu remittes,
Optabisq; moras, & exeuntem
Vdo dalmata gaudio sequeris.
Nos celtas Mācer, & truceis iberos,
Cum desiderio tui petemus.
Sed quæcumq; tamen feretur illic
Pisosi calamo Tāgi notata,
Macrum pagina nostra nominabit.
Sic inter ueteris legar poetas,
Nec multos mihi præferas priores,
Vno sed tibi sim minor Catullo.

De Torquato, & Otacilio.

Ad lapidem Torquatus habet prætoriam quartum,
Ad quartum breue rus emit Otacilius.
Torquatus nitidas uario de marmore thernas
Extruxit, cucumam fecit Otacilius.
Disposuit daphnosa suo Torquatus in agro,
Castaneas centum seuit Otacilius.
Consul torquatus, uici fuit ille magister,
Nec minor in tanto uisus honore sibi.
Grandis ut exigam bos ranam ruperat olim,
Sic puto Torquatus rumpet Otacilium.

De Erote.

Plorat Eros, quoties maculose pocula myrrhæ
Inspicit, aut pueros, nobilisque citrum,
Et gemitus imo promit de pectore, quod non

R ü

EPIG.

Tota miser cenat, septa, feratq; domum;
 Quam multi faciunt, quod Eros, sed lumine fisco;
 Pars maior lachrymas ridet, & intus habet.

De phyllide.

Cum duo uenissent ad Phyllida mane fututum;
 Et nudam cuperet sumere uterq; prior.
 Promisit pariter se Phyllis utriq; daturam;
 Et dedit, ille pedem sustulit, hic tunicam.

Ad Gallum.

Si quid nostra tuis adijcit uexatio rebus;
 Mane, uel a media nocte togatus ero.
 Stridenteisq; feram flatus aquilonis iniqui;
 Et patiar nimbos, excipiamq; niues.
 Sed si non fias quadrante beator uno,
 Per gemitus nostros, ingenuasq; cruces;
 Parce precor lasso, uanosq; remitte labores,
 Qui tibi non profunt, & mihi galle nocent.

Ad marinum.

Raros colligis hinc & hinc capillos;
 Et latum nitida Marine caluae
 Campum temporibus tegis comatis;
 Sed moti redeunt iubente nento,
 Reddunturq; sibi, caputq; nudum
 Cirris grandibus hinc & inde cingunt;
 Inter splendophorum, Thelesphorumq;
 Cide stare putabis Halmyroten.
 Vis tu simplicius senem fateri?
 Ut tandem uidearis unus esse.
 Tonsor iam reliquos metat capillos
 Caluo turpius est nihil comato.

De Afro.

Miraris quare dormitum non eat Afer;

L I B. X.

A ccumbat cum qua Cæciliane uides.

De Ladonte Nauta.

Iam senior Ladon tyberina nauta carina
Proxima dilectis rura parauit aquis.
Quæ cum sæpe uagus premeret torrentibus undis
Tybris, & hiberno rumperet arua lacu,
Emeritam puppim ripa quæ stabat in alta,
Impleuit saxis, opposuitq; uadis.
Sic nimias auertit aquas, quis credere posset?
Auxilium domino mersa carina tulit.

De Luro.

Nemo noua caluit sic inflammatus amica,
Flagrauit quanto Laurus amore pila.
Sed qui primus erat lusor dum floruit ætas,
Nunc postquam desit ludere, prima pila est.

De Natali Restituti.

Ostobres age sentiat calendas
Facundi pia Roma Restituti,
Linguis, omnibus & fauete uotis,
Natalem colimus, tacete lites,
Abfit cæcus aridi clientis,
Et uani triplices, breuesq; mappæ,
Expectent gelidi iocos decembris.
Certent muneribus beatiores.
Agrippæ tumidus negociator
Cadmi municipes ferat lacernas,
Pugnarum reus, ebriaq; noctis
Cenatoria mittat aduocato.
Infamata uirum puella uicit,
Veros sardonichas sed ipsa tradat,
Mirator ueterum senex auorum
Donet phidiaci torcuma cæli.

E P I G.

Venator leporem, colonus hocdum.
Piscator ferat equorum rapinas.
Si mittit sua quisque, quid poetam
Missurum tibi Restitute credis?

Ad Cottam.

Omneis persequeris pratorum Cotta locellos,
Accipis & ceras, officiosus homo es.

De statua Iunonis.

Iuno labor Polyclete tuus, & gloria faelix,
Phidiacia cuperent quam meruisse manus,
Ore nitet tanto, quanto superasset in ida
Iudice coniunctas non dubitante deas.
Iunonem Polyclete suam nisi frater amaret,
Iunonem poterat frater amare tuam.

In Ligellam.

Quid uellis uetulum Ligella cumnum?
Quid busti cineres tui laceassis?
Tales munditie decent puellas.
Nam tu iam nec anus potes uideri.
Istud crede mihi Ligella belle
Non mater facit Hectoris, sed uxor.
Erras si tibi cumnus hic uidetur,
Ad quem mentula pertinere desit.
Quare si pudor est, Ligella noli
Barbam uellere mortuo leoni.

De Almo.

Omnes eunuchos habet Almo, nec arrigit ipse,
Et queritur, pariat quod sua Polla nihil.

Ad Marium.

Mari quiete cultor, & comes uite,
Quo ciue prisca gloriatur Atina,
Has tibi gemellas barbari decus luci

L I B. X.

Commendo pinus, ilicesq; faunorum,
 Et semidocta uillici manu structas,
 Tonantis aras, horridiq; siluani,
 Quas tinxit agni sepe sanguis, & hœdi,
 Dominamq; sancti uirginem deam templi,
 Et quem sororis hospitem uides castæ
 Martem mearum principem calendarum,
 Et delicatæ laureum Nemus Floræ,
 In quod priapo persequente confugit.
 Hoc omne agelli mitte paruuli numen
 S eu tu cruore, siue ture placabis,
 V bicumque noster Martialis est dices,
 Hæc ecce mecum dextra litat uobis
 A bsens sacerdos, uos putate presentem,
 Et date duobus, quicquid alter optarit.

A d Clementem.

S i prior euganeas Clemens Heliconis in oras,
 P ictaq; pampineis uideris arua iugis.
 Perfer atestine nondum uulgata Sabine
 Carmina, purpurea sed modo suta togæ.
 V t rosa delectat, metitur quæ pollice primo,
 Sic noua nec mento sordida charta inuat.

M unusculum pomorum.

N on mea massilus seruat pomaria serpens,
 Regius Alcinoi nec mihi seruit ager.
 Sed nomentana securus germinat hortus
 Arbore, nec furem plumbea mala timent.
 H æc igitur, media quæ sunt mihi nata Subura,
 Mittimus autumnii cerea poma mei.

A d Gallam.

I nfantem tibi uir tibi Gallam remisit adulter,
 H i puto non dubie se futuisse negant.

EPIG.

Ad Auitum.

Sæpe loquar nimium genteis quod Auite remotas
Miraris latia factus in urbe senex.
A uriferumq; Tagum, Sitiam, patriumq; Salonem,
Et repetam saturæ sordida rura casæ.
Illa placet tellus, in qua res parua beatum
Me facit, & tenues luxuriantur opes.
Pascitur hic, ibi pascit ager. tepet igne maligno
Hic focus, ingenti lumine lucet ibi.
Hic preciosa fames, conturbaturq; macellus,
Mensa ibi diuitiis ruris operta sui.
Quatuor hic æstate togæ, pluresue teruntur,
Autumnis ibi me quatuor una tegit.
I, cole nunc reges quicquid non præstat amicus,
Cum præstare tibi possit Auite locus.

De Numa.

Dum leuis arsura struitur libitina papyro,
Dum myrrham, & casiam flebilis uxor emit,
Iam scrobe, iam lecto, iam polinctore parato
Heredem scripsit me Numa, conualuit.

In Publium.

Addat cum mihi cæcubum minister
Ideo resolutior cinædo,
Quo nec filia cultior, nec uxor,
Nec mater tua, nec soror recumbit,
Vis spectem potius tuas lacernas,
Et citrum uetus, indicosq; dentes?
Suspectus tibi ne tamen recumbam,
Præsta de grege, sordidaq; uilla
Tonsos, horridulos, rudes, pusillos
Hircosi mihi filios subulei.
Perdet te pudor hic, habere Publi

LIBER: X.

Mores non potes hos, & hos ministros.

De Figura Socratis.

Si Romana forent hæc Socratis ora, fuissent

Iulius in satyris qualia Ruffus habet.

In commiscentem uersus operi suo.

Quid stulte nostris uersibus tuos mices?

Cum litigante quid tibi miser libro?

Quid congregare cum leonibus uulpes?

A quilisq; similes facere noctuas quæris?

Habeas licebit alterum pedem Lada,

Inepte frustra crure ligneo cures.

De Capitolino.

Elytio redeat si forte remissus ab agro

Ille suo felix Casare Galba uetus.

Qui Capitolinum pariter, Galbamq; iocanteis

Audierit, dicet rustice Galba tace.

De Phileno.

Qua factus ratione sit requiris,

Qui nunquam futuit, pater Philenus,

Gaditanus Anite dicat istud,

Qui scribit nihil, & tamen poeta est.

Ad Bilbilitanos agros.

Municipes, angusta mihi quos Bilbilis agri

Monte creat, rapidis quos Salo cingit aquis.

E quid læta iuuat uestri uos gloria uatis?

Nam decus & nomen, fama; uestra sumus.

Nec sua plus debet tenui Verona Catullo,

Mæq; uelit dici non minus illa suum.

Quatuor accessit trigesima messibus æstas,

Vt sine me Cereri rustica liba datis.

EPIG.

Mœnia dum colimus domina pulcherrima Romæ,
 Mutauere meas itala regna comas.
 Excipitis reducem placida si mente, uenimus,
 A spera si geritis corda, redire licet.

Ad Librum.

I nostro comes, i libelle Flauo
 Longum per mare, sed fauentis undæ,
 Et cursu facili, tuisq; uentis
 Hispanæ pete Tarraconis arces.
 Illinc te rota tollet, & citatus
 Altam Bilbilin, & tuum Salonem
 Quinto forsitan effedo uidebis.
 Quid mandem tibi quaris? ut sodales
 Paucos, & ueteres, & ante brumas
 Triginta mihi, quattuorq; uisfos
 Ipsa protinus à uia salutes.
 Et nostrum admoneas subinde Flauum
 Iucundos mihi nec laboriosos
 Secessus spatio paret salubri,
 Qui pigrum faciant tuum parentem,
 Hæc sunt, iam tumidus uocat magister,
 Castigatq; moras, & aura portum
 Laxant melior, uale Libelle.
 Nauem, scis puto, non moratur unus.

LIBER. XI.
M.V. MARTIALIS EPIGRAMMA
TON LIBER VNDECIMVS.

VO TV, QVO LIBER OCIO
se tendis,

Cultus syndone non quotidiana?

Nunquid Parthenium uidere tentas?

Vadas, & redeas irreuolutus.

Libros non legit ille, sed libellos,
Nec musis uacat, aut suis uacaret,
Eequid te satis aestimas beatum
Contingunt tibi si manus minores?
Vicini pete porticum Quirini,
Turbam non habet otiosiore
Pompeius, uel Agenoris puella,
Vel primæ dominus leuis carinæ,
Sunt illic duo, tresue, qui reuoluant
Nostrarum tineas ineptiarum.
Sed cum sponsio, fabulæq; lassæ
De Scorpo fuerint, & Incitato.

Ad Lectores.

Triste supercilium, duriq; seuera Catonis
Frons, & aratoris filia Fabricij,
Et personati fastus, & regula morum
Quicquid & in tenebris non sumus, ite foras.
Clamant ecce mei in saturnalia uersus,
Et licet, & sub te præside Nerua licet.

Ad Lectores.

Lectores tetrici salebrosum ediscite Sanctram.
Nil mihi uobiscum est, iste liber meus est.

EPIG.

De suis Libellis.

Non urbana mea tantum pypeleide gaudent
 Otia, nec uacuis auribus ista damus.
Sed meus in geticis ad martia signa pruinis
 Arigido teritur Centurione liber.
Dicitur **Q**nostros cantare Britania uersus,
 Quid prodest? nescit sacculus ista meus.
At quam uicturas poteramus pangere chartas,
 Quantaq; Pieria praelia flare tuba,
Cum pia reddiderint Augustum numina terris,
 Et Meccenatem si mihi Roma daret.
 Precatur Deos pro Nerua Traiano.
Sacra, laresq; phrygum, quos Troie maluit haeres,
 Quam rapere arsuras Laomedontis opes.
Scriptus es aeterno nunc primum Iuppiter auro,
 Et soror, **Q** summi filia tota patris.
Et qui purpureis iam tertia nomina fastis
 Ianc refers Neruae nos precor ore pio.
Hunc omnes seruate ducem, seruate senatum,
 Moribus hic uiuat principis, ille suis.
 In Laudem Neruae Traiani.
Tanta tibi est recti reuerentia Caesar, **Q** equi,
 Quanta Numae fuerat, sed Numa pauper erat.
Ardua res haec est, opibus non tradere mores,
 Et cum tot Croesos uiceris, esse Numam.
Si redeant ueteres, ingentia nomina, patres,
 Elysum liceat si uacuare nemus,
Te uolet inuictus pro libertate Camillus,
 Aurum Fabricius te tribuente uolet.
Te duce gaudebit Brutus, tibi Sylla cruentus
 Imperium tradet cum positurus erit,

LIBER. XI.

Et te priuato cum Cesare Magnus amabit,

Donabit totas & tibi Crassus opes.

Ipse quoque infernis reuocatus Ditis ab umbris

Si Cato reddatur, Casarianus erit.

Ad Romanam & Dindimum.

Vnctis falciferi senis diebus,

Regnator quibus imperat fritillus,

Versu ludere non laborioso

Permittis puto pileata Roma,

Risisti, licet ergo, nec uetamur.

Pallentes procul hinc abite curæ

Quicquid uenerit obuium, loquamur

Morosa sine cogitatione.

Misce dimidios puer trientes,

Quales Pythagoras dabat Neroni,

Misce Dindime sed frequentiores,

Possum nil ego sobrius, bibenti

Succurrunt mihi quindecim poetæ,

Danunc basia, sed Catulliana,

Quæ si tot fuerint, quot ille dixit,

Donabo tibi passerem Catulli.

In Paulam.

Iam certe stupido non dices Paula marito,

Admæchum quoties longius ire uoles,

Cæsar in albanum iussit me mane uenire,

Cæsar circeos, iam strophatalis abit.

Penelope licet esse tibi sub principe Nerua,

Sed prohibet scabies, ingeniumque uetus.

Infoelix quid ages? ægram simulabis amicam,

Hærebit dominæ uir comes ipse suæ.

Ibit & ad fratrem tecum, matremque, patremque,

Quas igitur fraudes ingeniosa paras?

EPIG.

Dicet & histericam se forsitan altera mæcha
In sinuesano uelle sedere lacu.

Quanto tu melius, quoties placet ire fututum
Quæ uerum mauius dicere Paula uiro.

De Basijis sui pueri.

Lassa quod externi spirant opobalsama drauci,
Ultima coricio quæ cadit aura croco.

Poma quod hiberna maturescencia capsâ,
Arbore quod uerna luxuriosus ager.

De palatinis dominae quod serica prælis,
Succina uirginea quod regelata manu.

Amphora quod nigri, sed longe fracta salerni,
Quod qui sicaniâs detinet hortus apes.

Quod Cosmi redolent alabastra, fociq; deorum,
Quod modo diuitibus lapsa corona comis.

Singula quid dicam? non sunt satis, omnia misce,
Hoc fragrant pueri basia mane mei.

Scire cupis nomen, nil præter basia dicam.

Iuro tibi nimium scire Sabine cupis.

De Statua Memoris.

Clarus fronde Iouis romani fama cothurni
Spirat apellea redditus arte Memor.

De Turno.

Contulit ad satyras ingentia pectora Turnus,
Cur non ad Memoris carmina? frater erat.

Ad Puerum suum.

Tolle puer calices, tepidiq; toreumata Nili,
Et mihi secura pocula trade manu.

Trita patrum labris, & tonso pura ministro,
Antiquus mensis restituatur honor.

Te potare decet gemmas, qui mentora frangis
In scaphium mæche Sardanapalle tuâ.

LIB. XI.

In zoilum.

Ius tibi natorum uel septem zoile detur,
Dum matrem nemo det tibi, nemo patrem.

Epi. Paridis.

Quisquis flamineam teris uiator,
Noli nobile praterire marmor.
Vrbis delicia, salesq; Nili,
Ars, & gratia, lusus, & uoluptas,
Romani decus, & dolor theatri,
Atque omnes ueneres, cupidinesq;
Hoc sunt condita, quo Paris, sepulchro.

De Colono.

Hæredes nolite breuem sepelire Colonom,
Nam terra est illi quantulacunq; grauis.

De Libro suo.

Sunt carthæ mihi, quas Catonis uxor,
Et quas horribiles legant sabinæ,
Hic totus uolo rideat libellus,
Et sit nequior omnibus libellis,
Qui uino madaat, nec erubescat
Pingui sordidus esse cosmiano.
Ludat cum pueris, amet puellas,
Nec per circuitus loquatur illam
Ex qua nascimur omnium parentem,
Quam sanctus numa Mentulam uocabat,
Versus hos tamen esse tu memento
Saturnalitos Apollinaris,
Mores non habet hic meus libellus.

Ad Lectores.

Qui grauis es nimium, potes hinc iam lector abire
Quo libet, urbana scripsimus ista toga.
Nam mea lampascio lasciunt pagina uersu,

EPIG.

Et tarteſſiaca concrepat æra manu.
 O quoties rigida pulſabis pallia uena,
 Siſ grauior Curio, Fabricioq; licet.
 Tu quoque nequitias noſtri, luſusq; libelli
 Vda puella leges, ſis patatina licet.
 Erubuit, poſuitq; mecum Lucretia librum;
 Sed coram Bruto, Brute recede, leget.
 Ad Sabinum.

Non omnis noſtri nocturna eſt pagina libri;
 Inuenies & quod mane Sabine legas.

In Lupum.

Donaſti Lupe rus ſub urbe nobis;
 Sed rus eſt mihi maius in fenestra.
 Rus hoc dicere, rus potes uocare?
 In quo ruta facit nemus Dianæ,
 Argutæ tegit ala quod cicadæ,
 Quod formica die comedit uno;
 Clauſæ cui folium roſæ corona eſt,
 In quo non magis inuenitur herba;
 Quam coſti folium, piperue crudum.
 In quo nec cucumis iacere reſtus,
 Nec ſerpens habitare tota poſſit.
 Erucam male paſcit hortus unam.
 Conſumpto moritur culex ſaliſto.
 Et talpa eſt mihi foſſor, atq; arator.
 Non boletus hiare, non marifcæ
 Ridere, aut uiolæ patere poſſunt.
 Fines muſ populatur, & colono
 Tanquam ſus Calydonius timetur;
 Et ſublata uolantis ungue Prognæ
 In nido ſeges eſt hirundinino,
 Et cum ſtet ſine ſalce, Mentulaq;

Non eſt

LIBER. XI.

Non est dimidio locus Priapo.
 Vix implet cocleam peracta messis,
 Et mustum nuce condimus picata.
 Errasti Lupe litera sed una,
 Nam quo tempore pradium dedisti,
 Mallem tu mihi prandium dedisses.

In Galliam.

Queris cur nolim te ducere Galla? diserta es,
 Sape solacisimum Mentula nostra facit.

Ad Lectorem grauem.

Cesaris Augusti lasciuos liuide uersus
 Sex lege, qui tristis uerba latina legis.
 Quod futuit Glaphyran Antonius, hanc mihi poenā
 Fulvia constituit, se quoque uti futuam.
 Fuluiam ego ut futuam, quid si me Manius oret?
 Pædicem, faciam? non puto si sapiam.
 Aut futue, aut pugnemus ait, quid quod mihi uita
 Carior est ipsa Mentula? signa canant.
 Absoluis lepidos nimirum Auguste libellos,
 Qui seis Romana simplicitate loqui.

In Lydiam.

Lydia tam laxa est, equitis quam culus aheni.
 Quam celer arguto qui sonat ære trochus,
 Quam rota transmissio toties impacta petauro,
 Quam uetus à crassa calceus udus aqua,
 Quam quæ rara uagos expectant retia turdos,
 Quam pompeiano uela negata noto,
 Quam quæ delphitico lapsa est armilla cinado,
 Culcitra leuconico quam uiduata suo,
 Quam ueteres brachæ Britonis pauperis, & quam
 Turpe rauennatis guttur onocrotali.
 Hanc in piscina dicor futuisse marina,

EPIG.

Nescio, piscinam me fuisse puto.

In Padiconem masturbantem.

Mollia quod niuei duro teris ore Galefi

Basia, quod nudo cum Ganymede iaces.

Quis negat hoc nimium? sed sit satis, in guina saltem

Parce fututrici sollicitare manu.

Leuibus in pueris plus hæc, quã Mentula, peccat,

Et faciunt digiti, præcipitantq; uirum.

Inde tragus, celeresq; pili, mirandaq; matri

Barba, nec in clara balnea luce placent.

Diuisit natura mares, pars una puellis,

Vna uiris genita est, utere parte tua.

In Syllam.

Nubere Sylla mihi nulla nõ lege parata est,

Sed Syllam nulla ducere lege uolo.

Cum tamen instaret, decies mihi dotis in auro

Sponsa dabis dixi, quid minus esse potest?

Nec futuam quamuis prima te nocte maritus,

Communis tecum nec mihi lectus erit.

Complectarq; meã, nec tu prohibebis, amicam,

Ancillam mittes, sed mihi iussa, tuã.

Te spectante dabit nobis lasciua minister

Basia, siue meus, siue erit ille tuus.

Ad cœnam uenies, sed sic diuisa recumbes,

Vt non tangãtur pallia nostra tuis.

Oscula rara dabis nobis, & nõ dabis ultro,

Nec quasi nupta dabis, sed quasi mater anus.

Si potes ista pati, si nil perferre recusas,

Inuenies qui te ducere Sylla uelit.

Ad Labullum.

Dum te prosequor, & domum reduco,

Aurem dum tibi præsto garrienti,

LIBER. XI.

Et quicquid loqueris, facisq; laudo,
 Quot uersus poterant Labulle nasci?
 Hoc damnum tibi non uidetur esse,
 Si quod Roma legit, requirit hospes,
 Non deridet eques, tenet senator,
 Laudat causidicus, poeta carpit,
 Propter te perit, hoc Labulle uerum est.
 Hoc quisquam ferat, ut tibi tuorum
 Sit maior numerus togatorum,
 Librorum mihi sit minor meorum?
 Triginta prope iam diebus una est
 Nobis pagina uix peracta, sic est
 Cum caenare domi non uult poeta.

In Linum.

Illu salax nimium, nec paucis nota puellis
 S tate Lino desit Mentula, lingua caue.

Ad Thelesphorum.

O mihi grata quies, o blanda Telesphore cura,
 Qualis in amplexu non fuit ante meo,
 Basia da nobis netulo puer uida salerno,
 Pocula da labris facta minora tuis.
 Addideris, super haec Veneris si gaudia uera,
 Esse negem melius cum Ganymede Ioui.

Ad Flaccum.

Ferrens es, si stare potest tibi Mentula Flacce,
 Cum te sex cyathos orat amica dare.
 Vel duo frustra rogat Cybii, tenuemue lacertum,
 Nec dignam toto se botryone putat,
 Cui portat gaudens ancilla paropside rubra
 A lecem, sed quam protinus illa uoret,
 Aut cum perfricuit frontem, posuitq; pudorem,
 Succida palliolo uellera quinque petit.

S ü

EPIG.

At mea me libram foliati poseat amica,
 Aut uirideis gemmas, sardonicasue pares,
 Nec nisi prima uelit de tusco serica uico,
 Aut centum aureolos, sic uelut æra roget.
 Nunc tu uelle putas hæc me dare dona puellæ,
 Nolo, sed his ut sit digna puella, uolo.
 De Phrenetico medico.

Inuasit medicus sicca phreneticus Eucli,
 Et præcidit Hylan, hic puto sanus erat.
 Ad Phyllidem.

Languida cum uetula tractare uirilia dextra
 Coepisti, iugulor pollice Phylli tuo.
 Nam cum me uitam, cum me tua lumina dicis,
 Horis me refici uix puto posse decem.
 Blanditias nescis, dabo dic tibi millia centum,
 Et dabo setini iugera culta soli.

Accipe uina, domū, pueros, Chrysendeta, mensas.
 Nil opus est digitis, sic mihi phylli frica.
 In Zoilum.

Os male causidicis, & dicis olere poetis,
 Sed fellatori Zoile peius olet.
 In Cæcilium.

Atreus Cæcilius cucurbitarum
 Sic illas quasi filios Thyestæ
 In parteis lacerat, secatq; mille,
 Gustu protinus has edes in ipso,
 Has prima feret, altera ue cœna,
 Has cœna tibi tertia reponet,
 Hinc seras epidipnidas parabit,
 Hinc Pistor fatuas facit placentas,
 Hinc & multiplicis fruit tabellas.
 Et notas cariotidas theatris,

LIB: XI.

Hinc exit uarium quoquo minuta,
 Vt lentem positam, fabamq; credas,
 Boletos imitatur, & botellos,
 Et caudam cybii, breueisq; manas,
 Hinc cellarius experitur artes,
 Vt condat uario uaser sapore
 In rute folium capelliana.
 Sic implet gabatas, paropsidasq;
 Et leues scutulas, canasq; lanceis
 Hoc lautum uocat, hoc putat uenustum,
 Vnum ponere ferculis tot assen.

In Nestorem.

Nec toga, nec focus est, nec tritus cimice lectus,
 Nec tibi de bibula sarta palude teges,
 Nec puer, aut senior, nulla est ancilla, nec infans,
 Nec sera, nec clauis, nec canis, atq; calix,
 Tu tamen affectas Nestor dici, atque uideri
 Pauper, & in populo quæris habere locum,
 Mentiris, uanoq; tibi blandiris honore,
 Non est pauperies Nestor habere nihil.

De Prasino.

Sæpius ad palmam Prasinus post fata Neronis
 Peruenit, & uictor præmia plura refert.
 Inunc linor edax dic tu cessisse Neroni,
 Vicit nimirum, non Nero, sed Prasinus.

De Apro.

Aedes emit Aper, sed quas, nec noctua uellet
 Esse suas, adeo nigra, uetusq; casa est.
 Vicinos illi nitidus Maro possidet hortos,
 Cœnabit belle, non habitabit Aper.

Ad Fabullum.

Ignotos mihi cum uoces trecentos,

EPIG.

Quare non ueniam uocatus a te
 Miraris, quererisq̄, litigasq̄,
 Solus cæno Fabulle non libenter.

De Caio Proculo.

Caius hanc lucem gemma mihi Iulius alba
 Signat, iò uotis redditus ecc e meis.
 Desperasse iuuat, ueluti iam rupta sororum
 Fila, minus gaudent, qui timere nihil.
 Hypne quid expectas piger, immortale falernum
 Funde, senem poscunt talia uota cadum.
 Quincunces & sex cyathos, bessm̄q̄; bibamus.
 Caius ut fiat Iulius, & Proculus.

In Tōilum.

Tōile quid tota gemman præcingere libra
 Te iuuat, & miserum perdere sardonycha.
 Annulus iste tuis fuerat modo cruribus aptus,
 Non eadem digitis pondera conueniunt.

De Mulione surdo.

Mulio uiginti uenit modo millibus Aule,
 Miraris pretium tam graue, surdus erat.

In Charidenum.

Cuniarum fueras motor Charideme mearum,
 Et pueri custos, assiduusq̄; comes.
 Iam mihi nigrescunt tonsa sudaria barba,
 Et queritur labris puncta puella meis.
 Sed tibi non creui, te noster ullicus horret,
 Te dispensator, te domus ipsa pauet.
 Ludere nec nobis, nec tu permittis amare.
 Nil mihi uis, & uis cuncta licere tibi.
 Corripis, obseruas, quereris, suspiria ducis,
 Et uix à ferulis abstinet ira manum.
 Si tyrios sumpsi cultus, unxi uē capillos,

LIBER. XI.

Exclamas nunquã fecerat ista pater.
Et numeras nostros astricta fronte trientes,
Tanquam de cella sit cadus ille tua.
Desine, non possum libertum ferre Catonem,
Esse iurum iam me dicet amica tibi.

De Luperco.

Formosam Glyceran amat Lupercus,
Et solus tenet, imperatq; solus,
Quam toto sibi mense non fututam
Cum tristis quereretur, & roganti
Causam reddere uellet Seliano,
Respondet Glycere dolere dentes.

De Amynta.

Indulget pecori nimium dum pastor Amyntas,
Et gaudet fama, luxuriaq; gregis,
Cedenteis oneri ramos, siluamq; fluentem,
Vicit concussas ipse secutus opes.
Triste nemus diræ uetuit superesse rapina,
Damnauitq; rogis noxia ligna pater.
Pingueis Lygæ sues habeat uicinus Iolas,
Te satis est nobis annumerare pecus.

In Cecilianum.

Vidua cum poscas epigrammata, mortua ponis
Lemmata, quid fieri Cæciliane potest?
Mella iubes hyblea tibi, uel hymettia nasci,
Et thyma cecropiæ corsica ponis api.

In Vxorem.

Deprensam in puero tetricis me uocibus uxor
Corripis, & culum te quoq; habere refers.
Dixit idem quoties lasciuo Iuno tonanti?
Ille tamen gracili cum Ganymede iacet.
Incuruabat Hylam posito Tyrinthius arcu,

EPIG.

Tu Megaram credis non habuisse nates?
Torquebat Phœbum Daphne fugitiua, sed illas
Oebalius flammis iussit abire puer.
Bryseis multum quamuis auersa iaceret,
A eacidae propior leuis amicus erat.
Parce tuis igitur dare mascula nomina rebus,
Teque puta cunnos uxor habere duos.

Ad Senem orbum.

Orbus es, & locuples, & Bruto consule natus,
Essē tibi ueras credis amicitias?
Sunt ueræ sed quas iuuenis, quas pauper habebas,
Qui nouus est, mortem diligit ille tuam.

In Cantharum.

Intrasti quoties inscriptæ limina cellæ,
Se uer puer arrisit, siue puella tibi,
Contentus non es foribus, uel oq; seraq;
Secretumq; iubes grandius esse tibi.
Oblinitur minima si qua est suspitio rimæ,
Punctaq; lasciuæ quæ terebrantur acu.
Nemo est tam teneri, tam sollicitiq; pudoris,
Qui uel pædicat Canthare, uel futuit.

In Meuium.

Iam nisi per somnum non arrigis, & tibi Meui
Incipit, & medios meiere uerba pedes,
Truditur & digitis pannucea Mentula lassis,
Nec leuat extinctum sollicitata caput,
Quid miseros frustra cunnos, culosq; laceassis?
Summa petas, illic Mentula uiuit anus.

In Blataram.

Omnia fœmineis quare dilecta cæternis
Balnea deuitat Blatara? ne futuat.
Cur nec pompeia lentus spatiatur in umbra,

LIBER. XI.

Nec petit Inachidos limina? ne futuat.
Cur lacedaemonio luteum ceromate corpus
Perfundit gelida uirgine? ne futuat.
Cum sic foeminei generis contagia uitet,
Cur lingit cunnum Blatara? ne futuat.

De Silio.

Silius haec magni celebrat monumenta Maronis,
Iugera facundi qui Ciceronis habet.
Heredem, dominumq; sui, tumuliq; larisq;
Non alium mallet, nec Maro, nec Cicero.

In Phyllida.

Nulla est hora tibi qua non me Phylli furentem
Despolies, tanta calliditate rapis.
Nunc plorat speculo fallax ancilla relicto,
Gemma uel a digito, uel cadit aure lapis.
Nunc furtiua lucri fieri bombycina possunt.
Profertur Cosmi nunc mihi sicus onyx.
Amphora nunc petitur nigri cariota salerni,
Expiet ut somnos garrula saga tuos.
Nunc ut emam grandem lupum, nullumue bilibrem,
Indixit coenam diues amica tibi.
Sic pudor, & tandem ueri respectus, & equi,
Nil tibi Phylli nego, nil mihi Phylli nega.

De Silio.

Iam prope desertos cineres, & sancta Maronis
Nomina qui coleret pauper, & unus erat.
Silius arpino tandem succurrit agello,
Silius & uatem non minus ipse tulit.

De Titio.

Tanta est quæ Titio columna pendet,
Quantam lampsciae colunt puellæ.
Hic nullo comitante nec molesto,

EPIG.

Thermis grandibus, & suis lauatur.

Anguste Titius tamen lauatur.

Ad Iulium Cerealem.

Cœnabis belle Iuli Cerealis apud me;

Conditio melior si tibi nulla, ueni.

Ostauam poteris seruare, lauabimur una,

Sicis quam sint Stephani balnea iuncta mihi.

Prima tibi dabitur uentri lactuca mouendo

Vtilis, & porris fila refecta suis.

Mox uetus, & tenui maior cordilla lacerto.

Sed quam cum rutæ frondibus ova tegant.

Altera non deerit tenui uersata fauilla,

Et uelabrensi massa recocta foco.

Et quæ picenum senserunt frigus oliuæ,

Hæc satis in gustu, cætera nosse cupis?

Mentiar ut uenias, pisces, conchylia, sumen,

Et cortis saturas, atq; paludis aues.

Quæ nec stella solet rara nisi ponere cœna,

Plus ego polliceor, nil recitabo tibi.

Ipse tuos nobis relegas licet usque gigantas

Rara uel æterno proxima Vergilio.

De Claudia Ruffina.

Claudia Cæruleis cum sit Ruffina britannis

E dita, cur latine pectora plebis habet?

Quale decus formæ, romanam credere matres

Italides possunt, atthides esse suam.

Dû bene quod sancto peperit fecunda marito

Quot sperat generos, quotq; puella nurus.

Sic placeat superis, ut coniuge gaudeat uno,

Et semper natis gaudeat illa tribus.

In Tōilum.

Vnguenta, & castias, & olentem funera myrrham,

LIBER. XI.

Turaq; de medio semicremata rogo,
 Et que de stygio rapiuisti cinnama lecto,
 Improbe de turpi Foile redde sinu.
 A pedibus didicere manus peccare proterua,
 Non miror furem, qui fugitiuus erat.

Ad Urbicum.

Hortatur fieri quod te Lupus Urbice patrem
 Ne credas, nihil est quod minus ille uelit.
 Ars est captandi quid nolis, uelle uideri,
 Ne facias optat, quod rogat, ut facias.
 Dicat pragnantem tua se Cosconia tantum,
 Pallidior fiet iam pariente Lupus.
 At tu consilio uidearis ut usus amici,
 Sic morere, ut factum te putet esse patrem.

In Cheremontem.

Quod nimium laudas Cheremon stoice mortem,
 Vis animum mirer, suspiciamq; tuum.
 Hanc tibi uirtutem fracta facit urceus ansa,
 Et tristis nullo qui tepet igne focus.
 Et teges, atq; cimex, & nudi sponda grabati,
 Et breuis, atq; eadem nocte, dieq; toga.
 O quam magnus homo es, qui fece rubentis aceti,
 Et stipula, & nigro pane carere potes.
 Lingonicis agedum tumeat tibi culcitra lanis,
 Constringatq; tuos purpura texta toros.
 Dormiat & tecum, qui, cum modo caecuba miscet,
 Conuiuas roseo torserat ore puer.
 O quam tu cupias ter uiuere Nestoris annos,
 Et nihil ex ulla perdere luce uoles.
 Rebus in angustiis facile est contemnere uitam,
 Fortiter ille facit, qui miser esse potest.

Ad Seuerum.

EPIG.

Miraris docto quod carmina mitto Seuero,
 Ad coenam quod te docte Seuere uocem,
 Iuppiter ambrosia satur est, & nectare uiuit,
 Nos tamen exta Iouis, tura, merumq; damus.
 Omnia cum tibi sint dono concessa deorum,
 Si quod habes non uis, ergo quid accipies?

In Telesphorum.

Cum me uelle uides, tecumq; Telesphore sentis,
 Magna rogas, puto me uelle negare licet?
 Et nisi iuratus dixi dabo, subtrahis illas,
 Permittunt in me quæ tibi multa nates.
 Quid si me tonsor, cum stricta nouacula supra est,
 Tunc libertatem, diuitiasq; roget?
 Promittam, nec enim rogat illo tempore tonsor,
 Latio rogat, res est imperiosa timor.
 Sed fuerit curua cum tuta nouacula theca,
 Frangam tonsori crura, manusq; simul.
 At tibi nil faciam, sed lota mentula lana
 λαιχάζειν cupida dicet auaritie.

De Charino.

Senes Charinus omnibus digitis gerit,
 Nec nocte ponit annulos.
 Nec cum lauatur, causa quæ sit, queritis,
 Dactylotheam non habet.

De Chione & Phlogide.

Sit Phlogis an Chione ueneri magis apta requiris,
 Pulchrior est Chione, sed Phlogis ulcus habet.
 Vlcus habet Priami, quod tendere possit alutam,
 Quodq; senem pylimum non sinat esse senem.
 Vlcus habet, quod habere suam uult quisq; puellam,
 Quod sanare Criton, non quod Hygea potest.
 At Chione non sentit opus, nec uocibus ullis

LIB. XI

Adiuuat, absentem, marmoreamq; putes.
 Exorare dei si uos tam magna liceret,
 Et bona uelletis tam pretiosa dare,
 Hoc quod habet Chione corpus, faceretis haberet
 Ut Phlogis, & Chione qd Phlogis Vlcus habet.

De Manco.

Lingua maritus mœchus ore Mancoius
 Summenianis inquinatio buccis,
 Quem cum fenestra uidit a suburana
 Obscœna nudum lena fornicem clausit,
 Mediumq; mauult basiare, quam summum,
 Modo qui per omneis uiscerum tubos ibat,
 Et uoce certa, consciaq; dicebat
 Puer, an puella matris esset in uentre.
 Gaudete cunni, uestra nanq; res acta est,
 Arrigere linguam non potest fututricem.
 Nam, dum tumentis mersus hæret in uulua,
 Et nagienteis intus audit infantes,
 Partem gulosam soluit indecens morbus,
 Nec purus esse nunc potest, nec impurus.

De Lesbia.

Lesbia se iurat nunquam gratis esse fututam,
 Verum est, cum futui uult, numerare solet.

In Philomusum.

Spectas nos Philomuse cum laudamur,
 Et quare mihi tam mutoniati
 Sint leues pueri subinde quæris,
 Dicam simpliciter tibi roganti.
 Pædicant Philomuse curiosos.

In Faustum.

Nescio tam multis quid scribas Fauste puellis,
 Hoc scio, quod scribit nulla puella tibi.

EPIG.

In Iustinum.

S excenti exant a te Iustine uocati

Lucis ad officium, quæ tibi prima fuit.

Inter quos memini non ultimus esse solebam.

Nec locus hic nobis inuidiosus erat,

Postera sed festæ reddis solennia mense,

S excentis hodie, cras mihi natus eris.

In Vacerram.

E t delator es, & calumniator,

E t fraudator es, & negociator,

E t fellator es, & lanista, miror

Quare non habeas Vacerra nummos.

In Maronem.

N il mihi das uiuus, dicis post fata daturum,

S i non es stultus, scis Maro quid cupiam.

Ad Mathonem.

P arua rogas magnos, sed non dāt hæc quoq; magni.

V t pudeat leuius te Matho, magna roga.

Epi. Canis Lydia.

A mphitheatrales inter nutrita magistros

V enatrix, syluis aspera, blanda domi.

Lydia dicebat domino fidissima dextra,

Q ui non Erigones mallet habere canem,

N ec qui dictæ Cephalum de gente secutus

L uisera pariter uenit ad astra deæ,

N on me longa dies, nec inutilis abstulit ætas,

Q ualia dulichio fata fuere cani,

F ulmineo spumantis apri sum dente perempta,

Q uantus erat Calydon, aut Erymanthe tuus,

N ec queror infernas quâuis cito rapta sub umbras,

N on potui fato nobiliore mori.

In Tuccam.

LIB. XI.

Vendere Tucca potes centenis millibus emptos?
 Plorantis dominos uendere Tucca potes?
 Nec te blanditiæ, nec uerba, rudesq; querelæ,
 Nec te dente tuo faucia colla mouent?
 Ah facinus tunica patet inguen utringq; leuata,
 Inspiciturq; tua mentula facta manu.
 Si te delectat numerata pecunia, uende
 Argentum, mensas, myrrhina, rura, domum.
 Vende senes seruos, agros & uende paternos
 Ne pueros uendas, omnia uende miser.
 Luxuria est emere hos, q; enim dubitat ne, negat ue?
 Sed multo maior uendere luxuria est.

De Leda.

Histericam uetulo se dixerat esse marito,
 Et queritur futui Leda necesse sibi.
 Sed flens, atq; gemens tanti negat esse salutem,
 Sæq; refert potius proposuisse mori.
 Vir rogat ut uiuat, uirideis nec deserat annos,
 Et fieri quod iam nõ facit ipse, sinit.
 Protinus accedunt medici, medicæq; recedunt,
 Tollunturq; pedes, ò medicina grauis.

De Nata.

Drauci Nata sui uocat pipinam,
 Collatus cui gallus est Priapus.

In Lygdum.

Venturum iuras semper mihi Lygde roganti,
 Constituisq; horam, constituisq; locum.
 Cum frustra iacui longa prurigine tentus,
 Succurrit pro te sepe sinistra mihi.
 Qui d precor ò fallax meritis, & moribus istis,
 Umbellam lusæ Lygde feras domina.

De Bacchara.

EPIG.

Curandum penem commisit Bacchara græcus
Rinali medico, Bacchara gallus erit.

In Caliam.

Theca testus aenea lauatur
Tecum Calia seruus, ut quid oro,
Non sit cum citharedus, aut Choraules,
Non uis ut puto, Mentulam uidere?
Quare cum populo lauaris ergo,
Omnes an tibi nos sumus spadones?
Ergo ne uidearis inuidere,
Seruo Calia fibulam remitte.

Ad Patum.

Soluere Pate decem, tibi me sestertia cogis,
Perdiderat quoniam Bucco ducenta tibi.
Ne noceant oro mihi non mea crimina, tu qui
Bis centena potes perdere, perde decem.

In Vacerram.

In omnibus Vacerra quod conclauius
Consumit horas, & die tota sedet,
Cenaturit Vacerra, non cacaturit.

Ad Victorem.

Vtere faemineis complexibus, utere Victor,
I gnotumq; sibi mentula discat opus.
Flamea texuntur sponse, iam uirgo parata est,
Tondebit pueros iam noua nupta tuos.
Pedicare semel cupido dabit illa marito,
Dum metuit teli munera prima noui.
Sapius hoc fieri nutrix, materq; uetabunt,
Et dicent uxor, non puer ista tibi est.
Heu quantos æstus, quantos patiere labores,
Si fuerit cumnus res peregrina tibi.
Ergo suburane tyronem trade magistre,

Illu uirum

LIBER. XI.

Illa uirum faciet, non bene uirgo docet.

Ad Pætum.

Ad primum decima lapidem quod uenimus hora

Arguimur lentæ crimine pigrity,

Non est ista quidem, non est mea, sed tua culpa,

Misisti mulas qui mihi Pæte tuas.

De Baijs.

Littus beatæ Veneris aureum Baias,

Baias superbæ blanda dona naturæ,

Vt mille laudem Flacce uersibus, Baias

Laudabo digne, non est satis, tamen Baias,

Sed Martialem malo Flacce quam Baias.

Optare utrunq; pariter improbi uotum est.

Quod si deorum munere hoc tibi detur,

Quid gaudiorum est Martialis & Baia.

De Spadone & Senæ.

Cum senæ comunè uexat Spado Dindimus Aeglen,

Et tacet in medio sicca puella toro,

Viribus hic operi non est, hic utilis annis,

Ergo sine effectu prurit uterq; labor.

Supplex illa rogat pro se, miserisq; duobus,

Hunc iuuenem facias, hunc Citherea uirum.

De Philostrato.

A sinuessanis conuiuia Philostratus undis

Conductum repetens nocte iubente larem,

Pene imitatus obit sæuis Elpenora satis,

Præceptis per longos dum ruit usq; gradus.

Non esset Nymphæ tam magna pericula passus

Si potius uestras ille bibisset aquas.

Ad Sosibianum.

Nemo habitat gratis, nisi diues & orbis apud te,

Nemo domum pluris Sosibiæ locat.

T

EPIG.

Ad Antiochum tonsorem.

Qui nondum stygias descendere querit ad undas,

Tonsorem fugiat si sapit Antiochum.

Alba minus seuis lacerantur brachia cultris,

Cum furit ad phrygios enthea turba modos.

Mittor implicitas Alcon secat enterocellas,

Fractaq; fabrili dedolat ossa manu.

Tondeat hic inopes cynicos, et stoica menta,

Collaq; puluerea nudet equina iuba.

Hic miserum scythica sub rupe Promethea radat,

Carnificem nudo pectore poscet auem.

Ad matrē fugiet Pentheus, ad Menadas Orpheus,

Antiochi tantum barbara tela sonent.

Hæc quæcunq; meo numerasti stigmata mento,

In uetuli picta qualia fronte sedent,

Non iracundis fecit grauis unguibus uxor,

Antiochi ferrum est, et scelerata manus.

Vnus de cunctis animalibus Hircus habet cor,

Barbatus uiuit, ne ferat Antiochum.

In Zoilum.

Sydere percussa est subito tibi Zoile lingua,

Dum lingis cunnum, Zoile nunc futues.

In Parthenopæum.

Leniat ut fauces Medicus, quas aspera uexat

Assidue tussis Parthenopæe tibi.

Mella dari, nucleosq; iubet, dulcibusq; placentas,

Et quicquid pueros non finit esse truceis,

At tu non cessas totis tussire diebus,

Non est hæc tussis Parthenopæe, gula est.

Ad Caridemum.

Diu es eras quondam, sed tunc pedico fuisti,

Et tibi nulla diu fœmina nota fuit,

LIBER. XI.

Nunc sectaris anus, o quantum cogit egestas;
Illa futurorem te Carideme facit.

De Corifiano.

Multis iam Lupe posse se diebus
Pedicare negat Carifianus.
Causam cum modo quærerent sodales,
Ventrem dixit habere se solutum.

Ad Pollam.

Intactas quare mittis mihi Polla coronas?
A te uexatas malo tenere rosas.

In Crestillum.

Carmina nulla probas, molli quæ limite currunt,
Sed quæ per salebras, altaq; saxa cadunt.
Et tibi mæonio quod carmine maius habetur
Lucili columella est hic situs Metrophanes.
Attonitusq; legis terrai, frugiferai,
A ccius & quicquid Pacuuiusq; uomunt.
Vis imiter uetereis Crestille, tuosq; poetas?
Dispeream si scis Mentula quid sapiat.

Epi. Canaces.

A colidon Canace iacet hoc tumultata sepulchro;
Ultima cui parua septima uenit hyems.
Ab scelus, ab facinus properas quid flere uiator?
Non licet hic uitæ de breuitate queri,
Tristiùs est leto leti genus, horrida uultus
Abstulit, & tenero sedit in ore lues.
Ipsaq; crudeles ederunt oscula morbi,
Nec data sunt nigris tota labella rogis.
Si tam præcipiti fuerant uentura uolatu,
Debuerant alia fata uenire uia.
Sed mors uocis iter properauit cludere blandæ,
Ne posset duras flectere lingua deas.

T ü

EPIG.

In Zoilum.

Mentitur qui te uitiosum Zoile dixit.
Non uitiosus homo es Zoile, sed uitium.

De Theodoro.

Pierios uatis Theodori flamma penates
Abstulit, hoc musis, hoc tibi Phœbe placet.

O scelus, o magnum facinus, crimenq; duorum,
Non arsit pariter quod domus, & dominus.

In Verpum emulum.

Quod nimium liues nostris & ubiq; libellis
Detrahis, ignosco, Verpe poeta sapis.

Hoc quoq; non curo, quod tu mea carmina carpas,
Corripias, & sic Verpe poeta sapis.

Illud me cruciat Solymis quod natus in ipsis,
Pædicas puerum Verpe Poeta meum.

Eccē negas, iurasq; mihi per templa tonantis,
Non credo, iura Verpe per Anchialum.

Ad Flaccum.

Incideris quoties in basia fellatorum,

In folio puto te mergere Flacce caput.

In Germanum.

Martia nō Rhenus salit hic Germane, quid obstas?

Et puerum prohibes diuitis imbre lacus?

Barbare non debet submoto ciue ministro

Captiuam uictrix unda leuare sitim.

In Thelesinam.

Vna nocte quater possum, sed quatuor annis

Si possum peream te Thelesina semel.

Ad Bassum.

Effugere non est Basse basiatores.

Instant, morantur, persequuntur, occurrunt,

Et hinc, & illinc, usquequaque, quacunq;

LIB. XI.

Non ulcus acre, pustula ue lucentes,
 Nec triste mentum, sordidiq; lichenes,
 Nec labra pingui delibuta ceroto,
 Nec congelati gutta proderit nasi,
 Et aestuantem basiant, & algentem,
 Et nuptiale basium reseruantem.
 Non te cucullis asseret caput tectum
 Lectica, nec te tuta pelle, ueloq;
 Nec uendicabit sella saepius clausa.
 Rimas per omneis basiator intrabit,
 Non consulatus ipse, non tribunatus,
 Sæuiq; fasces, nec superba clamosi
 Lictoris abiget uirga basiatorem.
 Scedeas in alto tu licet tribunali,
 Et e curuli iura gentibus reddas,
 Ascendet illa basiator, atq; illa
 Febriticantem basiat & flentem,
 Dabit o'scitantibus basium, natantiq;
 Dabit & cacanti, remedium mali solum est,
 Facias amicum, basiare quem nolis.

In Lesbiam.

De cathedra quoties surgis, idem sæpe notauis,
 Pædicant miseram Lesbia te tunica,
 Quas cum conata es dextra, conata sinistra
 Vellere, cum lachrymis eximis, & gemitu,
 Si constringantur gemina symplegade culi,
 Et Minyas intrant, cyaneasq; nates.
 Emendare cupis uitium deforme, docebo,
 Lesbia nec surgas censeo, nec scedeas.

Ad Flaccum.

Habere amicam nolo Flacce subtilem,
 Cuius lacertos annuli mei cingant,

EPIG.

Quæ clune nudo radat, & genu pungat.
 Cui serra lumbis, cuspis eminet culo,
 Sed idem amicam nolo mille librarum.
 Carnarius sum, pinguiarius non sum.

Ad Flaccum.

Thaida tam tenuem potuisti Flacce uidere?
 Tu puto, quod non est, Flacce uidere potes.

In Lydiam.

Non est mentitus qui te mihi dixit habere
 Formosam carnem Lydia, non faciem.
 Est ita si taceas, & si tam muta recumbas,
 Quam filet in cera uultus & in tabula.
 Sed quoties loqueris, carnem quoque Lydia perdis,
 Et sua plus nulli, quam tibi lingua nocet.
 Audiatur ædilis, ne te, uideaturque, caueto,
 Portentum est, quoties cœpit imago loqui.

Ad Sophronium.

Tanta tibi est animi probitas, orisque Sophroni,
 Vt mirer fieri te potuisse patrem.

In Vxorem.

Vxor uade foras, aut moribus utere nostris,
 Non sum ego nec Curius, nec Numa, nec Tadius.
 Me iucunda iuuant tractæ per pocula noctes,
 Tu properas pota surgere tristis aqua.
 Tu tenebris gaudes, me ludere teste lucerna,
 Et iuuat admissa rumpere luce latus.
 Fascia te, tunicaque tegunt, obscuraque palla,
 At mihi nuda satis nulla puella patet.
 Basia me capiunt blandas imitata columbas,
 Tu mihi das, auis qualia mane soles.
 Nec motu dignaris opus, nec uoce iuuare,
 Nec digitis, tanquam thura, merumque pares.

LIBER. XI.

Masturbabantur phrygii post hostia serui;

Hectoreo quoties federat Vxor equo.

Et quamuis ithaco stertente, pudica solebat

Illic Penelope semper habere manum.

Pædicare negas, dabat hoc Cornelia Graccho,

Iulia Pompeio, Portia Brute tibi.

Dulcia dardanio nõdum miscente ministro

Pocula, Iuno fuit pro Ganymede Ioui.

Site delectat granitas, Lucretia toto

Sis licet usque die, Thaida nocte uolo.

Ad Garricum.

Mittebas libram, quadrantem Garrice mittis,

Saltem semissem Garrice solue mihi.

Ad Albiũ Maximum.

Albi Maxime si uacabit hora,

Hoc tantum lege, nanque ꝓ occupatus,

Et non es nimium laboriosus.

Transis hos quoq; quatuor, sapisti.

Ad Septitianum.

Explicitum nobis usque ad sua cornua librum,

Et quasi perfectum Septitiane refers.

Omnia legisti, credo, scio, gaudeo, uerum est,

Perlegi libros sic ego quinque tuos.

Ad Lectorem.

Quamuis tam longo possis satur esse libello

Lector, adhuc a me disticha pauca petis.

Sed Lupus usuram, pueriq; diaria poscunt,

Lector solue, taces, dissimulasq; uale.

T iiij

EPIG.
M.V. MARTIALIS EPIGRAMMA
TON LIBER DVODECIMVS.

CIO ME PATROCINIUM
debere cōtumacissimæ triēnij desidiæ,
quæ absoluēda nō esset inter illas quoq;
occupatiōes urbicas, quibus facilius cō
sequimur ut molesti potius, quā; officio
si esse uideamur, nedū; in hac prouinciali solitudine,
ubi nisi etiā; intemperanter studeamus, & sine solas
tio, & sine excusatione secessimus. Accipe ergo ratio
nem, in qua hoc maximum, & primum est, quod ciuis
tatis aures, quibus assueueram quero, & uideor mis
hi in alieno foro litigare. Si quid est enim in libellis
meis quod placeat, dictauit auditor illā; iudiciorū; subti
litatē. Illud materiarum ingenium, bibliothecas, thea
tra conuentus, in quibus studere se uoluptatibus non
sentiunt, ad summam omnium, ea quæ delicate reliqui
mus, desyderamus quasi destituti. Accedit his munici
palium rubigo dētium, & iudiciū; loco linor, & unus,
aut alter mali, in pusillo loco multi, aduersus quos dis
ficile est habere quotidie bonum stomachum. Ne mires
ris igitur abiecta ab indignante, quæ; à; gestiente fieri
solebant, nequid tamen & aduenienti tibi ab urbe, &
exigenti negarem. Cui nō; refero gratiam si tātum ea
præsto, quæ; possim, imperabo mihi, cui indulgere cons
sueueram & statui paucissimis diebus, ut familiarissi
mas mihi aures tuas exciperem aduentoria sua. Tu ue
lim ista, quæ; tantum apud te non periclitātur, diligen
ter aestimare, & excutere non graueris, & quod tibi
difficillimum est, de nugis nostris indices nitore sepos
sito, ne Romā; si ire decreueris, nō; hispaniensem librū;

LIBER. XII.

mittamus, sed hispanum,

Ad Priscum.

Retia dum cessant, latratoresq; molossi,

Et non inuento silua quiescit Apro.

Otia Prisce breui poteris donare libello,

Hora nec aestiua est, nec tibi tota perit.

Ad sua carmina.

Quae modo littoreos ibatis carmina Pyrgos,

Ite sacra, iam non puluerulenta uia est.

Ad librum suum.

Ad populos mitti qui nuper ab urbe solebas,

Ibis tu Romam nunc peregrine liber.

Auriferi de gente Tagi, tetriciq; Saloni

Dat patrios manes, quae mihi terra potens.

Non tamen hospes eris, nec iam potes aduena dici,

Cuius habet fratres tot domus alta Remi.

Iure tuo ueneranda noui pete limina templi,

Reddita Pierio sunt ubi templa choro.

Vel si malueris prima gradiere Subura,

Atria sunt illic consulis alta mei.

Laurigeros habitat facundus Stella penates,

Clarus Hianteae stella petitor aquae.

Fons ibi Castalius uitreo torrente superbit,

Vnde nouem dominas saepe bibisse ferunt.

Ille dabit populo, patribusq; equitiq; legendum,

Nec nimium siccis perleget ipse genis.

Quid titulum posesis? uersus duo tresue legantur

Clamabunt omnes te liber esse meum.

Ad Priscum.

Quod Elatco, Varioq; fuit, summoq; Maroni,

Mecenas atavis regibus ortus eques.

EPIG.

Gentibus & populis hoc te mihi Prisce Terenti
 Fama fuisse loquax, charta&que dicet anus.
 Tu facis ingenium tu, si quid posse uidemur,
 Tu das ingenue munera pigritiæ.

Ad Cæsarem.

Longior undecimi nobis, decimi&que libelli
 Arctatus labor est, & breue rasit opus.
 Plura legant uacui, quibus otia tuta dedisti,
 Hæc lege tu Cæsar, forsan & illa leges.

In cõmendationem Neruæ.

Contigit ausonia procerum mitissimus aula
 Nerua, licet toto nunc Helicone frui.
 Recta fides, hilaris clementia, cauta potestas
 Iam redeunt, longi terga dedere metus.
 Hoc populi, gentes&que tuæ pia Roma precantur;
 Dux tibi sit semper talis, & iste diu.
 Macte animi quem rarus habet, morum&que tuorum
 Quos Numa, quos hilaris posset habere Cato.
 Largiri, præstare, breuicis extendere census,
 Et dare quæ faciles uix tribuere Dei.
 Nunc licet, & fas est, sed tu sub principe duro,
 Temporibus&que malis, ausus es esse bonus.

De Lygia.

Toto uertice quot gerit capillos,
 Annos si tot habet Lygia, trima est.

In cõmendationem Traiani.

Terrarum dea, gentium&que Roma,
 Cui par est nihil, & nihil secundum,
 Traiani modo læta cum futuros
 Tot per sæcula computaret annos,
 Et fortem, iuuenem&que, Martium&que
 In tanto duce militem uideret,

LIBER. XII.

Dixit præside gloriosa tali
Parthorum proceres, ducesq; Serum,
Thraces, Sauromatæ, Getæ, Britanni,
Possum ostendere Casarem, uenite.

Ad Casarem.

Palma regit nostros mitissime Casar hiberos,
Et placido fruitur pax peregrina iugo.
Ergo agimus leti tanto pro munere grates,
Misti mores in loca nostra tuos.

De Africano.

Habet Africanus millies, & tamen captat.
Fortuna multis nimis dat, satis nulli.

Mittit librum ad Parthenium.

Parthenio dic musa tuo, nostroq; salutem,
Nam quis ab æonio largius amne bibit?
Cuius pypeleo lyra clarior exit ab antro,
Quem plus pierio de grege Phœbus amat.
Et si forte, sed hoc uix est sperare, uacabit,
Tradat ut ipse duci carmina nostra, roga,
Quatuor & tantum, timidumq; breuemq; libellum
Commendet uerbis, hunc tua Roma legit.

In Posthumum.

Omnia promittis cum tota nocte bibisti,
Mane nihil præstas, Posthume mane bibe.

Ad Auctum.

Genus Aucte lucri diuites habent iram,
Odisse quam donare uilius constat.

Ad Priscum.

Parcius utaris moneo rapiente Veredo
Prisce, nec in lepores tam uiolentus eas.
Sæpe satisfecit prædæ uenator, & acri
Decidit excussus, nec rediturus equo.

EPIG.

Infidias & campus habet, nec fossa, nec agger,
 Nec sint saxa licet, fallere plana solent,
Mon deerunt qui tanta tibi spectacula praestent,
 Inuidia fati sed leuiore cadunt.
Si te delectant animosa pericula, Tuscis
 Tutior est uirtus, insidiemur apris.
Quid te frena iuuant temeraria, sepius il lis
 Prisce datum est equitem rumpere, quam leporem.
 Adulatorium.

Quicquid parrhasia nitebat aula,
 Donatum est oculis, deisq; nostris.
Miratur scythicas uirentis auri
 Flammis Iuppiter, & stupet superbus
 Regis delitias, graueisq; lusus,
 Haec sunt pocula, quae decent tonantem,
 Haec sunt, quae phrygium decent ministrum.
Omnes cum Ioue nunc sumus beati,
At nuper pudet, at pudet fateri,
Omnes cum Ioue pauperes eramus.
 In Labienum.

Addixi Labiene treis agellos,
 Emisti Labiene treis cinados,
 Paedicas Labiene treis agellos.
 In Lentinum.

Quare tam multis a te Lentine diebus
 Non abeat febris, queris, & usque gemis,
Gestatur tecum sella, pariterq; lauatur,
 Cœnat boletos, ostrea, sumen, aprum.
Ebria setino fit saepe, & saepe falerno,
 Nec nisi post niueam cæcuba potat aquam.
Circumsusa rosis, & nigra recumbit amomo,
 Dormit & in pluma, purpureoq; toro.

LIB. XII.

Cum sit tam pulchre, tam belle uiuat apud te,

Ad Damnam potius uis tua febris eat.

Ad Iuuenalem.

Dum tu forsitan inquietus erras

Clamosa Iuuenalis in Subura,

Aut collem domine teris Diane,

Dum per limina te potentiorum

Sudatrix toga uentilat, uagumq;

Maior Caelus, & minor fatigant,

Me multos repetita post decembres

Acepit mea, rusticumq; fecit.

Auro Bilbilis, & superba ferro,

Hic pigri colimus labore dulci

Botrodum, Plateamq;, celtiberis

Hæc sunt nomina crassiora terris.

Ingenti fruur, improboq; somno,

Quem nec tertia sæpe rumpit hora,

Et totum mihi nunc repono, quicquid

Terdenos uigilaueram per annos,

Ignota est toga, sed datur petenti

Rupta proxima uestis, e cathedra

Surgentem focus excipit superba

Vicini strue cultus iliceti,

Multa uillica quem coronat olla.

Venator sequitur, sed ille, quem tu

Secreta cupias habere sylua,

Dispensat pueris, rogatq; longos

Leuis ponere uillicus capillos.

Sic me uiuere, sic inuat perire.

De Aemilio.

In thermis sumit lactucas, oia, lacertum,

Et cœnare foris se negat Aemilius.

EPIG.

Ad Fabullum.

Quare non habeat Fabulle quæris
Vxorem Themison, habet sororem.

Ad Marcellam.

Municipem rigidi quis te Marcella Salonis,
Et genitam nostris quis putet esse locis?
Tam rarum, tam dulce sapis, palatia dicent,
Audierint si te uel semel, esse suam.
Nulla nec in media certabit nata subura,
Nec capitolini colles alumna tibi.
Nec cito ridebit peregrini gloria partus
Romanam ducat quam magis esse nurum.
Tu desyderium domina mihi mitius urbis
Esse iubes, Romam tu mihi sola facis.

De Philenide.

Quam fit lusea Philenis indecenter
Vis dicam tibi breuiter Fabulle?
Esset caeca decentior Philenis.

In Leliam.

Dentibus, atq; comis, nec te pudet, uteris emptis.

Quid facies oculo Lælia? non emitur.

Ad Iuuenicum de couinno curru.

O iucunda Couinne solitudo,
Carruca magis, esse doq; gratum
Facundi mihi munus Heliani,
Hic mecum licet hic Iuuenice, quicquid
In buccam tibi uenerit, loquaris.
Non uector lybici niger caballi
Succinctus, neq; cursor antecedit,
Nusquam est mulio, mannuli tacebunt.
O si conscius esset hic Auitus,
Aurem non ego tertiam timerem,

LIB. XII.

Totus quam bene sic dies abiret.

In Thelesinum.

Cum rogo te nūmos sine pignore, nō habeo inquis,

Idem, si pro me spondet agellus, habes.

Quod mihi non credis ueteri Thelesine sodali,

Credis colliculis, arboribusq; meis.

Eccererum Carus te detulit, adfit agellus,

Exilij comitem quæris, agellus eat.

In Auarum amicum.

Sexaginta teras cum liminamane senator,

Esse tibi uideor desidiosus eques,

Quod non a prima discurram luce per urbem,

Et referam lassus basia mille domum,

Sed tu purpureis ut des noua nomina fastis,

A ut Numidum gentes, Cappadocum ue petas,

At mihi, quem cogis medios abrumpere somnos,

Et matutinum ferre, pati q; lutum,

Quid patitur? rupta cum pes uagus exit aluta,

Et subitus crassæ decidit imber aquæ,

Nec uenit ablatis clamator uerna lacernis,

A ccedit gelidam seruus ad auriculam,

Et rogat, ut cœnes secum Latorius inquit,

Viginti nummis non ego malo famem?

Quod sit cœna mihi tibi sit prouincia merces,

Et faciamus idem, nec mereamur idem.

In Seniam.

A latronibus esse te fututam

Dicis Senia, sed negant latrones.

In Cinnam.

Poto ego sextantes, tu potas Cinna deunces,

Et quereris quod non Cinna bibamus idem.

De Hermogene fure.

EPIG.

Hermogenes tantus maparum Pontice fur est,
 Quantus nummorum uix puto Massa fuit.
 Tu licet obserues dextram, teneasq; sinistram,
 Inueniet mappam qua ratione trahat.
 Ceruinus gelidum sorbet sic halitus anguem,
 Casuras alte sic rapit iris aquas.
 Nuper cum Myrino peteretur missio laeso,
 Subduxit mappas quatuor Hermogenes.
 Cretatam praetor cum uellet mittere mappam,
 Praetori mappam surripit Hermogenes.
 Attulerat mappam nemo, dum furta timentur,
 Mantile e mensa surripit Hermogenes.
 Hoc quoq; si deerit, medios distringere lectos,
 Mensarumq; pedes non timet Hermogenes.
 Quamuis non modico caleant spectacula sole,
 Vela reducuntur, cum uenit Hermogenes.
 Festinant trepidi substringere carbasa nautae,
 Ad portum quoties paruit Hermogenes.
 Linigeri fugiunt calui, si strataq; turba,
 Inter adoranteis cum stetit Hermogenes.
 Ad coenam Hermogenes mappam non attulit unquam,
 A coena semper rettulit Hermogenes.

Ad Aprum.

Siccus, sobrius est Aper, quid ad me?
 Seruum sic ego laudo, non amicum.
 De Hortis Marcellae uxoris.
 Hoc nemus, hi fontes, haec textilis umbra supini
 Palmitis, hoc riguae ductile flumen aquae,
 Prataq; nec bifero cessura rosaria Pesto,
 Quodq; uiret Iani mense, nec alget olus,
 Quaeq; natat clausis anguilla domestica lymphis,
 Quaeq; gerit simileis candida turris aues,

Munera sunt

LIBER. XII.

Munera sunt dominae, post septima lustra reuerso

Has Marcella domos, paruaq; regna dedit.

Si mihi Nausice patrios concederet hortos,

A leinoo possem dicere malo meos.

In Vacerram.

O iuliarum dedecus calendarum,

Vidi Vacerra sarcinas tuas, uidi,

Quas non retentas pensione pro bima.

Portabat uxor ruffa crinibus septem,

Et cum sorore cana mater ingenti.

Furias putauit nocte ditis emerfas.

Has tu priores frigore, & fame siccus,

Et non recenti pallidus magis buxo

Irus tuorum temporum sequebaris.

Migrare cliuum crederes aricinum.

Ibat tripes grabatus, & bipes mensa,

Et cum lucerna, corneoq; cratere

Matella culto rupta latere meiebat.

Focum ferentis suberat amphora ceruix.

Fuisse gerres, aut inutiles manas

Odor impudicus urcei fatebatur,

Qualem marina misit aura piscine

Nec quadra deerat casei tolosatis,

Quadrina nigri nec corona pulei,

Caluaq; restes allioq; cepisq;

Nec plena turpimatris olla refina,

Summecenianae qua pilantur uxores.

Quid quaeris aedes, uillicosq; derides?

Habitare gratis o Vacerra cum possis.

Haec sarcinarum pompa conuenit ponti.

De Labieno.

Vt pueros emeret Labienus, uendidit hortos.

V

EPIG.

Nil nisi ficetum nunc Labienus habet.

Ad Iulium.

Triginta mihi, quatuorq; messes
Tecum si memini fuere Iuli,
Quarum dulcia mixta sunt amaris,
Sed iucunda tamen fuere plura.
Et si calculus omnis huc & illuc
Diuersus, bicolorq; digeratur,
Vincet candida turba nigriorem.
Si uitare uelis acerba quaedam,
Et tristes animi cauere morsus,
Nulli te facias nimis sodalem.
Gauderis minus, & minus dolebis.

Ad Callistratum.

Tanquam simpliciter mecum Callistrate uiuas,
Dicere praecisum te mihi saepe soles.
Non est tam simplex, quamuis Callistrate credi,
Nam quisquis narrat talia, plura tacet.

In Labullum.

Libras quatuor, aut duas amico,
Argentemq; togam, breuemq; lenam,
Interdum aureolos manu crepanteis,
Possint ducere qui duas calendas,
Quod nemo, nisi tu Labulle donat.
Non es crede mihi bonus, quid ergo?
Vt uerum loquar optimus malorum.
Pisones, Senecasq; Memmiosq;
Et Crispos mihi redde, sed priores.
Fies protinus ultimus bonorum.
Vis cursu, pedibusq; gloriari?
Tigrim uince, leuemq; Passerinum.
Nulla est gloria praeterire asellos.

LIBER. XII.

In Nasutum.

Nasutus nimium cupis uideri.

Nasutum uolo, nolo polyposum.

Ad Candidum.

Hunc qui foemineis, noctesq; diesq; cathedris

Incedit tota notus in urbe nimis,

Crine nitens, niger unguento, pellucidus ostro,

Ore tener, latus pectore, crure glaber.

Vxorī qui saepe tuæ comes improbus hæret,

Non est quod timeas Candide, non futuit.

In Sabellum.

Odi te, quia bellus es Sabelle,

Res est putida bellus, & Sabellus,

Bellum denique malo, quam Sabellum.

Tabescas utinam Sabelle belle.

In Pontilianum.

Mentiris, credo, recitas mala carmina, laudo,

Cantas, canto, bibis Pontiliane, bibo.

Pedis, dissimulo, gemma uis ludere, uincor,

Res una est sine me, quam facis, & taceo.

Nil tamen omnino præstas mihi, mortuus inquis,

Accipiam bene te, nil uolo, sed morere.

In Tuccam.

Non est Tucca satis, quod es gulosus,

Et dici cupis, & cupis uideri.

De Callistrato, & Aphro.

Barbatus rigido nupsit Callistratus Aphro

Hæc, qua lege uiro nubere uirgo solet.

Præluxere faces, uelarunt flammea uultus,

Nec tua defuerunt uerba Thalasse tibi.

Dos etiam dicta est, non dum tibi Roma uidetur

Hoc satis? expectas nunquid & ut pariat?

EPIG.

In Sabellum.

Facundos mihi de libidinosis.
 Legisti nimium Sabelle uersus,
 Quales nec Didymi sciunt puellæ,
 Nec molles Elephantidos libelli.
 Sunt illic ueneris nouæ figura,
 Quales perditus audiat fututor.
 Præstent & taceant quid exoleti,
 Quo symplegmate quinque copulentur,
 Qua plures teneantur a catena,
 Extinctam liceat quid ad lucernam.
 Tanti non erat esse te disertum.

Ad M. Vnicum.

Vnice cognato iunctum mihi sanguine nomen,
 Quisque geris studiis corda propinqua meis,
 Carmina cum facias soli cedentia fratri,
 Pestore non minor es, sed pietate prior.
 Lesbia cum tenero te posset amare Catullo,
 Te post Nasonem blanda Corynna sequi.
 Nec deerant Zephyri, si te dare uela iuaret,
 Sed tu littus amas, hoc quoque fratris habes.

Ad Phœbum.

O edina tibi pelle contegenti
 Nudæ tempora, uerticemq; caluæ,
 Festiue tibi Phœbe dixit ille,
 Qui dixit caput esse calciatum.

Ad Clasicum.

Vendunt carmina Gallus & Lupercus,
 Sanos Clasicæ nunc nega Poetas.

In habentem uarios mores.

Difficilis, facilis, iucundus, acerbus es idem,
 Nec tecum possum uiuere, nec sine te.

LIB. XII.

In Lautum inuitatorem.

Boletos & aprum si tanquam uilia ponis,
 Et non esse putas hæc mea uota, uolo.
Si fortunatum fieri me credis, & hæres,
 Vis scribi propter quinque lucrina, uale.
Lauta tamen cœna est, fateor lautissima, sed cras
 Nil erit, immo hodie, protinus immo nihil,
Quod sciat infœlix damnata spongia uirga,
 Vel quicumque canis, iunctaq; testa uia.
Mullorum, Leporumq; & suminis exitus hic est,
 Sulfureusq; color, carnificesq; pedes.
Non albana mihi sit comessatio tanti,
 Nec capitoline, pontificumq; dapes.
Imputet ipse Deus nectar mihi, fiet acetum,
 Et uaticani perfida uappa cadi.
Conuiuas alios cœnarum quære magister,
 Quos capiant mensæ regna superba tuæ,
Me meus ad subitas inuitet amicus ofellas,
 Hæc mihi, quam possum reddere, cœna placet.

Ad Pædagogum.

Criminæ Line Pædagoge turba,
 Rerum quem dominum uocat suarum,
 Et credit cui Posthumilla diues
 Gemmas, aurea, uina, concubinas,
 Sic te perpetua fide probatum
 Nulli non tua præferat patrona,
 Succurras misero precor furori,
 Et serues aliquando negligenter
 Illos, qui male cor meum perurunt,
 Quos & noctibus, & diebus opto
 In nostro cupidus sinu uidere,
 Formosos, niueos, pares, gemellos,

EPIG.

Grandes, non pueros, sed uniones.

In Habentem amoenas aedes.

Daphnonas, platanos, ac aérias cyparissos,

Et non unius balnea solus habes.

Et tua centenis stat porticus alta columnis,

Calcatusq; tuo sub pede lucet onyx.

Pulvereuinq; fugax hippodromō ungula plaudit,

Et pereuntis aquæ fluctus ubiq; sonat.

Atria longa patent, sed nec cœnantibus usquam,

Nec somno locus est, quam bene non habitas.

De Fabullo.

Tam sepe nostrum decipi Fabullum, quid

Miraris Aule? semper bonus homo tyro est.

Ad Semproniam.

Tempora pieria solitus redimire corona,

Nec minus attonitis nox celebrata reis.

Hic situs est, hic ille tuus Sempronia Ruffus,

Cuius & ipse tui flagrat amore cinis.

Dulcis in elysio narraris fabula campo,

Et stupet ad raptus Tyndaris ipsa tuos.

Tu melior, quæ deserto raptore redisti,

Illam uirum uoluit nec repetita sequi.

Ridet, & Iliacos audit Menelaus amores.

Absoluit phrygium uestra rapina Parin.

Accipient olim cum te loca læta piorum,

Non erit in stygia notior umbra domo.

Non aliena uidet, sed amat Proserpina raptas,

Iste tibi dominam conciliavit amor.

In Paternum.

Nummi cum tibi sint, opesq; tantæ,

Quantas cuius habet Paternæ rarus,

Largiris nihil, incubasq; ga;æ

LIB. XII.

Vt magnus draco, quem canunt poetae

Custodem scythici fuisse luci.

Sed causa ut memoras & ipse iactas,

Diræ filius est rapacitatis.

Et quid tu fatuos, rudeisq; quæris

Illudas quibus, auferasq; mentem?

Huic semper uitio pater fuisti.

In Zoilum.

Crine ruber, niger ore, breuis pede, lumine læsus,

Rem magnam præstas Zoile, si bonus es.

Ad Puellas.

Gratis qui dare nos iubet Puella,

Insulsiſſimus, improbiſſimusq; est.

Gratis ne date, baſiate gratis.

Hoc Aegle negat, hoc auara uendit,

Sed uendat bene baſiare quantum est,

Hoc uendit quoque nec leui rapina,

Aut libram petit illa Coſmiani,

Aut binos quater a noua moneta,

Ne ſint baſia multa, nec maligna,

Nec cluſis aditum neget labellis,

Humane facit hoc tamen, ſed unum eſt,

Gratis quæ dare baſium recuſat,

Gratis lingere nec recuſat Aegle.

In Polycarmum.

Aegrotas uno decies, aut ſæpius anno,

Nec tibi, ſed nobis hoc Polycarme nocet.

Nam quoties ſurgis ſoteria poſcis amicos.

Sit pudor, ægrotâ iam Polycarme ſemel.

Ad Sparſum.

Cur ſæpe ſicci parua rura Nomenti,

Laremꝫ uilla ſordidum petam, quæris?

EPIG.

Nec cogitandi spatium, nec quiescendi
 In urbe locus est pauperi, negant uitam
 Ludi magistri mane, nocte pistores,
 Aerariorum marculi die toto.
 Hinc ociosus sordidam quatit mensam
 Neroniana nummularius massa,
 Illinc paludis malleator Hispanæ
 Tritum nitenti fuste uerberat saxum.
 Nec turba cessat entheata Bellonæ,
 Nec fasciato naufragus loquax trunco,
 Amatre doctus nec rogare iudeus,
 Nec sulfuratæ lippus institor mercis.
 Numerare pigri damna qui potest somni,
 Dicit quot æra uerberent manus urbis,
 Cum secta colcho luna uapulat rhombo.
 Tu Sparsæ nescis ista, nec potes scire,
 Petilianis delicatus in regnis,
 Cui plana summos despicit domus monteis,
 Et rus in urbe est, uinitorq; romanus.
 Nec in falerno monte maior autumnus,
 Intraque limen clausus effedo cursus,
 Et in profundo somnus, & quies nullis
 Offensa linguis, nec dies nisi admissus.
 Nos transeuntis risus excitat turbæ,
 Et ad cubile est Roma, tædio fessis
 Dormire quoties libuit, imus ad uillam.

Ad Alaudam.

Ancillariolum tua te uocat uxor, & ipsa
 Lecticariola est, estis Alauda pares.

De Importunis basiatoribus.

Tantum dat tibi Roma basiorum
 Post annos modo quindecim reuerso,

LIBER. XII.

Quantum Lesbía non dedit Catullo.

Te uicinia tota, te pilosus
 Hircofo premit osculo colonus,
 Hinc instat tibi textor, inde fullo,
 Hinc sutor modo pelle bastiata,
 Hinc menti dominus periculosi,
 Hinc defioculus, & inde lippus,
 Fellatorq; recensq; cunnilingus.
 Iam tanti tibi non fuit redire.

Ad Suum natalem.

Martis alumne dies, roseam quo lampada primum,
 Magnaq; syderei uidimus ora dei,
 Si te rure coli, uirideisq; pigebit ad aras,
 Qui fueras latia cultus in urbe mihi,
 Da ueniam, seruire tuis quod nolo calendis,
 Et qua sum genitus, uiuere luce uolo.

De Sabello.

Natali pallere suo ne calda Sabello
 Desit, & ut liquidum potet Alauda merum,
 Turbida sollicito transmittere cacuba sacco,
 Atque inter mensas ire, redire suas.
 Excipere hos illos, & tota surgere coena
 Marmora calcantem frigidiora gelu.
 Quae ratio est, haec sponte tua perferre, pati q;
 Quae te si iubeat rex, dominus q;, neges.

De Ligurra.

Versus, & breue, uiuidumq; carmen
 In te ne faciam times Ligurra,
 Et dignus cupis hoc metu uideri,
 Sed frustra metuis, cupisq; frustra.
 In tauros libyci ruunt leones,
 Non sunt Papilionibus molesti.

EPIG.

Quæras censeo, si legi laboras,
 Nigri fornicis ebruium poetam,
 Qui carbone rudi, putriq; creta
 Scribit carmina, quæ legunt cacantes,
 Frons hæc stigmatè non meo notanda est.

Ad Saturnum.

Antiqui rex magne poli, mundiq; prioris,
 Sub quo pigra quies, nec labor ullus erat,
 Nec regale nimis fulmen, nec fulmine digna,
 Scissa nec ad manes, sed sita diues humus,
 Letus ad hæc, facilisq; ueni, solennia Prisci
 Gaudia, cum sacris te decet esse tuis.
 Tu reducem patriæ sexta pater optime bruma
 Pacifici latia reddis ab urbe Numæ.
 Cernis ut ausonio similis tibi pompa macello
 Pendeat, & quantus luxurietur honos?
 Quam nõ parca manus, largæq; munismata mensæ,
 Quæ Saturne tibi pernumerentur opes?
 Ut sit bis pretiũ meritis, & gratia maior,
 Et pater, & frugi sic tua sacra colit.
 At tu sancte tuo sic semper amere decembri
 Hos illi iubeas sæpe redire dies.

Ad Cordubam.

Vincto Corduba letior Venafro,
 Histra nec minus absoluta testa,
 Albi quæ superas oues Galefi,
 Nullo murice, nec cruore mendax.
 Sed tinctis gregibus colore uiuo,
 Dic uestro rogo sit pudor Poetæ,
 Ne gratis recitet meos libellos,
 Ferrem, si faceret bonus Poeta.
 Cui possem dare mutuos honores.

LIBER. XII.

Corruptit sine talione coelebs.

Cæcus perdere non potest, quod aufert.

Nil est deterius latrone nudo,

Nil securius est malo poeta.

De Cinna.

Vincentem roseos, facieq; comaq; ministros

Cinna cocum fecit, Cinna gulosus homo est.

De Phyllide.

Formosa Phyllis nocte cum mihi tota

Se præstitisset omnibus modis largam,

Et cogitarem mane quod darem munus,

Vtrum ne Cosmi, Nicerotis an libram,

An bethicarum pondus ære lanarum,

An de moneta Cæsaris decem flauos,

Amplexa collum, basiõque tam longo

Blandita, quam sunt nuptiæ Columbarum,

Rogare coepit Phyllis amphoram uini.

Ad Amœnum.

Bis quinquagenis domus est tibi millibus empta,

Vendere quam summa uel breuiore cupis.

Arte sed emptorem uasra corruppis Amœne,

Et casa diuitijs ambitiosa latet.

Gemmantes prima fulgent testudine lecti,

Et maurusiaci pondera rara citri.

Argentum, atque aurum; non simplex delphica portat

Stant pueri, dominos quos precer esse meos.

Deinde ducenta sonas, Quis non esse minoris.

Instructam uili uendis Amœne domum.

De Idibus Maronis.

Maiæ Mercurium creastis idus.

Augustis redit idibus diana.

Octobres Maro consecrauit idus.

EPIG.

Idus saepe colas, & has, & illas,
Qui magni celebras Maronis idus.

Ad Clientes.

atutine Cliens urbis mihi causa relicta,
Atria si sapias ambitiosa colas.

Non sum ego caudidicus, nec amaris litibus aptus,
Sed piger, & senior, pieridumq; comes.

Otia me, somnusq; iuuant, quæ magna negavit
Roma mihi, redeo si uigilatur & hic.

Ad Paulum.

Sietanquam tabulas, scyphosq; Paule
Omneis archetypos habes amicos.

De Apro.

Linteæ ferret Apro uacuis cum uernula nuper,

Et supra togulam lusca sederet anus,

Atque olei stillam donaret Opelicus unctor

Nudorum tetricus censor & asper erat.

Frangendos calices, effundendumq; falernum

Clamabat biberet qui modo lotus eques.

A sene sed postquam nummi uenere trecenti,

Sobrius a thermis nescit abire domum.

O quantum diathea ualent & quinque comati,

Tunc, cum pauper erat, non sitiebat Aper.

Ad Lygdum.

Nil non Lygde mihi negas roganti,

At quondam mihi Lygde nil negabas.

Ad Pannicum.

Iugera mercatus prope busta latentis agelli,

Et male compactæ culmina fulta case,

Deseris urbanas, tua prædia, Pannice lites.

Paruaq; sed trita præmia certa togæ.

Frumentum, milium, ptisanamq; fabamq; solebas

LIB. XII.

Vendere pragmaticus, nunc emis agricola.

Ad Catullum.

Heredem tibi me Catulle dicis,

Non credam, nisi legero Catulle.

Ad Flaccum.

Cum tibi niliacus portet crystallam Catastus,

Accipe de circo pocula flamminio.

Hi magis audaces, an sunt qui talia mittunt

Munera? sed gemmis utilis usus inest.

Nullum sollicitant hæc Flacce torcumata furem,

Et nimium calidis non uitantur aquis.

Quid? quod securo potat conuiuia ministro,

Et casum tremule non timere manus.

Hoc quoque non nihil est, quod propinabis in istis

Frangendus fuerit si tibi Flacce calix.

De Pueris.

Festinat Polytimus ad puellas,

Inuitus puerum fatetur Hymnus.

Pastas glande nates habet Secundus.

Mollis Dindimus est, sed esse non uult.

Amphion potuit puella nasci.

Horum delitias, superbiamque,

Et fastus querulos amice malo,

Quam dotis mihi quinque ducena.

De caritate uini.

Amphora uigessis, modius datur ære quaterno,

Ebrius, & crudus nil habet agricola.

De Aethonte.

Multis dum precibus iouem salutat

Stans summos resupinus usque in ungueis

Aethon in capitolio pepedit,

Riserunt comites, sed ipse diuum

EPIG.

Offensus genitor trinoctiali
 Affecit domicenio clientem,
 Post hoc flagitium misellus Aethon,
 Cum uult in capitolium uenire,
 Sellas ante petit patroclianas,
 Et pedit deciesq̄s, uiciesq̄s,
 Sed quamuis sibi cauerit crepando,
 Compressis natibus Iouem salutat.

Ad Bithinicum.

Nil in te scripsi Bithinice, credere non uis,
 Et iurare iubes, malo satisfacere.

Ad Atticillam.

Donauit tibi multa, quæ rogasti,
 Donauit tibi plura, quam rogasti,
 Non cessas tamen usque me rogare,
 Quisquis nil negat Atticilla fellat.

De Callistrato.

Ne laudet dignos, laudat Callistratus omneis,
 Cui malus est nemo, quis bonus esse potest?

De Umbro.

Brumæ diebus, feriisq̄s saturni
 Mittebat Umber aliculam mihi pauper,
 Nunc mittit alicam, factus est enim diues.

De Menogene.

Effugere e thermais, & circa balnea non est
 Menogenen, omni tu licet arte uelis.
 Captabit tepidum dextra, leuaque trigonem,
 Imputet exceptas ut tibi sepe pilas.
 Colliget, & referet lapsum de puluere follem,
 Et si iam lotus, iam soleatus erit.
 Lintea si sumas, niue candidiora loquetur,
 Sint licet infantis sordidiora sinu.

LIB. XII.

Exiguos secto comentem dente capillos,
Dicit achilleas disposuisse comas.

Fumosa feret ipse tropin de fece lagœne,
Frontis & humorem colliget usque tuæ.

Omnia laudabit, mirabitur omnia, donec
Perpeffus dicas tædia mille, ueni.

De Fabiano.

Derisor Fabianus herniarum,
Omnes quem modo colci timebant

Dicentem tumidas in hydrocellas,
Quantum nec duo dicerent Catulli.

In thermis subito neronianis

Vidit se miser, & tacere cepit.

Ad Polytimum.

Nolueram Polytime tuos uiolare capillos,
Sed iuuat hoc precibus me tribuisse tuis.

Talis eras modo tonse Pelops, positusq; nitebas
Crinibus, ut totum sponsa uideret ebur.

In Fabullum.

Pædicombus os olere dicis,

Hoc si sic, ut ais, Fabulle uerum est,

Quid tu credis olere cunnilingis?

In non Arrigentem.

Triginta tibi sunt pueri, totidemq; puella,

Vna est, nec surgit mentula, quid facies?

De Cotta.

Bis cotta soleas perdidisse questus,

Dum negligentem ducit ad pedes uernam,

Qui solus inopi prestat, & facit turbam,

Excogitauit homo sagax, & astutus,

Ne facere posset tale sapius damnum,

Excalciatus ire cepit ad coenam.

EPIG.

De Tongiliano.

Tongilianus habet nasum, scio, non nego, sed iam
Nil præter nasum Tongilianus habet.

Ad Charinum.

Quod lana caput alligas Charine,
Non aures tibi, sed dolent capilli.

De Marone.

Pro senè sed caro uotum Maro fecit amico,
Cui grauis, & feruens hemitriteos erat.
Si stygiàs æger non esset missus ad undas,
Ut caderet magno uictima grata Ioui:
Cæperunt certam medici spondere salutem,
Ne uotum soluat, nunc Maro uota facit.

In Magullam.

Communis tibi cum uiro Magulla
Cum sit lectulus, & sit exoletus,
Quare dic mihi non sit & minister?
Suspiras, ratio est, times laganam.

Ad Priscum.

Sæpe rogare soles qualis sim Priscè futurus,
Si fiam locuples, simq; repente potens,
Quenquam posse putas mores narrare futuros?
Dic mihi si fias tu Leo, qualis eris?

De Fabulla.

Qua mæchum ratione basiare
Coràm coniuge repperit Fabulla,
Paruum basiat usque morionem.
Hunc multis rapit osculis madentem
Mæchus protinus & suis repletum.
Ridenti dominæ statim remittit.
Quanto morio maior est maritus.

In Tuccam.

Scribebatur

LIBER. XII.

Scribebamus epos, cœpisti scribere, cessi;

Aemula ne starent carmina nostra tuis.

Transtulit ad tragicos se nostra Thalia cothurnos;

Aptasti longum, tu quoq; syrma tibi.

Fila lyrae moui doctis exculta camœnis,

Plectra rapis nobis ambitione noua.

Audemus satyras, Lucilius esse laboras.

Ludo leucis elegos, tu quoq; ludis idem.

Quid minus esse potest? epigrammata fingere cœpi;

Hinc etiam petitur iam mea fama tibi.

Elige quid nolis, quis enim pudor omnia uelle?

Et si quid non uis, Tucca relinque mihi.

Ad Ruffum:

Musæi patricissimos libellos,

Qui certant sybariticis libellis;

Et tinctas sale pruriente carthas

Instanti lege Ruffe, sed puella

Sit tecum tua, ne Thalassionem

Indicas manibus libidinosis,

Et fias sine foemina maritus.

In Xelotypam.

Cum tibi nota tui sit uita, fidesq; mariti;

Nec premat ulla tuos, sollicitetq; toros.

Quid quasi pellicibus torqueris inepta ministris?

In quibus, & breuis est, & fugitiua uenus?

Plus tibi quam domino pueros prestare probabo;

Hi faciunt, ut sis foemina sola uiro.

Hi dant, quod non uis uxor dare, do tamen inquis;

Ne uagus a thalamis coniugis erret amor.

Non eadem res est, etiam uolo, nolo mariscam.

Ne dubites que sit chia, marisca tua est.

Sicire suos fines matrona, & foemina debet.

EPIG.

Cede sua pueris, utere parte tua.

In Bassum.

Vxor cum tibi sit puella, qualem
 Votis nix petat improbus maritus,
 Diues, nobilis, erudita, casta.
 Rumpis Basse latus, sed incomatis,
 Vxoris tibi dote quos parasti,
 Et sic ad dominam reuersa languet
 Multis mentula millibus redempta,
 Sed nec uocibus excitata blandis,
 Molli pollice nec rogata surgit.
 Sit tandem pudor, aut eamus in ius.
 Non est hæc tua Basse, uendidisti.

Ad Bætum.

Bætis oliuifera' crinem redimite corona,
 A urea qui nitidis uellera tingis aquis,
 Quem Bromius, quæ pallas amat, cui rector aquarum
 Albulæ nauigerum per freta pandit iter,
 Omnibus letis nostras instantius oras
 Intret, O hic populis, ut prior annus eat.
 Non ignorat, onus quod sit succedere Macro.
 Qui sua metitur pondera, ferre potest.

LIBER. XIII.
M. V. MARTIALIS EPIGRAMMA
TON LIBER DECIMVS, TERTIVS
CVI XENIA INDITVM NOMEN.

ET TOGA CORDILIS, ET

penula desit oliuis,
Aut inopē metuat sordida blatta famē,
Perdite niliacas musæ mea damna pas
pyros,

Postulat ecce nouos ebria bruma sales.

Non mea magnanimo depugnat tessera tælo,

Senio nec nostrum cum cane quassat ebur.

Hæc mihi chârta nuce, hæc est mihi chârta fritillus,

Alea nec damnum, nec facit ista lucrum.

In Detractorem.

Nasutus sis usque licet, sis deniq; nasus,

Quantum noluerit ferre rogatus Atlas,

Et possis ipsum tu deridere Latinum,

Non potes in nugæ dicere plura meas,

Ipse ego quam dixi, quid dentem dentē iuuabit

Rodere? carne opus est, si satur esse uelis.

Ne perdas operam, qui se mirantur, in illos

Virus habe, nos hæc nouimus esse nihil.

Non tamen hoc nimium nihil est, si candidus aure,

Nec matutina si mihi fronte uenis.

Ad Lectorem.

Omnis in hoc gracili xeniorum turba libello

Constabit nummis quatuor empta tibi.

Quatuor est nimium, poterit constare duobus,

Et faciet lucrum bibliopola Tryphon.

Hæc licet hospitibus pro munere disticha mittas,

Si tibi tam rarus, quam mihi nummus erit.

EPIG.

Addita per titulos sua nomina rebus habebis;

Praetereas si quid non facit ad stomachum.

Thus.

Serus ut aetherea Germanicus imperet aula,

Vtq; diu terris, da pia thura Ioui,

Piper.

Carea quæ patulo lucet ficedula lumbo;

Cum tibi forte datur, si sapis, adde Piper.

Alica.

Nos Alicam, nulsium poterit tibi mittere diues;

Si tibi noluerit mittere diues, eme.

Conchis faba.

Si spumet rubra conchis tibi pallida testa;

Lautorum cœnis sæpe negare potes,

Far.

Imbue plebeias clusinis pultibus ollas;

Vt satur in uacuis dulcia musta bibas.

Lens.

Accipe niliacam pelusia munera lentem;

Viltior est alica, carior illa faba.

Simila ex tritico.

Nec poteris Simila dotes numerare, nec usus;

Pistori toties cum sit, et apta coco.

Ordeum.

Mulio quod non det tacituris accipe milis;

Hæc ego coponi, non tibi dona dedi.

Frumentum triticum.

Tercentum libyci modios de messe coloni

Sume, suburbanus ne moriatur ager.

Betæ.

Vt sapiant fatuæ fabrorum prandia Betæ;

O quam sepe petet uina, piperq; cocus.

LIB. XIII.

Lactuca.

Claudere quæ cœnas Lactuca solebat duorum,
Dic mihi, cur nostras inchoat illa dapes?

Ligna Acapna.

Si uicina tibi nomento rura coluntur,
Ad uillam moneo rustice Ligna feras.

Rapa.

Hæc tibi brumali gaudentia frigore rapa
Quæ damus, in cœlo Romulus esse solet.

Coliculi.

Ne tibi pallentes moueant fastidia caules,
Nitrata uiridis brassica fiat aqua.

Porri sectiui.

Fila tarentini grauiter redolentia porri
Edisti quoties, oscula clausa dato.

Porri capitati.

Mittit præcipuos nemoralis Arctia porros,
In niueo uirideis stipite cerne comas.

Napi.

Nos amiternus ager fœlicibus educat hortis,
Nursinas poteris parcius esse pilas.

Asparagi.

Mollis in æquorea quæ creuit spina Rauenna,
Non erit incultis gratior asparagis.

Vua duracina.

Non habilis cyathis, & inutilis uua lyæo,
Sed non potanti me, tibi nectar ero.

Chia ficus.

Chia seni similis baccho, quam Setia misit,
Ipsa merum secum portat, & ipsa salem.

Cydonia.

Si tibi cecropio saturata Cydonia melle

EPIG.

Ponentur, dicas hæc melimella licet.

Nuces pineæ.

Poma sumus Cybeles, procul hinc discede uiator,

Ne cadat in miserum nostra ruina caput.

Sorba.

Sorba sumus molleis nimium durantiã uentres,

Aptius hæc puero, quam tibi poma dabis.

Spathalion cariotarum.

Aurea porrigitur iani cariota calendis,

Sed tamen hoc munus pauperis esse solet.

Coctana.

Hæc tibi quæ torta uenerunt condita menta,

Si maiora forent Coctana, ficus erat.

Pruna damascena.

Pruna peregrina carie rugosa senectæ

Sume, solent duri soluere uentris onus.

Casus lunensis.

Casus etruscæ signatus imagine lunæ

Præstabit pueris prandia mille tuis.

Casus uestinus.

Si sine carne uoles ientacula sumere frugi,

Hæc tibi uestino de grege massa uenit.

Casus uelabrensis.

Non quencunq; focum, nec fumum casus omnem,

Sed uelabrensem qui bibit ipse sapit.

Casus Trebulani.

Trebula nos genuit, commendat gratia duplex,

Sive leui flamma, sive domamur aqua.

Bulbi.

Cum sit anus coniuix, & sint tibi mortua membra,

Nil aliud Bulbis quam satur esse potes.

LIB. XIII.

Lucanica.

Filia picena uenio Lucania porca,
Pultibus hinc uineis grata corona datur.

Oliua.

Hæc que picenis uenit subducta trapetis,
Inchoat, atq; eadem finit Oliua dapes.

Mala Citrea.

Aut corcyrei sunt hæc de frondibus horti,
Aut hæc massili poma draconis erant.

Colostrum.

Surripuit pastor quæ nondum stantibus Oedis,
De primo matrum lacte Colostra damus.

Oedi.

Lasciuum pecus, & uiridi non utile Baccho,
Dat poenas, nocuit iam tener ille Deo.

Oua.

Candida si croceos circumfluit unda nitellos,
Hesperius scombrî temperet Oua liquor.

Porcellus lacteus.

Lacte mero pastum piger æ mihi matris alumnus
Ponat, & etolo de sue diues edat.

Apyrina, & Tuberes.

Non tibi de libycis tuberes, & apyrina ramis,
De nomentanis sed damus arboribus.

Idem.

Lecta suburbanis mittuntur apyrina ramis,
Et uerna tuberes, quid tibi cum libycis?

Sumen.

Esse putes nondum Sumen, sic ubere largo
Efluit, & uiuo lacte papilla tumet.

Pulli gallinacii.

Si libycæ nobis uolucres, & phasides essent,

EPI G.

Acciperes, at nunc accipe cortis aues.

Perfica, Nuci persica.

Vilia maternis fueramus prae-coqua ramis;

Nunc in adoptiuis Persica cara sumus.

Panes Picentini.

Picentina ceres niueo sic nectare crescit,

Utleuis accepta spongia turget aqua.

Boleti.

Argentum, atq; aurum facile est, lenamq; togamq;

Mittere, boletos mittere difficile est.

Ficedula.

Cum me ficus aliat, cum pascear dulcibus uuis;

Cur potius nomen non dedit uua mihi?

Tubera.

Rumpimus altricem tenero de uertice terram

Tubera, boletis poma secunda sumus.

Turdorum corona.

Texta rosis fortasse tibi, uel diuite nardeo;

At mihi de turdis facta corona placet.

Anas.

Tota quidem ponatur Anas, sed pectore tantum;

Et ceruice sapit, caetera redde coco.

Turtur.

Dum pinguis mihi Turtur erit, lactuca ualebis;

Et cocleas tibi habe, perdere nolo famem.

Perna.

Ceretana mihi fiet, uel massa licebit

De menapis, lauti de petasone uorent.

Petaso.

Musteus est, propera, caros nec differ amicos;

Nam mihi cum uetulo sit petasone nihil.

Vulua.

LIBER. XIII.

Te fortasse magis capiet de uirgine porca,

Me materna graui de sue uulua capit.

Colocasia.

Niliacum ridebis olus, landsq; sequaceis,

Improba cum morsu fila, manuq; trabes.

Iecur anseris.

Aspice quam tumeat magno Iecur anseris matius,

Miratus dices, hoc rogo creuit ubi?

Glires.

Tota mihi dormitur hyems, & pinguior illo

Tempore sum, quo me nil nisi somnus alit.

Cuniculus.

Gaudet in effossis habitare Cuniculus antris,

Monstrauit tacitas hostibus ille uias.

Atagena.

Inter saporis fertur alitum primus

Ionicarum gustus atagenarum.

Gallina Altilis.

Pascitur & dulci facilis Gallina farina,

Pascitur & tenebris, ingeniosa gula est.

Capo.

Ne nimis exhausto macresceret inguine gallus,

Amisit testes, nunc mihi gallus erit.

Idem.

Succumbit sterili frustra gallina marito,

Hanc matris Cybeles esse decebat auem.

Perdix.

Ponitur Ausonijs auis haec rarissima mensis,

Hanc in lautorum mandere saepe soles.

Columba.

Ne uioles teneras praeduro dente Columbas,

Tradita si Gnidiae sunt tibi sacra deae.

EPIG.

Palumbus torquatus.

Inguina torquati tardant, hebetantq; Palumbi.
Non edat hanc uolucrem, qui cupit esse salax.

Galbula.

Galbula decipitur calamis, & retibus ales,
Turget adhuc uiridi cum rudis uua mero.

Catæ.

Pannonicas nobis nunquam dedit umbria cattas,
Na uult hæc domino mittere dona Pudens.

Pauo.

Miraris quoties gemmanteis explicat alas,
Et potes hunc seuo tradere dure coquo?

Phenicopterus.

Dat mihi penna rubens nomen, sed lingua gulosis
Nostra sapit, quid si garrula lingua foret?

Phasianus.

Argiua primum sum transportata carina,
Ante mihi notum nil nisi Phasis erat.

Numidicæ.

Anser romano quamuis satur Hannibal esset,
Ipse suas nunquam barbarus edit aues.

Anser.

Hæc seruauit auis tarpei templa tonantis,
Miraris, nondum fecerat illa Deus.

Grues.

Turbabis uersus, nec litera tota uolabit,
Vnam perdideris si Palamedis auem.

Rusticula.

Rustica sum perdix, quid refert, si sapor idem est?
Carior est perdix, sic sapit illa magis.

Cygnus.

Dulcia defæta modulatur carmina lingua,

LIBER. XIII.

Cantator Cygnus funeris ipse sui.

Porphiriones.

Nomen habet magni uolucris tam parua gigantis,
Et nomen Prasini porphirionis habet.

Mulus.

Spirat in aduecto, sed iam piger æquore mulus
Languescit, uinum da mare, fortis erit.

Murena.

Quæ natat in siculo grandis murena profundo,
Non ualet exustam mergere sole cutem.

Rhombus.

Quamuis lata gerat patella Rhombum,
Rhombus latior est tamen patella.

Ostrea.

Ebria baiano ueni modo concha lucrino,
Nobile nunc sitio luxuriosa garum.

Silla.

Cæruleus nos Lyris amat, quem sylua Maricæ
Protegit, hinc Sillæ maxima turba sumus.

Scarus.

Hic Scarus, æquoreis qui uenit obesus ab undis,
Visceribus bonus est, cætera uile sapit.

Coracinus.

Princeps miliacis raperis coracine macellis,
Pellæ prior est gloria nulla gula.

Echinus.

Iste licet digitos testudine pungat acuta,
Cortice deposito mollis Echinus erit.

Murices.

Sanguine de nostro tinctas ingrate lacernas
Induis, & non est hoc satis, esca sumus.

Gobius.

EPIG.

In Venetis sint lauta licet conuiuia terris,

Principium cœnæ Gobius esse solet.

Lupus.

Lanceus euganei lupus excipit ora Timæi,

A equoreo dulcibus cum sale pastus aquas.

Aurata.

Non omnis laudem, pretiumq; aurata meretur,

Sed cui solus erit concha lucrina cibus.

Acipensis.

Ad palatinas acipensem mittite mensas,

Ambrosias ornent munera rara dapes.

Lepus.

Inter aues turdus, si quis me iudice certet,

Inter quadrupedeis gloria prima Lepus.

Aper.

Qui Diomedæis metuendus setiger agris

A etola cecidit cuspide, talis erat.

Dammæ.

Dente timetur aper, defendunt cornua Ceruum,

Imbelles Dammæ quid nisi præda sumus?

Orix.

Matutinarum non ultima præda ferarum,

Sæuus orix, constat quod mihi morte canum.

Ceruus.

Hic erat ille tuis domitus Cyparisse capistris,

An magis iste tuus filius ceruus erat?

Lalifio.

Dum tener est onager, solaq; Lalifio matre

Pascitur, hoc infans, sed breue nomen habet.

Oleum uenafranum.

Hoc tibi campani sudauit bacca Venasri,

Vnguentum quoties sumis, et istud olet.

LIB. XIII.

Dorca.

Delitium paruo donabis Dorcada nato,
Iactatis solet hanc mittere turba togis.

Caprea.

Pendentem summa Capream de rupe uidebis,
Casuram speres, decipit illa canes.

Onager.

Pulcher adest Onager, mitti uenatio debet
Dentis erythraei, iam remouete sinus.

Garum sociorum.

Expirantis adhuc scombrī de sanguine primo,
Accipe focosum munera cara garum.

Muria.

Antipolitani fateor sum filia Thygni,
Essem si scombrī, non tibi missa forem.

Mel atticum.

Hoc tibi thesei populatrix misit Hymetti,
Pallados a syluis nobile nectar apīs.

Fauis Siculi.

Cum dederis Siculos medijs de collibus Hyblae,
Cecropios dicas tu licet esse fauos.

Passum.

Gnosia minoae genuit uindemia Cretae
Hoc tibi, quod mulsum pauperis esse solet.

Picatum uinum.

Hæc de uitifera uenisse picata Vienna
Ne dubites, misit Romulus ipse mihi.

Mulsum.

Attica nectareum turbatis mella falernum,
Misceri decet hoc a Ganymede merum.

Albanum.

Hoc de Cesareis mitis uindemia cellis

EPIG.

Misit, iulco quæ sibi monte placet.

Surrentinum.

Surrentina bibis, nec myrrhina picta, nec aurum,

Sume, dabunt calices hæc tibi uina suos.

Falernum.

De funiessanis uenerunt massica prælis,

Condita quo queris consule? nullus erat.

Setinum.

Pendula pontinos quæ spectat Setia campos,

Exigua uetulos misit ab urbe cados.

Fundanum.

Hæc Fundana tulit foelix autumnus Opimi,

Expressit mulsam consul, & ipse bibit.

Trifolinum.

Non sum de primo fateor Trifolina lyæo,

Inter uina tamen septima uitis ero.

Cecubum.

Cecuba fundanis generosa coquantur Amyclis,

Vitis & in media nata palude uiret.

Signinum.

Potabis liquidum signina morantia uentrem,

Ne nimium sistant, sit tibi parca sitis.

Mamertinum.

Amphora nestorea tibi Mamertina senecta

Si detur, quod uis nomen habere potest.

Tarraconense.

Tarraco campano tantum cessura lyæo,

Hæc genuit thuscis æmula uina cadis.

Nomentanum.

Nomentana meum tibi dat uindemia bacchum,

Site Quintus amat, commodiora bibes.

Spaletinum.

LIBER. XIII.

De spoletinis quæ sunt cariola lagœnis
Malueris, quam si musta falerna bibas.

Pelignum.

Massica peligni mittunt turbata coloni,
Non tu, libertus sed bibat illa tuus.

A cetum.

Amphora miliaci non sit tibi uilis Aceti,
Esset cum uinum uilior illa fuit.

Massilianum.

Cum tua centenos expugnet sportula ciues,
Fumea massilia ponere uina potes.

Ceretanum.

Ceretana Nepos ponat, setina putabis,
Non ponit turba cum tribus illa bibet.

Tarentinum uinum.

Nobilis, & lanis, & foelix uitibus auilon
Det pretiosa tibi uellera, uina mihi.

Vnguentum.

Vnguentum heredi nunquam, nec uina relinquo,
Ille habeat nummos, hæc tibi tota dato.

Corona Rosæ.

Dat festinatas Cæsar tibi bruma coronas,
Quondam ueris erant, nunc tua facta rosa est.

EPIG.
M. V. MARTIALIS EPIGRAMMA
TON LIBER DECIMVS QVARTVS
CVI APOPHORETA INDITVM
NOMEN.

Inthesibus dum gaudet eques, domi-
nus q̄s senatus,

Dumq̄s decent nostrum pilea sumpta
Iouem.

Nec timet ædilem moto spectare fritillo,

Cum uideat gelidos iam prope uerna lacus,

Diuitis alternas, & pauperis accipe sortes,

Premia conuiuæ det sua quisque suo.

Sunt apinæ, tricaq̄s, & si quid uilius istis,

Quis nescit? uel quis tam manifesta negat?

Sed quid agam potius madidis Saturne diebus,

Quos tibi pro cœlo filius ipse dedit?

Vis scribam Thebas, Troiamq̄s, malasq̄s Mycenas.

Lude inquis nucibus, perdere nolo nuces.

Quouiscunque loco potes hunc finire libellum,

Versibus explicitum est omne duobus opus.

Aphoreta.

Lemmata si queris cur sint ascripta, docebo,

Vt si malueris, lemmata sola legas.

Pugillares Citrei.

Sectanisi in tenucis essemus ligna tabellas,

Essemus lybici nobile dentis onus.

Quincuplices.

Cæde iuencorum domini calet area scælix,

Quincuplici cera cum datur altus honor.

Pugillares Eburnei.

Languida ne tristes obscurent lumina cere,

Nigra tibi

LIBER. XIII.

Nigra tibi niueum littera pingat ebur.

Triplices.

Tunc triplices nostros non ulia dona putabis,

Cum se uenturam scribet amica tibi.

Pugillares membranei.

Esse puta Ceras, licet hæc membrana uocetur,

Delebis, quoties scripta nouare uoles.

Vitelliani.

Nondum legerit hos licet puella,

Nonit quid cupiant Vitelliani.

Idem Vitelliani.

Quod nummos cernis, mitti nos credis amice,

Falleris, & nummos ista tabella rogat.

Charte maiores.

Non sunt munera quæ putas puella,

Cum donat uacuas poeta chartas.

Chartæ epistolares.

Seu leuiter noto, seu caro missa sodali,

Omneis ista solet charta uocare suos.

Loculi Eburnei.

Hos nisi de fulua loculos implere moneta

Non decet, Argentum ulia ligna ferant.

Loculi lignei.

Si quid adhuc superest in nostri fece locelli,

Munus erit, nihil est, ipse locellus erit.

Tali Eboræi.

Cum steterit nullus uultu tibi talus eodem,

Munera me dicet magna dedisse tibi.

Tessera.

Non sum talorum numero par tessera, dum sit

Maior, quam talis alea sæpe mihi.

Turricula.

E P I G.

Querit compositos manus improba mittere talos,
Si per me misit, nil nisi nota facit.

Tabula Lusoria.

Hic mihi bissero numeratur tessera puncto,
Calculus hic gemino discolor hoste perit.

Nuces.

A lea parua nuces, et non dammosa uidetur,
Sæpe tamen pueris abstulit illa nates.

Theca Calamaria.

Sortitus Thecam calamis armare memento,
Cætera nos dedimus, tu leuiora para.

Calculi.

Insidiosorum si ludis bella latronum,
Gemmeus iste tibi miles, et hostis erit.

Graphiarium.

Hæc tibi erunt armata suo graphiaria ferro,
Si puero dones, non leue munus erit.

Dentiscalpium.

Lentiscum melius, sed si tibi frondea cuspis
Defuerit, dentes penna lauare potest.

Auriscalpium.

Si tibi morosa prurigine uerminat auris
Arma damus tantis apta libidinibus.

Acus aurea.

Tenia ne madidos uiolent bombicina crines,
Fingat Acus tortas, sustineatq; comas.

Pecten Ad Caluum.

Quid faciet nullos hic inuentura capillos,
Multifido buxus quæ tibi dente datur?

S apo.

Caustica teutonicos accendit spuma capillos,
Captiuus poteris cultior esse comis.

LIBER. XIII.

Mattiace Pila.

Si mutare paras longæuos cana capillos,
Accipe mattiacas, quo tibi calua? pilas.

Umbella.

Accipe quæ nimios uincant umbracula soles,
Sic licet & uentus, te tua uela tegent.

Gausapa.

In pompeiano tectus spectabo theatro,
Nam uentus populo uela negare solet.

Venabula.

Excipient apros, expectabuntq; leones,
Intrabunt ursos, sit modo firma manus.

Culter Venatorius.

Si deiecta geres longo uenabula rostro,
Hic breuis in grandem comminus ibit aprum.

Parazonium.

Militia decus hoc, & grati nomen honoris
Arma tribunitium cingere digna latus.

Pugio.

Pugio, quem curuis signat breuis orbita uenis,
S tridentem gelidis hunc Salo tinxit aquis.

Falx ex Ense.

Pax me certa ducis placidos curuauit in usus,
Agricole nunc sum, militis ante fui.

Securicula.

Cum fieret tristis soluendis auctio nummis,
Hæc quadringentis millibus empta fuit.

Ferramenta tonsoria.

Tondendis hæc arma tibi sunt apta capillis,
Vnguis hæc longis, utilis illa genis.

Scrinium.

Constrictos nisi das mihi libellos,

EPIG.

- Admittam tineas, truceisq; blattas.
Fasces calamorum.
- Dat chartis habileis calamos memphitica tellus,
Texantur reliqua tecta palude tibi.
Lucerna cubicularia.
- Dulcis conscia lectuli lucerna,
Quicquid vis facias licet, tacebo.
Candela.
- Ancillam tibi fors dedit lucernæ,
Tutas quæ uigil exigit tenebras.
Lucerna polymyxos.
- Illustrem cum tota meis conuiuia flammis,
Totque geram myxos, una lucerna uocor.
Cæreus.
- Hic tibi nocturnos præstabit Cæreus ignes,
Subducta est puero, nanq; lucerna tuo.
Candelabrum corinthium.
- Nomina cædele nobis antiqua dederunt,
Non norat parcos uncta lucerna patres.
Candelabrum ligneum.
- Esse uides lignum, serues nisi lumina, fiet
De candelabro magna lucerna tibi.
Pila paganica.
- Hæc quæ difficilis turget Paganica pluma,
Folle minus laxa est, & minus arcta pila.
Pila trigonalis.
- Si me nobilibus scis expulsare sinistris,
Sum tua, si nescis rustice, redde pilam.
Follis.
- Ite procul iuuenes, mitis mihi conuenit ætas,
Folle decet pueros ludere, Folle senes.
Harpasta.

L I B. X I I I.

Hæc rapit Antæi uelox in puluere draucus
Grandia qui uano colla labore facit.

A lteres.

Quid pereunt stulto fortes altere lacerti?
Exercet melius uinea fossa uiros.

Galericulum.

Ne lutet immundum nitidos ceroma capillos,
Hæc poteris madidas condere pelle comas.

Strigiles.

Pergamus has misit curuo distringere ferro,
Non tam sæpe teret lintea fullo tibi.

Guttus corneus.

Gestauit modo fronte me iuuenens,
Verum rhinoceros me putabis.

Rhinoceros.

Nuper in ausonia domini spectatus arena
Hic erit ille tibi, cui pila taurus erat.

Crepitaculum.

Si quis plorator collo tibi uernula pendet,
Hæc quatiat tenera garrula sinistra manu.

Flagellum.

Proficies nihil hoc cædas licet usque, flagello,
Si tibi purpureo de grege currit equus.

Dentifricium.

Quid mecum est tibi, me puella sumas,
Emptos non soleo polire dentes.

Myrobalanum.

Quod nec Vergilius, nec carmine dixit Homerus,
Hoc ex unguento constat, & ex balano.

Aphronitrum.

Rusticus es, nescis quid græco nomine dicar,
Spuma uocor nitri, dicor & aphronitrum.

Y iij

EPIG.

Opobalsama.

Balsama me capiunt, hæc sunt unguenta uirorum,
Delicias Nini uos redoletè nurus.

Lomentum.

Gratum munus erit, scisso nec inutile uentri,
Si clara Stephani balnea luce petes.

Laterna Cornea.

Dux Laterna uia clausis feror aurea flammis,
Et tuta est gremio parua lucerna meo.

Laterna ex Vesica.

Cornea si non sum, nunquid sum fuscior? aut me
Vesicam contra qui uenit esse putat?

Fistula.

Quid me compactam caris, & arundine rides?
Quæ primum extracta est fistula, talis erat.

Tibia.

Ebria nos madidis rumpit tibicina buccis,
Sæpe duas pariter, sæpe monaulon habet.

Soleæ Lanatæ.

Defuerit si forte puer, soleasq; libebit
Sumere, pro puero proderit ipse sibi.

Mamillare.

Taurino poteris pectus constringere tergo,
Nam pellis mammas non capit ista tuas.

Muscariæ Pauonina.

Lambere quæ turpeis prohibet tua prandia muscas
Alitis eximie cauda superba fuit.

Copta Rhodia.

Peccantis famuli pugno ne percute dentes,
Clara rhodos coptam, quam tibi misit edat.

Priapus Siligineus.

Si uis esse satur, nostrum potes esse Priapum,

LIBER. XIIII.

Ipse licet rodas inguina, purus eris.

Porcus.

Iste tibi faciet bona saturnalia porcus,

Inter spumanteis ilice pastus apros.

Muscarium Bubulum.

Sordida si flauo fuerit tibi puluere uestis,

Colligat hunc tenui uerbere cauda leuis.

Botulus.

Qui uenit Botulus medio tibi tempore brumæ,

Saturni septem uenerat ante dies.

P sittacus.

P sittacus a uobis aliorum nomina discam,

Hoc didici per me dicere, Casar aue.

Coruus.

Corue saluator quare fellator haberis?

In caput intrauit mentula nulla tuum.

Luscinia.

Flet Philomela nefas incesti Tereos, & quæ

Muta puella fuit, garrula fertur auis.

Pica.

Pica loquax certa dominum te uoce saluto,

Sime non uideas, esse negabis auem.

Cauea Eborea.

Si tibi talis erit, qualem dilecta Catullo

Lesbia plorabat, hic habitare potes.

Narthetium.

Artis ebur medicæ narthetia cernis habere

Munera, quæ cuperet Pactius esse sua.

Flagra.

Ludite lasciu, sed tantum ludite serui,

Hæc signata tibi quinque diebus erunt.

Ferula.

EPIG.

Inuisa nimium pueris, grataeq; magistris,
Clara prometheo munere ligna sumus.
Pera.

Ne mendica ferat barbati prandia nudi
Dormiat & tetrico cum cane Pera rogat.
Scope.

In pretio Scopas testatur palma fuisse,
Sed pretium Scopis nunc analecta dabunt.
Sculptorium.

Defendet manus hæc scapulas mordente molesto
Pulice, uel si quid pulice sordidius.
Manuale.

Ne toga barbatos faciat uel penula libros,
Hæc abies chartis tempora longa dabit
Lectus pauoninus.

Nomina dat spondæ pictis pulcherrima pennis
Nunc Iunonis auis, sed prius Argus erat.
Ephippium.

Stragula succincti uenator sume Veredi,
Nam solet a nudo surgere ficus equo.
Stipadia.

Accipe lunata scriptum testudine signum,
Octo capit, ueniat quisquis amicus erit.
Gustatorium.

Fœmineam nobis cherson si credis inesse,
Deciperis, pelagi mascula præda sumus.
Mensa citrea.

Accipe faelicis atlantica munera syluas,
Aurea qui dederit dona, minora dabit.
Mensa acerna.

Non sum crispa quidem, nec syluæ filia mauræ,
Sed norunt lautas & mea ligna dapes.

LIBER. XIII.

Dentes Eborci.

Grandia taurorum portant qui corpora, quæris
An libycas possint sustinuisse trabes.

Quincupedal.

Puncta notis ilex, & acuta cuspide clausa,
Sæpe redemptoris prodere furta solet.

Pocula archetypa.

Non est ista recens, nec nostri gloria cæli,
Primus in his Mentor dum facit illa, bibit.

Calices.

Non sumus audacis plebeia toreumata uitri,
Nostra nec ardenti gemma feritur aqua.

Phiala aurea calata.

Quamuis callaico rubeam generosa metallo,
Clarius arte magis, nam meus iste labor.

Calices Vatini.

Vilia sutoris Calicem monumenta Vatini
Accipe, sed nasus longior ille fuit.

Lances chrysendeta.

Grandia ne uiola paruo chrysendeta mulso,
Vt minimum, libras debet habere duas.

Vasa Aretina.

Aretina nimis ne spernas uasa monemus,
Lautus erat thufcis Porfena fictilibus.

Bascauda.

Barbara de pictis, ueni Bascauda britannis,
Sed me iam mauult dicere Roma suam.

Panaca.

Si non ignota est docti tibi terra Catulli,
Potasti testa rhetica uina mea.

Boletaria.

Cum mihi Boleti dederint tam nobile nomen,

E P I G.

Prototomis, pudet heu, serui colliculis.

Calices Surrentini.

Accipe non uili calices de puluere natos,

Sed surrentinae leue toreauma rotae.

Colum niuarium.

Setinos moneo nostra niue frange trientes,

Pauperiore mero tingere lina potes.

Saccus niuarius.

Attenuare niues norunt & lintea nostra,

Frigidior colo non salit unda tuo.

Vrceoli ministratorij.

Frigida non desit, non deerit calda petenti,

Sed tu morosa ludere parce siti.

Vrceus fictilis.

Hic tibi donatur panda ruber urceus ansa,

S toicus hoc gelidam Fronto petebat aquam.

Calathi.

Nos Satyrus, nos bacchus amat, nos ebria tigris

Perfusos domini lambere docta pedes.

Calices Saguntini.

Que non sollicitus teneat, seruetq; minister,

Sume saguntino pocula ficta luto.

Calices Gemmati.

Gemmatum scythicis ut luceat ignibus aurum,

A spice quod digitos exiit iste calix.

Ampulla pоторia.

Hac licet in gemma quæ seruat nomina Cosmi

Luxuriose bibas, si foliata sitis.

Crystallina.

Frangere dum metuis frangis Crystallina, peccant

Securæ nimium, sollicitæq; manus.

Nimbus uitreus.

LIBER. XIII.

Ab Ioue qui ueniet miscenda ad pocula, largas
Fundet Nimbus aquas, hic tibi uina dabit.

Myrrha.

Si calidum potas ardenti Myrrha falerno,
Conuenit, & melior sit sapor inde mero.

Patella Cumana.

Hanc tibi cumano rubicundam puluere testam
Municipem misit casta Sybilla suam.

Calices Vitrei.

Aspicias ingenium Nili, quibus addere plura
Dum cupit, ah quoties perdidit author opus.

Lagena Niuaris.

Spoletina bibis, uel marsis condita cellis,
Quo tibi decoctæ nobile frigus aquæ?

Niues.

Non potare niuem, sed aquam potare rigentem,
De niue commenta est ingeniosa sitis.

Idem.

Massiliæ fumos miscere niualibus undis
Parce puer, constet ne tibi pluris aqua.

Matella Fictilis.

Dum poscor crepitu digitorum, & uerna moratur,
O quoties pellex culcitra facta mea est.

Ligula Argentea.

Quâuis me ligulam dicant, equitesq; patresq;
Dicor ab indoctis Lingula grammaticis.

Cochlearia.

Sum Colehleis habilis, sed nec minus utilis ouis,
Nunquid scis potius cur cochleare uocer?

Annali.

Ante frequens, sed nunc rarus nos donat amicus,
Felix cui comes est non alienus eques.

EPIG.

Dactilotheca.

Sæpe grauis digitis elabitur annulus unctis,
Tuta mea fiet sed tua gemma fide.

Toga.

Romanos rerum dominos, gentemq; togatam
Ille facit, magno qui dedit astra patri.

Idem.

Si matutinos facile est tibi rumpere somnos,
Attrita ueniet sportula sæpe toga.

Endromis.

Pauperis est munus, sed non est pauperis usus,
Hanc tibi pro togula mittimus Endromida.

Canusina fusca.

Hæc tibi turbato Canusina simillima mulso
Munus erit, gaude, non cito fiet anus.

Bardacucullus.

Gallia santonico uestit te Bardacucullo,
Cercopithecorum penula nuper erat.

Canusina Ruffa.

Roma magis fuscis uestitur, Gallia Ruffis,
Et placet hic pueris, militibusq; color.

Penula scortea.

Ingrediare uiam cælo licet usque sereno,
Ad subitas nusquam scortea desit aquas.

Lacernæ coccinæ.

Si ueneto, prasino ue faues, qui coccina sumis,
Ne fias ista transfuga sorte, uide.

Pileus.

Si possem, totas cuperem misisse lacernas,
Nunc tantum capiti munera mitto tuo.

Lacerna Bætica.

Non est lana mihi mendax, nec mutor abeno

LIB. XIII.

Si placeant tyriæ, me mea tinxit ouis.

Fascia pectoralis.

Fascia crescenteis dominæ compescet papillas,

Vt sit quod capiat nostra, tegatq; manus.

Cœnatoria.

Nec fora sunt nobis, nec sunt uadimonia nota,

Hic opus est pictis accubuisse toris.

Lenæ.

Tempore brumali non multum lenia profunt,

Calfaciunt illi pallia uestra mei.

Lacernæ.

Amphitheatrales nos commendamur ad usus,

Cum tegit argenteis nostra Lacerna togas.

Gausapa uillosa uel mantile.

Nobilius uillosa tegant tibi lintea citrum,

Orbibus in nostris circulus esse potest.

Cuculli Liburnici.

Iungere nescisti nobis o stulte lacernas,

Indueras albas, exue callaicas,

Vdones Cilicij.

Non hos lana dedit, sed olentis barba mariti,

Cinyphio poterit planta latere sinu.

Sinthesis.

Dum toga per quinque gaudet requiescere luces,

Hos poteris cultus sumere iure tuo.

Focale.

Si recitaturus dederò tibi forte libellum,

Hoc focale tuas asserat auriculas.

Tunicæ patauinæ.

Vellera cum sumant patauinæ multa trilices,

Et pingueis tunicas ferra secare potest.

Spongia.

EPIG.

Hæc tibi sorte datur tergendis spongia mensis
 Vtilis, expresso cum leuis imbre tumet.

Penula Gausapina.

Is mihi candor inest, illorum gratia tanta est,
 Vt me uel media sumere messe uelis.

Cervical.

Tinge caput nardi folio, Cervical olebit,
 Perdidit unguentum cum coma, pluma tenet.

Cubicularia Gausapina.

Stragula purpureis lucent villosa tapetis,
 Quid prodest si te congelat uxor anus?

Lodices.

Nudo stragula ne toro paterent,
 Iuncte nos tibi uenimus sorores.

Amictorium.

Mammosas metuo, tenera me trade puella,
 Vt possint niueo pectore lina frui.

Cubicularia polymita.

Hæc tibi memphitis tellus dat munera, uicta est
 Pectine niliaco iam babylonis acus.

Zona.

Longa satis nunc sum, dulci sed pondere uenter
 Si tumeat, fiam tunc tibi Zona breuis.

Gausape Quadratum.

Lodices mittet docti tibi terra Catulli,
 Nos elicaonia de regione sumus.

Semicinctium.

Det tunicam diues, ego te præcingere possum,
 E ssem si locuples, munus utrunque darem.

Lana Amethistina.

Ebria sidonia cum sim de sanguine concha,
 Non uideo quare sobria Lana uocer.

L I B. XIII.

Lanae albæ.

Velleribus primis Apulia, Parma secundis
Nobilis, altinum tertia laudat onis.

Lanae tyriæ.

Nos lacedæmonia pastor donauit amicæ,
Deterior Ledaë purpura matris erat.

Lanae Polentinae.

Non tantum pullo lugenteis uellere Lanæ,
Sed solet & calices hæc dare terra suos.

Idem.

Lana quidem tristis, sed tonsis apta ministris,
Quales non primo de grege mensa uocat.

Tomentum Lingonicum.

Oppresse nimium uicina est fascia plumæ,
Vellera lingonicis accipe rassa sagis.

Tomentum Circense.

Tomentum concisa palus Circense uocatur,
Hæc pro lingonico stramina pauper emit.

Pluma.

Lassus amyclæa poteris requiescere Pluma,
Interior Cygni quam tibi lana dedit.

Fœnum.

Fraudata tumeat facilis tibi culcitra pluma,
Non uenit ad duros pallida cura toros.

Tintinabulum.

Redde pilam, sonat æs thermarum, ludere pergis,
Virgine uis sola lotus abire domum.

Discus.

Splendida cum uoluerint spartani pondera disci,
Este procul pueri, sit semel ille nocens.

Cithara.

Reddidit Euridicen uati, sed perdidit ipse,

EPIG.

Dum sibi non credit, nec patienter amat.

Idem.

De pompeiano saepe est electa theatro,

Quae duxit sylvas, detinuitque feras.

Plectra.

Feruida ne trito tibi pollice pulsula surgat,

Exornent docilem garrula plectra lyram.

Trochus.

Inducenda rota est, das nobis utile munus,

Iste Trochus pueris, at mihi cantus erit.

Idem.

Garrulus in laxo cur annulus orbe uagatur,

Cedat ut argutis obuia turba trochis?

Signum uictoriae.

Hæc illi sine sorte datur cui nomina Rhen

Vera dedit, decies adde falerna puer.

Ῥοῦτον ἑκατόν

Gloria tam par ui non est obscura sigilli,

Istius pueri Brutus amator erat.

Sauronytius Corinthius.

Ad te reptanti puer insidiose lacertæ

Parce, cupit digitis illa perire tuis.

Hiacynthus in tabula pictus.

Flectit ab inuiso morientia lumina disco

Oebalius phœbi culpa, dolorque puer.

Hermaphroditus marmoreus.

Masculus intrauit fontes, emerfit utrunque,

Pars est una patris, cætera matris habet.

Danae Picta.

Cur a te pretium Danae regnator olympi

Accepit, gratis si tibi Ledadedit?

Persona germanica.

Sum figuli

L I B E R . X I I I I .

Sūm figuli lusus Rūsi persona batavi,
Quæ tu derides, hæc timet ora pater.

Hercules Corinthius.

Elidit geminos infans, nec respicit angues,
Iam poterat teneras hydra timere manus.

Hercules Fiftilis.

Sum fragilis, sed tu moneo ne sperne sigillum,
Non pudet Alciden nomen habere meum.

Minerva Argentea.

Dic mihi uirgo ferox cum sit tibi cassis & hasta,
Quare non habeas ægida? Caesar habet.

Europa picta.

Mutari melius tauro pater optime diuum
Tunc poteras, Io cum tibi uacca fuit.

Leander Marmoreus.

Clamabat tumidis audax Leander in undis,
Mergite me fluctus, cum rediturus ero.

Sigillum Giberi fictile.

Ebrius hæc fecit terris puto monstra Prometheus,
Saturnalitio lusit & ipse luto.

Homeri batrachomyomachia.

Perlege mœonio cantatas carmine ranas,
Et frontem nugis soluere disce meis.

Homerus In membranis.

Ilias & Priami regnis inimicus Vlysses
Multiplici pariter condita pelle latent.

Vergilij Culex.

Accipe sacundi culicem studiose Maronis,
Ne nugis positis arma, uirumq; canas.

Vergilius in membrana.

Quam breuis immensum cepit membrana Maronem,
Ipsius uultus prima tabella gerit.

EPIG.

Menandri Thais.

Hæc primum iuuenum lasciuos lusit amores,
Nec Glyceræ, uere Thais amica fuit.

Cicero in membranis.

Si comes ista tibi fuerit membrana, putato
Carpere te longas cum Cicerone uias.

Propertius.

Cinthia sacundi carmen iuuenile Properti
Acepit, famam nec minus ipsa dedit.

Liuius in membranis.

Pellibus exiguis arctatur Liuius ingens,
Quem mea non totum bibliotheca capit.

Sallustius.

Hic erit ut perhibent doctorum corda uirorum
Primus romana Crispus in historia.

Ouidius in membranis Metamorphosis.

Hæc tibi multiplici quæ structa est massa tabella,
Carmina Nasonis quinque, decemq; gerit.

Tibullus.

Vssit amatorem Nemesis lasciuus Tibullum,
In tota iuuit quem nihil esse domo.

Lucanus.

Sunt quidam, qui me dicunt non esse Poetam,
Sed qui me uendit bibliopola putat.

Catullus.

Tantum magna suo debet Verona Catullo,
Quantum parua suo Mantua Vergilio.

Calda & frigida aqua.

Hæc tibi quæ fuerint Caldarum nomina dicunt,
Ipsa suas melius charta natabit aquas.

Mula pomilie.

His tibi de Mulis non est metuenda ruina,

LIBER. XIII.

Altius in terra pene sedere soles:

Catella gallicana.

Delicias parua si uis audire Catellae,

Narranti breuis est pagina tota mihi.

Asturco.

Hic breuis ad numerum rapidos qui colligit ungues,

Venit ab auriferis gentibus astur equus.

Canis uertagus.

Non sibi, sed domino uenatur uertagus acer,

Illæsum leporem qui tibi dente feret.

Palæstrita.

Non amo, qui uincit, sed qui succumbere nouit,

Et didicit melius τηνακλινοπαλι.

Simius.

Callidus emissas eludere simius hastas,

Si mihi cauda foret, cercopithecus eram.

Puella gaditana.

Tam tremulum crissat, tam blandum prurit, ut ipsum

Mastrubatorem fecerit Hippolytum.

Cymbala.

Aera celenæos lugentia matris amores

Esuriens Gallus uendere sepe solet.

Puer cinædus.

Sit nobis ætate puer non pumice leuis,

Propter quem placeat nulla puella mihi.

Ceston.

Collo nocte puer meros amores

Ceston de ueneris sinu calentem.

Idem.

Sume cythæriaco medicatum nectare ceston,

Vssit amatorem balteus iste ionem.

Notarius.

ζ ü

EPIG.

Currant uerba licet, manus est uelocior illis;
Nondum lingua suum, dextra peregit opus.
Concha.

Leuis ab aquorea cortex mareotica concha
Fiat, inoffensa curret arundo uia.

Morio.

Non mendax stupor est, nec fingitur arte dolosa.
Quisquis plus iusto non sapit, ille sapit.

Caput Arietinum.

Mollia phryxei secuisti colla mariti,
Hoc meruit tunicam qui tibi saepe dedit.

Pumilio.

Si solum spectes hominis caput, Hectora credes;
Si stantem uideas, Astianaeta putes.

Parma.

Hæc qua sepe solet uinci, qua uincere raro,
Parma tibi scutum, pumilionis erat.

Pueri Comædi.

Non erit in turba quisquæ μίσρον μενοῖ ἴστα,
Sed poterit quiuis esse ἄισωξάποθοσ.

Fibula.

Dic mihi simpliciter comædis, & citharædis
Fibula quid præstas? carius ut futuant.

Accipiter.

Pædo fuit uolucrum, famulus nunc aucupis idem
Decipit, & captas non sibi mceret aues.

Obsonator.

Dic quotus es, quanti cupias cœnare, nec unum
Adideris uerbum, cœna parata tibi est.

Calami aucupatorij.

Non tantum Calamis, sed cantu fallitur ales,
Pallida dum tacita crescit arundo manu.

LIB. XIII.

Corculum.

Pauper caustidicus nullos referentia nummos
Carmina cum scribas, accipe cor quod habes.

Cocus.

Non satis est ars sola coco seruire palato,
Namque cocus domini debet habere gulam.

Craticula cum ueru.

Parua tibi curua Craticula sudet ofella,
Spumeus in longa cuspidate fumet aper.

Pistor dulciarius.

Mille tibi dulceis operum manus ista figuras
Extruit, huic uni parca laborat apis.

Ientacula.

Surgite iam, uendit pueris Ientacula pistor,
Cristataeq; sonant undique lucis aues.

FINIS.

¶ iij

M. V. MARTIALIS VITA EX PETRO
CRINITO ET ALIIS.

MARCUS VALERIUS MAR
tialis genere Hispanus fuit, Bilbilina
tus haud ignobili oppido Celtiberiae, ut
ueteres authores tradunt, & ipse Mar
tialis cum pluribus locis demonstrat,
tum maxime his uersibus ad Licianū municipem suū,
Vir Celtiberis non tacende gentibus

Nostraeq; laus Hispaniae

Videbis altam Liciane Bilbilim

E quis & armis nobilem.

Sub primam aetatem profectus est ad urbem Romanam,
quo facilius in literarum studio uersari posset, suumq;
ingenium erudire. Sed cum agendis causis minime se
idoneum uideret, omnem operam atque diligentiam res
tulit ad scribenda epigrammata, in quibus magnopere
re excellit iudicio ueterum. Maxime autem ualuit in
promerendis sibi atque conciliandis hominum studiis,
adeo urbanitate & salibus praestitit. Relata sunt a.

C. Plynio permulta de ingenio & eruditione Valerij
Martialis, quibus satis colligere possumus quanti fe
cerit hunc ipsum poetam, quantumque illius uersis
bus oblectari consuevit, sic enim scribit. fuit Martia
lis ingenio acri, & qui plurimum in scribendo & sa
lis haberet, & fellis, neque candoris minus. Itaq; mi
nime mirari oportet, si Aelius Verus Imperator, qui
Caesari Hadriano gratissimus fuit, solitus est singu
lari affectu prosequi lepores atque iocos poetae Mar

tialis, suumque Vergilium uocare. Neque dubium est illum Romæ publicis honoribus ornatum atque honestatum fuisse. Nam equestri dignitate donatus est, & prætura, & iure triui; liberorum, ut ipse de se testatur. Libros duodecim epigrammaton composuit miro ingenio, & singulari urbanitate, quibus adiecit Xenia & Apophoreta libellis duobus absoluta. In his secutus est Marsum poetam, Pedonem, atque Getulicum, quorum exemplo seipsum tuetur, ac lasciuam uerborum licentiam excusat. Valerium quoque Catullum, & Licinium Caluum plurimi fecit, qui in hoc scribendi genere insignes habiti sunt. In duodecimo libro Nerue atque Traiano Impera. blanditus est damnatis temporibus Domitiani Cæs. Ad eundem refertur spectaculorum liber, qui extra ordinem habetur a nostris grammaticis, ut uetusti codices probant. Inter amicos præcipue habuit Stellam Pataunum, Decianum, Silium Italicum, Val. Flaccum, Parthenium, aliosque complures, ad quos sæpenumero scribit. Stertinius uir clarissimus (quem Martialis mutato nomine Auitum appellat) tantum concessit ipsius ingenio atque doctrinæ, ut uiuenti adhuc illi imaginem more ueterum in sua bibliotheca posuerit. Postremo cum Martialis foret puerior, Romæ annos. xxx. comoratus, tadio tandem rerum urbanarum affectus in patriam rediit, pauper admodum & uiatice a Plynio nepote, ut in eius epistola de claratur adiutus, atque in natali solo paulopost interijt, non sine lachrymis ac magno merore. C. Plynij, ut ingenue testatus est, scripta epistola ad

Cor. Priscum. Postremo scitu dignum illud quoque,
Charmum Syracusanum, ut scribit Athenaus, in sin-
gula quæ apponerentur, uersiculos concinnasse ac pa-
ræmias. Vti est de piscibus illud ΗΚΩ ΛΙΠΩΝ ΑΙΥΑΤΩΝ
ΑΛΥΡΩΝ ΒΑΘΟΣ Venio Aegæum linquens falsam
profunditatem. Vnde Martialem arbitratur Lodouis-
cus Rhodiginus argumenta suis distichis mutuatum.

Cornelius Vitellius.

Nec silentio prætereundū est, q̄ alibi somniculosus in-
terpres Georgius merula ut gracculus crocitant sup
Martialis epigrammate quod est.

Hetrusci nisi thermulis laueris,

Illotus morieris Oppiane.

Nulle sic tibi blandientur undæ.

Nec fontes Aponi rudes puellis.

Non mollis Sinuessæ, feruidiq̄

Fluctus Passeris, aut superbus Anxur.

Sic enim implicitas ambages eructat Merula. Q̄ aut
Aponus sit uicinus Patauio, nemo ē qui nō norit. Cur
autem dixerit rudes puellis, quod in primis desydera-
bam, non satis exponit. In questionem hanc soluendam
cū aliquanto diligentius incumberem, atq̄ peraccura-
te multa legerem, forte incidi in epistolā Ioannis Cas-
siodori, quæ mandante Theodorico rege Gothoru; ad
Archiatru; Patauinum scribitur, ut præparet balnea
Aponi. In ea igitur epistola tradit esse in aquis Aponi
stupendam quandam continentia; disciplinā; Nam in
undam qua uiri recreantur, si mulier descendit, incen-
ditur, p̄pterea quia et ipsis altera exhibitio decora col-
lata est, scil; ne ardentium aquarum fecundissimum
locum non crederent habuisse. Vnde plurima largis

retur, si uterq; sexus uno munere cōmuniter' uterē.
Hæc uerbosius Merula hesternā crapulam exhalans
effudit. Quem si quis retortis post tergum manibus si
diculis torqueat, cogatq; exponere quid Cassiodorus
de Aponi fontibus sentiat, disrumpetur potius ques
stione, q̄ id exequi possit, adeo uerba corrupta subtes
xit, ut nihil solidum elici possit, quod ad Martialis ino
terpretationē faciat. Ego uero rudis numero singulas
ri legendum puto, & ita habet codex antiquus, & sic
erit ordo. Nec mollis Sinuessā rudis id est incognita et
intacta puellis, sic blādiatur tibi Oppiane, ut thermus
le hetrusci. In agro enī; Campaniæ Sinuessano aquæ
calide erant, molles (ut inquit poeta) hoc est, quæ las
sciuiam & mollitiem inferebant. Et ideo puellis rudē
Sinuessam Martialis dixit, quia ab his aquis propter
earum mollitiem puellæ arcerentur. Vnde Plinius
aquas Sinuessanas sterilitatem fœminarum, & uirorū
insaniam abolere scribit.

Iacobus Bononiensis.

Uersiculus hic apud Martialem passim ita legitur.

Hæc tam rustica m. 'o q̄ Biruntos.

Emendandū autē; putamus Bisuntos. Bisuntiiū uero
oppidum in Hispania celebrat Ptolemeus.

Lodouicus Cælius Rhodiginus.

Seruos item fugitiuos scribit Pom. festus. Ceruos nū
cupari, de animalis celeritate facta nominis ratione.
Ex quo apud Martialem ita legendum eruditioribus
uidetur.

Suppositam fama est quondam pro uirgine Ceruam.

A t nunc pro Ceruo mentula supposita est.

Ianus Parrhasius.

Ve particula tum intensionem significat, tum minus
tionem, ut uetus, uehemens, uegrande, ueiouis, & ue
sanus, qui constituta mente nõ est. inde uepenis apud
Martialem parua mentula.

Drauci Nata sui uocat uepenem

Collatus cui gallus est priapus.

Nam iocatur in Natam poeta, q̄ subactoris sui mem
brum uirile, & quidem uastum, diminutio nomine
uepenem blandiens appellabat. Qui uero bipennem,
aut pipinam, ante nos legerunt, ad sales poetæ non
aspirant.

Cornelius Vitellius.

Quod secundam syllabam summœni breuem, contra
naturam nominis Martialem dicat protulisse, aperte
mentitur Georgius Merula, nec de syllabis loqui de
bet, qui a musis est alienissimus. In codicibus enim an
tiquis ita scriptum est.

Raraq̄ summœni fornice rima patet.

Pro summœni, ut pauperis & tuguri, pro tugurij.

Verũtamen doceamus quid fuerit summœnium, &
unde dicatur. Locus erat Romæ suburbæ dictus, ut ins
quit Varro, q̄ esset sub muro terreo carinarum, & Iu
nius scribit Suburam dictam q̄ sub antiqua urbe esset.
In hoc loco meretrices habitasse, multis locis testatur
Martialis. & Vergilius in lasciuis epigrammatis
inquit.

Nota suburbanas inter Theletusa puellas

Quæ puto de quaestu libera facta suo est.

Hinc martialis suo nouo uocabulo meretrices summae
nianas appellat, quæ in loco prostarent, quæ olim fuisse
sub antiquis mœnibus. Nam quemadmodum dicitur
Subura a sub & muro, ita summœniū quæ esset sub anti
quis mœnibus Suburam Martialis appellauit. Quam
rem etiam in dictionibus græcis fecit. Cum enim dica
tur Apollo Sminthius, & campi Sminthij a muris
bus dicti, ut scribit Strabo, cum de Asia minori loquis
tur, Martialis Apollinem murinum maluit appellare
& primam syllabam breuē fecit. cum mus longa sit syllaba, sic
enim libro epigramaton nono ait, Campis diues Apolo
sic murinis.

Ex sexto. Politianus.

Non aliter ridetur Atlas cum compare gibbo.

Sic enim & uulgo legunt omnes, & pro rectissimo ex
ponunt, quicumque sunt in cultu literarum celebriores.
Cæterum Angelus Politianus magistra uetustissimos
rum exemplarium lectione, expectata dictione Gibbo, in
eius locum Mulo substituit, sic enim legit.

Non aliter ridetur Atlas cum compare mulo.

Non oscitabundi tamē fuerit lectoris, quid sibi Atlas
postulet cum compare mulo percontari, quæ causa
perinde rideatur, uti maurus elephanto uehēs. Porro
Atlantem, de Iuuenalis uerbis, nanum quendam, pus
milum uel fuisse temporibus illis haud ignoratum col
ligimus, hic enim inquit.

Nanum cuiusdam Atlanta uocamus.

Ut ex contrario per deridiculum sit Atlas appellatus,
qui foret pumila statura, sicuti

Canibus pigris, scabieque uerusta

Turpibus, & ficca lambentibus ora lucerna,

Nomen erit Tygris, Pardus, Leo, siquid adhuc est
Quod fremat in terris uiolentius.

Sed & muli, pumili uel mula tum in pretio sunt inq̄
delicijs habita.

De quis in distichis idem Martialis.

His tibi de mulis non est metuen da ruina,

Altius in terra pene sedere soles.

Si quando igitur nanus hic Atlas mulo confimiliter
nano & cōpare sibi utebatur, ueri simile est rideri so-
litum publicitus, sicuti etiam maurus niger derisui
uulgo, quoties concolorem sibi elephantū inscenderat.

Ex septimo. • Politianus.

In septimo epigrāmaton uulgatis quidem codicibus
ita est apud Martialem.

Nam cum me uitam, cum me tua lumina dicis.

Sed enim uetustissimi quiq̄ sic habent.

Nam cum me murem, cum tu mea lumina dicis.

Quod tamen a nullo est hactenus animaduersum, aut
emendatum.

Queri uero potest quo intellectu puella blandiens
amatori, murem eum uocet. An eodem quo passerculū
solet? quia mures quoque perhibētur salacissimi, sicuti
scriptum inuenio libro Aeliani duodecimo de anima-
lium proprietate, uerbis ad hanc sententiam. Ferunt
autem mures (inquit) salacissimos esse, testemq̄ addu-
cunt Cratinum scilicet in fugitiuis. Age nunc tibi de
sereno aduersus mollitiem muris fulgurabo Xenophō-
tis. Sed enim sceminam quoque murem narrant ad ue-
neria esse prerabidam. Rursumq̄ apud Epicratem in
choro. Fabula enim hęc Epicratis est. Postremo subijt

me detestabilis lana, deierans per puellam, per Dianā, per Phersephattam, esse uitulā, esse uirginē, esse pullam indomitam. At illa cauus erat murinus. Supp̄iectione eam salacissimam dicere uoluit, cum cauum prorsus murinum uocitauit. Et philemon, Mus albus, cum quis eam. Sed pudet fari. Clamauit adeo statim detestanda lena, ut s̄ape latere non est. Hactenus Aelianus, auctoritatibus etiam magni nominis comicorum succenturiatus.

Ex tertio. Ioannes Baptista pius:

Martialis in desides nautas exasperascentis libro epigramaton tertio haec uerba sunt.

Cessatis pueri, nihilq; nostis

Veterno rhesinaq; pigriores.

In quorum altero carmine ut inesse mendum suspicemur, facit q̄ hendica syllabū phaleciū est, cuius pedē a primo proximū, dactylum esse metrica necessitas cogit. Rhesinam uero duabus primoribus syllabis produci, uel idem carmine hinc non lōgule dissito testis est locupletissimus.

Quid facient unguēs? nam certe non potes illos

Rhesina, ueneto nec refecare luto.

Cui nostrae sententiae non parum suffragatur Apuleius, docens in Rhesina primā syllabam a diphthongo enotandā, ut ita scribatur Rhesina.

Nec obstat apud satyrographum poetam primis duabus correptis notari, hisce satyrae octauae carminibus.

Despicias merito, quid enim rhesinata iuuentus

Cruraq; totius facient tibi leuia gentis?

Meo quidem periculo dele uocem supposititiam & adulterinam enim. Proin dictionibus pristinis obelo dispunctis, haec succidaneas in earum locum substie

uito, atq; ita legito.

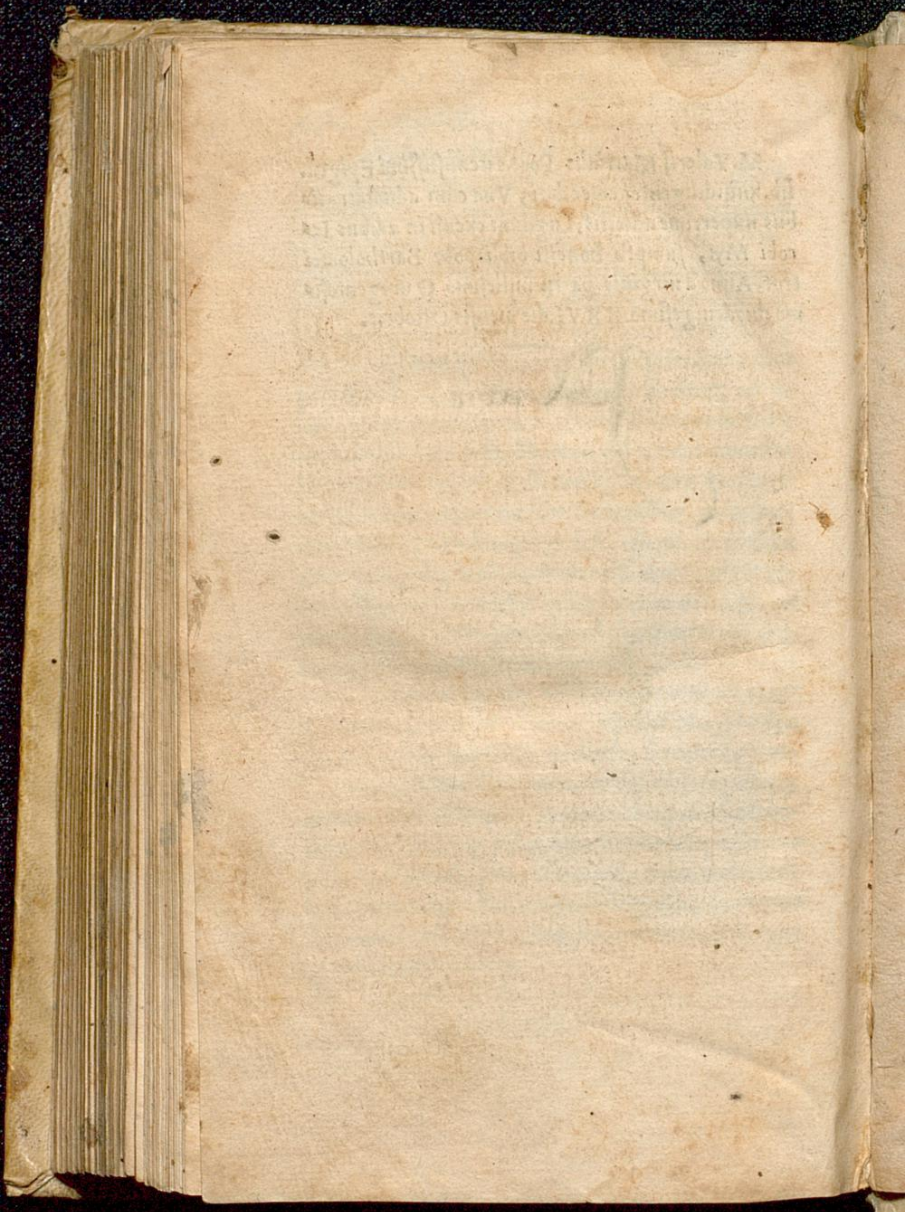
Veterno remoraq; pigriores.

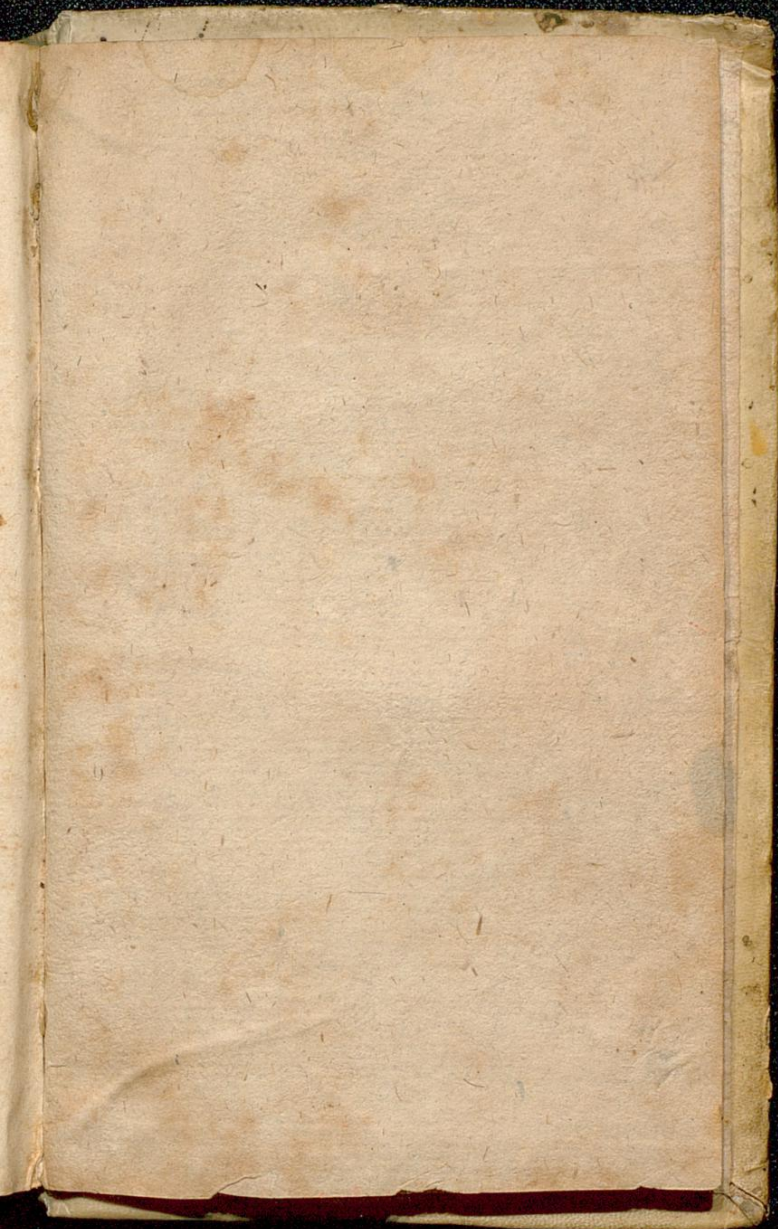
Adde q; & sensus conuenientior est, & coherentior si remoram legis potius q̄ rhesinam. Remora siquidem pisciculo naues continere solito ne possint iter institutum peragere, acute simul & ingeniose comparat poeta pigriissimos nautas remigio tardissimo potius naues morantes q̄ impingentes, & urgentes. Is pisciculus ab opinatissimus & fidei probatae scriptoribus Echeneis appellatur, a uiolentia nauium trahace, & eas ueluti quibusdam anchoris cohibente. Plyniana de Echeneide uerba natu. histo. lib. nono. Est paruus admodum piscis, assuetus petris, Echeneis appellatus. Hoc carnis adherente naues tardius ire creduntur, inde nomine imposito. Trebius niger pedales esse ait, & crassitudine quinq; digitorum naues morari. Hec & plura Plynius. Quibus sane uerbis ueluti signare uidet, & inuenire ab *ἔχω* uerbo graeco, quod significat teneo, inditum pisci nomen Echeneis, siue *ἔχω* uel haereo uel nauis, q̄ nauem teneat, uel haerenter naualibus turbulamentis adherens remorari cōpellat. Nec foret sensus incōcinnior hoc serme intellectu, si remorā pro mora simpliciter intelligeremus, ut desidiose segniterq; moranteis nautas ipsam moram nuncupet. Metaphoricos enim ab huius piscis natura remoram pro moramēto Plautus usurpauit in trinūmo, cuius uerba sunt haec. Ita uincunt illud conducibile gratiae, quae in rebus multis obstant, odiosaeq; sunt, remoramq; faciunt rei priuatae & publicae.

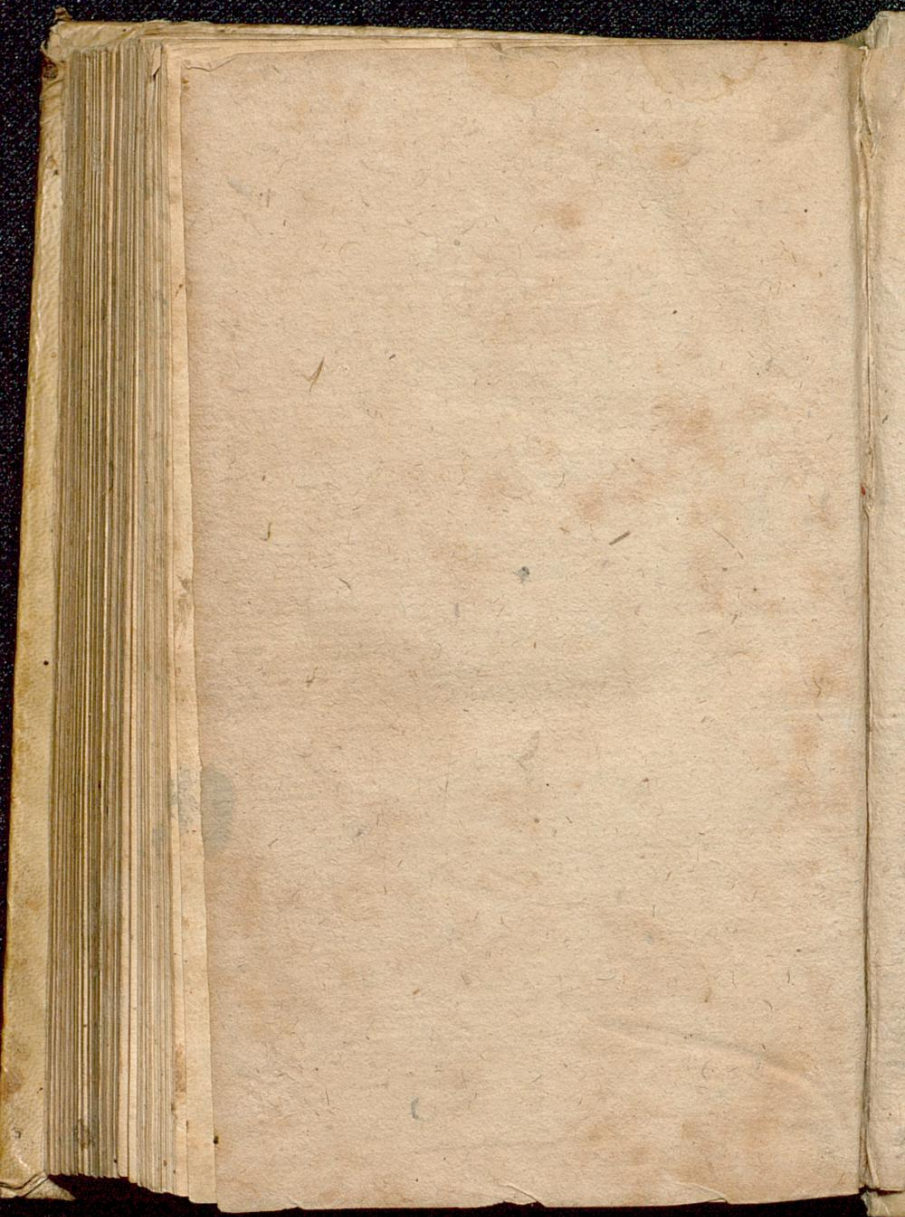
FINIS.

M. Valerij Martialis Poetæ uenustissimi Epigrã.
lib. xiiij. diligenter emendati, Vna cum adnotationis
bus nuperrime adiectis, Lugduni excusi in ædibus Iacobi
Myt, sumptu honesti bibliopole Bartholomei
trot, Anno a uirginis partu millesimo Quingentesimo
duodeuigesimo. XXVI. die mensis Octobris.

Prolixio.

20.10.

